This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HUNGARY
HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 057 041 246

Digitized by Google

HARVARD LAW LIBRARY

Received OCT 9 1934

Digitized by Google

9.

Digitized by Google

Digitized by Google

AZ 1898. ÉVI

TÖRVÉNYEK

622

GYÜJTEMÉNYE.

Digitized by Google

Digitized by Google

Hungary. Laws, statutes, etc. Session laws

AZ 1898. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM MEGBIZÁSÁBÓL:

AZ ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR SZERKESZTŐSÉGE.

(Budapest, IV. ker., Molnár-utcza 26. sz.)

BUDAPEST, 1898.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda-részvénytársaság«-nál.

Digitized by Google

10/9/34
OCT 9 1934

Digitized by Google

TARTALOM.

			Lapszám
I.	t.-cz.	A vám- és banküguynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról	1
II.	»	A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról	4
III.	»	Az 1898. évben kiállitandó ujonczok megajánlásáról	33
IV.	»	A község- és egyéb helynevekről .	34
V.	»	Az 1848-ik évi törvények megalkotása emlékének ünnepléséről .	37
VI.	»	Az 1898. évi állami költségvetésről	38
VII.	»	A kisajátitásról szóló 1881. évi XLI. t.-cz. kiegészitéséről . . .	131
VIII.	»	A magyar kir. postatakarékpénztár kamatozó betét-maximumának és tartalékalapjának felemeléséről .	132
IX.	»	A »Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasággal« kötött szerződés beczikkelyezéséről . . .	134
X.	»	Az 1881 : LIX. törvényczikk 3. §-ának módositásáról	151

Digitized by Google

Lapszám

XI. t.-cz. A kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló 1879 : XXXIX. törvényczikk módositásáról . . 154

XII. » A polgárositott magyar határőrvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetéséről szóló 1885 : XXIV. t.-cz. némely rendelkezéseinek módositása és kiegészitése tárgyában 155

XIII. » A honvéd-főparancsnoksági palota berendezésére, továbbá a budapesti honvéd-kórház és a váczi honvéd-huszárlaktanya kiépitésére, valamint a honvédségi ruházat és felszerelés kiegészitésére szükséges rendkivüli, illetőleg póthitelről 166

XIV. » A lelkészi jövedelem kiegészitéséről 167

XV. » A szeszadóról szóló 1888. évi XXIV. törvényczikk 3. §-ában, valamint a czukoradóról szóló 1896. évi XIX. törvényczikkben foglalt határozmányok érvényének meghosszabbitása tárgyában . . 179

XVI. » A szeszforgalmi adóról . . . 180

XVII. » A czukor- és sörfogyasztási adóról 201

XVIII. » A boritaladónak Horvát-Szlavonországokban leendő behozatáláról 228

XIX. » A községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt úrbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt er-

Digitized by Google

Lapszám

dők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról . . 230
XX. t.-cz. Az 1895. évi XLVIII. törvényczikk egyes rendelkezéseinek módositásáról 258
XXI. » A nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről 260
XXII. » A pozsonyi m. kir. állami kórház kibővitéséről 269
XXIII. » A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről 270
XXIV. » A Gabela-Bocche di cattaroi keskenyvágányú vasutnak, valamint Trebinje és Gravosa felé vezetendő szárnyvonalainak épitéséről 300
XXV. » A belišće-prandauovcii keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről . . 302
XXVI. » Az ó-becse—újvidék—titeli helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában 303
XXVII. » A zsibó-nagybányai helyi érdekű gőzmozdonyú vasut és sülelmedszilágy-csehi szárnyvonalának engedélyezéséről 304
XXVIII. » A székesfehérvár-bicskei helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről 305
XXIX. » A bihari helyi érdekű vasut margitta-szilágysomlyói szárnyvonalának engedélyezéséről 306
XXX. » Dicsőült Erzsébet királyné emlékének törvénybe iktatásáról . . . 309

Digitized by Google

Lapszám

XXXI. t.-cz. A mekkai zarándoklásnál való óvintézkedések és a perzsa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő eljárás szabályozása iránt 1894. évi ápril hó 3-án Párisban kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét képező és 1897. évi október hó 30-án kelt »nyilatkozat« beczikkelyezéséről 311

XXXII. » A Japánnal 1897. évi deczember hó 5-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés beczikkelyezéséről 386

Digitized by Google

BETUSOROS TÁRGYMUTATÓ.

Adómentessége a szövetkezeteknek **XXIII.** 47. és 79., — a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek 74. (1897. XXXII. 22.)
Adóterhek levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Akadályozása a pénzügyi közegeknek a hiv. eljárásban *szeszforg.* adó ü. **XVI.** 14.; — alatt visszaélések 15.; — *czukor- és sörfogyasztási* adó ü. **XVII.** 17.; — alatt visszaélések 18.
Aknanyilások száma a sörös hordókon **XVII.** 13. és 20.
Alapitási költségei a közp. hitelszövetkezetnek **XXIII.** 78. (2.)
Alapitó tagjai a közp. hitelszövetkezetnek **XXIII.** 49. és 80.; — felelőssége, jogai, tagság megszünése 50. (55.)
Alapitványi üzletrészek jegyzése és befizetése a közp. hitelszövetkezetbe **XXIII.** 50.; — osztalékának elsőbbsége 55.; — az állam részéről 78. (1.); — a községek részéről 80. *(a.)*
Alapitványok betegápolási czélra **XXI.** 11. és 15.
— bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.; — mikor nem számithatók be a kongruába? 14.
Alapok betegápolási czélokra **XXI.** 11. és 15.
Alelnökei a közp. hitelszövetkezetnek **XXIII.** 66.
Alkoholmennyiség — kisebbik adótétel mellett termelhető — megoszlásának meghosszabbitása **XV.** 1.

Digitized by Google

Alkoholtartartalom megállapitása a szeszforgalmi adó kiszabása végett **XVI.** 1.; — bejelentése 9.; — mennyisége a bejelentési kötelesség szempontjából 22.
Alomgyüjtés korlátozása a legelő-erdőkben **XIX.** 3.
Anyagkezelés az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdőkben **XIX.** 13.; — szabályainak megállapitása 44. *(h.)*
Aratási munkabér vagylagos megállapitása **II.** 10.; — a választás határideje 35.; — munkánál a büntetés mérve 68.
Arányrészek megállapitása a közös erdők használatában **XIX.** 29.
Arrak — kivitelre szánt — pótadómentes **XVI.** 22. (V.)
Atya tulajdonjogának megszoritása, ill. a megszoritás megszüntetése a házközösség feloszlatása alkalmából **XII.** 1—11; — megidézendő a tárgyalásra 7., 11.
Ausztriába kivitt szesz pótadómentessége **XVI.** 22. (V.)
Ausztriával ideiglenes szabályozása a vám- és bankügynek **I.**
Avatási stoladíjak bevallása a congrua megállapitása végett **XIV.** 11.
Állag fölött rendelkezési jog az államilag kezelt erdőkben. **XIX.** 5.; — elidegenitése nem tartozik a közös erdőbirtokosok gyülésének hatáskörébe 30.
Államellenes magatartás a kongrua-kiegészités szempontjából **XIV.** 7—9. (1893 : XXVI. 13.)
Állami adók levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Állami alapitványi üzletrész a közp. hitelszövetkezetnél **XXIII.** 78. (1.)
Állami erdőhivatalok szervezése és működési köre a községi stb. erdők kezelésére **XIX.** 8.; — személyzete 9. és 10.; — hatásköre 11.; — további erdészeti szakteendők ellátására kötelesek 12.: — hatáskörébe nem tartozik a végrehajtás 13.; — eljárási irányelve 15.; — meghallgatása a fegyelmi szabályzat alkotásánál 14.: — értesitendők az erdőbirtokosokhoz intézett rendeletekről 16.; — költ-

Digitized by Google

ségeinek viselése 18—24.; — előtt a közös (erdő-) birtokosok gyülésének képviselete 26.; — közegeinek részvétele a közös birtokosok gyülésén 28.; — becsülik fel az erdőtermékeket 11. *(f)* és 34.; — javasolják az árszabályt 35.; — véleményt adnak a szabályzatra 46.; — közegeit a közig. bizottság kiküldetésekre igénybe veheti 52.; — ellenőrzik a saját erdőtiszt által kezelt községi erdőket 59.

Állami kezelés a községi és más erdőkben és kopár területeken **XIX.** 1. és 3.; — nem érinti a rendelkezési jogot 5.: — közegei 8—10.; — megszűnése 6. és 7.; — irányelve 15.; — költségeinek viselése 18—24.; — esetén az erdőhiv. közegek részvétele a közös birtokosok gyülésén 28.; — alatt álló erdők termékeinek felbecslése 11. *(f)* és 34.; — iránt fennálló szerződések helyébe e törvény lép 57.; — helyett saját erdőtiszt által kezeltetés 4. és 59.

Állami költségvetés az 1898. évre **VI.**

Államkincstár által viselendő ápolási költségek nem fedezhetők az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(a)*; — által viselendő ápolási költségek praecizirozása 9.; — terhére elhelyezése az elmebetegeknek 10.; — jogorvoslat 13.; — ad kölcsönt a betegápolási alapok tartozásainak kiegyenlitésére 15.

Állampolgár lehet csak szövetkezeti igazgató **XXIII.** 30.; — felügyelő bizottsági tag 36.; — tarthat igényt a kongrua-kiegészitésre **XIV.** 6.

Ápolási költségek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3.; — a betegsegélyző pénztárak és társládák által 4.; — a gazda által 5.; — az ápolt által 6.; — az ápolt hozzátartozói által (visszkereseti jog) 7.; — az illetőségi község által 8.; — az államkincstár által 9.; — viselése és behajtása kérdéseiben jogorvoslat 13.; — megállapitása, nyilvántartása stb. 14. (1., 6. és 7.); — hátralékainak kiegyenlitése 15.; — megtéritése Horvát-Szlavonországokkal szemben 17.

Digitized by Google

Ápoltak által fizetendő ápolási és szállitási költségek **XXI.** 6.; — ellen a hozzátartozók visszkereseti joga 7.; — jogorvoslat 13.
Április 11-ikének nemzeti ünneppé nyilvánitása. **V.**
Átalakulása a korábbi szövetkezeteknek **XXIII.** 46. és 81.; — joghatálya a kedvezmények tekintetében 47.
Bankügy ideiglenes szabályozása Ausztriával. **I.**
Bárcza a lefizetett szeszforgalmi adóról **XVI.** 10.
Becslése a házközösségi vagyonnak a községi elülj. teendője **XII.** 14.
Befásitandó kopár területek állami kezelése **XIX.** 1. *(g.)* és 2. (*b.*) és *c.*); — üzemterve, befásitási terve, kezelése 3. és 11. *(c—f)*; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; határainak, befásitásának kijelölése 11. (*a—e*); — foganatositása 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.
Behajtása a *szeszforgalmi adó* hátralékának **XVI.** 5. és 11.; — a pénzbüntetésnek az adótárgyból 19.; — a *czukor- és sörfogyasztási adó* hátralékának **XVII.** 5. és 11.; — a pénzbüntetésnek a kihágás tárgyából 25.
Behozott szesznek szeszforgalmi adója. **XVI.** 1.
Bejelentési határidő a házközöss. vagyonra vonatkozó titkos osztály tekintetében **XII.** 17.
Bekebelezése az atyai tulajdonjog korlátozásának a házközösségi vagyonban **XII.** 1.; — törlése 9.; — bélyeg- és illetékmentes 20.
Belépés a hitelszövetkezetekbe **XXIII.** 3.; — feltételei 8.; — módja 9.; — következményei 9. és 10.; — a központi hitelszövetkezetbe 52. és 80.; — következményei 53. és 54.
Belišće—prandauovcii keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezése **XXV.**
Berendezés elhasználása a kórházi ápolási díjakból fedezendő **XXI.** 14.

Digitized by Google

Beruházási tőke törlesztése kórházaknál **XXI.** 14.
Betegápolási alap l. Országos és Törvényhatósági a.
Betegfelvétel szabályozása a nyilv. kórházakba **XXI.** 14.
Betegsegélyző pénztár által viselendő ápolási költségek nem fedezhetők az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*a.*); — által viselendő ápolási költségek praecizirozása 4.; — tagjai által viselendő ápolási költségek 4. és 6.; — által sohasem viselendő ápolási költségek 9.; — jogorvoslat 13.
Betegszállitási költségek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3.; — a betegsegélyző pénztárból és a társládák által 4.; — a gazda által 5.; — az ápolt által 6.; — az ápolt hozzátartozói által 7.; — az államkincstár által 9.; — érvényesitése külállamokkal szemben 14. (7.); — Horvát-Szlavonországokkal szemben 17.
Betét-maximum fölemelése a posta-takarékpénztárnál **VIII.** 1.; — egy részének lefoglalhatlansága stb. 2.
Béga-szabályozási költség évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Bélyegjegyekben lerovása a *szeszforgalmi* adónak **XVI.** 10.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adónak **XVII.** 10.
Bélyegmentesség házközösség-megszüntetési ügyekben **XII.** 20.
Bélyegmentesség a közös erdők állami kezelésére vonatkozó ügyekben **XIX.** 60.
Bélyegmentessége a szövetkezeteknek **XXIII.** 47. és 79.
Bélyegzőkön a községek hiv. neve használandó **IV.** 5.
Bicske—székesfehérvári h. é. vasut engedélyezése **XXVIII.**
Bihari h. é. vasut margitta—szilágysomlyói szárnyvonalának engedélyezése **XXIX.**
Bizonyitó ereje a közp. hitelszövetkezet könyveinek **XXIII.** 76.

Digitized by Google

Biztosítása a *szeszforgalmi* adónak **XVI.** 9—13.; — a kiszabott pénzbüntetésnek 19.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adónak **XVII.** 9—16.; — a kiszabott pénzbüntetésnek 25.

Biztositék a *szeszforgalmi adót* leszámolás szerint fizetők részéről **XVI.** 10.; — a szeszforgalmi adó hitelezése alkalmából 11.; — hiján a pénzbüntetés behajtása az adótárgyból 19.; — *a czukor- és sörfogyasztási adó* kiszállitáskor fizethetése alkalmából **XVII.** 10.; hitelezéskor 11.

Biztositékra alkalmasak a közp. hitelszövetkezet kötvényei **XXIII.** 74. (1897 : XXXII. 22.)

Bodrog-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összeg utólagos felhasználása 2.

Borfogyasztási adó hováforditása Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Boritaladó behozatott Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.; — tétele, hováforditása, mentesség 1.

Bor-italmérési adó helyett boritaladó Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Bosznia-herczegovinai vasut épitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és törlesztése 2. és 3.

Boszniába kivitt szesz pótadómentessége **XVI.** 22. (V.)

Budapesten pótadómentes az *égetett szesz*, de bejelentendő **XVI.** 22.; — pótadómentes a *czukor és sör*, de bejelentendő **XVII.** 28.

Budapesti honvédkórház épitésére és csatornáira hitel **XIII.**

Budget az 1898. évre **VI.**

Bujakórosok ápolási költségeit az államkincstár viseli **XXI.** 7. és 9. (*a.*)

Büntetés a *szeszforg. adó* ügyében teljesitett intézkedések akadályozása miatt **XVI.** 14. és 15.; — bejelentés elmulasztása vagy valótlansága miatt 16. és 22. (VI.); — az adómentesség jogosulatlan igénybevétele miatt 17.; — egyéb szabályellenesség miatt 18.; —

Digitized by Google

behajtása az adótárgyból 19.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adó ügyében a zárjegyek hamisitása stb. miatt **XVII.** 12. és 13.; — a p. ü. intézkedések akadályozása miatt 17.

Choleravédekezés költségei nem terhelik az orsz. betegápolási alapot **XXI.** 3. *(c.)*; — sem a községeket 8. *(c)*; — hanem az államkincstárt 9. *(d.)*

Constanza és a keleti kikötők közötti gőzhajózási összeköttetés iránt kötött szerződés **IX.**

Cseléd ápolási költségeinek fedezése **XXI.** 3. *(a.)*, 5., 6. és 9.; — jogorvoslat 13.

Cséplési munkabér vagylagos megállapitása **II.** 10.; — választás határideje 35.; — munkánál a büntetés mérve 68.

Csokoládé stb. fogyasztási adója **XVII.** 1.; — előállitására forditott czukor adómentes 2.; — bejelentése szállitáskor 6.; — pótadója 28.

Csőd esetén sorozása a *szeszforgalmi adónak* **XVI.** 5.; — kizárja a szeszforg. adó hitelezését 11.; — esetén sorozása a *czukor- és sörfogyasztási* adónak **XVII.** 5.; — kizárja a *czukor- és sörfogyasztási adó* hitelezését 11.

— miatt az atya tulajdonjogának korlátozása házközösségi vagyonban **XII.** 2.

Czefre boritaladója Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Czégbejegyzési kérvénye a hitelszövetkezeteknek **XXIII.** 6.

Czégjegyzékekben a községek hiv. neve mellett zárjelben az eltérő elnevezés és kitüntethető **IV.** 5.

Czégjegyzése a szövetkezeteknek az igazgatóság által **XXIII.** 32.; — a felszámolók által 40.

Czégvezetőt a szövetkezetek nem rendelhetnek ki **XXIII.** 35.

Czukoradótörvény hatályának meghosszabbitása **XV.** 1.

Czukor fogyasztási adója **XVII.**; — tárgyai és tételei 1.; — mentességek 2.; — fizetésére kötelezettek 3.; — megszabása 4.; — hátralékok behajtása 5.; —

Digitized by Google

keresztülvitelénél segédkezés és bejelentés szállitásakor 6.; — elévülés 7.; — veszendőbe menése esetén felelősség 8.; — tárgyának stb. bejelentése 9.; — esedékessége, lefizetése készpénzben vagy bélyegjegyekben 10.; — hitelezése 11.; — hivatalos zárjegye s ennek hiánya, hamisitása stb. esetén büntetés 12., 15. és 20.; — hiv. szemle 16.; — adóügyi kihágások 17—21. és 24—27., pótadója 28.; — fogyasztási adóra vonatkozó korábbi törvények hatályon kivül helyeztetnek 30.; — életbelépése 31.

Czukorkák fogyasztási adója **XVII.** 1.; — előállitására forditott czukor adómentes 2.; — bejelentése szállitáskor 6.; — pótadója 28.

Czukorkészlet fogyasztási pótadója **XVII.** 28.

Czukorminta (fogyasztási) adómentes **XVII.** 2.

Dalmáczia határáig vezető szárnyvonal kiépitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és törlesztése 2. és 3.

Dologi kezesség a *szeszforg.* adóért **XVI.** 19.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóért **XVII.** 25.

Drávaszabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.

Dunaszabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt résznek későbbi évben felhasználása 2.

Egészségügyi felügyelet a persa öbölben **XXXI.**

Egyenes államadók után, ezekkel együttesen vettetik ki a betegápolási pótadó **XXI.** 2.

Egyes biróságként eljárása a törvényszéknek kiterjesztetett **X.**

Egyesség a házközösségi vagyon felosztása tekintetében **XII.** 16.

Egyesülése több szövetkezetnek **XXIII.** 62.

Egyetemi kórodában ápolt szegények ápolási költségeinek viselése **XXI.** 9. *(f.)*

Egyezmény (párisi) a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedésekre vonatkozólag **XXXI.**

Digitized by Google

Egyházi testületek és személyek erdőinek és kopár területeinek állami kezelése **XIX.** 1. *(f, és g)* és 2. *(b és c)*; — üzemterve 3. és 11. *(c—f.)*; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Eladási feltételei a közös erdőbirtokok termékeinek **XIX.** 34—39.

Elévülése a *szeszforgalmi adónak.* **XVI.** 7.; — a kihágás v. szabályellenesség üldözhetésének 21.; — a *czukor- és sörfogyasztási adónak* **XVII.** 7.; — a kihágás v. szabályellenesség büntethetőségének 27.

Elhagyott gyermekek gondozási stb. költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(d.)*; — eltartása a község által 8. *(b.)*; — jogorvoslat 13.; — fölött felügyelet 14. (4.)

Eljárás szabályozása a perzsa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében **XXXI.**

Elkobzása a *czukornak és sörnek* adóvisszaélés miatt **XVII.** 19.

Ellenőrzése a községi stb. erdők használatának stb. **XIX.** 11. *(d. és e.)*; — a fatermékek értékesitésének 37. és 39.; — a saját erdőtiszt általi kezelésnek 59.

Ellenőrzése a lelkészi jövedelem-bevallás helyességének **XIV.** 13.

Ellenőrzése a termelt és a kiszállitott (elfogyasztott) sörnek **XVII.** 14. és 22.; — a sörfőzdékben teljesitett sörkimérésnek 14. és 22.; — a czukor- és sörfogyasztási adómentességnek 21.

Ellenőrzése az ügykezelésnek a szövetkezeteknél **XXIII.** 57.; — a közp. hitelszövetkezetnél 68.; — a közp. hitelszövetkezet kötvényei mennyiségének és beváltásának 75.

Ellenzárlata a pótadómentes égetett szesznek **XVI.** 22. (V.)

Digitized by Google

Elmebetegek eltartása a község által **XXI.** 8.; — ápolása a kincstár terhére 9.; — elhelyezése az államkincstár költségére 10; — jogorvoslat 13.
Elmebeteg-osztály épitése a pozsonyi áll. kórházban **XXII.** 1.; — költségeire átalány 2.
Elmebetegség és elmegyöngeség miatt az atya tulajdonjogának korlátozása házközösségi vagyonban **XII.** 2.
Elmegyógyintézeti czélokra forditandó a törvényhatósági betegápolási alap feleslege **XXI.** 15.
Elmozditása a szövetkezeti igazgatóknak és felügyelő bizottsági tagoknak **XXIII.** 31. és 36.
Elnevezése (hiv.) a községeknek és egyéb helyeknek **IV.** 2. és 3.
Elnöke a közp. hitelszövetkezetnek **XXIII.** 66.
Előleg a gazd. munkaszerződésre **II.** 11.; — után kamatot szedni és váltót venni tilos 32. és 56.; büntetése 58. *(b)*.
Előnévvel ellátása a községek nevének **IV.** 2.
Elsikkasztása *szeszforg. adó* alá eső tárgyaknak **XVI.** 15.; — *czukor- és sörfogyasztási* adó alá eső tárgyaknak **XVII.** 18.
Elsőbbsége a szövetkezet követeléseinek tagjai ellen **XXIII.** 23. és 65.
Első szervezés költségei a szövetkezetek mérlegében **XXIII.** 33. (3.); — a közp. hitelszövetkezetének fedezése 78. (2.)
Eltitkolása a lelkészi jövedelem növekedésének **XIV.** 14.
Elvonása az adótárgynak a szeszforg. adó alól **XVI.** 15.
Emlék Erzsébet királynénak **XXX.**
Engedélyezése a *belišće—prandauovci* keskenyvágányú h. é. vasutnak **XXV.**
— a *margitta—szilágysomylói* szárnyvonalnak **XXIX.**
— az *óbecse—ujvidék—titeli* h. é. vasutnak **XXVI.**
— a *székesfehérvár—bicskei* h. é. vasutnak **XXVIII.**
— a *zsibó—nagybányai* h. é. vasutnak és sülelmed—szilágycsehi szárnyvonalának **XXVII.**

Digitized by Google

Erdőbirtokosok erdőtiszt-tartási kötelessége **XIX.** 4.; — rendelkezési joga áll. kezelés esetén 5.; — kérelmére folytatható, ill. megszüntethető az áll. kezelés 6. és 7.; — hajtják végre az erdőkezelési feladatokat 13.; — erdőőri stb. fegyelmi szabályzatot alkotni s a pénzbirságot behajtani kötelesek 14.; — kivánsága figyelembe veendő az erdőkezelésnél 15.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — teherviselése az áll. kezelésből kifolyólag 18—24.; — egyéni járuléka 20—24.; — közbirtokosságiak gazd. ügyvit. szab. 25—56.; — szavazási jogosultsága és jegyzéke 28., 29. és 45—48.

Erdőgazda a közbirtokossági erdők gazd. ügyvitelében **XIX.** 25.; — választása 40.

Erdők — községiek stb. — állami kezelése **XIX.** 1—2.; — üzemterve 3. és 11. *(c—f)*; — felett szabad rendelkezés 5.; — állami kezelés megszünése, a kezelés folytatásának és megszüntetésének kérése 6. és 7.; —kezelési közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — kezelő személyzetének fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosaik meghatalmazottja 17.; — áll kezelési terhei 18—24.; — elidegenitése, felosztása és megterhelése nem tartozik a birtokosok gyülésének hatáskörébe 30.; — jövedelmeinek felosztása 31.; — területe megjelölendő a szabályzatban 44.; — utólagos megszerzőinek alkalmazkodása 55.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Erdőőrök ellenőrzése az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdőkben **XIX.** 11. *(g)*; — fegyelmi szabályai és büntetése 14.

Erkölcsi vétség — súlyos — a kongrua-kiegészités szempontjából **XIV.** 7—9.

Erzsébet királyné emlékének törvénybe iktatása **XXX.**

Esketési stoladíj nem számitandó a kongrua-jövedelemhez **XIV.** 11.

Édesitett égetett szeszes folyadékok (kivitelre szántak) pótadómentessége **XVI.** 22. (V.)

Digitized by Google

Égetett szeszes folyadékok szeszforgalmi adója **XVI.** (l. Szeszforgalmi adó a. is); — pótadója **22.**; — beszerzésének igazolása a határszéleken 12.; — szeszforg. adójával véghezvitt visszaélések (szabályellenességek) büntetése 14—18.

Élelmezés (gazd. munkásoké) pénzértékének megállapitása **II.** 10.; — pénzértékben kiszolgáltatása 31.; — kiszolgáltatása a munka szünetelése alatt 36. (60.); — árúczikkekben stb. tilos 32. és 56.; — büntetése 58. *(b)*.

Épitkezések engedélyezése a pozsonyi áll. kórházban **XXII.** 1.; — költségeire átalány 2.

Épületek bérjövedelmének bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11. (I.); — fentartási költségei nem vonhatók le a kongruából 11. (II.)

Értékesitése az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdők termékeinek **XIX.** 11. *f)* és 13.; — a közös birtokosok kezelése alatt állóknak 34—39.; — a közös erdők termékének és ebben részesedés 44. *(f* és *i)*.

Fahasználat jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.

Fedezése a hitelszövetkezeti veszteségnek **XXIII.** 14.

Felbontása a munkaszerződésnek **II.** 20. és 22—30. esetei 22. és 25.; — alakszerűsége 23. és 26.; — következményei 24. és 27.; — bejegyzése az igazolványba 28.; — panasz miatta 29.

Felebbezés munkaszerződés-felbontási ügyben **II.** 29.; — nincs az élelmezés pénzben kiszolgáltatását rendelő határozat ellen 31.; — nincs a munkás kivezetése tárgyában 37; — nincs két egybehangzó határozat ellen 72.

Felelősség a *munkaadóé* **II.** 31., 44. és 52.; — a *munkásoké* 39. és 54.

— a behajthatlan *szeszforgalmi* adóért **XVI.** 8.; — az üzletvezetők visszaéléseiért 20.; — a behajthatlan *czukor- és sörfogyasztási* adóért **XVII.** 8.; — az üzletvezető visszaéléseiért 26.

Digitized by Google

Felelőssége a hitelszövetkezeti tagoknak **XXIII.** 14., 15. és 43.; — a kivált tagnak vagy örököseinek 17.; — az igazgatóságnak 34.; — megbizottjaiért 35.; — a felügyelő-bizottság tagjainak 36.; — a felszámolóknak 40.; — a korábbi szövetkezetek tagjainak 46.; — a központi hitelszövetkezet alapitó és rendes tagjainak 51. és 54.

Feleslege a törvényhatósági betegápolási alapoknak **XXI.** 15.

Felfolyamodás házkösségi vagyon felosztására vonatkozó kérdésekben **XII.** 18.

Feljegyzése a tkvben az atya tulajdonjogának megszoritására irányzott kérelemnek **XII.** 5.; — joghatálya 6.; — törlése 9.; — bélyegmentes 20.

Felmentés a munkás-igazolvány használata alól **II.** 75.

— a véderdők és kopár területek állami kezelési költségei alól **XIX.** 23.

Felmérése a községi stb. erdőknek **XIX.** 11. *(b).*

Felolvasása a munkaszerződésnek **II.** 13., 14. és 15.

Feloszlása a szövetkezeteknek **XXIII.** 39—45. (61.)

Felosztása a házközösségi vagyonnak közig. határozatba vagy egyességbe foglalandó **XII.** 16.

— a hitelszövetkezek nyereségének és veszteségének **XXIII.** 12—14.; — a közp. hitelszövetkezetének 55.

— az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdők *termékeinek* **XIX.** 11. *(f.)* és 13.; — a közös *erdőknek* nem tartozik a birtokosok gyülésének hatáskörébe 30.; — a közös erdők rendes és rendkivüli *jövedelmeinek* 31.; — ez ügyben panasz 54.

— a vizi beruházásokra évenkint forditandó összegeknek **XX.** 1.

Felszámolása a törvényhatósági betegápolási alapoknak **XXI.** 15.

Felszerelés elhasználása a kórházi ápolási díjakból fedezendő **XXI.** 14.

Feltételei az atya tulajdonjoga korlátozásának házközösségi vagyonban **XII.** 2.; — a gyermek osztályrésze különszakitásának 12.; — a házközösségi

Digitized by Google

vagyonra vonatkozó igény érvényesithetésének 13.; — a titkos osztály érvényének 17.
Feltételei a közös erdők termékei értékesitésének **XIX.** 34—39.; — az alkalmazottak felfogadásának stb. 44. *(d* és *e)*; — a megszünt erdőtiszti intézmény személyzete állami ellátásának 58.; — a saját erdőtiszt általi kezelés megengedésének 59.
— a sörfőzdékben a sörkimérésnek **XVII.** 14. és 22.
Felügyelet — egészségügyi — a persa öbölben **XXXI.**
— a községi stb. erdők használatára **XIX.** 11. *(d.)*; — kezelésére 59.
— a szövetkezetek ügykezelése fölött **XXIII.** 57.; — a közp. hitelszövetkezeté fölött 68.; — a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek mennyisége és beváltása fölött 75.
Felügyelőbizottsági tag kinevezése a szövetkezetekhez **XXIII.** 56.; — a közp. hitelszövetkezethez 66.
Felülvizsgálat esetei munkásügyekben **II.** 72.
Felülvizsgálása a lelkészi jövedelem-bevallásnak **XIV.** 13.
Felvétel tagként a hitelszövetkezetbe **XXIII.** 59.; — a közp. hitelszövetkezetbe 52. és 81.
Fentartási költségei a kórházaknak az ápolási díjakból fedezendők **XXI.** 14.
Fenyegetése az elszerződésre hajlandó munkásnak **II.** 66. *(b)*.
Fertőtlenitő intézetek költségei felerészben az orsz. betegápolási alapot terhelik **XXI.** 3. *(c)*.
Fióktelepet nem állithatnak fel a hitelszövetkezetek **XXIII.** 6.
Fiumében alkalmazandó jogorvoslatok a közp. hitelszövetkezet végrehajtási ügyeiben **XXIII.** 77.
— hatályba léptetése a betegápolási költségek fedezéséről szóló törvénynek **XXI.** 18.
— hatályba léptetése a közös erdők kezeléséről szóló törvényczikknek **XIX.** 64.
Fiuméra kiterjesztése a kisajátitási törvénynek **VII.**

Digitized by Google

Fizetési bárcza a *szeszforgalmi adóról.* **XVI.** 10.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóról **XVII.** 10.
Foglalás alól mentes része a postakarékpénztári betétnek. **VIII.** 2.
Foglaló a munkaszerződésre **II.** 11.
Fogyasztási adó *czukor és sör* után **XVII.**
Földbirtok jövedelmének bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11. (I. 1.); — kezelési költségei nem vonhatók le a kongruából 11. (II.).
Földhitelintézet l. Kisbirtokosok és Magyar a.
Fölemelése a postatakarékpénztár betét-maximumának és tartalékalapjának. **VIII.**
Fuvarköltség levonandó a kongruából **XIV.** 11.; — ennek maximuma u. o.
Gabela—Bocche di cattarói keskenyvágányú vasut és szárnyvonalainak kiépitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és ennek törlesztése 2. és 3.
Galacz és a keleti kikötők közötti gőzhajózási összeköttetés iránt kötött szerződés. **IX.**
Gazdasági beosztása a községi stb. erdőknek **XIX.** 11. *(b.)* és 13.
Gazdasági egylet közreműködése a hitelszövetkezetek alakulásánál **XXIII.** 2.; — kiküldöttje vezeti az alakuló közgyülést 5.; — aláirja annak jegyzőkönyvét, az alapszabályokat és a czégbejegyzési kérvényt 6.
Gazdasági egyletek véleménye munkásügyekben. **II.** 76.
Gazdasági és ipari hitelszövetkezetek **XXIII.**; — alakulásánál hatósági vagy nyilvános testületi közreműködés 2.; — tagok belépése 3.; — üzlete a tagokra szoritkozik 4.; — üzletkörének korlátai a fióktelepek és a terület tekintetében 7.; — alakuló közgyülése 5.; — alapszabályainak, alakuló közgyülése jegyzőkönyvének és a czégbejegyzési kérvényének aláirása 6.; — tagjainak jogviszonyai 8—24.; — közgyülés 25—29.; igazgatóság és felügyelő-bizottság 30—38.; — feloszlása 39—45. (61.); — kedvez-

Digitized by Google

ményei 47.; — korábbiak alkalmazkodása e törvényhez 46. és 81.; — kiválását a közp. hitelszövetkezetből a magánhitelezők nem kivánhatják 60.; — feloszlatása 61.; — egyesülése 62.; — ellen csőd nyitása 63. l. Központi a. is.

Gazdasági munkásközvetités **II.** 77.

— munkaszerződés l. Munkaszerződés a.

Gazdasági napszámos l. Napszámos a.

Gazdasági üzemterv az úrbéri közös erdőkről és a kopár területekről **XIX.** 3., 11. *(c—f)*. és 13.; — üzemtervtől eltérő rendkiv. jövedelem hovaforditása 31.; — ez ügyben panasz 54.

Gazdát terhelő ápolási költségek nem fedezhetők az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(a.)*; — terhelő ápolási költségek praecizirozása 5. és 9.; — jogorvoslat 13.

Gondnokság miatt az atya tulajdonjogának megszoritása házközösségi vagyonban **XII.** 2.

Görög szert. kath. lelkészek jövedelmének ideigl. kiegészitéséről **XIV.** 1.

Gőzhajózási szerződés a Galacz (ill. Constanza) és a keleti kikötők közötti összeköttetés iránt **IX.**

Gőzhajózási vállalat bejelentési kötelessége a szállitott *szeszes folyadék* tekintetében **XVI.** 6.; — a bejelentés elmulasztása 18.; — megbizható a szeszforgalmi adó beszedésével 10.; — bejelentési kötelessége a szállitott *czukor és sör* tekintetében **XVII.** 6.; — büntetése a bejelentés elmulasztása miatt 24.

Gravosa felé vezető szárnyvasut kiépitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és törlesztése 2. és 3.

Gyámintézeti járandóságok levonandók a kongruából **XIV.** 11.

Gyermek kérheti az atya tulajdonjogának megszoritását a házközösség megszüntetése alkalmából **XII.** 1.; — osztályrésze különszakitását 12.

Digitized by Google

Gyermekek (találtak, elhagyottak) gondozási költségeinek viselése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*d*); — az illet. község által 8. (*b*); — a szülők által és viszont 7. (*a*) és *b*); — jogorvoslat 13.
Gyógyászati segédeszközök költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*b*).
Gyógyithatlan szegény elmebetegek eltartása a község által **XXI.** 8. (*b*).
Gyógykezeltetése a beteg gazd. munkásnak **II.** 33.
Gyógyszerek és segédeszközök költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*b*); — rendelése és kiszolgálása az orsz. betegápolási alap terhére 14. (3.)
Gyümölcsbor boritaladója Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.
Hadjutalék megajánlása az 1898. évre **III.**
Hadsereg (hadi tengerészet) részére az 1898. évi ujonczjutalék megajánlása **III.**
Hajózási l. Gőzhajózási a.
Hajózási és kereskedelmi szerződés Japánnal **XXXII.**
Halászat jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.
Hamis bevallása a lelkészi jövedelemnek és következményei **XIV.** 13.
Hamis bizonylat a lelkészi jövedelem-bevallás helyességére vonatkozólag és következményei. **XIV.** 13.
Hamisitása a *czukor* zárjegyének **XVII.** 12.; — a *sörének* 13.; — feljelentése 15; — büntetése 20.
Használt zárjegy alkalmazása a *czukron* **XVII.** 12.; — a *sörön* 13.; — feljelentése 15.; — büntetése 20.
Haszonbérjövedelem bevallása a kongrua megállapitása végett **XVI.** 11.
Határjelek a községi stb. erdőkben **XIX.** 11. (*a*) és 13.; — kijavitása iránti intézkedés 30.
Határok kitűzése és megjelölése az áll. erdőhivatalok által **XIX.** 11. (*a*) és 13; — kiigazitása végett intézkedés 30.
Határőrvidék l. Polgárositott a.

Digitized by Google

Határszéleken feljegyzések a beszerzett, eladott, kimért és felhasznált *égetett szeszes folyadékokról* **XVI.** 12.; — a beszerzés igazolása 12.; — a beszerzett, eladott, kimért, felhasznált *czukorról* és *sörről* **XVII.** 15.
Hatáskör és illetékesség munkásügyekben **II.** 72., 73. és 75.
Hatóság közreműködése a hitelszövetkezetek alakulásánál **XXIII.** 2.; — kiküldöttje vezeti az alakuló közgyülést 5; — aláirja annak jegyzőkönyvét, az alapszabályokat és a czégbejegyzési kérvényt 6.
Hatóságok gazd. munkásügyekben **II.** 72. és 73.; — kivételesek 75.
Havasok elnevezése **IV.** 3.
Házadómentesség — ideigl. — nem mentesit az orsz. betegápolási pótadó alól **XXI.** 2.
Házastársak kölcsönös kötelessége az ápolási költség viselésére **XXI.** 7. (*c*); — jogorvoslat 13.
Háziital (sör) adómentes **XVII.** 2.
Házilag kezelt betegek ápolási költségeinek fedezése az államkincstár által **XXI.** 9. (*a.* és *b.*)
Házi szükséglet boritaladómentessége Horvát-Szlavonországban **XVIII.** 1.
Házközösség megszüntetése esetén a vagyon átadása az atyának, az átadás korlátozása és ennek föltételei **XII.** 1. és 2.; — a korlátozás megszüntetése, ill. fentartása 3—11.; — gyermek osztályrészének külön kiadása és jogkövetkezményei 12.; — hatáskörök megoszlása 14.; — tárgyalásra idézés 7., 11. és 15.; — megszüntetése kérdéseiben felfolyamodás és panasz 18.; — bélyeg- és illetékmentesség 20.
Házközösségi intézmény megszüntetési elj. módositása és kiegészitése. **XII.**
Házközösségi osztálylevél nem állitható ki többé **XII.** 16.
Házközösségi vagyon felosztása közig. határozatba vagy egyességbe foglalandó **XII.** 16.
Házszentelési koleda-jövedelem bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.

Digitized by Google

Háztartási költségek nem vonhatók le a kongruából **XIV.** 11. (II).
Helyesirása a községneveknek **IV.** 2.
Helyettesitése a kizárt vagy kilépett munkásoknak **II.** 30. és 40.; — kihágás 59.
Helyi érd. vasut, a *belišće—prandauovcii*, engedélyezése **XXV.**
— a *margitta—szilágysomlyói* szárnyvonal engedélyezése **XXIX.**
— az *óbecse—ujvidék—titeli* engedélyezése **XXVI.**
— a *székesfehérvár—bicskei* engedélyezése **XXVIII.**
— a *zsibó—nagybányai* engedélyezése (a sülelmed—szilágycsehi szárnyvonallal) **XXVII.**
Hevenyfertőző betegségek elleni védekezés költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*c.*); — a község által 8. (*c.*); — jogorvoslat 13.
Hevenyfertőző-osztály épitése a pozsonyi áll. kórházban **XXII.** 1.; — költségeire átalány 2.
Hitbizományi erdők és kopár területek állami kezelése **XIX.** 1. (*f.* és *g.*) és 2. (*b.* és *c.*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — hatáskörük 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — birtokos meghatalmazottja 17.; — kezelési terhei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Hitel a honvéd főparancsnoksági palota berendezésére, a budapesti honvéd-kórház kiépitésére és csatornáira, a váczi honvéd huszár-laktanya pótépitkezéseire és a honvédségi ruházat és felszerelések kiegészitésére **XIII.**
Hitelnyujtás feltétele a hitelszövetkezeti tagok részére **XXIII.** 4.; — az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok részére 38.
Hivatalos iratokon, pecséteken stb. kizárólag a község hiv. neve használandó **IV.** 5.
Hivatalos neve a községeknek és egyéb helyeknek **IV.**, elnevezés és ennek megváltoztatása 2—4.; — használata iratokon, pecséteken stb. 5.

Digitized by Google

Hontalanok ápolási költségeinek viselése **XXI.** 9. (*c*).
Honvéd-főparancsnoksági palota berendezésére hitel **XIII.**
Honvédhuszár-laktanya — váczi — pótépitkezéseire hitel **XIII.**
Honvédség részére az 1898. évi ujonczjutalék megajánlása. **III.**
Honvédségi ruházat és felszerelések kiegészitésére hitel **XIII.**
Hordási munkabér vagylagos megállapitása **II.** 10.; — a választás határideje 35.; — munkánál a büntetés mérve 68.
Horvát-Szlavonországban behozatott a boritaladó **XVIII.** 1.; — boritaladó tétele, hováforditása, mentesség 1.
Horvát-Szlavonországokban a közp. hitelszövetkezet köteles képviselőséget felállitani **XXIII.** 67.; — irányadó szabályok csőd és végrehajtás esetén 82.
Hovaforditása a közös erdők rendkivüli használata jövedelmének **XIX.** 31.; — ez ügyben panasz 54.
Hovaforditása a törvényhatósági betegápolási alapok feleslegeinek **XXI.** 15.
Hozzátartozók ápolási költségfizetési kötelessége **XXI.** 7. és 9. (*b*).
Húsfogyasztási adó hovaforditása Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.
Hülyék eltartása az ill. község által **XXI.** 8.; — jogorvoslat 13.
Ideiglenes házadómentesség nem mentesit a betegápolási pótadó alól **XXI.** 2.
Igazgatási költségei a kórházaknak az ápolási díjakból fedezendők **XXI.** 14.
Igazolása a lelkészi jövedelemnek **XIV.** 12.
Igazolvány l. Munkásigazolvány a.
Illetékesség és hatáskör mezőgazdasági munkásügyekben **II.** 72., 73. és 75.
Illetékesség a *szeszforg. adó*-kihágásokban **XVI.** 23.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adó-kihágásokban **XVII.** 29.

Digitized by Google

Illetékmentesség házközösség-megszüntetési ügyekben XII. 20.
Illetékmentesség a közös erdők állami kezelésére vonatkozó ügyekben XIX. 60.
Illetékmentessége a szövetkezeteknek XXIII. 47. és 79.
Illetőségi község kötelessége a szegény betegekkel szemben XXI. 8.; — jogorvoslat 13.
Ingó vagyona a tagoknak a szövetkezet követelései erejéig előnyös kielégitési alapul szolgál XXIII. 22. és 65.
Ipari és gazdasági hitelszövetkezet XXIII.; — alakulásánál hatósági vagy nyilvános testületi közreműködés 2.; — tagok belépése 3.; — üzlete a tagokra szoritkozik 4.; — működésének korlátai a fióktelepek és a terület tekintetében 7.; — alakuló közgyülés 5.; — alapszabályoknak, alakuló közgyülés jkveinek és a czégbejegyzési kérvénynek aláirása 6.; — tagjainak jogviszonyai 8—24.; — közgyülés 25—29.; — igazgatóság és felügyelő bizottság 30—38.; — feloszlása 39—45.; kedvezményei 47.; — korábbiak alkalmazkodása e törvényhez 46.; — központi l. Központi hitelszövetkezet a.
Ipartestület közreműködése a hitelszövetkezetek alakulásánál XXIII. 2.; — kiküldöttje vezeti az alakuló közgyülést 5.; — aláirja annak jkvét, az alapszabályokat és a czégbejegyzési kérvényt 6.
Iparüzletek jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett XIV. 11.
Iskolai tankönyvekben és térképeken a községek hiv. neve használandó (zárjelbe tehető a történeti vagy közhasználatú elnevezés is) IV. 5.
Italadó — bor — behozatott Horvát Szlavonországokban XVIII.; — tétele, hováforditása, mentesség 1.
Italmérési — bor- — adó megszünt Horvát-Szlavonországokban XVIII. 1. és 2.
Italmérési engedély és megvonása sörfőzdékben XVII. 14. és 22.

Digitized by Google

Japánnal kötött kereskedelmi és hajózási szerződés **XXXII.**

Járulék a közös erdők fedezetlen terheihez **XIX.** 32. és 33.; — az áll. kezelési átalányhoz 20.; — maximuma 21.; — panasz ellene 22.; — mentesség 23.; — behajtása 24.

Járulékok kivetése és beszedése a szövetkezeti tagoktól csőd esetén **XXIII.** 42. (4.) és 43. (l. 82.); — többletének visszatéritése 44. (l. 82.); — birói letétbe helyezendők a járulék-kimutatás elleni kereset elintézéséig 45. (l. 82.)

Jelzálogos kölcsön-törlesztési kiadások levonandók a kongruából **XIV.** 11.

Jelzőtáblákon a községek hiv. neve használandó **IV.** 5.

Jogi személy is lehet hitelszövetkezeti tag **XXIII.** 8.

Jogok (jogositványok) bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.

Jogorvoslat a betegápolási költségek viselése és behajtása kérdéseiben **XXI.** 13.

Jogosultság aránya a közös erdők használatában **XIX.** 29.; — a szavazatjogra 29.; — a jövedelemben részesedésre 31. (54.); — a természetbeni munkák teljesitésére 33.

Jövedelem felosztása a közös erdők után **XIX.** 31.; — ez ügyben panasz 54.

Jövedelem-kiegészités (lelkészi) **XIV.**; — mérve 2., módja, feltételei 3—6.; — megtagadására (megvonására) okok 7—9.; — leszállitása 14.; — fölemelése 15.; — kiutalványozása és kifizetése 17.; — kezdete 19.

Kamat nem fizethető a hitelszövetkezeti üzletrészek után **XXIII.** 12.

Kamatozó postatakarékpénztári betét maximumának fölemelése **VIII.** 1.; — egy részének lefoglalhatlansága 2.

Karhatalommal kivezetése a munkásnak (napszámosnak) **II.** 37., 42. és 53.; — alap nélkül 58.

Digitized by Google

Katholikus lelkészek jövedelmeinek ideiglenes kiegészitése **XIV.** 1.

Kándirozott gyümölcs fogyasztási adója **XVII.** 1.; — előállitására forditott czukor adómentes 2.; — bejelentése szállitáskor 6.; — pótadója 28.

Kártérités tekintetében szavatossága a gazd. munkásnak **II.** 7., 44., 54. és 61.; — a munkaadónak 31. és 52.; — visszatartási jog 41. és 54.; — érvényesitésére határidő 41. és 54. (60.); — elbirálására hatáskör 72. és 73.

Kártérités a veszendőbe ment *szeszforgalmi* adóért **XVI** 8.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóért **XVII.** 8.

Kártéritési igénye *nincs* a szövetkezetek elmozditott igazgatóinak **XXIII.** 31.: — felügyelőbizottsági tagjainak 36.; — felszámolóinak 39.; — *van* a tagoknak az igazgatóság ellen 34.; — a felügyelőbizottság ellen 36.; — a felszámolók ellen 40.

Kedvezmények — a Magyar Földhitelintézeté — kiterjesztettek a Kisbirtokosok Földhitelintézetére **XI.**

Kedvezmények a *szeszforgami adó* lerovása tekintetében **XVI.** 10. és 11.; — adómentesség 2.; — megvonása 17.; — tekintetében visszaélés miatt szavatosság 20.; — a *czukor- és sörfogyasztási adó* tekintetében **XVII.** 10. és 11.; — megvonása 21.

Kedvezmények a törvénynek megfelelően meg- (át-) alakult s a közp. hitelszövetkezetbe belépett szövetkezetek részére és megszünésének időpontja **XXIII.** 47.; — a közp. hitelszövetkezet részére 78. és 79.

Keleti kikötők és Galacz (ill. Constanza) közötti gőzhajózási összeköttetés iránt kötött szerződés. **IX.**

Kereseti joga a tagnak a szövetkezet ellen **XXIII.** 29.; — az igazgatóság ellen 34.; — a felügyelőbizottság ellen 36.; — a járulék-kimutatás megállapitása ellen 45.

Kereskedelmi és hajózási szerződés Japánnal **XXXII.**

Digitized by Google

Kereskedelmi minister rendeletileg fölemelheti a postatakarékpénztári betétmaximumot és a tartalékalapot **VIII.** 1. és 3.

Kereskedelmi szövetség ideiglenes szabályozása Ausztriával **I.**

Keresztelési stóladíj nem számitandó a kongruajövedelemhez **XIV.** 11.

Kert figyelmen kivül hagyandó a kongrua bevallásánál **XIV.** 11.

Kerülete a hitelszövetkezetnek **XXIII.** 7.

Kerületei az áll. erdőhivataloknak és a járási erdőgondnokságoknak **XIX.** 8.

Kezelése az erdősitett kopár területeknek **XIX.** 3.; — folytatása és megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — költségek 18—24.; — saját erdőtiszt által 4. és 59.

Kezelési költsége a községi stb. erdők és kopár területeknek **XIX.** 18—24.; — mentesség 23.

Kezesség a *szeszforgalmi* adóért és a pénzbüntetésért **XVI.** 19. és 20.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóért **XVII.** 25. és 26.

Kezesség vállalásának feltételei a szövetkezeti igazgatók vagy felügyelőbizottsági tagok részéről **XXIII.** 38.; — — készfizetői — a közp. hitelszövetkezetre átruházott követelés tekintetében 70.; — alapján biztositási végrehajtás veszély igazolása nélkül 77. (l. 82.)

Képviselőségek felállitása a közp. hitelszövetkezet részéről **XXIII.** 67.

Késedelmi kamatok a betegápolási pótadó után **XXI.** 2.

Késedelmi kamatok a hátralékos *szeszforg. adó*-részletek után **XVI.** 11.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóké után **XVII.** 11.

Kibocsátási alapja a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek **XXIII.** 70. és 71.; — kiváltságai 74. (1897 : XXXII. 17—19.)

Digitized by Google

Kibővitése a pozsonyi áll. kórháznak **XXII.** 1.; — költségeire átalány 2.
Kiegészitése a lelkészi jövedelmeknek **XIV.**; — kath.-ének 1.; — többiekének (újaknak) 2.; — kérésének módja és határideje 3.; — feltételei 4—6.; — kizárása (megvonása) 7—9.; — foganatositásának ideje 10.; — fölemelése 15.; — utalványozása 17.; — szerzetesekre nem vonatkozik 18.; — kezdete 19.
Kiegyezési kérdések ideiglenes szabályozása Ausztriával **I.**
Kielégitési joga a közp. hitelszövetkezetnek tagjai ellen **XXIII.** 65.
Kielégitési végrehajtást vezethet a közp. hitelszövetkezet a szövetkezetek ellen **XXIII.** 77. (l. 82.)
Kilépés a hitelszövetkezetből **XXIII.** 18.; — után felelősség 17.; — bevezetése a tagok névjegyzékébe és feljegyzése a biróságnál 20.; — után elszámolás a volt taggal 21. és 22.; — a közp. hitelszövetkezetből 60.; — következményei 55.
Kisajátitási törvény kiterjesztése Fiuméra **VII.**
Kisbirtokosok Földhitelintézetére kiterjesztése a Magyar Földhitelintézet kedvezményeinek **XI.**
Kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségre vonatkozó megállapitás meghosszabbitása **XV.** 1.
Kisközség erdői és kopár területei államilag kezelendők **XIX.** 1. *(a)*; — üzemterve 3. és 11. *(c—f.)*; — folytatása, megszüntetése 6.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségek 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe e törvény lép 57.; — saját erdőtiszt általi kezelés kérése 59.
Kiterjesztése Fiuméra a kisajátitási törvénynek **VII.**
— a Magyar Földhitelintézet kedvezményeinek a Kisbirtokosok Földhitelintézetére **XI.**
— a törvszék egyesbirói eljárásának **X.**
Kiválás a hitelszövetkezetből **XXIII.** 18. és 19.; — bejegyzése a névjegyzékbe és feljegyzése a biróság-

Digitized by Google

nál 20.; — után elszámolás a volt taggal 21. és 22.; — a közp. hitelszövetkezetből 60. (55.)

Kiváltságai a közp. hitelszövetkezet által kibocsátott kötvényeknek **XXIII.** 74. (1897 : XXXII. 22.); — a kötvények kibocsátási és biztositéki alapjának 74. (1897 : XXXII. 10., 17., 21.); — a kötvények birtokosainak 74. (1897 : XXXII. 18. és 21.)

Kivetése a községi stb. erdők áll. kezelési átalányának az egyes birtokosokra **XIX.** 20.

Kivezetése a mezőg. munkásnak (napszámosnak) **II.** 37., 42. és 53.; — alap nélkül 58. *(a)*,

Kizárás a hitelszövetkezetből **XXIII.** 19.; — bevezetése a tagok névjegyzékébe 20.; — után elszámolás a volt taggal 21. és 22.; — a közp. hitelszövetkezetből 60. (55.)

Kongrua kiegészitése **XIV.**; kath. lelkészeké 1.; — másoké (új lelkészi állásoké) 2.; — kérésének módja és határideje 3.; — feltételei 4—6.; — kizárása (megvonása) 7—9.; — foganatositásának ideje 10.; — a jövedelem bevallása és igazolása 11. és 12.; — az adatok kiigazitása 3.; — ellenőrzése, a hamis bevallás és bizonylat büntetése, e miatt panasz 13.; — bevallás leszállitása, a jövedelem-emelkedés bejelentése, eltitkolásának büntetése s e miatt panasz 14.; — a kiegészités fölemelése 15.; — utalványozása 17.; — szerzetesekre nem terjed ki 18.; — kezdete 19.

Kopár területek — községiek stb. — állami kezelése **XIX.** 1. *(g)* és 2. *(b* és *c.)*; — üzemterve, befásitási terve, kezelése 3. és 11. *(c—f)*; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — áll. kezelési költségei 18—24; — ezek alól fölmentés 23.; — közbirtokosságiak gazdasági ügyvit. szabályozása 25—56.; — jövedelmeinek felosztása 31.; — termékeinek értékesitése 34—39.; — ügyviteli szabályzatának

Digitized by Google

megállapitása, tartalma, jóváhagyása 44—51.; — későbbi megszerzőinek alkalmazkodása 55.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Korlátolása az atya tulajdonjogának a házközösségi vagyon átadásánál **XII.** 1. és 2.; — ennek megszüntetése 3., 4., 10. és 11.; — fentartása 5.; — törlése 9.
Kormánybiztos a közp. hitelszövetkezet mellé **XXIII.** 68.; — feladata 75.
Kórházak igazgatási és fentartási költségei az ápolási díjakból fedezendők **XXI.** 14.; — beruházási tőkéjének törlesztése 14.
Kórházakban szülő nők ápolási költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(e.)*.
Kórházi célokra forditandó a törvhat. betegápolási alap feleslege **XXI.** 15.
— épitkezések engedélyezése Pozsonyban **XXII.** 1.; — költségekre átalány 2.
Kölcsön-törlesztési kiadások levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Költségvetés (állami) az 1898. évre **VI.**
Könnyitések a *szeszforgalmi* adó lefizetése tekintetében **XVI.** 10.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adó lefizetésére **XVII.** 10.
Könyvkivonatok — a közp. hitelszövetkezeté — bizonyitó ereje **XXIII.** 76.; — alapján végrehajtás 77.
Körös-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összeg utólagos felhasználása 2.
Kötvények kibocsátása a közp. hitelszövetkezet részéről **XXIII.** 70.; — mennyiségének korlátai 71. és 73.; — biztositási alapja 72.; — bizt. alapjának elhelyezése, kibocsátási és bizt. alapjának kiváltságai, visszavonása, névértéke, végrehajtás alá vonhatlansága, birtokosainak előnyei és kiváltságai, összegének közzététele, az igazgatóság felelőssége, adómentessége, óvadékképessége stb. 74.; — mennyiségének, tör-

Digitized by Google

lesztésének és visszavonásának ellenőrzése 75.; — községek tőkéinek elhelyezésére alkalmasak 80. (2.)

Követelések — hitelszövetkezet ellen fennállók — érvényesitése a tagok ellen **XXIII.** 16.; — közé beállitása az első szervezési költségeknek 33. (3.); — az esedékes üzletrész-tartozásoknak 33. (5.); — kétesek és behajthatlanok a mérlegben 33. (6.); — átruházása a közp. hitelszövetkezetre bélyeg- és illetékmentes 47. (2. *f*).

Közalapitványok erdőinek és kopár területeinek állami kezelése **XIX.** 1. (*f*) és *g*) és 2. (*b*) és *c*); — üzemterve 3. és 11. (*e—f*); — kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek batásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosainak meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe e törvény lép 57.

Közalapokból húzott jövedelem beszámitása a kongruába **XIV.** 11. (7.).

Közbirtokosságok osztatlan erdői és kopár területei gazd. ügyvitelének szabályozása **XIX.** 25—56.; — államilag kezelendők 1. (*f*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe e törvény lép 57.

Közegei az erdők állami kezelésének **XIX.** 8—10.; — hatásköre 11. és 13.; — a közös erdők ügyvitelének 25., 40. és 48.; — az áll. erdőhivatalnak igénybevehetők a közig. bizottság részéről 52.

Közigazgatási biróság a III. f. hatóság az ápolási költségek viselése és behajtása kérdéseiben **XXI.** 13.

Közigazgatási biróséghoz panasz házközösségi vagyon felosztása kérdéseiben **XII.** 18.

Digitized by Google

Közigazgatási birósághoz panasz a kongrua-jövedelem kiegészitésének megvonása miatt **XIV.** 9.; — a hamis bevallás (bizonylat) büntetése miatt 13.; — a jövedelemnövekedés eltitkolásának büntetése miatt 14.; — a jövedelem-csökkenés kérdésében 15.

Közigazgatási bizottság hatásköre Fiumében a kisajátitási ügyekben **VII.**

Közigazgatási hatóság közreműködése a gazdasági és ipari hitelszövetk. alakulásánál **XXIII.** 2.; — *kiküldöttje* vezeti az alakuló közgyülést 5.; — aláirja annak jkvét, az alapszabályokat és a czégbejegyzési kérvényt 6.

Közkórház beruházási tőkéjének törlesztése az ápolási költségek terhére **XXI.** 14.

Közkórházba betegfölvétel szabályozása **XXI.** 14. (1.)

Közokiratok bizonyitó erejével birnak a közp. hitelszövetkezet könyvei **XXIII.** 76.

Közös erdők és kopár területek (községiek stb.) gazd. ügyvit. szab. **XIX.** 25—56.; — államilag kezelendők 1.; — üzemtervök 3. és 11. *(c—f)*; — kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — jövedelmének felosztása 31. (panasz 54.); — fedezetlen terheire járulék 32. és 33.; — termékeinek értékesitése 34—39.; — ügyviteli szabályzatának megállapitása, tartalma, jóváhagyása 44—51.; — későbbi megszerzőinek alkalmazkodása 55.; — áll. kezelési szerződései helyébe e törvény lép 57.

Közpénzek elhelyezésére alkalmasak a közp. hitelszövetkezet kötvényei **XXIII.** 74. (1897 : XXXII. 22) és 80. *(b)*.

Központi hitelszövetkezet közreműködése a hitelszövetkezetek alakulásánál **XXIII.** 2.; — kiküldöttje vezeti az alakuló közgyülést 5.; — aláirja annak jkvét, az alapszabályokat és a czégbejegyzési kérvényt 6.; — igazgatóságának engedélye mihez szük-

Digitized by Google

séges? 38., 58., 59. és 62.; — rendeltetése 48.; — tagjai 49.; — bejegyeztetésének feltétele 50.; — alapitó tagjainak felelőssége, jogai 51. (55.); — rendes tagjainak fölvétele, üzletrésze, felelőssége 52—54.; — nyereségének felosztása 55.; — befolyása a szövetkezetek ügyvitelébe 56—63.; — követelése a szövetkezetekkel szemben 64. és 65.; — igazgatósága és felügyelő bizottsága 66.; — képviselőségei 67.; — ügykezelésére felügyelet, ellenőrzés 68.; — alapszabályai és módositása 69.; — kötvényei 70—75.; — könyveinek bizonyitó ereje 76.; — biztositási és kielégitési végrehajtási joga 77.; — kedvezményei 78. és 79.

Közreműködés (hatósági vagy testületi) a hitelszövetkezetek alakulásánál **XXIII.** 2., 5. és 6.

Község kötelessége szegény betegeinek gondozására **XXI.** 8. *(a* és *b)*: — ennek módja és mérve 14. (5.); — a hevenyfertőző betegségek költségeinek viselése tkben 8. *(c)*; — jogorvoslat 13.

Község- és egyéb helynevekről **IV.**; — azok megállapitása és megváltoztatása 2. és 3.; — nyilvántartása (törzskönyve) 4.

Községek hivatalos nevének megállapitása a belügyministert illeti **IV.** 2.

Községi adó alól mentesek a szövetkezetek **XXIII.** 47. és 79.

Községi adók levonandók a kongruából **XIV.** 11.

Községi erdők és kopár területek állami kezelése **XIX.**; — folytatása, megszüntetése 6.; — üzemterve 11. *(c—f)* és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.; — kezelése saját erdőtiszt által 59.

Községi kiadásokra forditandók a bor- és húsfogyasztási adók Horvát Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Községi pecséteken és bélyegzőkön a község hiv. neve használandó **IV.** 5.

Digitized by Google

Községi pénztárból húzott jövedelem beszámitása a kongruába **XIV.** 11. (7.)
Községi szegényalap részeltetése a felszámolt szövetkezet tartalékalapjából **XXIII.** 41.
Közterhek levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Közvetitése a gazd. munkásoknak **II.** 77.
Külállamokkal szemben érvényesitése az ápolási költségeknek **XXI.** 14. (7.)
Külföldiek ápolási költségeinek viselése **XXI.** 9. (*c.*); — megtéritése a magyar kórházak javára 12.; — érvényesitése 14. (7.)
Külföldi kórházakban (gyógyintézetekben) ápolt magy. állampolgárok ápolási díjainak fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. és 12.
Külön biztositási alap képzése a közp. hitelszövetkezet kötvényeire **XXIII.** 55. és 72.; — ennek állami gyarapitása 78. (2.)
Lakóház figyelmen kivül hagyandó a kongrua bevallásánál **XIV.** 11. (I. 1.); — karbantartási költségei nem vonhatók le a kongruából 11. (II.)
Laktanya — a váczi honvéd-huszár — pótépitkezéseire hitel **XIII.**
Latin szert. kath. lelkészek jövedelmének ideigl. kiegészitése **XIV.** 1.
Láttamozása a munkaszerződésnek **II.** 15., 17. és 18.; — elmulasztása kihágás 60.
Lefoglalhatlan a postatakarékpénztári betét egy része **VIII.** 2.
Legelőerdők üzemterve **XIX.** 3. és 11. (*c—f*).
Legeltetés korlátozása a legelő-erdőkben **XIX.** 3.
Lelkészi jövedelem kiegészitése **XIV.**; — kath.-é 1.; — másoké és uj lelkészi állásoké 2.; — kérésének módja és határideje 3.; — feltételei 4—6.; — kizárása (megvonása) 7—9.; — megvalósitási ideje 10.; — a jövedelem bevallása és igazolása 11. és 12.; — az adatok kigazitása 3.; — ellenőrzése, a hamis bevallás és bizonylat büntetése, e miatt panasz 13.; — a bevallás leszállitása, a jövedelem-

Digitized by Google

emelkedés bejelentése, eltitkolásának büntetése s e miatt panasz 14.; — a kiegészités fölemelése 15.; — utalványozása 17.; — szerzetesekre nem terjed ki 18.; — kezdete 19.

Lelkészi képesités a kongrua-kiegészités szempontjából XIV. 4. és 5.

Letétbe helyezése a munkaszerződésnek II. 12.; — a munkabérnek 24.

Likőrkészlet fogyasztási pótadója XVII. 28.

Likőrök fogyasztási adója XVII. 1.; — bejelentése szállitáskor 6.; — bejelentése vételkor 9.; — pótadója és mentessége 28.

Likőrök készitésére forditott szesz adómentes. XVI. 2.; — pótadója 22.; fogyasztási adója XVII. 1.; — pótadója és mentessége 28.

Lótartási átalány czímén húzott jövedelem bevallása a kongrua megállapitása végett XIV. 11. (I. 8.); — levonandó a kongruából 11. (II. 2.); — ennek maximuma u. o.

Magánalapitványok erdőinek és kopár területeinek állami kezelése XIX. 1. (*f.* és *g.*) és 2. (*b.* és *c.*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Magánkórházak ápolási díjainak az orsz betegápolási alap (államkincstár) ellen érvényesitése XXI. 14. (2).

Magánorvos által rendelt gyógyszerek költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból XXI. 3. (*b*).

Magánosok betegápolási költségeinek behajtása XXI. 14. (6.)

Magyar állampolgárok ápolási költségeinek fedezése az orsz. betegápolási alapból XXI. 3.; — külföldi kórházak javára 12.

Magyar Földhitelintézet kedvezményei kiterjesztettek a Kisbirtokosok Földhitelintézetére XI.

Digitized by Google

Magyar határőrvidék l. Polgárositott a.
Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött szerződés a keleti kikötőkkel való összeköttetés iránt **IX.**
Makkoltatás jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.
Malomtartás (malommércze) jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.
Mankó költségének fedezése az országos betegápolási alapból **XXI.** 3. *(b.)*
Margitta—szilágysomlyói szárnyvonal engedélyezése **XXIX.**
Maros-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Megajánlása az 1898. évre az újonczjutaléknak **III.**
Megállapitása a kongrua-jövedelemnek **XIV.** 11—13.; — a szolgáltatások pénzértékének 11.
Meghosszabbitása a szesz- és a czukoradótörvény hatályának **XV.** 1.
Megsemmisitése a szövetkezeti közgyülés határozatainak **XXIII.** 28.; — ennek kérése 29.
Megsemmisülése a termelt sörnek **XVII.** 14.
Megszoritása az atya tulajdonjogának a házközösségi vagyonban **XII.** 1—11.; okai 2.; — törlése 3; — fentartása 5.; — ennek joghatálya 6.; — tkvi foganatositása 9.
Megszünése a közp. hitelszövetkezet alapitó-tagságának **XXIII.** 51.
Megszünési időpontja a hitelszövetkezeti tagságnak **XXIII.** 20.
Megszüntetése a községi stb. erdők állami kezelésének **XIX.** 6. és 7.; — az erdőtiszti intézménynek 58.
Megtartási jog nem gyakorolható a postatakarékpénztári betét egy részére **VIII.** 2.
— joga a közp. hitelszövetkezetnek tagjai ellen **XXIII.** 65.

Digitized by Google

Megvonása a kongrua-kiegészitésnek **XIV.** 7—9.
Mekkai zarándoklásnál való óvintézkedésekre vonatkozó nemzetközi egyezmény **XXXI.**
Mennyisége a központi hitelszövetkezet által kibocsátható kötvényeknek **XXIII.** 71., 73. és 75.; — a kötvények névértékének 74. (1897 : XXXII. 16.)
Mentes a foglalás, a zálog- és a megtartási jog alól a postatakarékpénztári betét egy része **VIII.** 2.
Mentesség a boritaladó alól Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.
— *szeszforgalmi* adó alól **XVI.** 2.; — megvonása 17.; — a pótadó alól 22.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adó alól **XVII.** 2.; — megvonása 21.; — a pótadó alól 28.
— a véderdők és kopár területek állami kezelési költsége alól **XIX.** 23.; — a bélyeg- és illeték alól közös erdők kezelési ügyeiben 60.
Mentessége a szövetkezeteknek adó, bélyeg- és illetékek alól **XXIII.** 47. és 79.; — a központi hitelszövetkezetnek a postadíj alól 79. (3)
Mérve a betegápolási pótadónak és ennek megállapitása az áll. költségvetésben **XXI.** 2.; — a község által gyakorlandó közsegélyezésnek 14. (5.)
— a boritaladónak Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.
— a *czukor* stb. és a *sör* fogyasztási adójának **XVII.** 1.; — megállapitására hatáskör 4.
— *a szeszforgalmi adónak* **XVI.** 1.; — megállapitására hatáskör 4.; — az adóelvonás büntetésének 15.; — a bejelentés elmulasztása vagy valótlansága miatti büntetésnek 16.; — az adómentesség jogtalan igénybevételének 17.
— a hitelszövetkezeti tagok felelősségének **XXIII.** 15. (l. 14. is!) és 43.; — a korábbi szövetkezetekének 46.; — a közp. hitelszövetkezet alapitó és rendes tagjaiának 51. és 54.; — a közp. hitelszövetkezetek által kibocsátható kötvényeknek 71., 73. és 75.; — ezek biztositási alapjának 72.

Digitized by Google

Minősités a lelkészi jövedelem kiegészitése szempontjából **XIV.** 4. és 5.; — változása, mint a kiegészités utólagos kérésének jogczíme 3.
Misealapitványok bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11. (I. 6.); — levonása a kongruából 11. (II. 3).
Morva-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Módja a gyógyszerek rendelésének (kiszolgálásának) az orsz. betegápolási alap terhére; a lelenczek fölötti felügyeletnek; a községek által gyakorlandó segélyezésnek; az ápolási költségek behajtásának és külállamokkal szemben érvényesitésének **XXI.** 14. (3—7.)
Módositása a munkaszerződésnek **II.** 19.
Módositása az 1881 : LIX. t.-czikknek (perrendtartási novellának) **X.**
— a korábbi szövetkezetek alapszabályainak **XXIII.** 46. és 81.; — a közp. hitelszövetkezeti tagszövetkezet alapszabályainak 58.; — a közp. hitelszövetkezetének 69.
— a vizszabályozási kiadásokra évenkint fordithatő összegek mérvének **XX.** 1.
Munkaadó viseli a szerződéskötés költségeit **II.** 15.; — a nála elveszett igazolvány másodlatának kiállitási költségeit 48.; — részéről felbontása a szerződésnek 22—24. és 28.; — köteles bejegyezni a szerződés felbontását az igazolványba 28.; — kötelességei a szerződés teljesitése, a munkabér és a gyógykezeltetés tben 24. és 31—33.; — a napszámossal szemben 50; — visszatartási joga 41. és 51.; — ellen panasz 42.; — személyében változás és következményei 44.; — felelőssége 31. és 52.; — kihágásai és azok büntetése 58—60.
Munkabeli szolgáltatások bevallása és értékelése a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.
Munkabér vagylagos *megállapitása* **II.** 10; — a választás határideje 35., 58. (*b*); — *kiegyenlitése* a szerződés fel-

Digitized by Google

bontása esetén 24. és 27. (60.); — *visszatartása* szerződés-felbontási ok 25. *b)* és 54.; — *előnyös tétel* árverés, és tömeg-tartozás csőd esetén 45.; — *árúczikkekben* nem adható ki 32. és 56., ennek büntetése 58. *b)*; — összegének megállapitása vitás esetben 55.

Munkaszerződés **megkötése,** feltételei, ezek érvénye és érvényesithetése **II.** 6.; — egyetemleges kötelezése 7.; — alakja és megkötési helye 8. (17., 30. és 40.); — többekkel és következménye 61.; — tartalma a termények neme és mennyisége és a munkabér (élelmezés) tekintetében 9. és 10.; — foglalója (előlege) 11.; — biztositéka 12.; — példányszáma, megmagyarázása és aláirása 13.; — záradékolása s az igazolványba bejegyzése 14.; — megmagyarázási és hitelesitési díja s ennek viselése 15.; — megkötésénél a jegyző közreműködése mely esetekben tilos? 16.; — megkötése a községi elöljáróság mellőzésével, ennek láttamozása (díjmentes 15.) és ez esetben eljárás 17. és 18.; — feltételei módositásának alakszerűsége 19.; — *teljesitése* 20.; — bélyeg- és illetékmentessége 21.

— **felbontása** a *munkaadó* részéről, esetei 22., 44. és 51.; — alakszerüsége 23.; — következményei a munkabér tekintetében 24.; — a *munkás* részéről, esetei 25. és 44.; — alakszerüsége 26.; — következményei a munkabér tekintetében 27.; — bejegyzése az igazolványba 28.; — panasz bejelentése s a határozat felebbezése 29.; — *részleges felbontás* s a kilépett munkások helyettesitése 30. és 40.; — teljesitésének megtagadása 38.; — teljesitése a zárgondnok részéről 45.; *napszámossal* 46. és 47.; — *megszegésének* következményei 52. és 53. (60. és 63.); — a korábban létrejöttnek érvénye és elbirálása 79.

Munkás részéről felbontása a szerződésnek 25—27. és 44.; — köteles az igazolványt a munkaadónak átadni 28. és 48. (61. és 63.); — *kötelességei* a szerződés teljesitése tben 34. (63.); — napszámos

Digitized by Google

részéről 50.; — büntetései 62.; — a munkabér tben 35. (63.); — időjárás-okozta fennakadás esetén 36. (63.); — *választási joga* a munkabér tben 35. és 53.; — *kivezetése* karhatalommal 37. és 53. (58.); — *elővezettetése* 38.; — *panasza* a munkaadó ellen 42.; — *követelése* mentes a végrehajtás alól 43.; — felfogadásáért *előny* kikötése vagy elfogadása kihágás 58.; — *kártéritési* kötelezettsége 7., 41., 54. és 61.; — *elszegődött* felfogadása 64. (*a*).

Munkásigazolvány szükséges **II.** 1.; — hiányának következménye 46. és 61. *a*); — használata alól fölmentés és mentesség 75.; — kiállitása díjtalan, a a másodlat kiáll. díja 3.; — bélyegmentes 4.; — kiállitása és megújitása körüli eljárás 2. és 5.; — hiánya szerződéskötési akadály 16.; — másodlat kiállit. költségei 48.; — tartalmazza a szerződés megkötését 14., 18. és 30.; — felbontását 28.; — átadása, átvétele, megőrzése és visszaadása 48. (60. és 63.); — zálogba vétele, arra hitelezés 64. *b*); — megszerzéséről lebeszélés 66. *a*).

Mura-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.

Must boritaladója Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Nagybánya—zsibói h. é. vasut és sülelmed—szilágycsehi szárnyvonalának engedélyezése **XXVII.**

Nagyközség erdői és kopár területei államilag kezelendők **XIX.** 1. (*a*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása és megszüntetése 6; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — meghatalmazottjuk kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.; — saját erdőtiszt általi kezelés kérése 59.

Nagyszülők ápolási költség-viselési kötelezettsége és viszont **XXI.** 7. (*a* és *b*); — jogorvoslat 13.

Napszámos *szerződtetése*, szerződés feltételei **II.** 46. és 47.; — *igazolványának* átadása 48. (60.); — szer-

Digitized by Google

ződtetésének és munkanapjának *tartama* 49. (60.); — *kötelessége* 50. és 51. (63.); — *havi* felfogadása és a szerződés felbontása akadály miatt 51.; — *munkára* kényszeritése, kivezetése és megbüntetése 53. (62.); — alap nélküli *kivezetés* büntetése 58. (*a*); — felfogadásáért *előny* elfogadása vagy kikötése kihágás 58.; — *elszegődött* felfogadása 64. (*a*).

Naszódvidéki községi erdők kezeléséről szóló törvényt nem érinti a közös erdők kezeléséről szóló t.-cz. **XIX.** 63.

Nemzeti ünneppé nyilvánitása április 11-ének **V.**

Nemzetközi egyezmény a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedésekre vonatkozólag **XXXI.**

Nemzetközi szerződés — kereskedelmi és hajózási — Japánnal **XXXII.**

Nevelési költségek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*d*); — az illet. község által 8. (*b*).

Névértéke a hitelszövetkezeti üzletrésznek és változtathatlansága **XXIII.** 11.; — a közp. hitelszövetkezet alapitványi és szövetkezeti üzletrészének 51. és 53.; — a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek 74. (1897: XXXII. 16.)

Névjegyzék a hitelszövetkezeti tagokról **XXIII.** 9., — kiigazitása kiválás esetén 20.; — betekinthető 24.

Nyereség hováforditása a hitelszövetkezetekben **XXIII.** 12—14.; — megjelölése a mérlegben 33. (7.); — (a közp. hitelszövetkezeteké) hováforditása 54., 55. és 72.

Nyilvános betegápolás költségeinek fedezése **XXI.** orsz. betegápolási alapból 3.; — betegsegélyző pénztárak és társládák által 4.; — gazda által 5.; — ápolt vagy hozzátartozói által 6. és 7.; — a község által 8.; — államkincstár által 9.; — jogorvoslat 13.; — megállapitása, behajtása stb. 14. (1., 6. és 7.); — t.-czikk életbeléptetése Fiumében 18.

Nyilvános kórház beruházási tőkéjének törlesztése az ápolási költségek terhére **XXI.** 14.

Digitized by Google

Nyilvános kórházakba beteg-felvétel szabályozása **XXI.** 14. (*i*).
Nyilvántartása a községi és egyéb helyneveknek **IV.** 4.
Nyomorékok eltartása az ill. község által **XXI.** 8.; — jogorvoslat 13.
Nyomtatási munkabér vagylagos megállapitása **II.** 10.; — a választás határideje 35.; — munkánál a büntetés mérve 68.
Nyomtatványokon (hiv.) a község hiv. neve használandó **IV.** 5.
Nyugdíjalap-járandóságok levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Okai a kizárásnak a hitelszövetkezetekből **XXIII.** 19.; — a közp. hitelszövetkezetből 60.
Országos alapok járandóságai levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Országos bábaképezdékben ápoltak ápolási költségeinek viselése **XXI.** 9. (*f.*)
Országos betegápolási alap létesitése **XXI.** 1.; — pótadóból, ennek mérve, kivetése stb. 2.; — állapotáról jelentés 2.; — terhére elszámolandó kiadások 3.; — hiányait az államkincstár fedezi 9. (*e.*); — ügyében jogorvoslat 13.; — terhére ápolása szegény betegeknek magángyógyintézetekben 14. (2.); — terhére gyógyszerek kiszolgáltatása 14. (3.).
Országos betegápolási pótadó az egyenes állami adók után vettetik ki **XXI.** 2.; — mérve, kivetése stb. 2.; — ellene jogorvoslat 13.
Országos törzskönyve a községi és egyéb helyneveknek **IV.** 4.
Osztalék a hitelszövetkezeti üzletrész után **XXIII.** 12.; — maximuma és hováforditása 12. és 13.; — a közp. hitelszövetkezet alapitványi és szövetkezeti üzletrészei után 51., 54. és 55.
Osztatlan erdők és kopár területek gazd. ügyvit. szab. **XIX.**; — államilag kezelendők 1. (*a—d.* és *g.*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f.*); — áll. kezelés folyta-

Digitized by Google

tása, megszüntetése 6.; — kezelői 8—10.; ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24; — közbirtokosságiak gazd. ügyvit szabályozása 25—56.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Ó-becse—ujvidék—titeli h. é. vasut engedélyezése **XXVI.**

Óvadékképessége a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek **XXIII.** 74. (1897: XXXII. 22.)

Óvás a közp. hitelszövetkezet kormánybiztosa részéről és ennek halasztó hatálya **XXIII.** 68.

Óvintézkedések a mekkai zarándoklásnál **XXXI.**

Örmény szert. kath. lelkészek jövedelmének ideigl. kiegészitéséről **XIV.** 1.

Örökös felelőssége a volt hitelszövetkezeti tagért **XXIII.** 17.; — értesitése a volt tag kiválásának bejegyzéséről 20.

Összeférhetlensége a szövetkezeti felügyelő bizottság tagjainak **XXIII.** 36.

Palaczkozása a sörnek, föltételei **XVII.** 15.; — megszegése 22.

Panasz az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdőkben elkövetett kihágásokban **XIX.** 11. (*g.*); — az erdőőrök és segédszemélyzet ellen 14.; — az áll. kezelési átalány felosztása, a járulék beszedése és behajtása miatt 22.; — felfüggesztő hatálylyal nem bir 22.; — a rendkivüli használat hováforditása kérdésében (31.), a szavazásra jogosultak jegyzéke (46.), a szabályzat jóváhagyása (megállapitása) ellen (46., 47. és 51.) 54.; — a közös birtokosok gyülésének határozata ellen 54. (61.); — a kiküldött eljárása ellen 54. (61.); — a közig. bizottság határozatai ellen 54.

Panasz az ápolási költségek viselése és behajtása kérdéseiben **XXI.** 13.

Panasz a közig. birósághoz házközösségi vagyon felosztása kérdéseiben **XII.** 18.

Panasz a munkaszerződés felbontása miatt **II.** 29. és 42.

Digitized by Google

Párisi egyezmény a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedésekre vonatkozólag **XXXI.**
Pecséteken a községek hiv. neve használandó **IV.** 5.
Perrendtartási novella módositása **X.**
Persa öbölben szervezendő egészségügyi felügyeletre vonatkozó nemzetközi egyezmény **XXXI.**
Pestis-védekezés költségei nem terhelik az orsz. betegápolási alapot **XXI.** 3. (*c.*); — sem a községeket 8. (*c.*); — hanem az államkincstárt 9. (*d.*)
Pénzbeli szolgáltatások bevallása a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.
Pénzbüntetések mezőg. munkásügyekben **II.** 58—61. és 63—66.; — kezelése és befizetési határideje 70.; — átváltoztatása szabadságvesztésre 57. és 70.; — hováforditása 71.
Pénzértékben megállapitása a mezőg. munkás élelmezésének **II.** 10.; — kiszolgáltatása 31.
Pénzkezelés az áll. kezelés alatt álló községi erdőkre vonatkozólag **XIX.** 13.; — szabályainak megállapitása 44. (*h.*)
Pénzügyminister hozzájárulása a postatakarékpénztári betétmaximum és tartalékalap fölemeléséhez **VIII.** 1. és 3.
Polgármester kivételes hatásköre megszűnt a kisajátitási ügyekben Fiumében **VII.**
Polgárositott magyar határőrvidéki házközösségi intézmény megszüntetési elj. módositása és kiegészitése **XII.**
Postadíjmentessége a közp. hitelszövetkezet leveleinek és küldeményeinek **XXIII.** 79. (3.)
Postatakarékpénztár betétmaximumának és tartalékalapjának fölemelése. **VIII.** 1. és 3.; — a betét részleges lefoglalhatlansága stb. 2.
Pozsonyban pótadómentes az *égetett szesz*, de bejelentendő **XVI.** 22.; — a *czukor és sör*, de bejelentendő **XVII.** 28.
Pozsonyi állami kórházban épitkezések engedélyezése **XXII.** 1.; — költségekre átalány 2.

Digitized by Google

Pótadó a szabadforgalomba átment *szeszre* **XVI.** 22.; — részletfizetés, hitelezés, mentesség 22. (V.); — végett bejelentés stb. elmulasztásának büntetése 22. (VI.); — *a czukorra, likőrre és sörre* **XVII.** 28.; — mentesség; bejelentés, részletfizetés, beszerzés igazolása 28.

Póttartalékosok és ujonczok megajánlása az 1898. évre **III.**

Prandauovci—belišćei keskenyvágányú h. é. vasut engedélyezése **XXV.**

Puncseszencziák előállitására forditott szesz adómentes **XVI.** 2.; — kivitelre szántak pótadómentesek 22. (V.)

Puszták elnevezése **IV.** 3.

Raguza felé vezető szárnyvasut kiépitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és törlesztése 2. és 3.

Rendeletileg fölemelhető a postatakarékpénztári betétmaximum és tartalékalap. **VIII.** 1. és 3.

Rendelése a gyógyszereknek az orsz. betegápolási alap terhére **XXI.** 14. (3.)

Rendelkezési jog a hitelszövetkezeti tagság föltétele **XXIII.** 8.

Rendelkezési szabadság az államilag kezelt erdőkkel **XIX.** 5.

Rendes tagjai a közp. hitelszövetkezetnek **XXIII.** 49.; — belépésök 52.; — üzletrész-jegyzési kötelességök 53.; — felelősségök, jogaik 54. (55.); — kiválásuk és kizárásuk 60.

Rendezett tanácsú városok erdőinek állami kezelése **XIX.** 1. *(e.)*; — kérdésében döntés 4.; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — üzemterve 11. *(c—f.)*; — kezelő közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Rendkivüli használat jövedelmének hováforditása a közös erdőkből **XIX.** 31.; — ez ügyben panasz 54.

Digitized by Google

Részvénytársulati erdők és kopár területek állami kezelése **XIX.** 1. *(f.* és *g.)* és 2. *(b.* és *c.)*; — üzemterve 3. és 11. *(c—f.)*; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. es 7.; — közegei 8—10.; — ezek hatásköre 11 és 13.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelesi szerződései helyébe e törvény lép 57.
Révvám jövedelmének bevallása a kongrua-jövedelem megállapitása végett **XIV.** 11.
Rokonok kötelezettsége az ápolási díjak viselése tekintetében **XXI.** 7. és 9 *(b.)*; — jogorvoslat 13.
Rokonság összeférhetlenségi ok a szövetkezeti felügyelő bizottsági tagokra nézve **XXIII.** 36.
Rum — kivitelre szánt — pótadómentes **XVI.** 22. (V.)
Segédlelkész-tartási költségek levonandók a kongruából **XIV.** 11.; — azok maximuma u. o
Segélyalap a gazd. munkások és napszámosok érdekében **II.** 71.
Sérvkötő költségének fedezése az orsz. betegápolási alapból **XIX.** 3. *(b)*.
Siketnémaság miatt az atya tulajdonjogának korlátozása házközösségi vagyonban **XII.** 2.
Siketnémák eltartása az illet. község által **XXI.** 8.; — jogorvoslat 13.
Sógorság összeférhetlenségi ok a szövetkezeti felügyelőbizottsági tagokra nézve **XXIII.** 36.
Söreladási lajstromok **XVII.** 14. és 22.
Sör fogyasztási adója **XVII.**, tárgyai és tételei 1.; — mentességek 2.; — fizetésére kötelezettek 3.; — megszabása 4.; — hátralékok behajtása 5.; — keresztülvitelénél segédkezés 6; — elévülés 7.; — veszendőbe menése esetén felelősség 8.; — tárgyának stb. bejelentése 9.; — esedékessége, lefizetése készpénzben vagy bélyegjegyekben 10.; — hitelezése 11.; — szállitásának feltétele különleges tartályban, zárjegye, hiányának, hamisitásának stb. büntetése 13., 15. és 20.; — kimérése a sörfőzde telepén és lajstromok vezetése 14. és 22.; — adóügyi kihágá-

Digitized by Google

sok 17—27.; — pótadója és mentessége 28.; — fogyasztási adóra vonatkozó előbbi törvények hatályon kivül helyeztetnek 30.; — életbelépése 31.
Sörfőzde alkalmazottai által fogyasztott sör (házi-ital) adómentes XVII. 2.
Sörfőzdében sörkimérés XVII. 14.; — ellenőrzésének kijátszása és büntetése 22.
Sörös hordók zárjegygyel ellátása, aknanyilásainak száma XVII. 13.; — ennek megszegése 20.
Sörös palaczkokon állandó czégjelzés XVII. 15. és 23.
Sör-tartályok zárjegygyel ellátása XVII. 12.; — ennek elmulasztása stb. 20.
Stoladíjak bevallása a kongrua megállapitása végett XIV. 11.
Sülelmed—szilágycsehi szárnyvonal engedélyezése XXVII.
Szabályozása a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedések és a persa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet körüli eljárásnak XXXI.
Szamos-szabályozási költségek évi összegének módositása XX. 1.; — fenmaradt összeg utólagos felhasználása 2.
Szavatossága a *szeszfőzde* (szabadraktár) vállalkozójának a pénzbüntetésért XVI. 20.; — a *czukor-* és *sörgyártelep* (szabadraktár) vállalkozójának XVII. 26.
Szavatossága a hitelszövetkezeti tagoknak XXIII. 14., 15. és 43.; — a kivált tagnak vagy örököseinek 17.; — az igazgatóságnak 34.; — megbizottjaiért 35.; — a felügyelőbizottság tagjainak 36.; — a felszámolóknak 40.; — a korábbi szövetkezetek tagjainak 46.; — a közp. hitelszövetkezet alapitó és rendes tagjainak 51. és 54.
Száva-szabályozási költségek évi összegének módositása XX. 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Százalék-nagysága a betegápolási pótadónak XXI. 2.

Digitized by Google

Szegény elmebetegek elhelyezése az államkincstár költségére **XXI.** 10.
Szegények részére gyógyszerek rendelése az orsz. betegápolási alap terhére **XXI.** 3. (*b*) és 14. (3.); — ápolási költségének fedezése 3. (*a*), 7. és 9.; — segélyezése az illetőségi község által 8. és 14. (5); — ápolási költségeinek megtéritése a magángyógyintézetek részére 14. (2.); — felvétele a közkórházakba 14. (1.); — részére gyógyszerek rendelése és kiszolgálása 14. (*3.*)
Szemcsés köthártyalob ápolási költségeit az államkincstár viseli **XXI.** 7. és 9. (*a*).
Személyes kezesség a *szeszforg.* adóért **XVI.** 20.; — a *czukor- és sörfogyasztási* adóért **XVII.** 26.
Szemle a *szeszforgalmi adó* szempontjából **XVI.** 13.; — a *czukor- és sörfogyasztási adó* szempontjából **XVII.** 16.
Szemüveg-költségének fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. (*b*).
Szerződés a Galacz (ill. Constanza) és a keleti kikötők közötti gőzhajózási összeköttetés iránt **IX.**
— kereskedelmi és hajózási — Japánnal **XXXII.**
Szeszadótörvény 3. §-a hatályának megrosszabbitása **XV.** 1.
Szeszfinomitók adókedvezménye **XVI.** 10.; — hitelezése 11.; — helyiségeiben hiv. szemle 13.; — szavatossága üzletvezetőik visszaéléseiért 20.; — pótadója és mentessége 22.
Szeszforgalmi adó **XVI.**; — tárgyai és tétele 1.; — mentességek 2.; — fizetésére kötelezettek 3.; — megszabása 4.; — hátralékok behajtása 5.; — keresztülvitelénél segédkezés 6.; — elévülése 7.; — veszendőbe menése esetén felelősség 8.; — tárgyának stb. bejelentése 9.; — esedékessége, lefizetése készpénzben vagy bélyegekben 10.; — hitelezése 11.; — indokából az eladók feljegyzései 12.; — hivatalos szemle 12.; — ellenőrzésének akadályozása 14.; — tárgyainak elsikkasztása vagy megsemmisitése 15.; — a bejelentés elmulasztása (hamis beje-

Digitized by Google

lentés) 16.; — mentesség vagy leirása tekintetében visszaélés 17.; — büntetések 18.; — dologi és személyes kezesség 19. és 20.; — a kihágás elévülése 20.; — pótadó átmenetileg és lerovásának igazolása 22.; — kihágásokban illetékesség 23.; — életbeléptetési ideje 25.

Szeszitalmérési adó megszünt **XVI.** 24.

— adóval megrótt égetett szesz pótadómentes Budapesten és Pozsonyban **XVI.** 22.

Székesfehérvár—bicskei h. é. vasut engedélyezése **XXVIII.**

Szilágycseh—sülelmedi szárnyvonal engedélyezése **XXVII.**

Szilágysomlyó—margittai szárnyvonal engedélyezése **XXIX.**

Szobor Erzsébet királynénak **XXX.**

Szolgáltatások bevallása és értékelése a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.

Szőlőczefre boritaladója Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.

Szülési költségek fedezése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(e.)*

Szülők kötelezettsége az ápolási költségek viselésére és viszont **XXI.** 7. *(a.* és *b.)*; — jogorvoslat 13.

Talált gyermekek gondozási stb. költségeinek viselése az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(d)*; — eltartása a község által 8. *(b)*; — jogorvoslat 13.; — fölött felügyelet 14. (4).

Tartalékalap fölemelése a postatakarékpénztárnál **VIII.**

— képzése a hitelszövetkezetekben **XXIII.** 12. és 13.; — veszteség fedezésére forditása 14.; — a mérlegben a tartozások közé sorozandó 33. (4.); — felszámolt szövetkezeté — részben — a községi szegényalap javára forditandó 41.; — a közp. hitelszövetkezetekben 55. és 78. (2.)

Társláda által viselendő ápolási költségek nem fedezhetők az orsz. betegápolási alapból **XXI.** 3. *(a)*;

Digitized by Google

— által viselendő ápolási költségek praecizirozása 4.; — tagjai által viselendő ápolási költségek 4. és 6.; — által sohasem viselendő ápolási költségek 9.; — jogorvoslat 13.

Társulatilag erdősitendő kopár területek állami kezelése **XIX.** 1. *(f.* és *g.)* és 2. *(b.* és *c.)*; — üzemterve 3. és 11. *(c—f,)*; — állami kezelés folytatása, megszűnése 6.; — kezelő közegek 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.

Távollévők hozzászámitása a közös erdőbirtokosok többségének szavazatához **XIX.** 28.; — kivétel 36. és 38.

Telepek elnevezése **IV.** 3.

Temes-Béga-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összeg utólagos felhasználása 2.

Temetési költségek megtéritése a külfölddel szemben **XXI.** 12.

Temetkezési stoladíjak bevallása a congrua megállapitása végett **XIV.** 11.

Templomvagyon jöved. többletének beszámitása a kongruába **XIV.** 11. (8.)

Termelése az áll. kezelés alatt álló községi stb. erdőkben a termékeknek **XIX.** 13.

Terménybeli szolgáltatások bevallása és értékelése a kongrua megállapitása végett **XIV.** 11.

Terület-nyilvántartása a községi stb. erdőknek **XIX.** 11. *(b.)*

Terv a kopár területek befásitásáról, használatáról stb. **XIX.** 3. és 11. *(c—e.)*; — ennek végrehajtása 13.

Tékozlás miatt az atya tulajdonjogának korlátozása a házközösségi vagyonban **XII.** 2.

Téli kikötők szabályozási költségei évi összegének módositása **XX.** 1.; — a fenmaradt összegnek utólagos felhasználása 2.

Térképezése a községi stb. erdőknek **XIX.** 11. *(b.)*

Digitized by Google

Tétele a boritaladónak Horvát-Szlavonországokban **XVIII.** 1.
Tisza-szabályozási költségek évi összegének módositása **XX.** 1.; — fenmaradt összeg utólagos felhasználása 2.
Titel—ujvidék—óbecsei h. é. vasut engedélyezése **XXVI.**
Titkos osztályok a házközösségi vagyonra vonatkozólag **XII.** 17.
Tőkebefektetésre alkalmasak a közp. hitelszövetkezet kötvényei **XXIII.** 74. (1897 : XXXII. 22.) és 80. (2.)
Törlesztéses kölcsön a betegápolási alap tartozásainak kiegyenlitésére **XXI.** 15.
Törlése a házközösségi vagyonra vonatkozó atyai tulajdonjog megszoritásának **XII.** 3—10.
Törvényhatósági adók levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Törvényhatósági adó alól mentesek a szövetkezetek **XXIII.** 47. és 79.
Törvényhatósági betegápolási alap feleslegének hováforditása, ill. hiányainak fedezése és a terhére felállitott közegészs. intézmények fentartása **XXI.** 15.
Törvényhatósági erdők állami kezelése **XIX.** 1. (*e*); — kérdésében döntés 4; — áll. kezelés folytatása, megszüntetése 6. és 7.; — üzemterve 11. (*c—f*); — kezelési közegek 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; erdőőrök stb. fegyelmi szabályai és büntetése 14.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Törvényhatóságok ápolási költség-tartozásainak kiegyenlitése; — betegápolási alapja feleslegeinek hováforditása, illetve a hiányok fedezése, esetleg állami kölcsönnel; — betegápolási alapja terhére felállitott közegészs. intézmények fentartása **XXI.** 15.
Törvényszék egyesbirói eljárásának kiterjesztése **X.**
Törzskönyve a helyneveknek **IV.** 4.

Digitized by Google

Trebinjeig terjedő szányrvasut kiépitési költségeire kölcsön **XXIV.** 1.; — üzemköltség hiányára előleg és törlesztése 2. és 3.
Tulajdonjog korlátozása a megszüntetett házközösség alkalmából **XII.** 1—11.
Tulajdonjogi arány megállapitása házközösségi vagyonban közig. határozatban vagy egyességben történhetik **XII.** 16.
Udvar figyelmen kivül hagyandó a kongrua bevallásánál **XIV.** 11.
Ujonczok megajánlása az 1898 évre **III.**
Ujvidék—óbecse—titeli h. é. vasut engedélyezése **XXVI.**
Unokák ápolási költség-viselési kötelezettsége és viszont **XXI.** 7. (*a* és *b*); — jogorvoslat 13.
Úrbéri rendezés alkalmából erdő v. legelőilletőség fejében átadott erdő államilag kezelendő **XIX.** 1. (*b* és *c*); — üzemterve 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása, megszünése 6; — kezelő közegek 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — birtokosok meghatalmazottja 17.; — kezelési költségei 18—24.; — gazd. ügyvitelének szabályozása 25—56.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Utadó-mentessége a szövetkezeteknek **XXIII.** 47. és 79.
Utalványai a közp. hitelszövetkezeteknek bélyegkötelesek **XXIII.** 79. (2.); — postautalványai portómentesek 79. (3.)
Utánzása a *czukor* zárjegyének **XVII.** 12.; — a *sörének* 13.; — feljelentése 15.; — büntetése 20.
Utólagosan felhasználhatók a vizszabályozási költségek fenmaradt összegei **XX.** 2.
Ügykezelés ellenőrzése a szövetkezeteknél **XXIII.** 57; — a közp. hitelszövetkezetnél 68. és 75.; — ideiglenes a közp. hitelszövetkezet intézkedése folytán 57.
Üzemterv az úrbéri közös erdőkről és a kopár területekről **XIX.** 3. és 11. (*c—f*); — foganatositása 13.; — -tól eltérő rendkiv. jövedelem hovaforditása 31.; — ez ügyben panasz 54.

Digitized by Google

Üzletrész befizetése és jegyzése a hitelszövetkezeti tagok részéről **XXIII.** 10. és 53.; — a szavazati jog szempontjából 26.; — névre állitandó ki; névértékének maximuma és változtathatlansága 11.; — után kamat nem fizethető 12; — javára irandó tiszta nyereség 13.; — terhére lejegyzendő a veszteség 14; — mégegyszereséig terjedő befizetés kiköthető 14.; — ötszörösséig (esetleg tizszereséig) terjed a tag szavatossága 15.; — kifizetése a kivált tagnak 22. (v. ö. 17.) — kifizetése a szövetkezet feloszlása idején 22.; — (a tényleg befizetett) a tartozások közé sorozandó 33. (4.); — (alapitványi) jegyzése és befizetése 50. és 80. (*b*); — visszafizetése, minimuma 51.; — (szövetkezeti) minimuma 53. l. Alapitványi ü. és Szövetkezeti ü. a. is.

Vagylagos megállapitása a mezőg. munkabérnek **II.** 10.

Vagyonközség erdői és kopár területei államilag kezelendők **XIX.** 1. (*a*); — üzemtervei 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés megszünése, folytatása 6.; — kezelő közegek 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.; — saját erdőtiszt általi kezelés 59.

Vakok eltartása az ill. község által **XXI.** 8.; — jogorvoslat 13.

Vasutengedélyezés, a *belišće—prandauovcii* keskenyvágányú h. é. vasuté **XXV.**

— a *margitta—szilágysomlyói* szárnyvonalé **XXIX.**

— az *óbecse—ujvidék—titeli* h. é. vasuté **XXVI.**

— a *székesfehérvár—bicskei* h. é. vasuté **XXVIII.**

— a *zsibó—nagybányai* h. é. vasut és sülelmed—szilágycsehi szárnyvonaláé **XXVII.**

Vasutépitkezési kölcsön, a gabela—bocche di cattarói keskenyvágányú vasuté és szárnyvonalaié **XXIV.** 1.

Váczi honvédhuszár-laktanya pótépitkezéseire hitel **XIII.**

Digitized by Google

Vág-szabályozási költségek évi összegének módositása **XXI.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Vám és bankügy ideiglenes szabályozása Ausztriával. **I.**
Városi pénztárból húzott jövedelem beszámitása a kongruába **XIV.** 11. (7.)
Városok (th. és r. t.) erdői államilag kezelendők **XIX.** 1. (*e.*); — kezelés kérdésében döntés 4.; — áll. kezelés folytatása, megszünése 6. és 7.; — üzemterve 11. (*c—f.*); — kezelő közegek 8—10; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Veszteség fedezése a hitelszövetkezeteknél **XXIII.** 14.; — kiegyenlitésének követelése a kivált tagtól 21. és 22.; — megjelölése a mérlegben 33. (7.)
Védekezés költségei a hevenyfertőző betegségek ellen **XXI.** 3. (*c.*) és 8. (*c.*); — a cholera és pestis ellen 9. (*d.*); — jogorvoslat 13.
Véderdők állami kezelése **XIX.** 2. (*a.*); — birtokosai felmenthetők a kezelési költség alól 23.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Végellátása a minősitett erdei személyzetnek a közös erdők áll. kezelésbe vétele alkalmából **XIX.** 58.
Végrehajtás esetén elsőbbsége a szövetkezet követeléseinek (tagjai ellen) **XXIII.** 23. és 65.; — utján beszedése a tagok járulékainak csőd esetén 42. (4.); — alá vonhatlan a közp. hitelszövetkezet kötvényeinek kibocsátási és biztositéki alapja 74. (1897: XXXII. 17. és 21.); — vezethető a közp. hitelszövetkezet részéről az adós szövetkezetek ellen; — ez ellen kifogás, megszüntetése, korlátozása v. felfüggesztése iránti kereset 77. (l. 82.)
Végrehajtása a községi stb. erdőkre stb. vonatkozó üzemterveknek **XIX.** 13.; — a közös birtokosok gyülése határozatainak 25., 27. és 41.

Digitized by Google

Végrehajtó közegei a közös (erdő-) birtokosok gyülésének **XIX.** 25. és 44 (*c.*)
Viszonosság az ápolási költségek megtéritése tekintetében **XXI.** 9. (*c*) és 12.; — Horvát-Szlavonországok tekintetében 17.
Visszkereseti jog az ápolási költségek tekintetében **XXI.** 7.
Vizi beruházások költségeinek évenkinti felosztása **XX.** 1.; — fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Vizszabályozási költségek évenkénti összegének módositása **XX.** 1.; — a fenmaradt összegek utólagos felhasználása 2.
Vizszabályozási költségek levonandók a kongruából **XIV.** 11.
Volt úrbéresek osztatlan erdői és kopár területei gazd. ügyvit. szabály. **XIX.** 25—56.; — államilag kezelendők 1. (*b.*, *c.* és *d.*); — üzemtervei 3. és 11. (*c—f*); — áll. kezelés folytatása, megszűnése 6.; — kezelő közegek 8—10.; — ezek hatásköre 11. és 13.; — erdőőrök stb. fegyelmi szabályzata és büntetése 14.; — meghatalmazott kijelölése 17.; — kezelési költségei 18—24.; — áll. kezelési szerződései helyébe a törvény lép 57.
Zarándoklásnál (mekkai) való óvintézkedésekre vonatkozó nemzetközi egyezmény **XXXI.**
Zálogjog nem szerezhető a postatakarékpénztári betét egy részére **VIII.** 2.
Zárjegy a *czukorra*, alkalmazása, megsemmisitése, hiányának, hamisitásának v. ismételt használatának büntetése **XVII.** 12.; — a *sörre* alkalmazásának és eltávolitásának módja, hiánya, hamisitása stb. 13.; — ellenőrzése a kereskedők, kimérők és iparosok részéről 15.; — hiánya, hamisitása stb 20.
Zsibó—nagybányai h. é. vasut és sülelmed—szilágycsehi szárnyvonalának engedélyezése **XXVII.**

Digitized by Google

I. TÖRVÉNYCZIKK

a vám- és banküguynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi január hó 20-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi január hó 22-én.)

Miután a vám- és kereskedelmi szövetségre, valamint a banküguyre nézve a monarchia két állama között az 1867. évi XII. törvényczikkben előirt módon egyezség eddig még nem jött létre, az idézett törvény 68. §-a alapján ezennel rendeltetik:

1. §.

1. Az 1887. évi XXIII. törvényczikk 1. §-ának második bekezdésébe foglalt határozatok,

2. az 1878. évi XX. t.-czikknek az I-től bezárólag XXII-ig terjedő czikkeibe foglalt határozatoknak megfelelő jelenlegi állapotok azon módositásokkal, melyek ezen határozatokon az 1887. évi XXIV. t.-czikk, továbbá az 1891. évi XXIX., az 1892. évi XVIII., az 1893. évi XLI. és az 1897. évi VIII. t.-czikkek által tétettek,

3. az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbitásáról szóló 1887. évi XXVI. t.-czikk, nemkülönben az 1890. évi XX. és az 1892. évi XX. t.-czikkek 1898. évi deczember 31-éig hatályban maradnak, feltéve, hogy az ezen határozatoknak és törvényeknek megfelelő jelenlegi állapotok és a viszonosság Ő Felsége többi királyságaiban és országaiban szintén változatlanul fentartatnak.

Digitized by Google

Ugyanezen feltétel alatt 1898. évi deczember 31-éig hatályban tartatik az osztrák-magyar bankot cselekvőleg illető, eredetileg 80 millió forintot tevő államadósság tárgyában az 1887. évi XXVII. t.-czikk alapján kötött egyezménynek I. és II-ik czikke is, III-ik czikkének végrehajtása pedig egy évvel elhalasztatik.

2. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy az osztrák-magyar bank szabadalmának az 1. §. 3-ik pontja szerint elrendelt meghosszabbitása folytán szükséges egyezményt az osztrák-magyar bankkal megköthesse.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe, de hatálya kiterjed mindazon intézkedések érvényére, melyek a jelen törvény 1. §-ában emlitett ügyekre vonatkozó tényleges állapotok fentartása érdekében folyó év január 1-ső napja óta tétettek.

Hatályát elveszti a jelen törvény 1898. deczember 31-ike előtt is, ha a magyar korona országai és Ő Felsége többi királyságai és országai között az 1. §-ban megjelölt ügyekre nézve az 1867. évi XII. t.-cz. értelmében és az abban meghatározott módon egyezmények köttetnek, és azok törvényerőre emelkednek.

Utasittatik a kormány, hogy arra az esetre, ha a fennebb emlitett egyezményekre vonatkozó javaslatok legkésőbb 1898. évi május hó 1-éig a monarchia két állama törvényhozásai elé nem terjesztethetnének, a jegybank-ügynek, nemkülönben a jelen törvény 1. §-ában ideiglenesen szabályozott többi kérdéseknek, ez utóbbiakra nézve az 1867. évi XII. t.-cz. 68. §-ában az országnak fentartott önálló törvényes intézkedési joga alapján leendő

Digitized by Google

állandó szabályozása iránt javaslatokat terjeszszen elő, még pedig oly időben, hogy ez a szabályozás még 1898. évi deczember 31-ike előtt törvényerőre emelhető legyen.

Ha az 1898. évi deczember 31-éig terjedő időn belül az 1. §-ban emlitett jelenlegi állapot, illetőg viszonosság Ő Felsége többi királyságaiban és országaiban bármi oknál fogva változást szenvedne: utasittatik a kormány, hogy az ország pénzügyi és közgazdasági érdekeinek megóvására és érvényesitésére szükséges javaslatokat haladék nélkül az országgyülés elé terjeszsze.

A mennyiben e czélra azonnali intézkedéseknek szüksége merülne fel: a kormány a szükségesnek muťatkozó intézkedéseket a törvényhozás elhatározásáig rendeleti uton életbe léptetheti.

E rendeletek azonban a törvényhozásnak, ha az együtt van, 14 nap alatt, ha együtt nincs, összejövetele után azonnal bemutatandók; érvényök pedig 1898. évi deczember 31-én mindenesetre megszünik.

A jelen törvény végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

II. TÖRVÉNYCZIKK

a munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi január hó 28-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi február hó 4-én.)

I. FEJEZET.

A munkás-igazolványokról.

1. §.

Annak, a ki nem cseléd-minőségben gazdasági munka teljesitésére szerződik, igazolványnyal kell birnia.

2. §.

Az igazolványt a munkás állandó lakhelyének községi elöljárósága állitja ki.

Az igazolvány kiállitása egy munkástól sem tagadható meg.

3. §.

Az igazolvány kiállitásáért az elöljáróság dijat nem szedhet.

Az elveszett vagy megsemmisült igazolvány másodlatának kiadásáért a községi segélyalap javára 1 korona dij fizetendő. (71. §.)

4. §.

A munkás-igazolványok bélyegmentesek.

5. §.

Az igazolványok kiállitása, az elveszett, megtelt vagy megsemmisült igazolványok megujitása körüli eljárást a

Digitized by Google

földmívelésügyi minister, a belügyministerrel egyetértőleg, rendeletileg állapitja meg.

II. FEJEZET.

A gazdasági munkaszerződések megkötéséről.

6. §.

A szerződési feltételek megállapitása a felek szabad egyezkedésének tárgya.

A szerződő feleknek a törvénynyel vagy a törvényhatóság szabályrendeletével ellenkező megállapodásai egyáltalán nem, — a szerződési okiratba fel nem vett megállapodásai pedig csak a törvény rendes útján érvényesithetők.

7. §.

Közös munkára ugyanazon szerződés által elszerződött munkások a törvény vagy szerződés alapján fizetendő kártérités és eljárási költségekre nézve, ha a szerződés más megállapodást nem tartalmaz, egyetemlegesen kötelezetteknek tekintetnek.

8. §.

Aratást, hordást, nyomtatást, cséplést, s általában bármely gazdasági munkát nem cseléd-minőségben szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a munkaszerződés mindig irásban, és, a 17., 30., 40. §-okban foglalt esetek kivételével, a munkaadó, annak intézkedésre jogosult megbizottja, vagy a munkások többségének lakhelyén illetékes községi elüljáróság (tanács) előtt kötendő meg. (13. §.)

Az olyan, bár gazdasági munka teljesitésére nézve létrejött szerződés, mely nem ezen törvényben vagy ezen törvény 17. §-a alapján meghatározott módon köttetett meg, a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesithető.

Digitized by Google

9. §.

Az aratási szerződésben a termények neme a terület nagyságának hozzávetőleges megjelölésével mindenkor kitüntetendő.

Ha pedig a munkaadó gazdaságában az aratás egy részét hozzátartozóival, alkalmazottjaival, cselédjeivel vagy napszámosokkal kivánja végeztetni, ezen körülmény a szerződésben, az ily módon learatandó termények nemének s a terület nagyságának hozzávetőleges megjelölésével, szintén kitüntetendő.

10. §.

Ha az aratási, hordási, cséplési, nyomtatási munkabért a szerződő felek a remélt termés bizonyos hányadrészében állapitják meg, akkor a szerződésben a munkabér vagylagosan, a munkaadó azon évi termése átlagos minőségének megfelelően, a termény bizonyos súly szerinti mennyiségében, vagy pedig készpénzben is megállapitandó. (35. §.)

Ha a szerződésben a munkaadó arra kötelezi magát, hogy a munkásokat maga élelmezi, a szerződésben megállapitandó a napi élelmezés pénzértéke is. (31. §.)

11. §.

Ha szerződéskötéskor a munkásoknak foglaló vagy előleg adatik, az a munkabérbe beszámitandó, s annak visszaadása a szerződés érvényét nem szünteti meg.

12. §.

Ha a munkások a szerződés teljesitésének, illetve a munkaadó esetleges kárának biztositására készpénz vagy értékpapirban biztositékot adnak, az a szerződéskötésnél eljárt községi elüljáróságnál letétbe helyezendő. (60. §.)

Digitized by Google

Ha a munkások ingatlanra való bekebelezés által nyujtanak a munkaadónak biztositékot, a jogügylet, a biztositék nyujtására, illetőleg törlésére vonatkozó okirat, a telekkönyvi hatósághoz beadandó kérvények, mellékletek bélyeg- és illetékmentesek.

13. §.

A 8. §. szerint a községi elüljáróság előtt kötendő s két példányban irásba foglalandó szerződést aláirás előtt köteles a községi jegyző, az elüljáróság egy tagja jelenlétében, a felek előtt felolvasni, azok jogait és kötelességeit a felek anyanyelvén megmagyarázni, s őket a szerződésszegés törvényes következményeire figyelmeztetni.

A szerződő felek által a szerződési okirat mindkét példánya a jegyző és elüljáró-társa jelenlétében aláirandó. Az irni nem tudó fél kézjegyét használja, s nevét a jegyző, mint néviró, jegyezze fel.

14. §.

A szerződés aláirása után köteles a jegyző, elüljáró-társával együtt, a szerződési okirat mindkét példányára rávezetendő záradékban, a felolvasás és megmagyarázás megtörténtét bizonyitani, az aláirásokat hitelesiteni, s az igazolvány használatára kötelezett egyes szerződött munkások által felmutatandó igazolványban, a munkaadó nevének, a munka nemének és idejének kitüntetése mellett, bejegyezni, hogy azon igazolvány tulajdonosa előttök szerződést kötött.

A záradékolt szerződési okirat egyik példánya a munkaadónak, másik példánya a munkások által a szerződésben megnevezendő megbizottnak azonnal átadandó.

Digitized by Google

15. §.

Egy-egy szerződési okirat megmagyarázásáért, felolvasásáért és hitelesitéséért a jegyző összesen következő díjakat szedheti:

a) ha a munkások száma a huszonötöt meg nem haladja, 1 koronát;

b) ha az ötvenet meg nem haladja, 2 koronát;

c) ha az ötvenet meghaladja, 3 koronát.

A szerződés láttamozásáért díj nem jár. (17. §.)

A szerződéskötés költségét a munkaadó fizeti.

16. §.

Ha a jegyző arról szerez meggyőződést, hogy a szerződés a jelen törvény 9. és 10. §-ában foglaltakat figyelmen kivül hagyja, s általában ha a szerződés a törvénybe vagy szabályrendeletbe ütközik, a szerződéskötésnél közreműködnie tilos.

Tilos továbbá közreműködni különösen akkor is, ha a szerződéskötés czéljából megjelent és az igazolvány használatára köteles munkások igazolványnyal nem birnak, vagy ha már ugyanazon munkára más munkaadóval, tudomása szerint, szerződést kötöttek.

17. §.

A közigazgatási bizottságnak, a törvényhatóság területén működő mezőgazdasági bizottság vagy gazdasági egylet meghallgatásával tett előterjesztésére, a földmivelésügyi minister, a belügyministerrel egyetértőleg, egyes törvényhatóságokra vagy járásokra nézve kivételkép megengedheti, hogy a gazdasági munkaszerződéseknek az elüljáróság előtt való megkötése mellőztessék, s a két példányban irásba foglalandó szerződések aláirás után az elüljáróságnak csak láttamozás végett mutattassanak be. (18., 15. §§.)

Digitized by Google

18. §.

A 17. §. szerint csak láttamozandó szerződést köteles a munkaadó azon község elüljáróságának, melyben a szerződés létrejött, láttamozás végett bemutatni; köteles továbbá a munkaadó a szerződés megkötését, — ha azok az igazolvány használatára kötelesek, — a szerződött munkások igazolványába bejegyezni, s a szerződési okirat egyik példányát a munkásoknak, illetőleg megbizottjuknak átadni. (60. §.)

19. §.

Ha a felek a szerződés érvényességének ideje alatt a szerződés feltételeit egyetértőleg módositani kivánják, minden tekintetben azon eljárást kell követni, melyet a törvény az eredeti szerződés megkötésére nézve megszab. (8., 13., 18. §§.)

20. §.

A megkötött munkaszerződés, ezen törvény 22. és 25. §-ában felsorolt eseteken kivül, egyoldalúlag jogosan fel nem bontható, hanem a törvényes következmények terhe alatt mindkét fél által teljesitendő. (60., 62., 63. §§.)

21. §.

A gazdasági munkaszerződések bélyeg- és illetékmentesek.

III. FEJEZET.

A szerződés felbontásának eseteiről.

22. §.

A munkaadó jogosult a munkaszerződést azon munkással szemben felbontani, a ki a szerződés megkötése utáni időben:

Digitized by Google

a) a munkaadót, családtagját, intézkedésre vagy felügyeletre jogosult megbizottját tettleg bántalmazza, vagy testi épsége, élete, vagy vagyona ellen büntetendő selekményt követ el, vagy ilyet megkisért;

b) a munkaadónak, családtagjának, intézkedésre vagy felügyeletre jogosult meg bizottjának tulajdonában szándékosan kárt okozott;

c) bűntett vagy nyereségvágyból eredő vétség miatt elitéltetett;

d) ezen törvény 65. vagy 66. §-ába ütköző kihágás miatt elitéltetett;

e) a munka teljesitésére képtelenné válik.

23. §.

A munkaadó a 22. §-ban felsorolt bármely eset miatt csak akkor bonthatja fel a szerződést, ha ebbeli elhatározását a felbontás okául felhozott eset tudomására való jutása után 24 óra alatt a munkással szóval, vagy ezen időn belül feladott ajánlott levélben közli. Ha a munkaadó e közlést elmulasztja, a szerződést utóbb ebből az okból fel nem bonthatja.

24. §.

Ha a munkaszerződés a 22. §. *d)* pontja alapján felhozott okból a munka tartama alatt bontatik fel, a munkaadó köteles a munkás megszolgált munkabérét készpénzben az illetékes hatóságnál három napon belül letétbe helyezni s ugyanazon időn belül kárkövetelését érvényesiteni. (59. §.)

A letétbe helyezett munkabérből a hatóság a munkaadó jogerősen megállapitott kárkövetelését kifizeti, a fenmaradó összeg a munkásnak visszaadandó.

Digitized by Google

Ha a szerződés a 22. §. *a*), *b*), *c*) és *e*) pontjában foglalt okból bontatik fel, a munkásnak megszolgált bére a 41. §. rendelkezéseinek alkalmazásával megfizetendő. (60. §.)

25. §.

A szerződött munkás az esetben jogosult a szerződés felbontására:

a) ha a szerződés megkötése után a munkaadó, családtagja vagy tisztje a munkás erkölcsét veszélyezteti, a munkást tettleg bántalmazza, vagy testi épsége, élete vagy vagyona ellen irányuló büntetendő cselekményt elkövet, vagy ilyet megkisért;

b) ha a munkaadónál a szerződés megkötése és a teljesités megkezdése közötti időben, mint cseléd vagy napszámos szolgált, s ezen szolgálata után járó bért vagy járandóságot a munkaadó jogtalanul visszatartotta;

c) ha a szerződés megkötése után azelvállalt munka teljesitésére betegség miatt képtelenné válik;

d) ha azon időre, melyben a szerződést teljesitenie kellene, katonai szolgálatra behivatik.

26. §.

Ha a munkás a 25. §-ban felhozott bármely eset miatt a szerződést felbontani óhajtja, köteles ebbeli elhatározását a munkaadóval a felbontás okául felhozott eset bekövetkezte után 24 óra alatt szóval, vagy ezen időn belül feladott ajánlott levélben közölni.

Ha a munkás e közlést elmulasztja, a szerződést utóbb azon esetből kifolyólag fel nem bonthatja.

27. §.

Ha a szerződés már a teljesités tartama alatt bontatik fel, akkor a munkaadó által a 25. §. *a*) pontjában

Digitized by Google

foglalt esetben a munkásnak biztositott teljes munkabére és járandósága, a 25. §. *b)*, *c)* és *d)* pontja alatti esetekben pedig csak tényleg megszolgált bére és járandósága fizetendő ki. (60. §.)

28. §.

A munkaadó, ha a szerződést ő bontotta fel, vagy ha a szerződés közös megegyezéssel bontatott fel, s akkor is, ha a szerződésnek a munkás részéről való felbontása miatt panaszt emelni nem akar, köteles a szerződés felbontását, az ok megjelölése nélkül, az igazolvány használatára köteles munkás igazolványába bejegyezni, viszont a munkás köteles ily czélból igazolványát a munkaadónak átadni. (59., 61. §§.)

29. §.

Az a szerződő fél, a ki a szerződés felbontását jogtalannak tartja, panaszát a hatóságnál a felbontás közlése után 48 óra alatt jelentheti be. A hatóság határozatát csak birtokon kivül lehet felebbezni.

30. §.

Az a körülmény, hogy a munkaadó egy vagy több munkással szemben a munkaszerződést ezen törvény szerint jogosan felbontotta, a többi munkást a szerződés felbontására vagy a teljesités megtagadására fel nem jogositja, valamint az egyes munkásokkal szemben érvényesitett bontó okok sem jogositják fel a munkaadót arra, hogy a szerződést a többi munkással szemben is érvénytelenitse.

Ha a munkaadó által egy vagy több munkással szemben, vagy a munkaadóval szemben egy vagy több munkás által a szerződés felbontatott, az ugyanazon szer-

Digitized by Google

zódés alapján egyetemlegesen szerződött munkások a kizárt vagy kilépett munkás, illetve munkatársak helyettesitéséről gondoskodni jogosultak.

A mennyiben a munkások olyan munkaképes és megbizható munkástársat ajánlanak, a ki ellen a 22. §. szerinti felbontási okok nem forognak fenn, a munkaadó az ajánlott helyettest elfogadni köteles; ha azonban az együttesen szerződött munkások a helyettesitésről 48 óra alatt nem gondoskodnak, a munkaadó szegődtetheti a szükséges munkaerőt. A helyettesül felfogadott munkással a szerződési okirat két tanu jelenlétében aláiratandó, s az igazolvány használatára kötelezett munkás igazolványában a munkaadó által a felfogadás bejegyzendő. (59. §.)

Ha a munkaadó a kizárt vagy kilépett munkás helyettesitését nem kivánja s helyettest nem fogad fel, az esetben, a mennyiben a munkások munkabére a termés hányadrészében állapittatott meg, a kikötött hányadrész a munkásoknak levonás nélkül kiszolgáltatandó. (60. §.)

IV. FEJEZET.

A szerződés teljesitéséről.

31. §.

Köteles a munkaadó, ha a munka megkezdésének időpontja a szerződésben meg nem határoztatott, a munkásokat — megbizottjukhoz intézett — szó- vagy irásbeli felszólitás által, vagy pedig közvetlenül, a munka teljesitésére, a mennyiben a szerződés egyéb megállapodást nem tartalmaz, legalább 48 órával előbb felhivni, a szerződött munkásokat elfogadni, a munkások munkabérét pontosan kifizetni, azok járandóságát, a szerződési

Digitized by Google

megállapodások szerint, a kötelezett menynyiségben és egészséges minőségben pontosan kiszolgáltatni, az igazolvány használatára kötelezett munkások igazolványában a szerződés teljesitését igazolni, a munkások biztositékának kiadására, törlésére az engedélyt megadni, s általában szerződésszerű kötelességeit teljesiteni.

Ha a munkaadó szerződési vagy törvényes kötelességét bármely módon megszegné, a hatóság által — a 60. §. szerint alkalmazandó büntetésen felül — annak teljesitésére s a munkásoknak okozott teljes kár és eljárási költség megfizetésére kötelezendő.

Ha a szerződést, vagy a jelen törvény határozmányait, tilalmait a munkaadó intézkedésre jogosult megbizottja szegné meg: a büntetés a megbizott ellen alkalmazandó, a kártéritési kötelezettség azonban ebben az esetben is mindenkor a munkaadót terheli. (58., 59., 60., 64. §§.).

Ha az élelmezés hiányos vagy egészségtelen minőségben való kiszolgáltatásakövetkeztében, a munkás panaszára, a hatóság a munkaadót az élelmezés pénzértékének kiszolgáltatására kötelezi: a hatóság határozata ellen felebbezésnek nincs helye. (10. §.)

32. §.

A munkások munkabérét, élelmezési járandóságát szeszes italokkal vagy árúczikkel egészben vagy részben megváltani, bárminemű utalványnyal fizetni, a munkásokat arra kötelezni, hogy élelmi,élvezeti, ruházati czikkeiket, eszközeiket a munkaadónál, vagy az általa kijelölt egyénnél vásárolják, a munkásoknak adott előleg után kamatot szedni, az előleg értékéről váltót venni, a termés biztositási díját a munkások béréből levonni tilos. (58. §.)

Digitized by Google

33. §.

Köteles a munkaadó a munkaközben megbetegült idegen községbeli munkás gyógykezeléséről és ellátásáról legfeljebb nyolcz napig gondoskodni, s ha a betegség nyolcz napnál tovább tart, a községi elüljáróságot intézkedés végett értesiteni. (60. §.)

A járványos vagy ragályos betegülési esetekre vonatkozólag az azonnali bejelentés kötelezettségét ezen §. rendelkezése nem érinti.

34. §.

A szerződött munkások a szerződésben meghatározott időpontban, vagy a munkaadónak a 31. §. szerint közölt felhivására kötelesek a munkaadó által megjelölt helyen és időben, s ha arra szerződés szerint kötelezvék, munkaeszközeikkel, segédmunkásaikkal megjelenni, a munkát megkezdeni, azt a munkaadó utasitásai szerint pontosan teljesiteni, a munkaadó által gazdaságára nézve megállapitott rendet megtartani, s általában szerződés szerinti kötelezettségeiket teljesiteni. (63. §.)

35. §.

Ha az aratási, hordási, nyomtatási, cséplési munkabér a termés hányadrészében és a 10. §. értelmében vagylagosan a termény bizonyos, súly szerinti mennyiségében állapittatott meg, s a munkások munkabéröket nem a termés hányadrészében kivánják megfizettetni, ebbeli elhatározásukat az illető munka befejeztével jogosultak és kötelesek a munkaadónak tudomására adni.

A mennyiben pedig a szerződésben a munkabér a termés hányadrészében s a 10. §. szerint vagylagosan készpénzben állapittatott meg, azon esetben, ha a szerződés erre nézve más kikötést nem tartalmaz, a munka-

Digitized by Google

bér fizetésének módja tekintetében a munkások elhatározásukat szintén az illető munka befejeztével jogosultak és kötelesek a munkaadóval közölni.

A munkások azt, hogy a munkabér az illető munka egy része után a termény hányadrészében, más része után pedig a termény bizonyos mennyiségében, illetve készpénzben fizettessék ki, nem követelhetik, s általában az illető munka után a fizetésnek csak egy módját választhatják, s a munkaadóval közölt elhatározásukat meg nem másithatják. Ha a munkások egyértelműleg megállapodni nem tudnak, az együtt szerződött munkások többsége, szavazat-egyenlőség esetén pedig sorshúzás dönt.

Ha a munkaadó a hordást az aratási munka folyama alatt kivánja megkezdeni, a részkijelölés szokott módon eszközlendő. — A részkijelölés a munkásoknak azt a jogát, hogy a vagylagosan megállapitott munkabér fizetésének módja tekintetében az illető munka befejeztével nyilatkozhatnak, nem érinti. Ha a munkások megbizottja a részeléshez meg nem jelen: a részelést a munkaadó maga foganatosithatja.

36. §.

Ha az elvállalt munka az időjárás miatt meg nem kezdhető, vagy megakad, a munkások a munkaadó beleegyezése nélkül el nem távozhatnak, s ha a szerződésben magukat erre kötelezték, tartoznak a munkaadó által kijelölendő más gazdasági munkát teljesiteni; viszont pedig a munkaadó, ha a szerződésben az élelmezés, vagy élelmezési járandóság kiköttetett, köteles a munkások élelmezési járandóságát vagy élelmezését a munka szünetelése esetére is kiszolgáltatni. (60., 63. §§.)

Digitized by Google

37. §.

Ha a munkások a munka helyén igazolatlanul meg nem jelennek, vagy a munkahelyről jogtalanul eltávoznak, s a jogtalan eltávozást a községi elüljáróság a munkaadó kérelmére igénybe veendő kényszereszközök felhasználásával megnem akadályozhatta volna, az elsőfokú hatóság a munkaadónak — a szerződés felmutatása mellett előadott — szó- vagy irásbeli kérelmére, késedelem nélkül köteles a munkásoknak a munkahelyre karhatalommal való kivezetését határozatilag elrendelni és rögtön foganatositani.

A munkások kivezetésére vonatkozó határozat ellen felebbezésnek helye nincsen.

38. §.

Ha a munkások a munka megkezdését vagy folytatását, s általában a szerződés teljesitését — a szerződés jogos felbontásának a 25. §-ban felsorolt esetein kivül — megtagadják, ellenök a 62. §. alapján az eljárás azonnal meginditandó. Ha az elsőfokú hatóság a helyszinén meg nem jelenhet, a munkásokat kivételesen elővezettetheti. Az eljárás minden esetben megszakitás nélkül folytatandó, az itélet nyomban kihirdetendő, s a netáni felebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

39. §.

Ha a munkások, a szerződési megállapodás daczára, alapos ok nélkül munkaeszközeik vagy segédmunkásaik nélkül jelennek meg, vagy ha a munkát a munkaadó nyilvánvaló megkárositása czéljából, illetőleg azért, hogy a szerződéstől való felmentésöket, vagy a bérfizetések megjavitását ily módon csikarják ki, szándékosan roszul tel-

Digitized by Google

jesitik, szerződésszegőknek tekintendők, s ellenök a 38. §. szerinti eljárás alkalmazandó. (62. §.)

Ha az eljárás a munka rosz teljesitése miatt indittatik meg, a hatóság köteles a felek által megnevezett szakértőket meghallgatni.

40. §.

Ha a szerződött munkások közöl egy, vagy több, vagy valamennyi a munkahelyen meg nem jelen, továbbá, ha a munkások vagy közölök egy vagy több a munka megkezdését vagy folytatását megtagadja, valamint a 39. §. eseteiben is, a munkaadó a szerződésszegő munkás vagy munkások helyébe jogositva van azonnal más munkásokat szerződtetni. A szerződés alakszerűségére nézve a 30. §. harmadik bekezdése irányadó.

41. §.

A munkaadó — a munkások által okozott kárának értéke erejéig — a munkások munkabérét, egyéb járandóságát, biztositékát, ingóságát visszatarthatja, köteles azonban kárkövetelésének megállapitása végett az eljárást az illetékes hatóság előtt, a visszatartás után 3 napon belül meginditani. (60. §.)

Más jogczímen fennálló követelésének fedezésére a munkaadót a munkásokkal szemben visszatartási jog nem illeti meg. (60. §.)

42. §.

Ha a munkásoknak a munkaadó ellen a munkahelyen való megjelenésök után panasza van, a hatóságnál panaszukat szóval, meghatalmazott két megbizottjuk által jelenthetik be.

Az elsőfokú hatóság a panasz vételétől számitott 48 órán belül köteles az eljárást meginditani.

Digitized by Google

Ha a munkások panaszuk bejelentése végett többen, vagy valamennyien eltávoznak a munkahelyről, s a jogtalan eltávozást a községi elüljáróság a munkaadó kérelmére igénybe veendő kényszereszközökkel meg nem akadályozhatja, ellenök a 37. §. szerinti eljárás alkalmazandó.

A munkásokat panaszuk bejelentése a szerződés teljesitésének megtagadására fel nem jogositja, s a menynyiben annak teljesitését megtagadnák, ellenök a 38. §. szerinti eljárás alkalmazandó.

43. §.

A munkásnak a munkaszerződésből eredő követelései — ide értve biztositékát is — sem kincstári, sem magánkövetelés czímén végrehajtás alá nem vonhatók.

44. §.

Ha az ingatlan tulajdonosának vagy birtokosának (birlalójának) személyében az aratási, hordási, cséplési és nyomtatási munka teljesitésére vonatkozó munkaszerződés megkötése után, de a munka teljesitésének megkezdését megelőzőleg, bármily okból változás áll be, a jogutód a jogelődje által kötött munkaszerződéseket, a községi elüljáróság utján, a munka megkezdését hat hónappal megelőzőleg, kártéritési kötelezettség nélkül felbonthatja, ez esetben is azonban tartozik a munka felvállalása következtében felmerült költségeket és kiadásokat a munkásoknak megtériteni.

Hasonlóképen a munkások is jogosultak a munkaadó személyében történt változás okából a szerződést, de ugyancsak legfölebb a munka teljesitésére megszabott időpontot hat hónappal megelőzőleg, kártéritési igény nélkül felbontani.

Ha a jogutód vagy a munkások a felbontás e jogával

Digitized by Google

nem élnek, a jogelőd által megkötött munkaszerződés a feleket egész terjedelmében kötelezi.

Ha pedig a jogutódlás oly időben következik be, midőn az aratási, hordási, cséplési és nyomtatási szerződés a jelen §. rendelkezései szerint már fel nem bontható, a jogutód a jogelőd által a munkaszerződésben elvállalt, bár a jogutódlás beálltának időpontjában már lejárt kötelezettségekért — a jogelőd elleni visszkereseti jogának fönmaradásával — a munkásoknak a jelen törvény rendelkezései szerint, mint egyenes adós felelős.

45. §.

Az ingatlannak bármily okból zárgondnoki kezelése esetében a munkaadót a jelen törvény szerint megilletö jogok és kötelességek a zárgondnokra mennek át, a ki az ingatlanra vonatkozó munkaszerződéseket változatlanul teljesiteni köteles.

Az ingatlannak végrehajtási vagy önkéntes árverése esetében az 1881. évi LX. t.-czikk 189. §-ának *a)* pontjában felsorolt előnyös tételekkel egyenlő rangsorban elégitendők ki a gazdasági munkásoknak az ingatlanra vonatkozóan kötött munkaszerződésekből eredő összes követelései.

A munkaadó csődjében a munkásnak a munkaszerződésből eredő összes követelései a tömeg tartozásának tekintendők (1881 : XVII. t.-cz. 48. §. 2. p.).

V. FEJEZET.

A gazdasági napszámosokról.

46. §.

A munkaadó és a napszámos között a szerződés szóval is megköthető. A szerződési feltételek megállapitása

Digitized by Google

a felek szabad egyezkedésének tárgya. A törvénynyel vagy a törvényhatósági szabályrendelettel ellenkező megállapodások azonban érvénytelenek.

Az a szerződés, melyet a munkaadó olyan egyénnel köt meg, kinek munkásigazolványa nincsen, bárha annak használatára köteles volna, — a közigazgatási hatóság előtt nem érvényesithető.

47. §.

Napszámost a munkaadó intézkedésre jogositott megbizottja, vagy felügyeletre használt alkalmazottja által is szerződtethet. A napszámos megbizottja által is köthet szerződést, ha az által munkásigazolványát a munkaadónak átadatja.

48. §.

A napszámos, ha a felfogadó kivánja,a felfogadáskor köteles munkás-igazolványát átadni. A munkaadó köteles az átvett igazolványt megőrizni s a munka befejeztével azt a munkásnak visszaadni. (60., 63. §§.)

Ha a munkás-igazolvány a munkaadó kezén vesz el, a másodlat kiállitásának költségeit a munkaadó köteles viselni.

49. §.

Ha a munka tartamára nézve más világosan ki nem köttetett, mindig egy napi munka értendő.

A napszámos munkanapja, ha az iránt a felek között más megállapodás nem létesült, napkeltétől napnyugtáig számittatik, mely időre a napszámosnak délben egy egész órai, ápril 15-től szeptember 30-ig pedig reggel és délután is egy-egy félórai szünidő számittatik. (60. §.)

Digitized by Google

50. §.

A munkaadó köteles a szerződtetett napszámost elfogadni, annak munkabérét és járandóságát pontosan kiszolgáltatni. (60. §.)

A napszámos köteles a munkát, a melynek teljesitésére felfogadtatott, vagy ha ez a munka bármely véletlen akadályozó körülmény miatt nem folytatható, a munkaadó által meghatározott más gazdasági munkát teljesiteni. Ha a munkaadó a napszámost igy foglalkoztatni nem képes, vagy nem akarja, akkor — a tényleg munkában töltött idő aránya szerint — a kikötött munkabérnek egy-, két- vagy háromnegyed része fizetendő, s ha étkezés is kiköttetett, a délelőtti munka után az ebéd, a délutáni munka után pedig az estebéd is kiszolgáltatandó. (60., 63. §§.)

51. §.

Ha a napszámos munkája legalább egy havi időre biztosittatott, a kikötött munkát megakasztó bármely körülmény beálltával, a mennyiben más világosan ki nem köttetett, a felfogadó jogositva van a napszámost más gazdasági munkára felhasználni, mit a napszámos teljesiteni köteles. Ha azonban az akadály folytonosan legalább egy hétig tart, ez esetben mindkét fél visszaléphet a szerződéstől. (60., 63. §§.)

52. §.

Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadó szegné meg, a hatóság által kötelességének teljesitésére, a munkásnak okozott teljes kár és eljárási költség megfizetésére kötelezendő, s a 60. §. szerint megbüntetendő.

Ha a szerződést vagy a törvény rendelkezéseit a munkaadónak intézkedésre jogosult megbizottja szegné

Digitized by Google

meg: a büntetés e megbizott ellen alkalmazandó, a kártéritési kötelezettség azonban ebben az esetben is mindenkor a munkaadót terheli.

53. §.

Ha a napszámos a meghatározott időben igazolatlanul meg nem jelen, vagy a megkezdett munkát abban hagyva, jogtalanul eltávozik, az első fokú hatóság által — a munkaadó irásbeli, vagy jegyzőkönyvbe vett szóbeli kérelmére — előleges tárgyalás nélkül a munkahelyre, kényszer eszközök alkalmazásával is, kivezetése határozatilag elrendelendő. Ha pedig a munkát a munkahelyen önként megjelenve, vagy kivezetés után sem kezdi meg, illetve nem folytatja, — a 38. §. megfelelő alkalmazásával — a 62. §. szerint megbüntetendő.

54. §.

A napszámos a kárért, melyet utasitás ellenére végzett munkájával, cselekményével vagy mulasztásával a munkaadónak okozott, felelős, s az okozott kár erejéig a munkaadó munkabérét visszatartani jogosult. Köteles azonban a munkaadó, ha a munkás a visszatartásban meg nem nyugszik, kárkövetelésének megállapitása végett az illetékes hatóságnál az eljárást, a visszatartás után három napon belül, meginditani. (60. §.)

55. §.

Ha a felek között a kifizetéskor a napi bér nagysága tekintetében vita merül fel, s a megállapodás ki nem derithető, a hatóság a napi bért oly összeg szerint állapitja meg, a milyent azon időben és helyen, vagy annak legközelebbi vidékén hasonló munkáért rendszerint fizetnek.

56. §.

A 32. §. tilalma a napszámosokra is kiterjed. (58. §.)

Digitized by Google

VI. FEJEZET.

Büntető határozatok.

57. §.

A mennyiben jelen törvény ellenkező intézkedéseket nem tartalmaz, az 1879. évi XL. t.-cz. általános határozatai a jelen törvény által megállapitott kihágási ügyekben is alkalmazandók.

58. §.

Kihágást követ el, és 30 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó:

a) a ki a munkás vagy napszámos kivezetését törvényes alap nélkül eszközölteti (37., 53. §§.);

b) a ki ezen törvény 32., 56. §-aiban foglalt tilalmakat megszegi.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő az a gazdasági alkalmazott, a ki a munkásoktól felfogadásukért magának anyagi előnyöket köt ki, vagy ily előnyöket elfogad.

59. §.

Kihágást követ el és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, a ki — igazolványnyal biró munkással szemben — a munkaadó kötelességeire vonatkozólag a törvény 28. §-ában, továbbá a 24. §. első és a 30. §. harmadik bekezdésében foglalt rendelkezéseket, tilalmakat megszegi.

60. §.

Kihágást követ el s 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki a jelen törvénynek a munkaadó kötelességeire vonatkozó többi rendelkezéseit,

Digitized by Google

tilalmait megszegi. (12., 18., 20., 24., 27., 30., 31., 33., 36., 41., 48., 49., 50., 51., 52., 54. §§.)

61. §.

Kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki:

a) ezen törvény 1., 28. §-ának rendelkezését megszegi;

b) egyidőre több munkaadóhoz szegődik el.

Ily esetben a munkás vagy napszámos azon munkaadóval köteles szerződését teljesiteni, a kivel először szerződött; a többi munkaadónak kártérítéssel tartozik, kivévén, ha ezek a munkaadók az előző szerződéséről tudva kötöttek vele szerződést.

62. §.

Kihágást követ el s 60 napig terjedhető elzárással büntetendő az a munkás vagy napszámos, a ki:

a) a munkahelyen önként meg nem jelen, vagy ott önként megjelenvén, avagy kivezettetvén, a munkát meg nem kezdi, szakadatlanul nem folytatja, vagy a 39-ik §-ban megjelölt czélból szándékosan rosszul teljesiti (38., 39., 53. §§.);

b) a munka helyén, a szerződés ellenére, munkaeszközök vagy segédmunkások nélkül jelenik meg. (39. §.)

63. §.

Kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkás és napszámos, a ki ezen törvénynek a munkás és napszámos kötelességére vonatkozó többi rendelkezéseit, tilalmait megszegi. (20., 34., 35., 36., 48., 50., 51. §§.)

Digitized by Google

64. §.

Kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

a) a ki más által elszegődtetett munkást vagy napszámost azon időtartam alatt, melyben annak más munkaadóval kötött szerződését kellene teljesitenie, e körülményt tudva, felfogad, vagy előnyösebb igéretek által munkaadójától elcsábitani törekszik;

b) a ki munkás-igazolványt zálogba vesz, vagy arra hitelez.

65. §.

Nem birnak hatálylyal sem azon összebeszélések, melyekkel a munkások azt czélozzák, hogy közös munkaszünetelés által a munkaadókat magasabb bér megadására kényszeritsék s általában tőlök előnyöket csikarjanak ki, sem azon egyezmények, a melyek által azoknak, a kik az érintett összebeszélések mellett megmaradnak, támogatása, azoknak pedig, a kik az összebeszéléssel szakitanak, megkárositása czéloztatik.

Kihágást követ el, s 60 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki:

a) az ily összebeszélések, egyezmények létesitése, terjesztése vagy foganatositása czéljából a munkásokat, napszámosokat, cselédeket szabad akaratuk érvényesitésében akadályozza vagy akadályozni törekszik;

b) ily összebeszélések, egyezmények létesitése, terjesztése vagy foganatositása czéljából a szerződött munkások között álhireket terjeszt, pénzt gyüjt, a szerződött munkásokkal összejövetelt tart, ily összejövetel czéljaira helyiségét átengedi, s ily összejövetelben részt vesz.

Digitized by Google

66. §.

Kihágást követ el s 60 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki:

a) a gazdasági munkásokat, napszámosokat arra ösztönzi, hogy munkás-igazolványt ne szerezzenek, a szerzödés-kötésnél a megszabott alakszerűségek megtartásától tartózkodjanak, a bármely módon létrejött szerzödést ne teljesitsék;

b) az elszerzödött vagy elszerzödésre hajlandó munkást, napszámost, cselédet ezért fenyegeti, szóval vagy tettel bántalmazza;

c) a szerzödésszegő munkást, napszámost, cselédet nyilvánosan feldicséri, vagy annak-javára adományt gyüjt.

Ugyanezen büntetés alá esnek azok is, a kik azon helyeken, a hol a munkások dolgoznak, a munkaadó vagy megbizottja lakása, s illetőleg tartózkodási helye előtt összecsoportosulnak a végett, hogy a munka megkezdését vagy folytatását megakadályozzák, vagy pedig a munkásokat a munka elhagyására birják.

67. §.

A 60., 62., 63. §§-ba és a 64. §. *a*) pontjába ütköző kihágások miatt az eljárás csak a sértett fél inditványára teendő folyamatba. A magáninditvány az itélet kihirdetése előtt visszavonható (1878 : V. t.-cz. 112., 115., 116. §. 1. bekezdés).

68. §.

A jelen törvény 62. és 63. §§-aiban megállapitott elzárási büntetések felénél nagyobb büntetés az aratás, hordás, cséplés vagy nyomtatásra szerzödött munkás- vagy napszámossal szemben csak az esetben alkalmazható,

Digitized by Google

ha a vádlott az ezen törvény 62. vagy 63. §-a alapján kiszabott utolsó büntetés végrehajtásától számitva két éven belül ujból ezen törvényszakaszok szerint minősülő kihágást követ el, — más mezőgazdasági munkára szerződött munkás vagy napszámossal szemben pedig a meghatározott legmagasabb büntetés egynegyedrészénél magasabb büntetés csakis akkor állapitható meg, ha a vádlott a büntetés végrehajtása után két éven belül újból ezen törvényszakaszok szerint minősülő kihágást követ el.

A munkás ellen kiszabott szabadságvesztési büntetések, ha a munkaadó az elzárási büntetés végrehajtásának elhalasztását kivánja, csak a szerződési munka elvégzése után hajtandók végre.

69. §.

Az esetben, ha a munkaadó kész a 38. §. szerint elitélt s a munka teljesitésére már hajlandó munkásokat visszafogadni, a munkaadó és a munkások együttes kérelmére a munkásokat a hatóság a körülmények mérlegelésével szabadlábra helyezheti. Ha az ily módon szabadlábra helyezett munkások a munkát teljesitik és önkényű megszakitás nélkül be is fejezik, a folyamatba tett eljárás megszüntetendő s a büntetés végrehajtása mellőzendő, valamint abban az esetben is, ha a munkások a munkát az eljárás befejezése, vagy az itélet foganatositása előtt megszakitás nélkül teljesitik.

70. §.

Ha az elitélt a kiszabott pénzbüntetést 48 óra alatt be nem fizeti, az itéletben ez esetre megállapitott szabadságvesztés-büntetés, a 68. és 69. §§. esetét kivéve, azonnal végrehajtandó.

Digitized by Google

71. §.

A befizetett pénzbüntetésekből minden községben a gazdasági munkások és napszámosok érdekében segélyalap létesitendő. E segélyalapok szervezetét és kezelését a törvényhatóság, a földmívelésügyi minister jóváhagyásával, szabályrendelettel állapitja meg.

VII. FEJEZET.

A hatóságokról és az eljárásról.

72. §.

Mindazon ügyekre nézve, melyek a jelen törvény szerint hatósági intézkedést igényelnek, s az ezen törvényben megállapitott kihágások megtorlására, nemkülönben az egyénenként 100 koronát meg nem haladó kárkövetelések elbirálására

1. elsőfokú hatóság:

a) vármegyékben a főszolgabiró;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács kijelölt tagja; r. t. városokban a polgármester;

c) Budapesten a kerületi elüljáró;

2. másodfokú hatóság: a közigazgatási bizottságnak az 1879 : XXXI. t.-cz. 120. §-ában megjelölt módon alakitott külön albizottsága;

3. harmadfokú hatóság: a földmívelésügyi minister.

Két — érdemben egybehangzó — határozat ellen felebbezésnek helye nincsen.

A sértett fél akkor sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság által kiszabott büntetést súlyosbitotta; valamint a vádlott sem felebbezhet, ha a másodfokú hatóság az ő büntetését enyhitette.

Digitized by Google

Rendkivüli felülvizsgálatnak csak abban az esetben van helye, ha vagy az eljárt hatóság nem volt illetékes, vagy nem a jelen törvény szerint elbirálandó ügyben határozott, vagy pedig, ha a felülvizsgálat a közérdek megóvása czéljából indokolt.

73. §.

A 100 koronát meghaladó kártérités iránti ügyek, továbbá az ezen törvényben előirt alakszerűségek megtartása nélkül kötött szerződésekből eredő minden vitás kérdések elbirálására a rendes biróságok illetékesek.

74. §.

Az ezen törvény szerint a közigazgatási hatóság elé tartozó ügyek minden fokozaton, mindenkor soron kivül tárgyalandók s intézendők el.

Az eljárási szabályokat a földmivelésügyi minister — a belügyi és az igazságügyministerrel egyetértőleg — rendeletileg állapitja meg.

75. §.

A földmivelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy — a közigazgatási bizottság indokolt felterjesztésére — oly községekben, melyekben annak szüksége mutatkozik és a képesség is megvan, a 72. §. 1. pontjában felsorolt elsőfokú hatóságokat a jelen törvény alapján megilletö hatáskörnek egyes, tüzetesen megállapitandó részeit a községi elüljáróságokra átruházhassa, s a helyi viszonyokhoz és a szükséghez képest az ezen törvény második fejezetében a jegyzőkre ruházott teendők teljesitésével a törvényhatósági bizottság, a közigazgatási bizottság, a járási vagy törvényhatósági mezőgazdasági bizottság egyes, erre önként vállalkozó tagjait, vagy az elüljáróság

Digitized by Google

egyes tagjait megbizhassa. Az ily megbizottak a hatáskörükbe utalt teendőkre nézve közhivatalnokoknak tekintetnek, s velök szemben fegyelmi tekintetben az 1886 : XXIII. t.-cz. rendelkezései alkalmazandók.

A földmívelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy egyes törvényhatóságokra vagy járásokra nézve, az ott lakó munkásokat, napszámosokat, — a mennyiben azon törvényhatóság, illetve járás területén teljesitendő munkára vállalkoznak, — az igazolvány kötelező használata alól felmenthesse.

76. §.

A törvényhatóságok felhatalmaztatnak, hogy a munkaadók és a gazdasági munkások közötti jogviszonyoknak a jelen törvény által nem érintett és a helyi viszonyoknál fogva fontossággal biró részei iránt — a törvényhatósági területen működő gazdasági egylet véleményének meghallgatásával — külön szabályrendeletet alkothassanak.

Záróhatározatok.

77. §.

Felhatalmaztatik a földmívelésügyi minister, hogy a gazdasági munkásközvetités ügyét rendeletig szabályozza.

78. §.

Felhatalmaztatik a földmívelésügyi minister, hogy jelen törvény életbeléptének napját s az átmeneti intézkedéseket rendeleti uton állapitsa meg. A törvény életbelépte napján az 1876. évi XIII. t.-cz. V., VI. és VII. fejezetének a mezei munkások- és napszámosok-, s illetve a munkaadókra vonatkozó része hatályát veszti.

Digitized by Google

79. §.

Az ezen törvény életbelépte előtt létrejött szerződések, ha az alakszerűségek tekintetében az 1876. évi XIII. törvényczikknek megfelelnek, érvényesek, s a jelen törvény szerint birálandók el.

80. §.

Ezen törvény végrehajtásával a földmívelésügyi-, belügyi-, pénzügyi- és igazságügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

III. TÖRVÉNYCZIKK

az 1898. évben kiállitandó ujonczok megajánlásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi február hó 6-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi február hó 10-én.)

1. §.

Az 1889. évi VI. törvényczikknek az 1893. évi I. törvényczikk 1. §-a által módositott 14. §-a értelmében a közös hadsereg és hadi tengerészet fentartására szükséges és a magyar korona országaira eső 43.889 főnyi, továbbá a honvédség részére szükséges 12.500 főnyi ujonczjutalékoknak, végre az ugyanazon törvényczikk 15. §-ában emlitett póttartalékosoknak kiállitása az 1898. évre ezennel megszavaztatik.

2. §.

Ezen ujonczok, az előbb emlitett törvényczikk 37. és 38. §-ai értelmében, az 1877., 1876. és 1875. években született állitáskötelesek korosztályaiból hivandók fel és az 1898. évi márczius 1-től április 30-ig terjedő időszak alatt állitandók ki.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép hatályba s végrehajtásával a honvédelmi minister bizatik meg.

Digitized by Google

IV. TÖRVÉNYCZIKK

a **község- és egyéb helynevekről.**

(Szentesitést nyert 1898. évi február hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi február hó 17-én.)

1. §.

Minden községnek csak egy hivatalos neve lehet.

2. §.

Többféle elnevezéssel biró községek hivatalos nevének kijelölése, azonos elnevezésű községeknek előnévvel vagy új névvel ellátása, ujonnan alakuló községek elnevezése és a községek nevének megváltoztatása, nemkülönben a hivatalos községnevek helyes irásának megállapitása a m. kir. belügyminister hatáskörébe tartozik.

A belügyminister e jogát, az illető községek és a törvényhatósági közgyülés meghallgatásával, a jelen törvény 1. §-a, valamint az általános országos érdekek által megszabott korlátok között, az érdekelt községek óhajának lehető figyelembevételével gyakorolja.

3. §.

A község külterületén fekvő telepek, puszták, havasok, továbbá egyéb jelentékenyebb lakott helyek, a mennyiben külön elnevezéssel még nem birnának, ilyennel ellátandók.

Az elnevezés felett, a tulajdonos vagy a tulajdonosok egyenes állami adó alapján számitott többségének megállapodása alapján, a községi törvény szerint

Digitized by Google

illetékes község képviselőtestülete határoz, mely határozat jóváhagyás végett első sorban a törvényhatósági közgyüléshez, végleges döntés végett pedig a belügyministerhez terjesztendő fel.

4. §.

A község- és egyéb helyneveknek, valamint az azokban beálló változásoknak nyilvántartása czéljából a m. kir. központi statisztikai hivatal állandó országos törzskönyvet vezet, a mely egy, e végből alakitandó »Országos községi törzskönyv-bizottság« szakszerű támogatása, felügyelete és ellenőrzése alatt all.

E bizottság feladata továbbá javaslatot tenni:

a) a hivatalos helynevek helyes irására;

b) a többnevű községek részére a hivatalos név kijelölésére;

c) a többszörösen előforduló község- és egyéb helynevek kiküszöbölésére;

d) ujonnan alakuló községek elnevezésére is, végül

e) mindazon intézkedésekre nézve, melyek a végből szükségesek, hogy a közhitelességgel megállapitott község- és egyéb helynevek ne csak a hivatalos használatban, hanem a társadalmi érintkezésekben is mentől általánosabban elterjedjenek s mindinkább kizárólagosakká váljanak.

Az országos községi törzskönyvbizottság elnöke a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója, helyettes elnöke e hivatal aligazgatója.

A bizottság szervezetét és ügyviteli szabályzatát a belügyminister, a ministertanács hozzájárulásával, rendeletileg állapitja meg.

5. §.

Állami, törvényhatósági és községi, valamint egyéb hivatalos iratokban, községi pecséteken, bélyegzőkön és

Digitized by Google

jelző táblákon, továbbá az állam, a törvényhatóságok és községek közvetlen rendelkezése alatt álló intézetek és üzemek ügykezelésében, a nyilvánossági joggal biró iskolákban használt tankönyvekben és térképeken, úgyszintén ezeknek az iskoláknak nyilvánosság elé kerülő nyomtatványain, valamint pecsétjein és bélyegzőin, végül a közjegyzői iratokban — tekintet nélkül arra, hogy a felsorolt iratok, tankönyvek, nyomtatványok, pecsétek, bélyegzők stb. az állam hivatalos nyelvén vagy más nyelven vannak-e szerkesztve, — kizárólag a község hivatalos neve használandó azon irásmód szerint, a mint az az országos községi törzskönyvben vezettetik.

A nyilvánossági joggal biró iskolákban használt tankönyvekben és ezen iskoláknak a nyilvánosság elé kerülő nyomtatványain a hivatalos név mellett az ettől eltérő történeti vagy közhasználatú elnevezésnek magyarázólag való feltüntetése nem esik a szakasz rendelkezése alá.

Törvényszéki czégbejegyzések szövegében, kormányhatósági jóváhagyást vagy láttamozást igénylő okmányokban és egyéb iratokban, valamint a közhitelességgel és hivatalos jelleggel biró minden más viszonylatban is kötelező ugyan a községek hivatalos nevének használata, de e mellett az ettől eltérő elnevezés zárjelben feltüntethető.

6. §.

Jelen törvény végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

V. TÖRVÉNYCZIKK

az 1848-ik évi törvények megalkotása emlékének ünneplésére.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 4-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi április hó 7-én.)

1. §.

A nemzet kegyelettel és hálás érzelemmel emlékezvén meg az ország történetében korszakot képező 1848. évi azon törvényhozási alkotásokról, melyekkel az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjesztettek, a képviseleti alapon nyugvó felelős kormányrendszer behozatott, a közteherviselés átalánosittatott, a földbirtok felszabadittatott, a sajtószabadság, a jogegyenlőség s általában a politikai és polgári szabadság magasztos elvei érvényre jutottak: ezen alapvető törvények megalkotásának félszázados évfordulója alkalmából a törvényhozás ápril hava 11-ik napját, mint azt a napot, a melyen dicső emlékezetű V-ik Ferdinánd király az 1848-ik évi korszakot alkotó törvényeket szentesitette, nemzeti ünneppé nyilvánitja.

2. §.

E törvény 1898. évi ápril hó 11-ik napján lép életbe s végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

VI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1898. évi állami költségvetésről.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 11-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi április hó 15-én.)

1. §.

Az 1898. évre a magyar korona országainak

rendes kiadásai:

Négyszáznegyvenkilencz millió tizenkilenczezer kétszázhuszonnyolcz o. é. forintban;

átmeneti kiadásai:

Tizennégy millió ötszázharminczhatezer háromszázhetvennyolcz o. é. forintban;

beruházási kiadásai:

Harminczöt millió egyszázhetvenezer kilenczszázhatvannégy o. é. forintban;

állapittatnak és ajánltatnak meg.

2. §.

Ez összegek a következő fejezetek, czímek és rovatok szerint oszlanak meg:

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			A) Rendes kiadások.			
I.			**A királyi udvartartás költségei**	. . .	. . .	4,650.000
II.			**Ő cs. és ap. királyi Felsége kabineti irodája és e kabineti iroda nyugdijai**	. . .	. . .	76.864
III			**Országgyülés:**			
	1		A főrendiház kiadásai	. . .	67.670	
	2		A képviselőház kiadásai	. . .	1,678.236	
	3		A magyar delegatió kiadásai	. . .	6.000	
	4		Az állami közös függő adósságot ellenőrző bizottság kiadásai	. . .	7.000	
			Együtt (III. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . .	1,758.906
			Átvitel	. . .	. . .	**6,485.770**

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	6,485.770
IV.			Az 1898. évre megállapitott **közösügyi kiadásokból a magyar korona országait illető összeg** . . .	. . .	. . .	27,882.870
V.			Az 1849. évtől az 1867. évig tényleg fennállott **központi kormány közegeinek nyugdíjai**	. . .	. . .	25.460
VI.			**Nyugdíjak:**			
	1		Országgyülés:			
		1	Főrendiház	2.812		
		2	Képviselőház	18.029	20.841	
	2		Állami számvevőszék	. . .	53.781	
	3		Ministerelnökség	. . .	24.179	
	4		Ő cs. és ap. kir. Felsége személye körüli ministerium	. . .	22.813	
	5		Horvát-szlavon-dalmát ministerium	. . .	3.299	
	6		Belügyministerium	. . .	808.000	
	7		Pénzügyministerium	. . .	2,790.000	
	8		Kereskedelemügyi ministerium	. . .	1,073.000	
	9		Földmivelésügyi ministerium	. . .	631.944	
	10		Vallás- és közoktatásügyi ministerium	. . .	484.000	
	11		Igazságügyi ministerium	. . .	1,887.000	

Digitized by Google

	12		Honvédelmi ministerium			
			Együtt (VI. fejezet, 1—12. czím)	. . .	. . .	8,687.457
VII.			**Állami adósságok:**			
	1		Az 1867. évi XV. törv.-czikkben elvállalt államadóssági járulék:			
		1	Évi járulék folyó pénzértékben	17,384.839		
		2	Évi járulék ezüstben	11,776.000		
		3	Évi törlesztési járulék folyó pénzértékben . .	1,000.000		
		4	Évi törlesztési hányad ezüstben	150.000		
			Összesen (1. czím)	. . .	30,310.839	
	2		Földtehermentesités és örökváltságok:			
		1	Kamatok	7,759.922		
		2	Járadékok	109.549		
		3	Tőketörlesztés	752.600		
		4	Kárpótlások	100.000		
		5	Póttized kárpótlások	1,500.000		
		6	Kezelési költségek	20.680		
			Összesen (2. czím)	. .	10,242.751	
			Átvitel	. . .	40,553.590	43,081.557

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	40,553.590	43,081.557
	3		Szőlődézsmaváltság:			
		1	Kárpótlások tőkében	20.000		
		2	Kárpótlások kamatban	22.000		
		3	Kezelési költségek	10.000		
			Összesen (3. czím)	. . .	52.000	
	4		Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
		1	Kárpótlás tőkében	42.000		
		2	Kárpótlás kamatban	750		
		3	Kezelési költségek	2.250		
			Összesen (4. czím)	. . .	45.000	
	5		Italmérési jogok után adott kártalanitási tőkék kamataira és törlesztésére az 1888. évi XXXVI. t.-cz. alapján:			
		1	Kamatok	10,148.296		
		2	Tőketörlesztés	678.300		
		3	Kezelési költségek	6.700		
			Összesen (5. czím)	. . .	10,833.296	

Digitized by Google

6		Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti aranykölcsön:			
	1	Kamatok	9,575.276		
	2	Tőketörlesztés	529.550		
	3	Kezelési költségek	14.223		
		Összesen (6. czím)	. . .	10,119.049	
7		Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti ezüstkölcsön:			
	1	Kamatok	5,283.338		
	2	Tőketörlesztés	295.000		
	3	Kezelési költségek	8.150		
		Összesen (7. czím)	. . .	5,586.488	
8		Az 1870. évi X. t.-cz. alapján felvett sorsolási kölcsön:			
	1	Évi járadék	1,224.000		
	2	Jutalékátalány a »Wiener Bankverein«-nak .	40.000		
	3	Kezelési, sorsolási és postaköltségek	1.000		
		Összesen (8. czím)	. . .	1,265.000	
		Átvitel	. . .	68,454.423	43,081.557

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	68,454.423	43,081.557
	9		Az 1880. évi VIII., 1881. évi XI. és XXXII., 1887. évi XXXII., 1888. évi VI. és 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön:			
		1	Kamatok	32,463.200		
		2	Kezelési költségek	91.720		
			Összesen (9. czím)	. . .	32,554.920	
	10		Az 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar koronajáradék-kölcsön:			
		1	Kamatok	21,240.000		
		2	Kezelési költségek	23.500		
			Összesen (10. czím)	. . .	21,263.500	
	11		Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján felvett tiszai és szegedi nyereménykölcsön:			
		1	Évi járulék	2,412.360		
		2	Kezelési költségek	5.200		

12		Az 1895. évi XVI. t.-cikk alapján kibocsátott 3%-kal aranyban kamatozó aldunai Vaskapu-szabályozási kölcsön:			
	1	Kamatok	671.940		
	2	Tőketörlesztés	54.000		
	3	Beszerzési költségek	6.050		
	4	Kezelési költségek	1.650		
		Összesen (12. czím)	. . .	733.640	
13		Az 1897. évi XXX. t.-cz. alapján magyar államvasuti beruházási czélokra kibocsátott, illetőleg kibocsátandó 3½-os koronajáradék-kölcsön:			
		A kibocsátott, illetőleg kibocsátandó 3½%-os koronajáradék-kölcsön kamataira és kezelési költségeire	. . .	2,200.000	
14		Függő adósság:			
	1	A közös függő adósság kezelési költségeiből Magyarországot terhelő 30%	55.050		
	2	Pénztári jegyek, birói-, árva- és közjegyzői letétek kamataira, továbbá a pénztári jegyek előállitási, kezelési költsége és bankjutalék .	1,513.705		
		Összesen (14. czím)	. . .	1,568.755	
		Együtt (VII. fejezet, 1—14. czím)	. . .	. . .	129,192.798
		Átvitel	. . .	. . .	172,274.355

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	172,274.355
VIII.			**Kamatbiztositást élvezett és más vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok:**			
	1		Az 1876. évi L. t.-cz. alapján a keleti vasut megváltása folytán a részvények beváltására felvett 9,989.300 frtnyi kölcsön:			
		1	Kamatok	564.683		
		2	Tőketörlesztés	39.627		
		3	Kezelési költségek	1.170		
			Összesen (1. czím)	. . .	605.480	
	2		Az 1880. évi XXXVIII. t.-cz. alapján a tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt 15,750.000 frtnyi sorsjegykölcsön:			
		1	Kamatok	594.966		
		2	Törlesztés	224.035		

Digitized by Google

	Összesen (2. czím)	. . .	819.281	
3	Az 1880. évi XLIV. t.-cz. alapján a zágráb-károlyvárosi vasutvonal megvétele folytán a cs. kir. szab. déli vasuttársaságnak fizetendő évi járulék 36. és 37. részlete	. . .	285.600	
4	Az 1889. évi XIV. t.-cz. alapján az első magyar-gácsországi vasut magyar vonalának megváltása folytán elvállalt adósság:			
1	I. kibocsátású elsőbbségi kölcsön kamatai . . .	358.730		
2	I. » » » tőketörlesztése	26.603		
3	II. » » » kamatai . . .	126.635		
4	II. » » » tőketörlesztése	23.877		
5	III. » » » kamatai . . .	85.500		
6	III. » » » tőketörlesztése	7.280		
7	Az 1888. évi XVII. t.-cz. alapján felvett egyesitett vasuti beruházási kölcsönből az első magyar-gácsországi vasutra eső részösszeg kamataira és tőketörlesztésére	177.418		
8	Kezelési költségek	1.800		
	Összesen (4. czím)	. . .	807.843	
	Átvitel	. . .	2,518.204	172,274.355

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	2,518.204	172,274.355
	5		Az 1889. évi XV. t.-cz. alapján a budapest-pécsi vasut megváltása folytán elvállalt elsőbbségi kölcsön-adósság:			
		1	Kamatok	365.364		
		2	Tőketörlesztés	36.600		
		3	Kezelési költségek	1.410		
			Összesen (5. czím)	. . .	403.374	
	6		Az 1890. évi XXXI. t.-cz. alapján a magyar észak-keleti vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		1	Beruházási kölcsön	481.564		
		2	Kezelési költségek	900		
			Összesen (6. czím)	. . .	482.464	
	7		Az 1891. évi XXV. t.-cz. alapján a szabadalmazott osztrák-magyar államvasuttársaság magyarországi vasutvonalainak megváltása folytán elvállalt évi járadékok:			

Digitized by Google

	2	meghaladó 2% felpénztöbblet	130.000		
	3	Az osztrák-magyar államvasuttársaság által a magyar kormány rendelkezésére bocsátott 5 millió frtnyi előleg évi törlesztési járadéka	250.000		
	4	Az arad-temesvári vasut elsőbbségi és részvényadósságának évi törlesztési járadéka	288.745		
		Összesen (7. czím)	. . .	10,267.245	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—7. czím)	. . .	. . .	13,671.287
IX.		**Előlegezések a vasuti kamatbiztosítás alapján** .	. . .	. . .	438.508
X.		**Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete**	. . .	. . .	8,307.881
XI.		**Állami számvevőszék:**			
	1	Személyi járandóságok	139.843		
	2	Dologi kiadások	10.500		
		Együtt (XI. fejezet)	. . .	. . .	150.343
XII.		**Közigazgatási biróság:**			
	1	Személyi járandóságok	243.118		
	2	Dologi kiadások	21.000		
		Együtt (XII. fejezet)	. . .	. . .	264.118
		Átvitel	. . .	. . .	195,106.492

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	. . .	195,106.492
XIII.			**Ministerelnökség:**			
	1		A ministerelnökség költségei:			
		1	Személyi járandóságok	123.640		
		2	Dologi kiadások	92.500		
			Összesen (1. czím)	. . .	216.140	
	2		A fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó és személyzete költségei:			
		1	Személyi járandóságok	31.150		
		2	Dologi kiadások	10.000		
			Összesen (2. czím)	. . .	41.150	
	3		Rendelkezési alap	. . .	200.000	
			Együtt (XIII. fejezet, 1—3. czím)	. . .	. . .	457.290
XIV.			**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
		1	Személyi járandóságok	58.378		
		2	Dologi kiadások	16.100		
			Együtt (XIV. fejezet)			74.478

Digitized by Google

XV.			**Horvát-szlavon-dalmát minister és személyzete:**			
		1	Személyi járandóságok	36.430		
		2	Dologi kiadások	7.478		
			Együtt (XV. fejezet)	. . .	. . .	43.908
XVI.			**Belügyministerium:**			
	1		Központi igazgatás és földtehermentesitési pénzalap m. kir. igazgatósága:			
		1	Személyi járandóságok	416.663		
		2	Dologi kiadások	47.500		
			Összesen (1. czím)	. . .	464.163	
	2		Országos levéltár:			
		1	Személyi járandóságok	38.541		
		2	Dologi kiadások	4.000		
			Összesen (2. czím)	. . .	42.541	
	3		Vármegyék közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásai	. . .	5,651.668	
	4		Főispánok és a budapesti főpolgármester, valamint a főispáni titkárok fizetései és lakpénzei . . .	. . .	370.741	
	5		Anyakönyvi kiadások:			
		1	Személyi járandóságok	971.421		
		2	Dologi kiadások	111.600		
			Összesen (5. czím)	. . .	1,083.021	
			Átvitel	. . .	7,612.134	195,682.168

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	7,612.134	195,682.168
	6		Színművészeti kiadások:			
		1	A magy. kir. operaház állami javadalmazása .	215.000		
		2	A magy. kir. operaház 315.000 frtos kölcsönének törlesztésére	19.750		
		3	A budapesti nemzeti szinház állami javadalmazása	53.000		
		4	A budapesti nemzeti szinház 450.000 frtos kölcsönének törlesztésére	38.000		
		5	A budapesti nemzeti szinház nyugdíjintézetének segélyezésére	14.000		
		6	A kolozsvári nemzeti szinház állami segélyezésére	20.000		
		7	A budapesti nemzeti szinházi alapok jövedelméből a szinház segélyezésére	27.300		
		8	A magyar szinész-egyesület segélyezésére . . .	5.000		
		9	A vidéki magyar szinészet segélyezésére . . .	26.000		
			Összesen (6. czím)	. . .	418.050	
	7		Közegészségügyi kiadások:			
		1	Országos közegészségügyi tanács	8.000		
		2	Bacteriologiai és egészségtani intézet	4.100		

Digitized by Google

	3	Betegápolási költségek	[illegible]		
	4	Himlőoltási költségek	78.900		
	5	Járványok és más rendkivüli okoknál fogva felmerülhető költségek	15.000		
	6	A trachoma elfojtására szánt költségek	60.000		
	7	Diphteria elleni gyógyserum-termelő intézet .	10.140		
	8	Elmegyógyintézeti kiadások	670.655		
	9	Vegyes és előre nem látható közegészségügyi kiadások	2.000		
	10	Lelenczek és törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjai	51.000		
		Összesen (7. czím)	. . .	1,767.756	
8		Közbiztonsági kiadások:			
	1	Közbiztonsági alap	150.000		
	2	Országos csendőrség és a predeali nemzetközi vasuti állomáshoz kirendelt személyzet szükséglete	5,087.229		
	3	Fő- és székvárosi államrendőrség szükséglete .	1,758.243		
	4	Toloncz-kiadások: *a*) vidéki	41.000		
		b) fővárosi	50.758		
	5	Életmentési díjak	800		
	6	Hulla-kifogásokért vagy egyébként talált hullák feljelentéseért járó jutalomdij	1.000		
		Összesen (8. czím)	. . .	7,089.030	
		Átvitel	. . .	16,886.970	195,682.168

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	16,886.970	195,682.168
	9		Közjótékonysági kiadások:			
		1	A kolozsvári Szt.-Erzsébet aggháznak I. Ferencz Ő Felsége alapitványa folytán kijáró 2.000 mázsa só ára fejében	2.901		
		2	Zárdák segélyezése a betegek ápolásáért . . .	4.168		
		3	A budapesti gyermekkórház-egyesület segélyezésére	6.500		
		4	A budapesti önkéntes tűzoltó-egylet segélyezésére	5.000		
		5	A m. orsz. tűzoltó-szövetkezet segélyezésére s a kiküldendő biztosok költségeinek fedezésére .	2.000		
		6	A budapesti első gyermekmenhely-egylet segélyezésére	3.000		
		7	A budapesti önkéntes mentő-egyesület segélyezésére	6.000		
		8	A fehérkereszt-egyesület segélyezésére	5.000		
		9	A budapesti szünidei gyermektelep-egyesület segélyezésére	1.000		
		10	A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	1.000		
		11	»Testi és szellemi fogyatkozásban szenvedőket gyámolitó országos egyesület Budapesten«			

Digitized by Google

		12	A [illegible] segélyezésére	1.000		
			Összesen (9. czím)	. . .	39.569	
	10		Általános közigazgatási kiadások:			
		1	Hivatalos lap költsége	8.800		
		2	Országos törvények és rendeletek tárának költségei	41.108		
		3	Távirati kiadások	25.000		
		4	Útlevelek kiállitásával járó költségek	5.660		
		5	Előre nem látható költségek	6.000		
		6	Karhatalmi költségek	5.000		
		7	Országgyülési képviselők választása és a választók névjegyzékének kiigazitása alkalmával felmerülő költségekre	16.000		
		8	Katonai előfogati díjpótlékokra szükséges költségek	9.500		
		9	Központi tisztviselők, főispánok, anyakönyvi felügyelők és közbiztonsági közegek államvasuti bérletjegy-költségeire	10.300		
			Összesen (10. czím)	. . .	127.368	
			Együtt (XVI. fejezet, 1—10. czím)		. . .	17,053.907
XVII.			**Pénzügyministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	844.370		
		2	Dologi kiadások	181.800		
			Összesen (1. czím)	. . .	1,026.170	
			Átvitel	. . .	1,026.170	212,736.075

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	1,026.170	212,736.075
	2		Pénzügyigazgatóságok, fő- és székvárosi adófelügyelő, központi díj- és illetékkiszabási hivatal:			
		1	Személyi járandóságok	2,621.196		
		2	Dologi kiadások	528.323		
			Összesen (2. czím)	. . .	3,149.519	
	3		Kataszteri helyszinelési felügyelőségek és a kolozsvári kataszteri igazgatóság:			
		1	Személyi járandóságok	180.031		
		2	Dologi kiadások	42.613		
			Összesen (3. czím)	. . .	222.644	
	4		Állami pénztárak:			
		1	Személyi járandóságok	136.273		
		2	Dologi kiadások	11.000		
			Összesen (4. czím)	. . .	147.273	
	5		Adóhivatalok:			
		1	Személyi járandóságok	1,790.076		
		2	Dologi kiadások	208.970		
			Összesen (5. czím)	. . .	1,999.046	

Google

	1	Személyi járandóságok	2,392.271		
	2	Dologi kiadások	766.168		
		Összesen (6. czím)	. . .	3,158.439	
7		Jogügyi igazgatóságok:			
	1	Személyi járandóságok	109.638		
	2	Dologi kiadások	4.440		
		Összesen (7. czím)	. . .	114.078	
8		Kincstári ügyészségek:			
	1	Személyi járandóságok	66.232		
	2	Dologi kiadások	7.678		
		Összesen (8. czím)	. . .	73.910	
9		Pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországokban	. . .	6.161	
10		Országos kataszteri felmérés:			
	1	Személyi járandóságok	509.322		
	2	Dologi kiadások	128.478		
		Összesen (10. czím)	. . .	637.800	
11		Bányászati és erdészeti akadémia Selmeczbányán és bányásziskolák:			
	1	Személyi járandóságok	100.312		
	2	Dologi és üzleti kiadások	50.130		
		Összesen (11. czím)	. . .	150.442	
		Átvitel	. . .	10,685.482	212,736.075

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	10,685.482	212,736.075
	12		Egyenes adók és földtehermentesitési pótlékok:			
		1	Kezelési, kivetési és beszedési költségek . . .	661.000		
		2	A hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII. t.-cz. 6. §-a értelmében, a külön alap javára forditandó	851.387		
		3	A horvát-szlavon földtehermentesitési adósság évi törlesztési kamat- és kezelési szükséglete	361.929		
			Összesen (12. czím)	. . .	1,874.316	
	13		Fogyasztási és italadók:			
		1	Beszedési költségek	1,298.803		
		2	A mezőgazdasági szeszfőzdék részére járó jutalmak	1,400.000		
		3	Fogyasztási adó visszatéritések és kiviteli jutalmak felosztásából	2,300.000		
		4	A zárt városokat, valamint a nyilt községeket az 1888. évi XXXV. t.-czikk 69. §-a alapján megillető részesedési jutalék	1,250.000		
		5	A volt határőrvidéki községeket az 1888. évi XXXV. t.-czikk 69. §-a értelmében megillető kamatlizetése	[illegible]		

	6	Horvát-szlavonországi tőkemerési jogok alap adott kártalanítási tőkék kamataira és törlesztésére az 1888. évi XXXV. t.-cz. alapján . .	791.526		
		Összesen (13. czím)	. . .	7,135.980	
14		Határvám kezelési költségei:			
	1	Személyi járandóságok	314.308		
	2	Dologi kiadások	105.537		
		Összesen (14. czím)	. . .	419.845	
15		Bélyeg:			
	1	Személyi járandóságok	10.323		
	2	Dologi kiadások	410.977		
		Összesen (15. czím)	. . .	421.300	
16		Jogilletékek és díjak kezelési költségei	. . .	43.000	
17		Fémjelzés kezelési és üzemi kiadásai	. . .	18.013	
18		Út-, hid- és révvám Horvát-Szlavonországokban	. . .	72.550	
19		Dohányjövedék:			
	1	Dohányjövedéki központi igazgatóság	126.117		
	2	Vétel	17,275.465		
	3	Gyártás	5,869.601		
	4	Eladás	1,157.381		
		Összesen (19. czím)	. . .	24,428.564	
		Átvitel	. . .	45,099.050	212,736.075

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat . . .		45,099.050	212,736.075
	20		Lottójövedék	. . .	32.340	
	21		Sójövedék	. . .	2,518.734	
	22		Perköltségek	. . .	35.532	
	23		Állami jószágigazgatóság:			
		1	Személyi járandóságok	44.778		
		2	Dologi kiadások	11.120		
			Összesen (23. czím)	. . .	55.898	
	24		Állami jószágok	. . .	122.447	
	25		Bányaigazgatóságok	. . .	186.723	
	26		Fém- és opálbányászat	. . .	2,947.095	
	27		Fémkohászat	. . .	3,931.472	
	28		Pénzverés és fémbeváltás	. . .	10,319.538	
	29		Vasművek:			
		1	Pénzügyministeri vasműosztály, mint a vas-			

		Összesen (29. czím)	. . .	6,793.793	
30		Zsilvölgyi kőszénbánya	. . .	17.193	
31		Sótermelés	. . .	982.121	
32		Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok	. . .	76.314	
33		Bányakapitányságok:			
	1	Személyi járandóságok	77.620		
	2	Dologi kiadások	17.379		
		Összesen (33. czím)	. . .	94.999	
34		Állami nyomda:			
	1	Személyi járandóságok	263.993		
	2	Dologi és üzleti kiadások	395.707		
		Összesen (34. czím)	. . .	659.700	
35		Állami épületek	. . .	99.670	
36		Budapesti állami hidak	. . .	206.100	
37		Különféle kiadások	. . .	541.663	
		Együtt (XVII. fejezet, 1—37. czím)	. . .	. . .	74,720.382
		Átvitel	. . .	. . .	287,456.457

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	. . .	287,456.457
VIII.			**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	516.586		
		2	Dologi kiadások	148.536		
		3	Tisztképző tanfolyamok	9.000		
		4	Vasuti kormánybiztosok	6.500		
		5	Műszaki kiképzés elősegitésére és utazási ösztöndíjakra	4.000		
			Összesen (1. czím)	. . .	684.622	
	2		Államépitészeti hivatalok:			
		1	Személyi járandóságok	675.080		
		2	Dologi kiadások	158.630		
			Összesen (2. czím)	. . .	833.710	
	3		Közutak:			
		1	Állami közutak fentartása	3,295.300		
		2	Az 1890. évi I. t.-cz. 23. §-a értelmében létesitendő állami alapra, a törvényhatóságoknak közutjaik és hidjaik fentartására, és az [illegible]			

Digitized by Google

		térkép elkészítésére	20.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	3,815.300	
4		Ipari és kereskedelmi szakoktatás:			
	1	Személyi járandóságok	304.377		
	2	Dologi kiadások	197.562		
	3	Egyéb ipari és kereskedelmi oktatási czélokra .	70.371		
	4	Kereskedelmi oktatási ösztöndíjak	220		
		Összesen (4. czím)	. . .	572.530	
5		Ipari és kereskedelmi czélok	. . .	512.237	
6		Posta, távirda és távbeszélő:			
	1	Személyi járandóságok	7,806.800		
	2	Dologi kiadások	7,495.000		
		Összesen (6. czím)	. . .	15,301.800	
7		Magyar királyi postatakarékpénztár:			
	1	Személyi járandóságok	263.914		
	2	Dologi kiadások	101.850		
	3	Üzleti kiadások	537.834		
	4	A postatakarékpénztári tanács költségei . . .	2.000		
	5	Nyugdíjak	3.900		
	6	Az 1885. évi IX. t.-czikk 7. és 8., illetőleg az 1889. évi XXXIV. t.-czikk 5. §-ai értelmében a tartalékalap növelésére	259.502		
		Összesen (7. czím)	. . .	1,169.000	
		Átvitel	. . .	22,889.199	287.456.457

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	22,889.199	287,456.457
	8		Tengeri hajózás:			
			Tengerészeti igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	119.996		
		2	Dologi kiadások	125.400		
			Szakoktatás:			
		3	Személyi járandóságok	21.500		
		4	Dologi kiadások	18.750		
			Összesen (8. czím)	. . .	285.646	
	9		M. kir. államvasutak:			
		1	Személyi járandóságok	26,223.565		
		2	Dologi kiadások	3,368.215		
		3	Rendes fentartási és üzemi kiadások	26,988.100		
		4	Átalakitási munkák	2,892.500		
		5	Rendkivüli kiadások	713.500		
			Összesen (9. czím)	. . .	60,185.880	
	10		M. kir. államvasutak gépgyára:			
		1	Személyi járandóságok	297.160		
		2	Dologi kiadások	70.700		
		3	Üzemi és fentartási kiadások	6,428.970		
			Összesen (10. czím)	. . .	6,796.830	

Digitized by Google

11		Diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár:			
	1	Személyi járandóságok	362.800		
	2	Dologi kiadások	142.100		
	3	Üzemi és fentartási kiadások	5,891.855		
		Összesen (11. czím)	. . .	6,396.755	
12		Budapesti m. kir. zálogházak	. . .	230.000	
13		Mértékhitelesités. Fegyvervizsgálati és borvizsgálati bizottságok:			
	1	Személyi járandóságok	14.340		
	2	Dologi kiadások	28.060		
		Összesen (13. czím)	. . .	42.400	
14		M. kir. központi statisztikai hivatal:			
	1	Személyi járandóságok	104.055		
	2	Dologi kiadások	171.440		
		Összesen (14. czím)	. . .	275.495	
15		Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács:			
	1	Személyi járandóságok	81.295		
	2	Dologi kiadások	72.600		
		Összesen (15. czím)	. . .	153.895	
		Együtt (XVIII. fejezet, 1—15. czím)	. . .	. . .	97,256.100
		Átvitel	. . .	. . .	384,712.557

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	384,712.557
XIX.			**Földmívelésügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	365.029		
		2	Dologi kiadások	173.592		
			Összesen (1. czím)	. . .	538.621	
	2		Állami erdők	. . .	5,367.527	
	3		Erdőfelügyelőségek:			
		1	Személyi járandóságok	145.911		
		2	Dologi kiadások	9.000		
			Összesen (3. czím)	. . .	154.911	
	4		Erdőőri szakiskolák	. . .	52.130	
	5		Országos erdei alap	. . .	100.000	
	6		Állami segély kopár területek befásitására . . .	. . .	50.000	
	7		Gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek:			
		1	Lótenyészintézeti központi igazgatás	54.973		
		2	Méneskari hadapród-iskola	6.000		

	3	Ménesbirtok-gazdaságok és gödöllői korona-uradalom	2,776.200		
	4	Ménesek	1,181.273		
	5	Méntelepek	1,454.123		
	6	Lóversenyek és a vidéki versenyek segélyezésére	30.000		
	7	Lótenyésztési jutalmakra, csikó-legelők létesitésére és fentartására, lóértékesités előmozditására	40.000		
	8	Tenyészanyag vásárlására és a káposztás-megyeri kancza-telep szükségletére	14.340		
		Összesen (7. czím)	. . .	5,556.909	
8		Állategészségügy:			
	1	Személyi járandóságok	148.236		
	2	Dologi kiadások	179.520		
		Összesen (8. czím)	. . .	327.756	
9		Gazdasági tanintézetek és mezőgazdasági ismeretek terjesztése	. . .	1,047.003	
10		Állattenyésztés, havasi- és tejgazdaság:			
	1	Személyi járandóságok	47.800		
	2	Dologi kiadások	592.831		
		Összesen (10. czím)	. . .	640.631	
11		Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	155.120	
12		Folyammérnöki hivatalok:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	296.630	
		Átvitel	. . .	14,287.238	384,712.557

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	14,287.238	384,712.557
	13		Vizi munkálatok	. . .	398.640	
	14		Kulturmérnöki hivatalok	. . .	282.135	
	15		Halászat:			
		1	Személyi járandóságok	8.780		
		2	Dologi kiadások	19.000		
			Összesen (15. czím)	. . .	27.780	
	16		Szőlészet és borászat:			
		1	Személyi járandóságok	69.140		
		2	Dologi kiadások	113.403		
			Összesen (16. czím)	. . .	182.543	
	17		Kincstári birtokok	. . .	200.144	
	18		A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelésével járó perköltségek	. . .	6.000	
	19		Gazdasági műszaki hivatal:			
		1	Személyi járandóságok	17.150		

Digitized by Google

		2	Dologi kiadások	15.300		
			Összesen (19. czím)	. . .	32.450	
	20		A mező- és közgazdaság különböző ágai	. . .	464.311	
	21		Mezőgazdasági statisztika és káros rovarok elleni intézkedések	. . .	59.727	
	22		Mezőgazdasági munkás- és cselédügyek	. . .	155.000	
	23		Országos meteorologiai és földmágnességi központi intézet:			
		1	Személyi járandóságok	26.365		
		2	Dologi kiadások	20.040		
			Összesen (23. czím)	. . .	46.405	
	24		Selyemtenyésztés emelésére	. . .	2,269.000	
	25		Földtani intézet:			
		1	Személyi járandóságok	36.011		
		2	Dologi kiadások	32.080		
			Összesen (25. czím)	. . .	68.091	
			Együtt (XIX. fejezet, 1—25. czím)	. . .	. . .	18,479.464
XX.			**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	317.948		
		2	Dologi kiadások	63.700		
			Összesen (1. czím)	. . .	381.648	
			Átvitel	. . .	381.648	403,192.021

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	381.648	403,192.021
	2		Országos közoktatásügyi tanács:			
		1	Személyi járandóságok	10.100		
		2	Dologi kiadások	3.800		
			Összesen (2. czim)	. . .	13.900	
	3		Budapesti kir. egyetem:			
		1	Személyi járandóságok	612.097		
		2	Dologi kiadások	312.600		
			Összesen (3. czim)	. . .	924.697	
	4		Kolozsvári egyetem:			
		1	Személyi járandóságok	260.903		
		2	Dologi kiadások	120.861		
			Összesen (4. czim)	. . .	381.764	
	5		Budapesti középiskolai tanárképző intézet, a vele kapcsolatos gyakorló főgymnasium és a »báró Eötvös József-collegium«:			
		1	Személyi járandóságok	58.535		
		2	Dologi kiadások	26.920		
			[illegible]	[illegible]	85.455	

Digitized by Google

6		Kolozsvári középiskolai tanárképző intézet:			
	1	Személyi járandóságok	17.374		
	2	Dologi kiadások	2.108		
		Összesen (6. czim) . . .		19.482	
7		Kolozsvári ev. ref. középiskolai tanárképző segélyezése . . .		6.000	
8		József-műegyetem:			
	1	Személyi járandóságok	239.179		
	2	Dologi kiadások	68.500		
		Összesen (8. czim) . . .		307.679	
9		Kassai kir. jogakadémia:			
	1	Személyi járandóságok	27.047		
	2	Dologi kiadások	2.424		
		Összesen (9. czim) . . .		29.471	
10		Érdemes egyetemi magántanárok jutalmazására		6.000	
11		Utazási ösztöndíjak felsőbb iskolai tanárjelöltek számára		10.000	
12		Tankerületi főigazgatóságok:			
	1	Személyi járandóságok	66.619		
	2	Dologi kiadások	13.000		
		Összesen (12. czim) . . .		79.619	
		Átvitel . . .		2,245.715	403,192.021

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	2,245.715	403,192.021
	13		Állami gymnasiumok:			
			Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	744.685	
	14		Állami reáliskolák:			
			Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	817.178	
	15		Felekezeti-, törvényhatósági- és községi középiskolák segélyezésére	. . .	500.366	
	16		A középiskolai internatusok, alumneumok és convictusok segélyezésére	. . .	14.400	
	17		Állami felsőbb leányiskolák:			
		1	Személyi járandóságok	216.107		
		2	Dologi kiadások	168.500		
			Összesen (17. czim)	. . .	384.607	
	18		Vizsgálati bizottmányok	. . .	18.400	
	19		Utazási ösztöndíjak középiskolai tanárjelöltek számára	. . .	6.000	

Digitized by Google

20		A debreczeni ev. ref. collegium reszére az Apanyalapitvány kárpótlásául	. . .	4.000	
21		Népnevelési tanfelügyelőségek:			
	1	Személyi járandóságok	242.398		
	2	Dologi kiadások	49.000		
		Összesen (21. czim)	. . .	291.398	
22		Elemi népiskolák	. . .	2,453.046	
23		Felső nép- és polgári iskolák	. . .	980.315	
24		Népnevelési intézetek közös szükséglete	. . .	419.060	
25		Elemi és polgári tanitó-képzők:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	512.853	
26		Elemi és polgári tanitónő-képzők:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	345.801	
27		Felekezeti képezdei tanárok illetményeinek kiegészitésére	. . .	4.000	
28		Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése:			
	1	Személyi járandóságok	20.900		
	2	Dologi kiadások	45.500		
		Összesen (28. czim)	. . .	66.400	
		Átvitel	. . .	9,808.224	403,192.021

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	9,808.224	403,192.021
	29		Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	256.101	
	30		Testi nevelés	. . .	11.500	
	31		Gazdasági ismétlő iskolák segélyezése	. . .	16.000	
	32		Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház:			
		1	Személyi járandóságok	3.043		
		2	Dologi kiadások	13.000		
			Összesen (32. czim)	. . .	16.043	
	33		Iparos tanulók iskolái	. . .	95.100	
	34		Állami felső kereskedelmi iskolák:			
		1	Személyi járandóságok	105.000		
		2	Dologi kiadások	6.900		
			Összesen (34. czim)	. . .	111.900	
	35		Keleti kereskedelmi tanfolyam:			
		1	Személyi járandóságok	14.200		

Digitized by Google

		Dologi kiadások			
		Összesen (35. czim)	. . .	16.200	
36		Kereskedelmi iskolák segélyezésére	. . .	33.000	
37		Bábaképezdék:			
	1	Személyi járandóságok	30.110		
	2	Dologi kiadások	39.800		
		Összesen (37. czim)	. . .	69.910	
38		Siketnémák m. kir. országos nevelő és tanitóképző intézete Váczon:			
	1	Személyi járandóságok	26.895		
	2	Dologi kiadások	28.750		
		Összesen (38. czim)	. . .	55.645	
39		A siketnémák Budapest székes-főváros hozzájárulásával fentartott állami iskolája Budapesten:			
	1	Személyi járandóságok	5.280		
	2	Dologi kiadások	2.990		
		Összesen (39. czim)	. . .	8.270	
40		Vakok országos tanintézete Budapesten:			
	1	Személyi járandóságok	25.496		
	2	Dologi kiadások	27.700		
		Összesen (40. czim)	. . .	53.196	
		Átvitel	. . .	10,551.089	403,192.021

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	10,551.089	403,192.021
	41		A vakok országos tanintézetéből kilépő növendékek segélyezésére, az ápoldai alap tiszta jövedelme	. . .	2.967	
	42		A képezhető hülyék és gyenge elméjűek budapesti országos m. kir. nevelő- és tanintézete:			
		1	Személyi járandóságok	9.378		
		2	Dologi kiadások	16.150		
			Összesen (42. czim)	. . .	25.528	
	43		Emberbaráti tanintézetek segélyezése	. . .	25.735	
	44		Képzőművészet és művészi ipar	. . .	50.760	
	45		Festészeti és szobrászati mesteriskolák:			
		1	Személyi járandóságok	17.856		
		2	Dologi kiadások	11.640		
			Összesen (45. czim)	. . .	29.496	
	46		[illegible] és rajztanárképző			

	2	Dologi kiadások	19.750		
		Összesen (46. czim)	. . .	70.500	
47		M. kir. női festőiskola:			
	1	Személyi járandóságok	3.720		
	2	Dologi kiadások	2.700		
		Összesen (47. czim)	. . .	6.420	
48		Iparművészeti iskola:			
	1	Személyi járandóságok	39.255		
	2	Dologi kiadások	12.600		
		Összesen (48. czim)	. . .	51.855	
49		Zeneművészet fejlesztése	. . .	9.500	
50		Országos zeneakadémia:			
	1	Személyi járandóságok	51.530		
	2	Dologi kiadások	14.250		
		Összesen (50. czim)	. . .	65.780	
51		Országos szinművészeti akadémia:			
	1	Személyi járandóságok	11.610		
	2	Dologi kiadások	3.863		
		Összesen (51. czim)	. . .	15.473	
		Átvitel	. . .	10,905.103	403,192.021

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	10,905.103	403,192.021
	52		Országos muzeum és könyvtárbizottság, muzeumok és könyvtárak felügyelősége	. . .	15.000	
	53		Magyar nemzeti muzeum:			
		1	Személyi járandóságok	93.088		
		2	Dologi kiadások	91.902		
			Összesen (53. czím)	. . .	184.990	
	54		Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok:			
		1	Személyi járandóságok	12.360		
		2	Dologi kiadások	38.200		
			Összesen (54. czím)	. . .	50.560	
	55		Iparművészeti muzeum:			
		1	Személyi járandóságok	13.760		
		2	Dologi kiadások	16.100		
			Összesen (55. czím)	. . .	29.860	
	56		Műemlékek országos bizottsága:			
		1	Személyi járandóságok	7.540		

Digitized by Google

	Összesen (56. czím)	. . .	11.250	
57	Műemlékek fentartása	. . .	26.700	
58	A magyar tudományos akadémia segélyezése . .	. . .	42.000	
59	A magyar földrajzi, földtani és természettudományi társulat segélye	. . .	6.000	
60	A nápolyi »Stazione Zoologicá«-nak segélyezésére	. . .	2.252	
61	Tudományos, irodalmi vagy művészi pályán működő, segélyre szorult egyének vagy ilyenek családjainak istápolására	. . .	10.000	
62	Közegészségtani előadások díjazására a jogakadémiákon	. . .	600	
63	A nemzetközi földmérés berlini központi irodájának fentartási költségeihez	. . .	1.800	
64	Ösztöndíjak	. . .	48.498	
65	Egyházak segélyezésére	. . .	659.172	
66	Állami tanintézetek építésére felvett kölcsönök törlesztése	. . .	1,129.931	
	Együtt (XX. fejezet, 1—66. czím)	. . .	. . .	13,123.716
	Átvitel	. . .	. . .	416,315.737

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	. . .	416,315.737
XXI.			**Igazságügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	237.773		
		2	Dologi kiadások	71.106		
			Összesen (1. czím)	. . .	308.879	
	2		Királyi Curia:			
		1	Személyi járandóságok	509.245		
		2	Dologi kiadások	141.436		
			Összesen (2. czím)	. . .	650.681	
	3		Konstantinápolyi consuli főtörvényszék:			
			Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	25.550	
	4		Királyi táblák:			
		1	Személyi járandóságok	1,147.478		
		2	Dologi kiadások	101.000		
			Összesen (4. czím)	. . .	1,248.478	
	5		Királyi főügyészségek:			
		1	Személyi járandóságok	73.090		
		2	Dologi kiadások	10.880		
			Összesen (5. czím)	. . .	83.970	

Digitized by Google

	1	Személyi járandóságok	7,900.828		
	2	Dologi kiadások	1,981.784		
		Összesen (6. czím)	. . .	9,882.612	
7		Királyi ügyészségek:			
	1	Személyi járandóságok	1,183.105		
	2	Dologi kiadások	1,479.280		
		Összesen (7. czím)	. . .	2,662.385	
8		Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtő fogház, közvetitő intézet és államfogház:			
	1	Személyi járandóságok	421.236		
	2	Dologi kiadások	713.977		
		Összesen (8. czím)	. . .	1,135.213	
9		Büntetéspénzek országos alapja	. . .	481.426	
10		Telekkönyvezés:			
	1	Személyi járandóságok	7.322		
	2	Dologi kiadások	340		
		Összesen (10. czím)	. . .	7.662	
11		Az 1889. évi XLV. t.-cz. alapján alkalmazott birák személyi járandóságai és törvények szerkesztése	. . .	43.800	
12		Országos birósági vegyészeti intézet:			
	1	Személyi járandóságok	7.050		
	2	Dologi kiadások	1.650		
		Összesen (12. czím)	. . .	8.700	
		Együtt (XXI. fejezet, 1—12. czím)	. . .	. . .	16,539.356
		Átvitel	. . .	. . .	432,855.093

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	. . .	432,855.093
XXII.			**Honvédelmi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás:			
		1	Személyi járandóságok	250.925		
		2	Dologi kiadások	93.689		
			Összesen (1. czím)	. . .	344.614	
	2		Honvédségi intézetek:			
		1	Központi ruhatár	72.816		
		2	Központi fegyvertár és lőszer-bizottság	46.127		
		3	Honvédségi képző- és nevelőintézetek átalánykép	772.453		
		4	Honvéd-menház	37.642		
			Összesen (2. czím)	. . .	929.038	
	3		Ujonczozás-felülvizsgálati költségek	. . .	25.000	
	4		Honvéd-főparancsnokság	. . .	70.473	
	5		Kerületi parancsnokságok	. . .	394.753	

Digitized by Google

	1	Pénzbeli illetékek	5,735.737		
	2	Elhelyezés	2,239.798		
	3	Élelmezés	2,461.951		
	4	Lóeleség	852.966		
	5	Ruházat és felszerelés	1,188.765		
	6	Betegápolási költségek	171.291		
	7	Töltények beszerzése	615.308		
	8	Pótlovazás	674.018		
		Összesen (6. czím)	. . .	13,939.834	
7		Csendőrségi költségek	. . .	28.889	
8		Honvéd-hadbiróság	. . .	81.177	
9		Honvéd-hadbiztosság	. . .	130.333	
10		Honvéd-számvevőség	. . .	142.574	
11		Alapitványi helyek a közös katonai intézetekben	. . .	77.450	
		Együtt (XXII. fejezet, 1—11. czím)	. . .	. . .	16,164.135
		Rendes kiadások összege	. . .	. . .	**449,019.228**

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			***B)* Rendkivüli kiadások.**			
			***a)* Átmeneti kiadások.**			
I.			Az 1898. évi **közösügyi kiadásokból** a magyar korona országait illető összeg:			
	1		Rendkivüli közösügyi kiadás	. . .	5,255.703	
	2		A Bosznia és Herczegovinában, továbbá a Lim területén álló parancsnokságok, intézetek és csapatok 1898. évi rendkivüli szükséglete 3,489.000 frt után	. . .	1,095.546	
			Együtt (I. fejezet, 1—2. czim)	. . .	. . .	6,351.249
II.			**Közigazgatási biróság:**			
	1		A m. kir. közigazgatási biróság helyiségeinek bebutorozására és felszerelésére	. . .	3.000	
	2		Rendeletek tárának folytatólagos beszerzésére . .	. . .	4.000	
			Együtt (II. fejezet, 1—2. czím)	. . .	. . .	7.000
III.			**Ministerelnökség:**			
	1		A ministerelnökségi épület fentartási és javitási költségeire	. . .	5.000	
	2		Gróf Andrássy Gyula emlékszobrára	. . .	30.000	
	3		Millenium-[illegible]			

Digitized by Google

			Szerb István lovas szobrának felállitására és e szobor körüli tér rendezésére	. . .	84.000	
	4		1848/49-iki honvédek segélyezésére és az azzal kapcsolatos kezelési költségekre	. . .	400.000	
	5		A fiumei kormányzói palota berendezésére . . .	. . .	25.000	
			Együtt (III. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	544.000
IV.			**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
			A ministerium épületeinek alapos helyreállitására II. részlet	. . .	. . .	20.000
V.			**Belügyministerium:**			
	1		A polgárositott magyar határőrvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetésével járó rendkivüli kiadásokra az 1885. évi XXIV. t.-cz. alapján:			
		1	Személyi járandóságok	34.680		
		2	Dologi kiadások	1.100		
			Összesen (1. czím)	. . .	35.780	
	2		A m. kir. csendőrség állományának és alosztályainak tervezett szaporitásából, valamint a tárkarabélyok és háti bőröndök folytatólagos beszerzéséből, ugyszintén az új csendőrségi utasitások kidolgoztatása és kinyomatásából egyszersmindenkorra felmerülő költségekre	. . .	97.277	
	3		Országos határrendezési és határkiigazitási költség	. . .	6.000	
	4		Törvény-előkeszités és szerkesztés czéljaira . . .	. . .	10.000	
			Átvitel	. . .	149.057	6,922.249

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	149.057	6,922.249
	5		A magyar-román határrendezésből kifolyó háromszögelési munkálatok keresztülvitele alkalmával felmerülő költség	. . .	10.000	
	6		Torontál vármegyei jegyzői szaktanfolyam segélyezésére	. . .	1.000	
	7		A dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag által társadalmi úton felállitani tervezett tuberkulotikus sanatorium létesitési költségeire hozzájárulás .	. . .	10.000	
	8		A tuberkulozis elleni védekezésnek a kormánytevékenység keretében való népszerű ismertetése folytán felmerülő szerkesztői díjakra és kiadási költségekre	. . .	2.000	
	9		A congrua vegyesbizottságokban járásuk területén kivül működő főszolgabirák napidíjaira és utiköltségeire	. . .	10.000	
			Együtt (V. fejezet, 1—9. czím)	. . .	. . .	182.057
VI.			**Pénzügyministerium:**			
	1		A rendelkezés alá jutott állami tisztviselők illetményeire	. . .	5.000	
	2		Az állami javaknál a telepitvényes ügyek lebonyolitására, és az állami javak eladásának előkészitésére szükséges tervek és helyszini szemlék költségeire	. . .	5.000	
	3		Az 1867. év végeig befektetett tiszti biztositékok visszafizetésére		2.600	

Digitized by Google

4	Az 1885. évi XLI. t.-cz. alapján felvett 6,764.800 frtnyi jelzálogkölcsön kamat- és tőketörlesztésére . . .		475.000	
5	Az állami javak eladásának előmozditása czéljából felvett záloglevélkölcsönök tőke- és kamattörlesztésére, még pedig:			
1	$4^1/_2$%-os: 1884. évi kölcsön	47.080		
2	1885. » »	46.233		
3	1886. » »	16.847		
4	4%-os: 1886. » »	4.990		
5	1887. » »	19.645		
6	1889. » »	550		
7	esetleges rendkivüli tőketörlesztésekre . . .	204.655		
	Összesen (5. czím) . . .		340.000	
6	A Rába és mellékfolyóinak szabályozására		19.800	
7	Az ezüstár hanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezésére s azok részére adható kölcsönökre		100.000	
8	Fémbeszerzésekre		1,724.000	
9	Egyes állomáshelyeknek a mostaninál magasabb lakbérosztályzatba leendő besorozása esetén az állami alkalmazottaknak járó lakpénztöbbletekre . . .		16.000	
10	A Budapesten alkalmazott és szolgálattételre beosztott nős vagy családos altisztek és szolgák rendkivüli segélyezésére		75.000	
11	Petroleum mély furásokra előlegképen		50.000	
12	A bányatárspénztári hiányok feleresznek fedezésére szolgáló és feltételesen visszafizetendő előleg . . .		115.000	
	Együtt (VI. fejezet, 1—12. czím) . . .		. . .	2,927.400
	Átvitel . . .		. . .	10,031.706

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	10,031.706
VII.			**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1		Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	. . .	570.000	
	2		Egyéb tengeri hajózási vállalatok szerződésszerű segélyezésére és felügyelésére	. . .	325.000	
	3		Az 1893. évi XXII. t.-cz. alapján a tengeri szabadhajózás segélyezésére	. . .	80.000	
	4		Az 1895. évi XXXIV. t.-czikk alapján a tengeri hajók épitésének segélyezésére	. . .	10.000	
	5		Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . .	. . .	4.000	
	6		A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-cz. alapján	. . .	400.000	
	7		A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására	. . .	4.000	
	8		A balatontavi gőzhajózási részvénytársaság segélyezésére	. . .	6.000	
	9		A budapesti m. kir. állami távbeszélő-hálózat bérletének megváltásáért járó 2-ik évjáradék .	. . .	413.500	
			Együtt (VII. fejezet, 1—9. czím)	. . .	. . .	1,812.500

Digitized by Google

VIII.	**Földmivelésügyi ministerium:**			
1	Az állatkiállitási terület fentartási és gondozási költségeire	. . .	8.000	
2	Állami lótenyészintézeteknél	. . .	25.800	
3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	50.631	
4	Vizügyi szolgálat körében	. . .	227.000	
5	Phylloxera rovar ellen való védekezés czéljaira .	. . .	239.800	
6	A phylloxera által elpusztitott szőlők felujitásának előmozditásáról szóló 1896. évi V. t.-cz. végrehajtására	. . .	200.000	
7	A kincstári birtokokon folyamatban levő és folyamatba teendő telepitési műveletek fejlesztése és előkészitése czéljából helyszini szemlék, felmérések, egyéb munkálatok s a telepités érdekében foganatositandó másszerű intézkedések, a régibb telepitvények rendezése, egyházi és iskolai épületekkel való ellátása	. . .	50.000	
8	A kincstári és magángyógyfürdők emelése érdekében teendő intézkedésekre	. . .	10.000	
9	Gazdasági ismeretek terjesztésénél	. . .	25.450	
10	Meteorologiai intézetnél	. . .	4.100	
11	Uj vinczellériskolák felszerelésére, ügyviteli s egyéb kiadásaira	. . .	5.000	
12	Az ornithologiai központi intézet költségeire, nevezetesen: Magyarország hasznos és káros madarairól irandó ornithologiai mű szerkesztési és kiadási költségeire	. . .	27.600	
	Átvitel	. . .	873.381	11,844.206

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	873.381	11,844.206
	13		A sertésvész elleni védekezés költségeire: a védoltásokhoz szükséges vérsavó termelőtelepek összes személyi és dologi kiadásaira, esetleg az ezen telepek részére szükséges telkek vásárlására és épitkezésekre	. . .	30.000	
			Együtt (VIII. fejezet, 1—13. czím)	. . .	. . .	903.381
IX.			**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1		A ministerium butorzatának helyreállitására és megujitására	. . .	3.000	
	2		A közoktatási kormánynak és a főiskoláknak a külföld nevezetesebb tudományos mozgalmaiban való képviseletére	. . .	2.000	
	3		A budapesti királyi tudomány-egyetemi kör segélyezésére	. . .	1.500	
	4		A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	. . .	2.000	
	5		A műegyetemen tartandó párhuzamos előadásokra	. . .	15.000	
	6		A műegyetemi olvasókör segélyezésére	. . .	1.000	
	7		A műegyetem czéljaira bérelt helyiségekért . . .	. . .	30.600	
	8		A Röntgen-sugarakkal eszközlendő tudományos kiséletekre			

9	A kolozsvári egyetemen eszközölt lebontások folytán szükséges bérlet költségeire	4.000	
10	Felekezeti-, törvényhatósági-, valamint községi középiskoláknál befektetésekre	53.500	
11	A középiskolai tanárok részére tartandó rendkivüli tanfolyamok költségeire (nyelvészeti) . .	1.000	
12	A »Szabad Lyceum« segélyezésére	500	
13	Természetrajzi képekre	2.000	
14	Magyar fali és kézi térképek készitésének segélyezésére	3.000	
15	Leánygymnasiumi magántanfolyamok segélyezésére	1.000	
16	A gyakorlati háztartás (főzőiskolák) intézményének segélyezésére	4.000	
17	A háromszékmegyei »Erzsébet« árvaleány nevelőintézet épületének kibővitésére és helyreállitására	4.000	
18	A lévai tanitóképző épületén szükséges helyreállitásokra	653	
19	A kolozsvári állami tanitó-képző intézet ideiglenes internátusának költségeire szükséges 13.766 frt második és utolsó részlete	6.883	
20	A magyar nemzeti muzeum épületének tatarozási költségeire 8. részlet	5.000	
21	A magyar nemzeti muzeum levéltári osztályának kiegészitésére 4. részlet	20.000	
22	A magyar történelmi képcsarnok rongált állapotban fenmaradt képanyagának helyreállitására 5. részlet	1.700	
23	Magyarország néprajzi leirásának költségeire 14-ik évi átalány	6.000	
	Átvitel . . .	169.336	12,747.587

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	169.336	12,747.587
	24		A magyar földrajzi társaságnak a Balaton tudományos monografiájának kiadására segélyül . .	. . .	3.000	
	25		A magyar tudományos haladásnak külföldi ismertetésére	. . .	5.000	
	26		Egy classika-philologiai realis encyclopédia szerkesztői és irói költségeire 5-ik részlet	. . .	500	
	27		A Kisfaludy-társaságnak magyar népköltési gyüjtésekre és azok kiadására	. . .	1.500	
	28		Középiskolai műszavak szótárára egyelőre . . .	. . .	500	
	29		Középiskolai tanárok és tanárjelöltek számára készitendő tudományos kézi és segédkönyvekre	. . .	6.000	
	30		Nemzetiségi tankönyvekre	. . .	2.000	
	31		Magyarország etnikai és nyelvterületi viszonyairól irandó mű nyomdai és szerzői költségeire szükséges 18.500 frt 1-ső részlete	. . .	2.000	
	32		Az ág. hitv. és evang. ref. hitv. egyházak alapjának gyarapitására	. . .	150.000	
			Együtt (IX. fejezet, 1—32. czím)	. . .	. . .	339.836
X.			**Igazságügyi ministerium:**			

	2	A konstantinapolyi consul tőtörvényszék berendezéséhez szükséges 3.000 arany forintnak Magyarországot terhelő ½ része, vagyis 1.500 forint és 19% aranyárkelet különbözet: 285 frt, összesen	1.785	
		Együtt (X. fejezet, 1—2. czím)	. . .	3.785
XI.		**Honvédelmi ministerium:**		
	1	A 10 népfölkelési huszárosztály számára 1—1 pótcsapat (félszázad erővel) rendszeresitendő, tehát a ruházat, felszerelés és fegyverzet beszerzésére 140.000 frt hat évre felosztva, az ötödik részlet	23.400	
	2	A honvédség részére szükséges füstnélküli lőszer beszerzésére 2,097.240 frt öt évre felosztva, a negyedik részlet	393.470	
	3	23 népfölkelési zászlóaljnak ismétlő-fegyverrel történő ellátása folytán szükséges ruházat, felszerelés és töltényekre, a kiszállitási költségekkel együtt 1,276.970 frt négy évre felosztva, az utolsó részlet	360.000	
	4	Sátrak beszerzésére szállitási költségekkel és időközi kamatokkal 800.440 frt öt évre felosztva, a negyedik részlet	128.800	
	5	A honvéd gyalog-századok hadi állományának 27 fővel történt szaporitása folytán a hadi kellálladék kiegészitésére megkivántató ruházat és felszerelés beszerzésére a szállitási költséggel együtt szükséges 282.500 frtból, mint második részlet	98.000	
		Átvitel	1,003.670	13,091.208

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	1,003.670	13,091.208
	6		A honvéd csapatok részére mozgósitás esetén szükséges 130 drb kerékpár beszerzésére, a szállitási és kisebb javitási költségekkel együtt megkivántató 32.500 frt négy évre felosztva, mint első részlet	. . .	7.000	
	7		A Budapesten felállitandó honvéd kórház első berendezésének és teljes felszerelésének költségeire szükséges 50.000 frt két évre felosztva, mint első részlet	. . .	14.500	
	8		A Ludovika-akadémia épületének átalakitására, a berendezés és felszerelés kiegészitésére, továbbá a főreáliskola és a két hadapródiskola összes berendezési és felszerelési költségeire kölcsön utján fedezendő	. . .	420.000	
			Együtt (XI. fejezet, 1—8. czím)	. . .	. . .	1,445.170
			Átmeneti kiadások összege	. . .	. . .	**14,536.378**
			***b*) Beruházások.**			
I.			**Állandó országház épitésére** az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján	. . .	. . .	850.000
II.			**Belügyministerium :**			

Digitized by Google

	ezen kórház felépítése előtt a telken fennállott épületeknek megváltására fizetendő tizedik részlet s a még fenmaradó tartozás 5%-os kamatja fejében	5.250		
2	A belügyministerium hivatalos helyiségeinek új butorzattal való fokozatos felszerelésére . . .	2.000		
3	A Nagy-Kállóban létesitett országos tébolyda épületének vételárára és átalakitási költségeire, valamint felszerelésére a közigazgatási fog- és toloncházi alapból felvett 115.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének IV. részlete . .	10.000		
4	A lipótmezei országos tébolydában létesitendő fürdők és sütőkemenczék költségeire a közigazgatási fog- és toloncházi alapból felvett 60.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének III. részlete	4.387		
5	A belügyministerium ablakainak redőnyökkel való ellátásából felmerülő 10.000 frt költségnek II-ik részlete	5.000		
6	A Hermina- és Hungária-út sarkán épitett rendőrségi laktanya czéljaira megveendő 200 □-ölnyi területű telek vételárának fedezésére	5.600		
7	A Hermina- és Hungária-út sarkán épitett rendőrségi laktanya-istálló tetőszerkezetének kiépitésére és egyéb pót-épitkezési költségek fedezésére .	2.878		
8	A nagyszebeni m. kir. elmegyógyintézetnél épitendő urilak és sinylők háza épitési és berendezési költségeire szükséges 50.000 frt I-ső részlete .	25.000		
	Együtt (II. fejezet, 1—8. czím)	. . .	60.115	
	Átvitel	. . .	910.115	

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	910.115
III.			**Pénzügyministerium:**			
	1		Épitkezésekre a dohányjövedéknél	. . .	226.000	
	2		Épitkezésekre az állami jószágoknál	. . .	212.500	
	3		Beruházások a bányászat- és kohászatnál:			
		1	A körmöczbányai »Nándor« altárna berendezésére	125.000		
		2	A szélaknai bányahivatal alá tartozó bányaműveknél teljesitendő feltárási munkálatokra	65.000		
		3	A kapnikbányai bányák és zúzóműveknél ujabb berendezésekre	10.000		
		4	»Finsterort«-táró és »Brenner«-táró társulati bányák vételárának III. törlesztési részlete .	10.000		
		5	A vörösvágási opálbányán aknaház épitésére és szállitógép felállitására	5.000		
		6	A kereszthegyi bányamű zúzójának folytatólagos átalakitására	15.000		
		7	Az oláh-láposbányai zúzóművek átalakitására .	10.000		
		8	A fernezelyi kohónál érczbeváltó tér épitésére	20.000		
		9	A veres-pataki bányaiskola területének bekeritésére	1.600		
		10	A selmeczi bányászati akadémia új épületére II. részlet	50.000		

Digitized by Google

		a) A vasmű-vasutak épitésére felvett kölcsönök törlesztési részlete	127.400		
		b) A tiszolcz-vashegyi kötélpálya 300.000 frtra előirányzott épitési költségeinek I. részlete	100.000		
		c) A vasműveknél eszközlendő egyéb beruházásokra	117.200		
		Összesen (3. czím)	. . .	656.200	
	4	Pénzügyi hivatalok elhelyezésére szükséges épületek létesitésére	. . .	295.000	
	5	A felső-törcsvári mellékvámhivatalnak és pénzügyőri szakasznak az ország határára leendő kihelyezése czéljából létesitendő épületekre . .	. . .	30.500	
		Együtt (III. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	1,420.200
IV.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
		Uj állami közutak és hidak épitése.			
		a) Magyarországban:			
	1	A Barcs és Terézienfeld közti Drávahid kölcsöntörlesztési költsége	. . .	22.450	
	2	Pozsonynál a Dunán épitett vasfelszerkezetű állandó hidra X. részlet, nemkülönben az 1890. évi XXXIII. t.-czikk értelmében a pozsony-szombathelyi vasut részére 8 éven át adandó 22.000 forintnyi nyolczadik évi járadékra	. . .	200.000	
	3	Komáromnál a Dunán létesitett vasfelszerkezetű állandó hidra VIII. részlet	. . .	153.300	
		Átvitel	. . .	375.750	2,330.315

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	375.750	2,330.315
	4		Az Esztergom és Párkány közt épitendő dunai vashidra VI. részlet	. . .	185.500	
	5		A duna-tisza-körösközi alföldi transversalis állami közút kiépitésére V. részlet	. . .	160.000	
	6		Trencsén vármegyében a diószeg-jablunkai állami közuton Trencsén város mellett levő vámos Vághid helyett épitendő vasfelszerkezetű hid épitésére és felügyeletére IV. részlet	. . .	71.500	
	7		Esztergomi primatialis hidnak kőpillér és vasszerkezettel leendő ujból épitésére és felügyeletére II. és utolsó részlet	. . .	57.000	
	8		Komáromi kisdunahidnak kőpillérekkel és vasfelszerkezettel leendő ujból épitésére és felügyeletére II. részlet	. . .	100.000	
	9		Besztercze-Naszód vármegyében a m.-vásárhely—királynémeti állami közuton levő szeretfalvi nagyhid vasfelszerkezettel való ujból épitésére és felügyeletére, valamint a kapcsolatos vizszabályozási munkákra I. részlet	. . .	40.000	
	10		Arad vármegyében a debreczen—fehértemplomi uton levő Fekete-Körös hid vasfelszerkezettel leendő épitésére és felügyeletére I. részlet		50.000	

Digitized by Google

11		Bars vármegyében a diószeghi-trakói állami közuton levő 21. sz. Garam-hid vasszerkezettel leendő ujból épitésére és felügyeletére I. részlet . . .	. . .	30.000	
		b) Horvát-Szlavonországokban:			
12		A varasdi közuti Drávahid ujból épitésére és felügyeletére III. részlet	. . .	50.000	
		Egyéb beruházások:			
13		A fiumei kikötő épitésére és felügyeletére:			
	1	Épitésekre	961.000		
	2	Felügyeletre	39.000		
		Összesen (13. czím)	. . .	1,000.000	
14		A fiumei kikötő kövezési munkáira IX. részlet . .	. . .	15.000	
15		Uj vontató gőzös beszerzésére V. és utolsó részlet	. . .	21.313	
16		Kisebb kikötők fejlesztésére V. és utolsó részlet .	. . .	20.000	
17		A »Fronte« fokra, Kremik és Galisnik csúcsokon épitendő fénytornyok épitési költségeihez való hozzájárulás	. . .	1.069	
18		A budapesti kereskedelmi kikötő részletes terveinek és költségvetésének elkészitésére	. . .	20.000	
19		Állami ipariskolák új épületeinek emelésére és a már meglevő iskola-épületek kibővitésére . .	. . .	100.000	
		Átvitel	. . .	2,297.132	2,330.315

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	2,297.132	2,330.315
	20		A távirda és távbeszélő hálózat fejlesztése és a posta és távirda részére megszerzett ingatlanok utáni törlesztés	. . .	300.000	
	21		A budapesti távbeszélő, valamint az országos távbeszélő és távirda hálózat kiépitésére I. részlet	. . .	1,000.000	
	22		A resiczai posta- és távirdahivatal helyiségeinek megszerzésére	. . .	12.000	
	23		Deés-zilahi vasut 18-ik és 19-ik félévi részlete .	. . .	117.000	
	24		Vicinalis vasutak segélyezésére	. . .	600.000	
	25		Kiegészitési munkálatokra és leltárszaporitásra az állami vasutaknál:			
		1	Épitmények és felszerelések kiegészitésére . . .	1,300.000		
		2	Leltárszaporitásra	200.000		
			Összesen (25. czím)	. . .	1,500.000	
	26		Új épitkezésekre és új forgalmi eszközök beszerzésére az állami vasutaknál:			
		1	Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélésére .	100.000		
		2	1.200 drb. teherkocsi vételárának X. részlete .	219.020		
		3	576 drb. személykocsi vételárának IX. részlete .	502.610		
		4	4.000 drb. teherkocsi vételárának VIII. részlete .	991.910		
			Összesen (26. czím)		1,813.540	

Digitized by Google

		beruházások és [illegible] a vasutak gépgyáránál és a diósgyőri m. k. vas- és aczélgyárnál:		
	1	A gyárak beruházására felvett kölcsön járadéka	210.000	
	2	A diósgyőri gyártelepen munkás laktanyák építésére	140.000	
		Összesen (27. czím) . . .		350.000
		Együtt (IV. fejezet, 1—27. czím) . . .	. . .	7,989.672
V.		**Földmivelésügyi ministerium:**		
	1	Állami erdőknél	. . .	230.000
	2	A gödöllői koronauradalomnál és az állami lótenyészintézeteknél	. . .	137.667
	3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	151.780
	4	Vizi munkálatokra Magyarországban és Horvát-Szlavonországokban: A Dunán és a Tiszán, valamint a mellékfolyókon végrehajtandó szabályozási munkálatokra, azok felvételére és felügyeletére, nemkülönben a Ferencz-csatorna tiszai torkolatának áthelyezésére	. . .	3,000.000
	5	A kincstári birtokoknál	. . .	27.500
	6	A gazdasági ismeretek terjesztésénél	. . .	56.000
	7	A kertészet és gyümölcsészet körében	. . .	13.700
	8	Az országos meteorologiai és földmágnességi központi intézetnél	. . .	3.300
		Átvitel	. . .	3,619.947	10,319.987

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	3,619.947	10,319.987
	9		Selyemtenyésztésnél	. . .	100.000	
	10		Az állattenyésztés, havasi- és tejgazdaságnál . .	. . .	31.400	
	11		A vinczellériskoláknál:			
			Az egri vinczellériskolánál még szükséges épitkezésekre és egy új vinczellériskola épitésére kölcsön utján beruházandó	. . .	39.000	
			Együtt (V. fejezet, 1—11. czím)	. . .	. . .	3,790.347
VI			**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
			A) Valódi beruházások.			
	1		A budapesti egyetem két szülészeti és nőgyógyászati kórodájának tudományos és kórházi felszerelésére szükséges 70.000 frt 1. részlete . . .	. . .	35.000	
	2		A kolozsvári egyetem physikai intézete részére dynamogépre és accumulatorokra	. . .	2.261	
	3		A kolozsvári egyetem új központi épülete második szárnyának belső berendezésére szükséges 25.000 forintnak 2. részlete	. . .	9.000	
	4		A kolozsvári egyetem élet- és egészségtani inté-		4.000	

Digitized by Google

5	és általános kórtani intézeteinek pótlólagos felszerelésére	4.000	
6	A kolozsvári egyetem vegytani intézete hiányos tudományos felszerelésének pótlására	1.500	
7	A »József« műegyetemen még hiányzó felszerelésekre	15.000	
8	A budapesti egyetem vegytani intézete gőzkazánjának megujitására és a fűtőszerkezet kijavitására	11.539	
9	A budapesti egyetem közegészségtani tanszékének felszerelésére	2.000	
10	A budapesti egyetem bőr- és bujakórtani tanszékének felszerelésére	1.200	
11	A budapesti egyetem művészet-történelmi gyüjteménytárának beszerzésére	500	
12	A kolozsvári egyetem növénytani tanszékének hiányos felszerelése pótlására	1.000	
13	A budapesti VI. ker. állami reáliskola folytatólagos bebutorozására és felszerelésére	3.000	
14	Az aradi lyceum épülete folyosóinak beüvegelésére	2.150	
15	Állami középiskolák tanszerbeli alapfelszerelésére	10.000	
16	Állami középiskolák butorbeli felszerelésének pótlására	6.000	
17	A nagykállói gymnasium tornacsarnokának felszerelésére	1.000	
18	A makói főgymnasium részére emelendő szolgalakásra	3.000	
	Átvitel . . .	112.150	14,110.334

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	112.150	14,110.334
	19		A fiumei felsőbb leányiskola új épületének belső felszerelésére szükséges 13.980 frt 1-ső részlete	. . .	6.990	
	20		A kir. tanfelügyelői irodák bebutorozására . . .	. . .	2.000	
	21		A temesvári tanitóképző intézet szertárának felszerelésére	. . .	2.000	
	22		A temesvári tanitóképző telkének bekeritésére és a kert rendezésére	. . .	3.058	
	23		A kolozsvári tanitóképző intézet tanszerbeli felszerelésére	. . .	1.000	
	24		A brassói felső kereskedelmi iskola keritésének kiegészitésére, járda kövezésére és a tűzveszélyes fáskamara átalakitására szükséges 5.434 frt 2. részlete	. . .	2.434	
	25		A budapesti, nagyszebeni és szombathelyi bábaképezdék felszerelésére szükséges 15.000 frt 1-ső részlete	. . .	7.500	
	26		A siketnémák váczi intézetében a világitás berendezésére szükséges 4.000 frt 1-ső részlete . .	. . .	1.000	
	27		Az iparművészeti iskola tanszereinek kiegészitésére az új épületbe való áthelyezés alkalmából, domború és lapmintákra 3. részletül	. . .	2.000	
	28		Az orsz. zeneakadémia számára zenekari hangszerek vételére		800	

Digitized by Google

	felszerelésére 8-ik részlet			
30	A magyar nemzeti muzeum ablakainak és padlójának, valamint több terme nagy butorzatának megujitására	. . .	4.000	
31	A magyar nemzeti muzeum könyvtárának butorozására és egyéb átalakitásokra	. . .	2.500	
32	A magyar nemzeti muzeum levéltári új helyiségeinek és az állattári helyiségeknek butorozására szükséges 6.000 frt 2. részlete	. . .	3.000	
33	A magyar nemzeti muzeum ásványtára részére beszerzendő új szekrényekre	. . .	3.500	
34	A magyar néprajzi missió-kiállitás anyaga vételárának második felére	. . .	11.000	
35	A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztálya részére új szekrényekre	. . .	1.000	
36	A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztályának könyvtárára 1. részletként	. . .	1.000	
37	A Haynald-féle szakkönyvtár hiányainak pótlására	. . .	3.000	
38	Az országos képtár részére megkivántató szekrények beszerzésére 8-ik és utolsó részlet	. . .	2.000	
39	A magyar történelmi képcsarnok metszetgyüjtemény szekrényeire	. . .	1.000	
40	A magyar történelmi képcsarnok felállitása alkalmából képkeretek, kartonok és porte-feuillek tömeges beszerzésére 5-ik részlet	. . .	2.000	
41	A létesitendő szépmüvészeti muzeum anyagának gyarapitására	. . .	50.000	
	Átvitel	. . .	225.932	14,110.334

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	225.932	14,110.334
			B) Beruházások kölcsön utján.			
	42		Az egyetemi épitkezésekre kölcsön utján 2-ik részlet	. . .	100.000	
	43		A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére, belső felszerelésére és a szomszéd telek megvételére szükséges 600.000 frtból az 1898. évben beruházandó 6-ik részlet	. . .	80.000	
	44		A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kórodára szükséges 519.000 forintból 1898. évben beruházandó	. . .	43.000	
	45		A budapesti egyetem új boncztani intézet épületére szükséges összegből 1898. évben beruházandó	. . .	100.000	
	46		A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére szükséges költségeknek az 1898. évben kölcsön utján beszerzendő 6. részlete	. . .	50.000	
	47		A budapesti I. kerületi gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges összegből 1898. évben beruházandó 3-ik részlet	. . .	50.000	
	48		A nagyszebeni főgymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges összegből 6-ik részlet	. . .	38.000	
	49		A budapesti VI. ker. reáliskola telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges összegből 3-ik részlet		240.000	

Digitized by Google

	felszerelésére szükséges 95.000 [illegible] által fedezendő összegen felül kölcsön utján beruházandó	15.000	
51	A lőcsei reáliskola épületére, telkére és belső felszerelésére a város által fedezendő 50.000 frton felül kölcsön utján beruházandó 2-ik részlet	50.000	
52	A dévai főreáliskola és internatus épületének kibővitésére 2-ik részlet	35.000	
53	A budapesti V. kerületi gymnasium épületének és tartozékainak a tanulmányi alaptól leendő megváltására	435.795	
54	A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére szükséges 270.000 frtból a város által fedezendő 20.000 forinton felül beruházandó 3. részlet	75.000	
55	A mezőtúri állami felsőbb leányiskola épületére a város által fedezendő 20.000 frton felül kölcsön utján beruházandó	100.000	
56	Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére	500.000	
57	A szabadkai állami tanitónőképző intézet épületének létesitésére és belső felszerelésére, tornacsarnok épitésére és az internátus felszerelésére	15.000	
58	A breznóbányai állami elemi és polgári iskola épületének költségeihez a város által fizetendő összegen felül 1898. évben beruházandó . . .	40.000	
59	A dévai tanitóképző internatusának épitésére és az intézet kőfal-kerítésére	77.660	
	Átvitel . . .	2,270.387	14,110.334

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	2,270.387	14,110.334
	60		A hódmezővásárhelyi óvónőképző intézet épületének átalakitására és kibővitésére	. . .	33.000	
	61		A fiumei állami felső kereskedelmi-, elemi- és polgári fiúiskola épületére szükséges 300.000 forintból 2-ik részlet	. . .	100.000	
	62		A nagyváradi bábaképezde épületének költségeire a megszavazott 42.600 frton felül	. . .	1.163	
	63		A szombathelyi bábaképezde épületére a megszavazott 65.525 frton felül	. . .	6.080	
			Együtt (VI. fejezet, 1—63. czím)	. . .	. . .	2,410.630
VII.			**Igazságügyi ministerium:**			
			Törvénykezési s ügyészségi új épitkezésekre, átalakitásokra és felszerelésekre	. . .	. . .	300.000
VIII.			**Honvédelmi ministerium:**			
	1		A lovassági ujonczoknak egy sorványban való kiképeztethetése czéljából a honvéd lovasságnál felemelt legénységi és lólétszám elhelyezésére szükséges férőhelyek előállitására, laktanyatelepek kibővitésére szükséges telkek megszerzésére, valamint a helyiségeknek felszerelésére és berendezésére engedélyezett 1,200.000 frtból 5-ik részletként			
	2		A gyalogsági századok bakaétkezésénél . . .	. . .	200.000	

		szükséges férőhelyek előállitására, a laktanyatelepek kibővitésére szükséges telkek megszerzésére, valamint a helyiségeknek felszerelésére és berendezésére engedélyezett 1,500.000 frtból 2-ik részletként	400.000	
	3	Budapesten létesitendő honvéd gyalogsági laktanya és központi fegyvertár építési költségeinek részbeni fedezésére a budapesti fegyvergyári honvéd laktanya egyenértéke	300.000	
	4	A Zágrábban a honvéd kerületi- és gyalog dandár parancsnoksági irodák elhelyezésére létesitendő épület előállitási költségeire és felszerelésére, valamint az ezen épitkezéssel kapcsolatos minden egyéb kiadásokra	50.000	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—4. czím)	. . .	950.000
IX.		**A m. kir. államvasutak hálózatán eszközlendő beruházások költségeire az 1897. évi XXX. t.-czikk alapján:**		
	1	Műhelyek és vontatási telepek létesitésére és berendezésére	2.460.000	
	2	Forgalmi és üzleti eszközök beszerzésére	7,750.000	
	3	Fahidak kicserélésére	300.000	
	4	Második vágányok épitésére, vonalátalakitásokra és rendező állomásokra	3,050.000	
	5	Pályaudvarok és felvételi épületek kibővitésére .	3,225.000	
	6	Kisebb kiegészitési munkákra, leltárszaporitásokra és hóvédművekre	615.000	
		Együtt (IX. fejezet, 1—6. czím)	. . .	17.400.000
		Beruházások összege	. . .	**35,170.964**
		Kiadások főösszege	. . .	**498,726.570**

Digitized by Google

3. §.

Az előbbi szakaszban megajánlott kiadások fedezésére Magyarország jövedelmei, a magyar korona országait együtt illető közös költségekre és Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségletére nézve egyszersmind Horvát-Szlavonországok bevételei jelöltetnek ki, a következő előirányzat szerint:

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			***A)* Rendes bevételek.**			
I.			**Állami adósságok:**			
	1		Szőlődézsmaváltság:			
			A váltságkötelezettek járadékai	. . .	40.000	
	2		Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
		1	A váltságkötelezettek járadékai	160.000		
		2	Véglefizetések	14.000		
			Összesen (2. czím)	. . .	174.000	
	3		Sorsolási kölcsön:			
		1	A budapesti állami hidak tiszta jövedelméből .	650.000		
		2	A főváros által a rakpartokért fizetendő haszonbér	10.000		
		3	Az 1870. évi X. t.-cz. 4. §-ában megjelölt társulatok és vállalatok által fizetendő községi pótlékok	220.000	[illegible]	

Digitized by Google

			Pécs-Barcsi vasúti részvénytársaság járulása ezen kölcsön kamat- és érczpénz-beszerzési költségszükségletéhez	. . .	20.390	
	5		Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján fölvett tiszai és szegedi kölcsön pénzeiből adott kölcsönök évi járulékai	. . .	451.851	
	6		Aldunai Vaskapu szabályozási kölcsön:			
		1	Az aldunai Vaskapu szabályozási kölcsön kamat- és tőketörlesztési szükségletének fedezésére .	725.940		
		2	A kamat- és tőketörlesztés fedezésére szükséges effectiv aranyok beszerzése körül felmerülő költségekre	6.050		
			Összesen (6. czím)	. . .	731.990	
			Együtt (I. fejezet, 1—6. czím)	. . .	. . .	2,298.231
II.			**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
			A külföldre szóló útlevelek kiállitási díjaiból . .	. . .	. . .	800
III.			**Belügyministerium:**			
	1		Országos levéltár	. . .	6.307	
	2		A nemzeti szinházi alapok jövedelme	. . .	27.300	
	3		Közegészségügyi bevételek:			
		1	Betegápolási költségtéritmény	88.200		
		2	A diphteria elleni gyógyserum eladásából . .	3.000		
		3	Elmegyógyintézeti bevételek	201.250		
		4	Törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjtéritményei	50.000		
			Összesen (3. czím)	. . .	342.450	
			Átvitel	. . .	376.057	2,299.031

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	376.057	2,299.031
	4		Közbiztonsági bevételek:			
		1	Országos csendőrségi téritmény	49.681		
		2	Fő- és székvárosi államrendőrség utáni téritmény	889.617		
			Összesen (4. czím)	. . .	939.298	
	5		Általános közigazgatási bevételek:			
		1	Hivatalos lap jövedelme	76.600		
		2	Országos törvények és rendeletek tárának jövedelme	64.600		
		3	Útlevelek kiszolgáltatásáért járó díjakból . . .	31.000		
		4	Különféle bevételek	300		
			Összesen (5. czím)	. . .	172.500	
			Együtt (III. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	1,487.855
IV.			**Pénzügyministerium:**			
			Egyenes adók és földtehermentesitési pótlékok:			

Digitized by Google

3	Keresetadó	20,720.000	
4	Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója	3,462.600	
5	Bánya-adó	150.000	
6	Tőkekamat- és járadék-adó	4,034.100	
7	Vasuti és gőzhajózási szállitás használata utáni adó	6,368.500	
8	Nyereményadó	2.800	
9	Fegyveradó és vadászati adó	450.000	
10	Hadmentességi díj	1,850.000	
11	Általános jövedelmi pótadó	15,900.000	
12	Késedelmi kamat	1,206.000	
13	Adóbehajtási illetékek	140.000	
14	Adóbehajtási költségtéritmény	70.000	
15	Perköltségtéritmények	40.000	
16	Különféle bevételek	80.000	
	Összesen (1—16. czím) . . .	99,140.000	
	Fogyasztási és italadók:		
17	Szeszadó	28,700.000	
18	Ellenőrzési illetékek	94.000	
19	Sajtolt élesztő utáni fogyasztási adó	150.000	
20	Söradó	2,900.000	
21	Czukoradó	5,500.000	
	Átvitel . . .	37,344.000 / 99,140.000	3,786.886

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				f o r i n t		
			Áthozat	. . .	99,140.000 37,344.000	3,786.886
	22		Ásványolaj-adó	. . .	4,500.000	
	23		Húsfogyasztási adó	. . .	3,300.000	
	24		Czukorfogyasztási adó	. . .	2,600.000	
	25		Bor italadó	. . .	7,500.000	
	26		Sör italadó	. . .	4,260.000	
	27		Szesz italmérési adó	. . .	11.000.000	
	28		Italmérési illeték Magyarországban	. . .	500.000	
	29		Italmérési illeték Horvát-Szlavonországokban	. . .	100.000	
	30		Italmérési adó Horvát-Szlavonországokban	. . .	900.000	
	31		Sörfogyasztási adó Horvát-Szlavonországokban	. . .	200.000	
	32		Késedelmi kamatok	. . .	30.000	
			Összesen (17—32. czím)	. . .	72,234.000	
	33		Aranyagio-nyeremény	. . .	782.000	
	34		Határvám	. . .	453.033	
	35		Bélyeg	. . .	14,653.000	
	36		Jogilletékek	. . .	21,550.000	

Digitized by Google

39		Út-, híd- és révvám Horvát-Szlavonországokban	. . .	30.000	
40		Dohányjövedék:			
	1	Vétel	4,303.000		
	2	Gyártás	50.000		
	3	Eladás	49,684.000		
		Összesen (40. czím)	. . .	54,037.000	
41		Lottójövedék	. . .	1,213.100	
42		Sójövedék	. . .	15,358.744	
43		Perköltségek	. . .	40.405	
44		Állami jószágok	. . .	389.565	
45		Bányaigazgatóságok	. . .	34.679	
46		Fém- és opálbányászat	. . .	2,958.843	
47		Fémkohászat	. . .	3,931.472	
48		Pénzverés és fémbeváltás	. . .	10,240.996	
49		Vasművek	. . .	7,043.793	
50		Zsilvölgyi kőszénbánya	. . .	70.000	
51		Sótermelés	. . .	982.121	
52		Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok	. . .	1.025	
53		Bányailletékek	. . .	155.000	
54		Állami nyomda	. . .	838.000	
		Átvitel	. . .	306,779.306	3,786.886

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	306,779.306	3,786.886
	55		Állami épületek	. . .	45.415	
	56		Budapesti állami hidak	. . .	206.100	
	57		Állami ingó vagyon	. . .	115.380	
	58		Különféle bevételek	. . .	1,695.569	
			Együtt (IV. fejezet, 1—58. czím)	. . .	. . .	308,841.770
V.			**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás	. . .	9.600	
	2		Államépitészeti hivatalok	. . .	260.687	
	3		Közutak	. . .	153.782	
	4		Ipari és kereskedelmi szakoktatás	. . .	84.453	
	5		Ipari és kereskedelmi czélok	. . .	16.037	
	6		Posta, távirda és távbeszélő	. . .	21,330.000	
	7		Magyar kir. postatakarékpénztár	. . .	1,169.000	
	8		Tengeri hajózás	. . .	152.260	
	9		M. k. államvasutak	. . .	98,800.000	
	10		M. k. államvasutak gépgyára	. . .	8,124.830	
	11		Diósgyőri m. k. vas- és aczélgyár	. . .	7,585.370	

Digitized by Google

			gálati bizottságok	. . .	13.250	
	14		M. kir. központi statisztikai hivatal	. . .	193.000	
	15		Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács	. . .	203.000	
			Együtt (V. fejezet, 1—15. czím)	. . .	. . .	138,325.269
VI.			**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1		Állami erdők	. . .	8,583.378	
	2		Erdőőri szakiskolák	. . .	10.500	
	3		Országos erdei alap	. . .	100.000	
	4		Gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek:			
		1	Ménesbirtok-gazdaságok és gödöllői koronauradalom	3,462.564		
		2	Ménesek	541.470		
		3	Méntelepek	613.730		
		4	A lótenyésztési alap jövedelme	14.340		
			Összesen (4. czím)	. . .	4,632.104	
	5		Állategészségügy	. . .	43.380	
	6		Gazdasági tanintézetek	. . .	284.051	
	7		Állattenyésztés, havasi- és tejgazdaság	. . .	330.436	
	8		Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal	. . .	10.500	
	9		Vizi munkálatok	. . .	11.000	
	10		Kulturmérnöki hivatalok	. . .	8.000	
			Átvitel	. . .	14,013.349	450,953.925

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	14,013.349	450,953.925
	11		Szőlészet és borászat	. . .	26.340	
	12		Kincstári birtokok	. . .	381.185	
	13		A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelése során befolyó perköltségek	. . .	3.000	
	14		A mező- és közgazdaság különböző ágai	. . .	45.436	
	15		Országos meteorologiai és földmágnességi központi intézet	. . .	500	
	16		Selyemtenyésztés	. . .	2,254.000	
	17		Alapok, alapitványok és különféle bevételek:			
		1	Alapok	30.000		
		2	Alapitványok	1.755		
		3	Különféle bevételek	26.162		
			Összesen (17. czim)	. . .	57.917	
			Együtt (VI. fejezet, 1—17. czím)	. . .	. . .	16,781.727
VII.			**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1		Központi igazgatás	. . .	101.903	
	2		Budapesti kir. egyetem	. . .	429.475	
	3		Kolozsvári [illegible]		34.226	

Digitized by Google

	vele kapcsolatos gyakorló tanintézete »b. Eötvös József-collegium«	. . .	9.300	
5	József-műegyetem	. . .	26.700	
6	Kassai kir. jogakadémia	. . .	150	
7	Állami gymnasiumok	. . .	275.476	
8	Állami reáliskolák	. . .	253.095	
9	Állami felsőbb leányiskolák	. . .	138.000	
10	Vizsgálati bizottmányok	. . .	12.800	
11	Elemi népiskolák	. . .	94.855	
12	Felső nép- és polgári iskolák	. . .	61.581	
13	Elemi és polgári tanitó-képzők	. . .	25.730	
14	Elemi és polgári tanitónő-képzők	. . .	104.600	
15	Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése	. . .	6.800	
16	Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	600	
17	Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház	. . .	3.100	
18	Iparos tanulók iskolái	. . .	500	
19	Állami felső kereskedelmi iskolák	. . .	7.400	
20	Keleti kereskedelmi tanfolyam	. . .	1.200	
21	Bábaképezdék	. . .	8.120	
22	Siketnémák m. kir. országos nevelő és tanitóképző intézete Váczon	. . .	24.184	
23	A siketnémák Budapest székes főváros hozzájárulásával fentartott állami iskolája Budapesten	. . .	5.200	
24	Vakok országos tanintézete Budapesten	. . .	19.750	
	Átvitel	. . .	1,644.745	467,735.652

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	1,644.745	467,735.652
	25		Vakok ápoldai alapjának jövedelme	. . .	2.967	
	26		A képezhető hülyék és gyenge elméjűek budapesti országos m. kir. nevelő- és tanintézete	. . .	12.000	
	27		Képzőművészet és művészi ipar	. . .	1.260	
	28		Festészeti és szobrászati mesteriskolák	. . .	200	
	29		Országos mintarajziskola és rajztanárképző . . .	. . .	2.500	
	30		M. kir. női festőiskola	. . .	750	
	31		Iparművészeti iskola	. . .	750	
	32		Országos zeneakadémia	. . .	14.020	
	33		Országos szinművészeti akadémia	. . .	2.400	
	34		Magyar nemzeti muzeum	. . .	8.253	
	35		Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok	. . .	500	
	36		Műemlékek fentartása	. . .	2.130	
	37		Ösztöndijak	. . .	7.320	
	38		Állami tanintézetek építésére fölvett kölcsönök .	. . .	7.000	
			Együtt (VII. fejezet, 1—38. czim)	. . .	. . .	1,706.795

Digitized by Google

VIII.				
	1	Központi igazgatás	8.000	
	2	Királyi főügyészségek	3.000	
	3	Királyi törvényszékek és járásbiróságok	34.020	
	4	Királyi ügyészségek	76.150	
	5	Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtő fogház, közvetitő intézet és államfogház . . .	193.367	
	6	Büntetéspénzek országos alapja	481.426	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—6. czím) . . .	. . .	795.963
IX.		**Honvédelmi ministerium:**		
	1	A Ludovika-akadémiai általános alapnak jövedelmeiből és a fizetéses növendékekért fizetett tápdíjakból	228.082	
	2	Honvéd-menházalap jövedelme	1.579	
	3	Az elárverezett, továbbá a ló-vállalkozók által megtéritett lovakért	19.180	
	4	Haszonvehetlen töltényhüvelyek és szabályszerűtlen ólomért	12.000	
	5	Nyugdíjak: a közös hadügyi tárcza által, a hadsereg állományából a honvédséghez áthelyezett tisztek után fizetendő téritmények	102.800	
	6	Az elviselt ruházati és felszerelési czikkek hulladékainak eladásából	800	
	7	Haszonbérek	2.600	
		Együtt (IX. fejezet, 1—7. czím) . . .	. . .	367.041
		Rendes bevételek összege . .	. . .	**470,605.451**

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			B) Rendkivüli bevételek.			
I.			**Miniszterelnökség:**			
			A Szent István-szobor költségeihez Budapest székes főváros hozzájárulása és a többi városok és megyei törvényhatóságok gyüjtéséből befolyt összeg	. . .	. . .	84.000
II.			**Pénzügyministerium:**			
	1		Állami javak eladása, és pedig:			
		1	Állami javak eladásából	1,200.000		
		2	A telepitvényesek által fizetendő vételárak és kamatok (hátralékokkal együtt)	1,000.000		
		3	A maradvány- és irtványföldek váltságdíjai .	21.000		
			Összesen (1. czím)	. . .	2,221.000	
	2		Állami előlegekből	. . .	1,515.600	
	3		A pénzverésből eredő bevétel	. . .	946.718	
	4		A pénzverésnél a valutarendezéssel kapcsolatosan mutatkozó kezelési hiány fedezésére az 1893—1896. években elért bevételi többletnek alapszerűen kezelt maradványából	. . .	855.824	

Digitized by Google

	csatornákra és egy központi kéményre tíz év alatt a kohójövedelemből visszatéritendő előlegképen engedélyezett 60.000 frtnak IV. törlesztési részlete	6.000		
6	A bányatárspénztári hiányok felerészének fedezésére szolgáló és feltételesen visszatéritendő előleg	115.000		
7	A létesitendő szépművészeti muzeum anyagának gyarapitására a vallás- és közoktatásügyi ministerium beruházásai között fölvett kiadás fedezésére az állam tulajdonában levő regale-kártalanitási kötvények eladásából	50.000		
8	A budapesti honvéd fegyvergyári laktanyának a magyar államvasutak czéljaira történt átengedése folytán az államvasutak részéről elvállalt értékmegtérités	300.000		
9	Közös activumokból	835.000		
	Együtt (II. fejezet, 1—9. czím) . . .	. . .	6,845.142	
III.	**Kereskedelemügyi ministerium:**			
1	Az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő	4.000		
2	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czímén a ministeri biztos díjazására fizetendő	4.000		
3	A távirda és távbeszélő hálózat kiegészitésére felveendő kölcsön I. részlete	1,000.000		
	Együtt (III. fejezet, 1—3. czím) . . .	. . .	1,008.000	
	Átvitel . . .	. . .	7,937.142	

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	. . .	7,937.142
IV.			**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1		Az állami szőlőtelepek bevétele szőlővessző és egyéb termények eladásából	. . .	18.000	
	2		A duna-bogdányi és visegrádi kincstári kőbányákban termelt s előállitott termésövek stb. eladásából befolyó összeg	. . .	165.000	
	3		A mezőhegyesi czukorgyártól a fennálló szerződés értelmében a szerződés tartamáig az ottani élőviz-csatorna fentartási költségeinek részben való fedezésére	. . .	6.000	
	4		Az egri vinczellériskolánál még szükséges épitkezésekre és egy új vinczellériskola épitésére a közgazdasági alapból kölcsön utján beszerzendő	. . .	39.000	
			Együtt (IV. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . .	228.000
V.			**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1		Az egyetemi épitkezésekre kölcsön utján beszer-		100.000	

Digitized by Google

2	A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére, belső felszerelésére és a szomszéd telek megvételére szükséges 600.000 frtból az 1898. év folyamán kölcsön utján beszerzendő	. . .	80.000	
3	A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda épületére kölcsön utján beszerzendő	. . .	43.000	
4	A budapesti egyetem új boncztani intézetére 1898. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	100.000	
5	A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére 1898. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	50.000	
6	A budapesti I. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges összegből 1898. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	50.000	
7	A nagyszebeni főgymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges összegből 1898. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	38.000	
8	A budapesti VI. ker. reáliskola telkére, épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	240.000	
9	Az egri reáliskola épületének kibővitésére és belső felszerelésére szükséges 95.000 frtból kölcsön utján fedezendő	. . .	15.000	
10	A lőcsei reáliskola épületére, telkére és belső felszerelésére a város által fedezendő 50.000 forinton felül kölcsön utján beszerzendő 2-ik részlet	. . .	50.000	
11	A dévai főreáliskola és internatus épületének kibővitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	35.000	
	Átvitel	. . .	801.000	8,165.142

Digitized by Google

Fejezet	Czím	Rovat		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint		
			Áthozat	. . .	801.000	8,165.142
	12		A budapesti V. ker. főgymnasium épületének megváltására kölcsön utján beszerzendő	. . .	435.795	
	13		A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére kölcsön utján beszerzendő . . .	. . .	75.000	
	14		A mezőtúri állami felsőbb leányiskola épületére a város által fizetendő összegen felül kölcsön utján beszerzendő	. . .	100.000	
	15		Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	500.000	
	16		A szabadkai állami tanitónőképző-intézet épületének létesitésére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	15.000	
	17		A breznóbányai állami polgári iskola épületére a város által fizetendő összegen felül kölcsön utján beszerzendő	. . .	40.000	
	18		A dévai tanítóképző internatusának épitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	77.660	
	19		A hódmezővásárhelyi óvónőképző épületének átala-		[illegible]	

Digitized by Google

		gári fiúiskola épületére szükséges 300.000 frtból 1898. évben kölcsön utján beszerzendő	100.000	
	21	A nagyváradi bábaképezde új épületének kibővitésére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő összeg pótlására	1.163	
	22	A szombathelyi bábaképezde épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő összeg pótlására	6.080	
		Együtt (V. fejezet, 1—22. czím) . . .	. . .	2,184.698
VI.		**Honvédelmi ministerium:**		
		A Ludovika-akadémia épületének átalakitására, a berendezés és felszerelés kiegészitésére, továbbá a főreáliskola és a két hadapródiskola összes berendezési és fölszerelési költségeinek fedezésére a gróf Buttler-alapitványból kölcsön utján beszerzendő	. . .	420.000
VII.		**A m. kir. államvasutak hálózatán eszközlendő beruházások költségeinek** fedezése czéljából kibocsátandó kötvények értékesitéséből	. . .	17,400.000
		Rendkivüli bevételek összege	. . .	**28,169.840**
		Bevételek főösszege	. . .	**498,775.291**

Digitized by Google

4. §.

A 2-ik §-ban megállapitott s összesen 498,726.570 frtot tevő kiadásokat, a 3-ik §-ban megajánlott s összesen . . . . . 498,775.291 frtot tevő jövedelmek és bevételek . . . 48.721 frttal haladják meg, mely összeg a pénztári készletek gyarapitására forditandó.

5. §.

Hogy az államnak a 3. §-ban elősorolt jövedelmei folyóvá tétethessenek, a törvényekbe iktatott egyenes és fogyasztási adók, jövedékek, díjak, bélyegek és illetékek, úgyszintén az adóköteles jövedelmek után az 1883. évi XLVI. t.-cz. 9. és 10. §-aiban megállapitott százalékokban kivetendő általános jövedelmi pótadó, a hadmentességi díj, az út-, hid- és révvám és az állami vagyon jövedelmei s az állam egyéb bevételei, az eddigi törvényekben eszközölt és a törvényhozás által netalán még teendő módositások megtartásának kikötése mellett, az 1898. évre ezennel megajánltatnak és megszavaztatnak.

6. §.

Az előbbi §-ban megszavazott, valamint a 3-ik §-ban előirányzott bevételek csupán a jelen törvényben megajánlott kiadásokra forditthatnak, és átruházás e kiadásoknak sem fejezetei, sem czímei, sem rovatai között nem engedtetik.

Kivételnek csak a rendes kiadások XVI. fejezetének 5. czíménél a személyi járandóságok és dologi kiadások között; a XVII. fejezet 10. czíme alatt a személyi járandóságok és dologi kiadások között; a XVIII. fejezet 3. czímének 1. és 2. rovata között; a XIX. fejezet 7. czímé-

Digitized by Google

nek 4. és 5. rovata között, ugyanezen fejezet 10. és 16. czímei alatt a személyi járandóságok és dologi kiadások között, valamint ugyanezen fejezet 11., 12. és 14. czimei között; a XX. fejezet 3., 4., 5., 6., 8., 9., 12., 17., 21., 28., 32., 34., 35., 37., 38., 39., 40., 42., 45., 46., 47., 48., 50., 51., 53., 54., 55. és 56. czímeinél a személyi járandóságok és dologi kiadások között, ugyanezen fejezet 13. és 14. czíme között, továbbá a 22. és 23. czíme között, valamint a 25. és 26. czíme között; a XXI. fejezet 6. czíme alatt a személyi járandóságok és dologi kiadások között; a XXII. fejezet 6. czímének 1—4. rovatai között; végre az átmeneti kiadások VIII. fejezetének 5. és 6. czíme között van helye. Ezek között az átruházási jog megengedtetik.

7. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy azokra a tisztviselői, altiszti és szolgai állásokra nézve, a melyek a jelen állami költségvetésben a végett rendszeresittettek, hogy az egyes fizetési osztályokba tartozó fizetési fokozatokban az állások arányosabban osztassanak meg, a fokozatos előléptetéseket az 1898. évi január hó 1-től számitandó hatálylyal foganatosithassa, s a magasabb fizetéseket — az 1893. évi IV. törvényczikk 13. §-ának 1. *b*) pontjában körülirt időponttól eltérőleg — kivételesen 1898. évi január hó 1-től folyósithassa.

8. §.

Az 1888. évi IV. törv.-czikk 7. §-ának ama rendelkezése, mely szerint a helyi érdekű vasutak segélyezése czimén az állami költségvetés évenként 300.000 frtnál

Digitized by Google

nagyobb összeggel meg nem terhelhető, az 1898. évre hatályon kivül helyeztetik.

9. §.

Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép és végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

VII. TÖRVÉNYCZIKK

a kisajátitásról szóló 1881. évi XLI. törvényczikk kiegészitéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 11-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi április hó 15-én.)

1. §.

Az 1881. évi XLI. t.-cz. hatálya, a 92. §-ban foglalt korlátozás mellőzésével, Fiume városára és kerületére egész terjedelmében kiterjesztetik.

2. §.

Az 1881. évi XLI. törvényczikkel a közigazgatási bizottságokra ruházott jogokat és teendőket, úgy az ezen törvény tárgyát képező, valamint az előidézett törvény 92. §-a értelmében eszközölhető kisajátitásokra nézve is, a Fiumében életbe léptetett közigazgatási bizottság fogja gyakorolni, illetve teljesiteni.

Ehhez képest az elülemlitett törvényczikk idézett §-ának azon rendelkezése, mely szerint az abban felsorolt kisajátitási ügyeket illetőleg a közigazgatási bizottságokra ruházott jogokat és teendőket Fiume város és kerülete területén a polgármester gyakorolja, hatályon kivül helyeztetik.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe, és végrehajtásával a kereskedelemügyi, belügyi és igazságügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

VIII. TÖRVÉNYCZIKK

a m. kir. postatakarékpénztár kamatozó betét-maximumának és tartalékalapjának felemeléséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 11-én. — Kihirdetetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi április hó 15-én.)

1. §.

A m. kir. postatakarékpénztárról szóló 1885: IX. t.-cz. 15. és 16. §-ában a minden egyes betevő kamatozó betéteinek (1.000 forintban) 2.000 koronában megállapitott legmagasabb összege az egyéni betevők betétjeire nézve 4.000 koronára, a jogi személyek betétjeire nézve pedig 8.000 koronára emeltetik fel.

Felhatalmaztatik egyuttal a kereskedelmi minister, hogy akkor, a midőn annak szükségét látja, a kamatozó betét-maximumot a pénzügyministerrel egyetértelőleg rendeleti uton még 2.000 koronával, tehát az egyéni betevőknél 6.000 koronára, a jogi személyeknél, mint betevőknél pedig 10.000 koronára emelhesse fel.

2. §.

A kamatozó betét-maximum felemelése daczára változatlanul fentartatik az 1885: IX. t.-cz. 24. §-ának azon rendelkezése, hogy a postatakarékpénztárnál eszközölt betéteknek csak az (1.000 forintot) 2.000 koronát meghaladó része foglalható le, és csak erre szerezhető zálog- és megtartási jog.

Digitized by Google

3. §.

Az 1889 : XXXIV. t.-cz. 5. §-ában a postatakarékpénztár takarék- és cheque-üzletágára nézve közösnek nyilvánitott és ($1^1/_2$ millió forintban) három millió koronában megállapitott tartalékalap összege az arra vonatkozó egyéb rendelkezések változatlan fentartásával, négy millió koronára emeltetik fel. — Egyuttal felhatalmaztatik a kereskedelemügyi minister, hogy ha a postatakarékpénztár betétállománya a 80 millió koronát eléri, a fentiek szerint négy millió koronában megállapitott tartalékalapot, a pénzügyministerrel egyetértőleg, rendeleti uton még egy millió koronával, vagyis öt millió koronára emelhesse fel.

4. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

IX. TÖRVÉNYCZIKK

a „Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasággal" kötött szerződés beczikkelyezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 11-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi április hó 15-én.)

1. §.

A Galacz (illetve Constanza) és a keleti kikötők közt fentartandó rendes gőzhajózási összeköttetés iránt a kereskedelemügyi magyar királyi minister által a »Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság«-gal 1898. évi január hó 29-én kötött szerződés a törvényhozás által jóváhagyatván, ezen törvény mellékleteként beczikkelyeztetik.

2. §.

A jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi m. kir. minister bizatik meg.

Digitized by Google

A szerződés szövege a következő:

Szerződés,

melyet Galacz (illetve Constanza) és a keleti kikötők közt fentartandó rendes gőzhajózási összeköttetés iránt a kereskedelemügyi m. kir. minister a „Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság"-gal az alábbiak szerint és a törvényhozás jóváhagyásának fentartásával kötött.

1. §.

A »Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság« megalakult oly czélból, hogy a tengeri hajózást saját gőzöseivel űzze.

2. §.

A »Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság« kötelezi magát, hogy a szerződés tartama alatt évenkint 36 rendes járatot fog Galaczból Sulina, Constanza vagy Nikolajew, továbbá Várna és Burgas érintésével Konstantinápolyba, és 36 járatot Konstantinápolyból Burgas, Várna és Constanza érintésével Galaczba fentartani.

A kereskedelemügyi magyar királyi minister bármikori felszólitására a társaság köteles lesz ezen szerződés keretén belül és a nélkül, hogy ezért a társaságnak külön segélyezésre igénye lenne, ezen járatokat akként kiterjeszteni, hogy azok egyrészt a kis-ázsiai és syriai kikötők érintésével Alexandriáig, másrészt a török és görög kikötők érintésével Patrasig vagy ezen végpontok előtt fekvő

Digitized by Google

bármely kikötőig és megforditott irányban fentartandó rendes járatokká meghosszabbittassanak, megjegyeztetvén, hogy Alexandriáig, illetve Alexandriából legfelebb 12—12 járatnak meghosszabbitása lesz követelhető. Az ezen meghosszabbitott vonalakon rendesen érintendő kikötőket a kereskedelemügyi magyar királyi minister fogja megállapitani.

A járatok meghosszabbitása iránt elvállalt kötelezettségének a társaság 1906. évi deczember hó 31-ig megfelel az által, hogy az osztrák Lloyddal, a kereskedelemügyi magyar királyi minister jóváhagyásának fentartása mellett, egyezményt köt, mely szerint az osztrák Lloyd köteles lesz a Galaczban, illetve Constanzában átadandó magyar árúkat a jelen szerződés 7. §-ában megállapitott díjtételek fejében thessaliai vonalán Konstantinápoly és Pyraeus között, syriai vonalán pedig Konstantinápoly és Samos között fekvő, ezen járatokon menetrendszerűleg rendesen érintett minden kikötőbe elszállitani.

Azon idő alatt, mig a dunai hajózás szünetel, a jelen szakaszban felsorolt járatok kiindulási és végpontja Constanza lesz, ha azonban a dunai hajózás szünetelése alatt Constanzából továbbitandó rakomány egyáltalában nem jelentetnék be, a kereskedelemügyi magyar királyi minister a társaságot, annak indokolt kérelmére, egyes járatok teljesitése alól felmentheti.

3. §.

A mennyiben idővel a forgalmi viszonyok és a kereskedelmi érdekek alakulása következtében a jelen szerződés határozatai egyikének vagy másikának módositása szükségesnek mutatkoznék, a kereskedelemügyi magyar

Digitized by Google

királyi minister a forgalom igényei által szükségelt módositásokat a társasággal egyetértőleg fogja megállapitani.

4. §.

A 2-ik §-ban emlitett járatokat a társaság saját hajóival tartozik fentartani. A társaságnak megengedtetik azonban, hogy oly esetekben, midőn valamely gőzöse egy járat teljesitéséhez a kiindulási kikötőbe nem érkezhetnék meg pontosan, az esedékes járatot kivételesen bérelt gőzössel teljesitse.

5. §.

A 2-ik §-ban emlitett járatok a forgalmi igényeknek megfelelő, de 15 napnál semmi esetre sem nagyobb időközökben inditandók. Minden hónapban rendszerint három járat teljesitendő.

6. §.

A társaság köteles legalább három, az osztrák-magyar »Veritas« és az angol »Lloyd« szabványai szerint osztályozott, kizárólag első osztályú, az árúszállitás igényeinek megfelelő és összesen legalább kilenczezer tonna hordképességű gőzöst beszerezni és járatni.

A beszerzendő gőzösöknek óránkint legalább tiz tengeri mértföld rendes menetsebesség kifejtésére kell képeseknek lenniök és azok csak a kereskedelemügyi magyar királyi minister által elrendelt szakszerű megvizsgálás után állithatók forgalomba.

Minden, a társaság fentjelzett hajórajából a szerződésszerű járatok teljesitésére bármely okból alkalmatlanná vált hajó legkésőbb egy év leforgása alatt egy első osztályú más gőzös beszerzésével oly módon pótlandó, hogy a társaságnak fentebb kimondott azon kötelezett-

Digitized by Google

sége, miszerint hajóraja kilenczezer tonna hordképességgel birjon, mindenesetre betartva legyen. — Addig, mig a hiányzó gőzös pótlására engedélyezett határidő letelik, a szerződésszerűen fentartandó járatok egyenértékű bérelt gőzösökkel teljesithetők.

7. §.

A társaság köteles minden esetben, midőn azt a magyar királyi államvasutak kivánni fogják, a magyar kivitel czéljaira oly közvetlen díjszabások felállitásához hozzájárulni, melyek magyarországi állomásokról a társaság hajói által szerződésszerűen érintett kikötőkbe szólnak. Ezen dijtételekbe a társaság hajóviteldíj fejében nem számithat be többet, mint a feketetengeri kikötőkbe tonnánkint 4 frankot, Konstantinápolyba, továbbá a Dardanellákon túl fekvő török, a görög, a kisázsiai és a syriai kikötőkbe 5 frankot, Alexandriába 8 frankot. — Faszállitmányoknál és egyéb oly terjedelmes árúknál, melyeknek díjtételei a térfogat szerint állapittatnak meg, a következő díjtételek számithatók köbméterenkint: a feketetengeri kikötőkbe 3 frank, Konstantinápolyba, továbbá a Dardanellákon kivül fekvő török, a görög, a kisázsiai és a syriai kikötőkbe 4 frank, Alexandriába 6 frank.

A szerződés megkötésétől számitott három év elmultával a társaság jogában álland a fentebb megállapitott díjtételek szabályozását kivánni, mely esetben azok olykép fognak mindig három évi időtartamra felállittatni, hogy az illető viszonylatban az előző évben a tengeri hajózás által általában alkalmazott díjtételek átlagánál harmincz százalékkal olcsóbbak legyenek. A jelen szerződés 2-ik §-a szerint az osztrák Lloyddal létesitett egyez-

Digitized by Google

ményben lekötött díjtételek szabályozásának a Lloyd-egyezmény tartama alatt nincs helye.

A társaság azon esetben, ha magyar kiviteli árú neki Galaczban, illetve Constanzában átadatik oly kikötőbe való rendeltetéssel, mely kikötőt menetrendszerűen érinteni nincs kötelezve, mely azonban szerződésszerű valamely járatán közbeeső kikötőként érinthető, akkor ezen árút is az illető járaton a fentebbi díjtételekért elszállitani tartozik. Ennek ellenében, ha valamely menetrendszerűen érintendő kikötő számára valamely járaton rakomány nem adatnék fel, a társaság ezen kikötő érintését a kereskedelemügyi magyar királyi ministertől kérendő jóváhagyás mellett mellőzheti.

A díjszabási határozmányok, valamint a kölcsönös leszámolás és ellenőrzés tekintetében a magyar királyi államvasutak és a társaság közt — a kereskedelemügyi magyar királyi minister jóváhagyásának fentartása mellett — külön egyezmény kötendő.

8. §.

A társaság jogában áll a jelen szerződésben megállapitott rendes járatokon felül szabadhajózást üzni, akár a 6. §-ban emlitett hajókkal, a mennyiben a szerződéses kötelezettségek szem előtt tartása mellett a szerződésben lekötött díjtételek ellenében szállitott árúk által igénybe nem vett rakhelyet a szerződéses járatokon elvállalt más árúk szállitására felhasználhatja, és szerződéses járatain túl terjedő járatokat is tarthat fenn akár egyéb hajóival, melyeket a szerződés 6. §-ában emlitett hajókon felül beszerez.

Ebbeli működésénél azonban mindaddig, mig ezt a kereskedelemügyi magyar királyi minister követelni fogja, azon korlátozáshoz lesz kötve, hogy az osztrák »Lloyd«-nak

Digitized by Google

az osztrák cs. kir. kormány által segélyezett azon rendes vonalain, melyeket a kereskedelemügyi magyar királyi minister kijelölni fog, sem tulajdon, sem bérelt vagy szerződéses gőzösökkel időszaki járatokat nem fog fentarthatni, és egyes járatokat sem fog azon czélzattal inditani, hogy a »Lloyd« szerződésszerűen segélyezett valamely vonalának versenyt támaszszon.

9. §.

A társaság igazgatósága az egyes hónapokban elinditandó járatokat legkésőbb az előző hó 25-ig közzétenni tartozik.

Az egyes járatok inditására a társaságnak 10 napi időköz áll rendelkezésére, a jegyzékben azonban minden egyes esetben világosan kiteendő azon 10 nap, melyen belül a hajó Galaczból (Constanzából), illetve Galacz (Constanza) felé a kiindulási kikötőből útra kel.

Ha közbejött bármely akadály következtében egy vagy több, már kihirdetett járat indulási időpontjában változás állana be, az a társaság igazgatósága által azonnal, mihelyt az tudomására jut, szintén kihirdetendő.

Ha a hajó indulása nem felel meg a kihirdetett időnek, vagy ha az eredetileg kihirdetett indulási idő utólag módosittatott, a kereskedelemügyi magyar királyi minister mindkét esetben a megváltoztatás, illetve késedelem okát megvizsgáltatja, és ha a késést vagy az indulási idő utólagos megváltoztatását indokoltnak nem találja, a társaságot minden egyes esetben 100 koronától 500 koronáig terjedhető és a társaság biztositékából minden birói beavatkozás nélkül levonható birság alá vetheti.

Ha a társaság a járat teljesitésére szánt hajó kellő megérkezését jogosan várhatta, az azonban baleset, vagy

Digitized by Google

időviszontagság miatt kellő időben meg nem érkezik és ennek következtében ujbóli elindulásában is késedelem áll be, ezen késedelem igazoltnak fog tekintetni.

A társaság hirdetményei a »Vasuti és Közlekedési Közlöny«-ben teendők közzé.

10. §.

A társaság igazgatósága köteles a járat-jegyzékeket és a kereskedelemügyi magyar királyi minister vagy annak közegei által megkivánt bármely adatokat tartalmazó kimutatásokat az ez irányban nyert felhivásban megjelölt számú példányokban esetről-esetre bemutatni.

11. §.

A társaság kötelezi magát, hogy a közös hadügyminister felszólitására, mozgósitás vagy háború esetén valamennyi tulajdonát képező hajóját, külön szerződésben kikötendő díj mellett, a hadi tengerészet szolgálatába, illetőleg a hadigazgatás czéljaira átengedi.

Ezen díj a kereskedelemügyi magyar királyi minister közvetitésével lesz a közös hadügyminister és a társaság közt kötendő szerződésben megállapitandó.

Szükség esetén azon hajók is rendelkezésre bocsátandók, melyek meg vannak ugyan már rakva, de még el nem indultak, valamint azok is, melyeket még idejekorán egy, a hadigazgatás czéljainak megfelelő kikötőbe vezényelni lehet.

Az átengedett hajókon a társasági közegek hibájából, tengeri baleset vagy tűzvész által okozott kár a társaságot terheli, az ellenség működése, vagy hadi lőszer felrobbanása által okozott károkat azonban a jelen szakaszban emlitett külön szerződésben megállapitandó módozatok mellett a kormány meg fog tériteni.

Digitized by Google

12. §.

A társaság köteles a tengerészeti szolgálati könyvvel ellátott magyar vagy osztrák állampolgárokat a consuli hivatalok irásbeli felszólitására a felszólitásban megjelölt, szerződésszerűen érintendő kikötőbe teljesen díjmentesen elszállitani. Az ily módon díjmentesen szállitott egyének a III. osztályú utasokkal, illetve a hajó legénységével egyenlő elhelyezésben és élelmezésben részesülnek, szabadságában állván a hajó parancsnokának, hogy őket esetleg útközben a hajó szolgálatában alkalmazhassa. Egy hajó egyidejűleg 4 ily egyénnél többet nem köteles felvenni.

13. §.

A társaság köteles Galaczban, illetve Constanzában az átrakodási szolgálat akadálytalan lebonyolithatásáról gondoskodni. Az átrakodási és tárolási költségek fedezésére, a szerződés 8. §-a szerint, a magyar királyi államvasutakkal kötendő egyezményben megfelelő díjtételek fognak megállapittatni.

A társaság köteles továbbá azon szerződésszerűen érintendő kikötőkben, melyeket a kereskedelemügyi magyar királyi minister esetleg ki fog jelölni, a magyar kiviteli árúczikkeknek bármily irányban átrakodás utján való továbbithatása végett, a minister által megnevezendő más hajózási vállalatokkal a magyar forgalom érdekeit kielégitő egyezményre lépni.

14. §.

A társaság közegeinek alkalmazásánál a fiumei magyar királyi tengerészeti akadémiával kapcsolatos internátusból kikerült tengerészeket, hajóhadnagyokat és kapitányokat, valamint a hadi tengerésztiszteket és hadapró-

Digitized by Google

dokat egyenlő feltételek mellett más pályázókkal szemben előnyben tartozik részesiteni. Továbbá a közös hadseregben, a hadi tengerészetben és a honvédségben szolgált altisztek alkalmazása tekintetében aláveti magát a segélyezett vasuti és hajózási vállalatokra nézve fennálló törvényes határozatoknak.

Ezen felül kötelezi magát a társaság, hogy a fiumei magyar királyi tengerészeti akadémiával kapcsolatos internátusból kikerülő hajóapródok közől minden hajóján egyet hajóapródi minőségben feltétlenül alkalmazni fog.

15. §.

A társaság kötelezi magát, hogy a tengerészeti szolgálat érdekében hivatalból és a kereskedelemügyi magyar királyi minister vagy a közös külügyminister megbizásából utazó más személyeket díjmentesen fogja szállitani.

16. §.

A jelen szerződés 1898. évi márczius hó 1-től 1908. évi február hó végéig terjedő időszakra köttetik.

Ezen szerződés egész tartama alatt a magyar királyi kormány a társaságnak az általa a jelen szerződés értelmében elvállalt kötelezettségek teljesitése fejében évi 180.000, azaz: egyszáznyolczvanezer korona segélyt fog utólagos negyedévi részletekben, szabályszerűen bélyegzett nyugta ellenében fizetni.

Ezen kivül a szerződés 6. §-ában megjelölt hajókon felül beszerzendő további négy hajó után kilátásba helyeztetik a társaságnak a szabadhajózást űző hajók részére törvényileg megállapitott kedvezmények engedélyezése a törvényben megállapitott módozatok mellett, és a mennyiben erre a szabadhajózás fejlesztésére a költségvetésben rendelkezésre álló hitel fedezetet nyujt.

Digitized by Google

17. §.

A társaság a jelen szerződés aláirása napján 30.000, azaz: harminczezer korona biztositékot tesz le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a központi magyar királyi állampénztárnál.

Ha ezen biztositék a kereskedelemügyi magyar királyi minister által a jelen szerződés határozmányainak meg nem tartása miatt kirótt birságok által igénybe vétetnék, a társaság köteles a biztositékot az államsegély legközelebb fizetendő részletének esedékessé válásáig kiegésziteni. Ha ezt a társaság elmulasztja, a kereskedelemügyi magyar királyi minister jogositva van arra, hogy a hiányzó összeget az esedékessé vált segélyrészletből kiegészithesse.

18. §.

Ha háború veszélye, kikötők elzárása, tengeri veszteglés, vagy az erőhatalom egyéb esetei miatt egyes vonalakon járatok nem lennének eszközölhetők, a társaság ezen vonalakon gőzhajói járatását ideiglenesen felfüggesztheti ugyan, de ha a járatok felfüggesztése három hónapon túl terjed, az ezen időn túl elmaradó járatokra eső állami segélyrészletre nem tarthat igényt. A társaság hibáján kivül ilyként elmaradó minden egyes járatért tengeri mértföldenkint egy korona fog az állami segélyből visszatartatni, feltéve, hogy a társaság az elmaradt járatokat ugyanazon naptári év folyamán más járatokkal nem pótolja. Megállapittatik azonban, hogy ezen czímen több, mint hatvanezer korona egy év folyamán nem lesz levonható, úgy, hogy az évi segélyből 120.000 korona minden esetben biztositva marad.

Digitized by Google

19. §.

Ha a társaság az ezen szerződésben megállapitott járatok bármelyikét nem teljesiti és az előző 18. §-ban előrelátott okok egyikét sem érvényesitheti jogosan, a kereskedelemügyi m. kir. ministernek jogában álland nemcsak az elmaradt járat hossza szerint a 18. §-ban megállapitott összeget az állami segélyből levonni, hanem a társaságot minden egyes esetben még 1.000 koronáig terjedő pénzbirság alá is vetheti, mely birság minden birói beavatkozás nélkül a vállalat biztositékából, esetleg az esedékes segélyrészletből fog levonatni.

20. §.

A kereskedelemügyi magyar királyi minister a szerződésszerű kötelezettségeknek a 9-ik és 19-ik szakaszokban nem emlitett minden egyéb elmulasztása vagy megszegése esetében a társaságra 1.000 koronáig terjedhető és a társaság biztositékából, esetleg az esedékes segélyrészletből minden birói beavatkozás nélkül levonható birságot róhat ki.

21. §.

A társaság czége: »Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság«, székhelye: Budapest.

A társaság az üzlet vezetésére Galaczban külön ügynökséget fog fentartani.

22. §.

A társaság igazgatósági tagjai legalább kétharmadának magyar állampolgároknak kell lenniök.

Az elnök és alelnök csak magyar állampolgárok lehetnek, megválasztásuk a kereskedelemügyi magyar királyi minister megerősitését igényli.

Digitized by Google

A szerződés tartama alatt a kereskedelemügyi magy. királyi ministernek joga van a társaság igazgatóságába két tagot kinevezni.

A társaság a jelen szerződés tartama alatt a kereskedelemügyi magyar királyi minister felügyelete alatt áll, ki felügyeleti jogát az e czélra kinevezendő ministeri biztos és tengerészeti szakközegei által gyakorolja.

A társaság a ministeri biztos díjazására ezen felügyelet czímén évi háromezer koronát fog a kereskedelemügyi magyar királyi minister által megjelölendő állami pénztárba befizetni.

23. §.

A ministeri biztos a társaság működését minden irányban ellenőrzi és e czélból a társaság közegei részéről neki minden felvilágositás megadandó.

A ministeri biztos a társaság üzleti könyveit és levelezéseit bármikor megtekintheti és a társaság közegeitől az ellenőrzési jog gyakorlására megkivántató felvilágositásokat követelheti.

A ministeri biztosnak és a kereskedelemügyi magyar királyi minister tengerészeti szakközegeinek joguk van a társaság hajóit időnkint megvizsgálni, s a mennyiben a hajókra nézve a szerződés szempontjából kifogásaik lennének, a társaság az idevágó utasitásoknak megfelelni tartozik, jogában állván azonban ezen utasitások ellen a kereskedelemügyi magyar királyi ministerhez felfolyamodni, ki is ezen kérdésekben a társaságot minden birói út kizárásával kötelezőleg végérvényesen határoz.

A társaság ügymenetére vonatkozólag a ministeri biztosnak joga van javaslatokat tenni, melyeket a társaság igazgatósága legközelebbi ülésében tárgyalni és ezekben határozatot hozni tartozik.

Digitized by Google

A ministeri biztos a közgyülésekre és az igazgatósági ülésekre meghivandó és a fennálló törvények vagy az állam érdekeivel ellenkező határozatok ellen óvást emelni jogosult.

Ezen óvás által az illető határozat végrehajtása 72 óráig felfüggesztetik, mely idő alatt a kereskedelemügyi magyar királyi minister határoz.

Az igazgatósági üléseken felvett jegyzőkönyvek esetről-esetre a kereskedelemügyi magyar királyi ministernek bemutatandók.

A társaság ügykörében előforduló minden fontosabb mozzanatról a társaság közegei a ministeri biztost azonnal értesiteni tartoznak.

24. §.

A társaság által szerződésileg elvállalt szállitási kötelezettségek pontos teljesitését a kereskedelemügyi magyar királyi minister a ministeri biztos vagy más közeg által ellenőrizteti; az ez irányban felmerülő panaszokat megvizsgáltatja és megfelelően intézkedik.

A társaság illető közegei kötelesek e czélra minden szükséges felvilágositást megadni.

25. §.

A társaság kötelezi magát, hogy évenkint tiszta nyereségének egy százalékát a magyar kereskedelmi tengerésztisztek nyugdíjintézetének alapitására, illetve gyarapitására fogja a kereskedelemügyi magyar királyi minister által megjelölendő pénztárba beszolgáltatni.

26. §.

A társaság ügykezelési nyelve a magyar. A társaság alkalmazottai a lehetőségig magyar állampolgárok legyenek.

Digitized by Google

27. §.

Mindaddig, a mig a társaság az állammal szerződéses viszonyban áll, a társaság tőkéjének felemelésére és leszállitására, az alapszabályok módositására és a társaság feloszlatására vonatkozó közgyülési határozatok a kereskedelemügyi magyar királyi ministernek jóváhagyását igénylik, miért is azok foganatositás előtt a kereskedelemügyi magyar királyi minister elé terjesztendők, és a jóváhagyás be nem következése esetén végre nem hajthatók.

28. §.

A társaság a jelen szerződést csak a kereskedelemügyi magyar királyi minister előző engedélyével ruházhatja át másra.

29. §.

Per esetére a budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék illetékessége köttetik ki.

30. §.

Jelen szerződés a társaságra nézve jogérvényes aláirása napjától kezdve azonnal, az államra nézve pedig azon időponttól válik jogérvényessé, mihelyt az arra vonatkozó törvény szentesittetett és közzététetett.

31. §.

A jelen szerződésből folyó összes bélyeg- és illetékköltségek a társaságot terhelik.

32. §.

Jelen szerződés felolvastatván s a szerződő felek akaratával mindenben megegyezőnek találtatván, két

Digitized by Google

egybehangzó példányban kiállittatott s két előttemező tanu jelenlétében a szabályszerű név-, illetőleg czégaláirással és pecséttel ellátatott.

Kelt két példányban, Budapesten, 1898. évi január hó 29-én.

Báró Daniel Ernő, s. k.
kereskedelemügyi m. kir. minister.

Előttünk mint tanuk előtt:

Tichtl János, s. k.
Dr. Rudan Amadé, s. k.

A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság:

Brüll, s. k.
Fellner Henrik, s. k.

Digitized by Google

Digitized by Google

X. TÖRVÉNYCZIKK

az 1881 : LIX. törvényczikk 3. §-ának módositásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi május hó 1-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi május hó 5-én.)

1. §.

A kir. törvényszék, mint elsőfoku biróság, a hatáskörébe utalt polgári peres és perenkivüli ügyekben csakis a következő határozatokat hozza meg háromtagu tanácsban:

1. az itéletet és a felebbezhető végzést, ideértve a házasfeleknek ágy- és asztaltól különélését elrendelő határozatot (1894 : XXXI. törvényczikk 72., 98., 99., 102. §§.);

2. az 1868 : LIV. törvényczikk 8—13. §-ain alapuló határozatot, továbbá a birói hatáskör és illetékesség, a biróság vagy a birósági tag érdekeltsége és a perletétel kérdését eldöntő, valamint a biróküldésre vonatkozó határozatot;

3. a per érdemében a bizonyitás felvételét, ismétlését vagy kiegészitését, úgyszintén a tárgyalás kiegészitését elrendelő határozatot;

4. a bizonyitási eljárás felvételével megbizott birósági tag eljárása és intézkedése által okozott sérelem miatt tett előterjesztést eldöntő határozatot (1881. évi LIX. t.-cz. 55. §.);

5. az igazolás kérdését eldöntő végzést;

6. a választott biróság elnökének, tagjainak és jegyzőjének kijelölését, e biróság kiegészitését, valamint tagjai ellen birság kiszabását tartalmazó határozatot;

Digitized by Google

7. az elmebetegséget megállapitó határozatot (1876 : XIV. t.-cz. 73. §.);

8. az állami anyakönyvekről szóló 1894 : XXXIII. t.-czikk 60. és 61. §-ain alapuló határozatot;

9. az ügyvéd elleni panaszt (1874. évi XXXIV. t.-czikk 66. §.) eldöntő határozatot;

10. a kir. közjegyzőkről szóló 1874. évi XXXV. t.-cz. 11., 43., 56., 144., 206. s 207. §-ai, valamint az 1886 : VII. t.-cz. 15. §-án alapuló határozatot;

11. a csődeljárásban, a hitbizományi, a kisajátitási, bányabirósági és birtokrendezési eljárásban (úrbéri rendezés tagositás, arányositás, majorsági zsellérbirtokok megváltása stb.), valamint a kiskoruság meghosszabbitása, az atyai hatalom gyakorlásának megszüntetése és a gondnokság alá helyezés iránti eljárásban mindazokat a határozatokat, a melyeket eddig is háromtagu tanácsban hoztak meg.

Az 1—11. pontban föl nem sorolt határozatokat az ügy előadója, mint egyesbiró hozza meg.

2. §.

Az 1. §. által egyes-biróhoz utalt határozat elleni felebbvitel esetében, a mennyiben a fennálló jogszabályok szerint felebbvitelnek helye van, a kir. itélőtábla három, a m. kir. Curia pedig öttagu tanácsban határoz.

Azon az alapon, hogy a kir. törvényszék háromtagu tanácsban hozott meg oly határozatot, a melyet ez a törvény egyes-biróhoz utalt: nincs helye felebbvitelnek.

3. §.

Azok a jogszabályok, a melyek a kir. törvényszékek hatáskörébe utalt ügyek vagy birói cselekmények ellá-

Digitized by Google

tását vagy előkészitését egyes-biróra bizzák, érintetlenül maradnak.

4. §.

A kir. törvényszék, a jelen törvény hatályba lépésének napjától kezdve, e törvény alkalmazásával hozza meg az 1. §-ban emlitett minden határozatát.

A felsőbiróságok a jelen törvényt csak a hatályba lépte után keletkezett határozatok elleni felebbvitel esetében alkalmazzák.

5. §.

Az igazságügyminister felhatalmaztatik, hogy e törvényt Fiume városára és kerületére nézve az ottani viszonyoknak megfelelő módositásokkal életbe léptesse.

6. §.

E törvény végrehajtásával az igazságügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XI. TÖRVÉNYCZIKK

a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről szóló 1879 : XXXIX. törvényczikk módositásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi május hó 1-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi május hó 5-én.)

1. §.

Azok a külön jogok, a melyek az 1879. évi XLV. t.-czikk 1. §-ában és az 1889. évi XXX. t.-czikk 1. §-ában a »Magyar Földhitelintézetre« ki vannak terjesztve, a »Kisbirtokosok Országos Földhitelintézeté«-re is, ennek alapszabályszerű üzlete tekintetében megfelelően kiterjesztetnek.

2. §.

Az 1871. évi XXXIV. t.-czikk 11—15., 17., 18., 20—23. §-ai a »Kisbirtokosok Országos Földhitelintézeté«-re nézve is hatályon kivül helyeztetnek.

3. §.

Jelen törvény végrehajtásával az igazságügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XII. TÖRVÉNYCZIKK

a polgárositott magyar határőrvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetéséről szóló 1885 : XXIV. t.-cz. némely rendelkezéseinek módositása és kiegészitése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1898. évi május hó 1-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi május hó 5-én.)

I. FEJEZET.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. és 28. §-aiban foglalt megszoritások megszüntetéséről.

1. §.

Ha valamely házközösség megszüntetése iránt a közigazgatási eljárás a jelen törvény hatálybaléptéig folyamatba nem tétetett vagy jogerős befejezést nem nyert: a hivatalos beavatkozás alkalmával még életben levő atyának és a tőle származó gyermekeknek, mint házközösségi tagoknak a házközösségi vagyonból járó jutalékát az atya tulajdonába az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások nélkül kell átadni, és a tulajdonjogot az atya javára az emlitett megszoritások telekkönyvi bejegyzése nélkül kell bekebelezni.

Az a gyermek azonban, a kinek mint házközösségi tagnak a házközösségi vagyonból járó jutaléka az atya tulajdonába adandó át, vagy az ilyen gyermek jogutóda, illetőleg az ilyen gyermeknek vagy jogutódának törvényes képviselője, ha pedig a törvényes képviselő maga az atya volna, a községi közgyám, a hivatalos beavatkozás következtében elrendelt tárgyalás elsőfokú hatósági befejezése

Digitized by Google

előtt a 2. §. eseteiben kérheti, hogy az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ában emlitett házközösségi jutalékok az atya tulajdonába az idézett törvény 25. §-ából folyó megszoritásokkal adassanak át, és hogy a szóban forgó megszoritások telekkönyvi bejegyzése végett intézkedések tétessenek.

2. §.

Az 1. §. második bekezdésében emlitett kérelem csak akkor teljesithető, ha kiderül, hogy az atya:

1. csőd vagy gondnokság alatt áll;

2. az atyai hatalomtól meg van fosztva;

3. csőd alatt nem áll ugyan, de tartozásai meghaladják vagyonát, melyhez azonban gyermekeinek, mint volt házközösségi tagoknak, az ő tulajdonába átadandó jutalékai hozzá nem számithatók;

4. gondnokság alá helyezve nincsen ugyan, de:

a) elmebeteg, vagy siketnéma és magát jelekkel megértetni nem tudja;

b) oly gyenge elméjű és magát jelekkel megértetni tudó siketnéma, ki ezen bajok egyike vagy másika miatt vagyonának kezelésére képtelen;

c) tékozló;

d) legalább egy év óta ismeretlen helyen tartózkodik;

5. az atyai hatalomtól nincsen ugyan megfosztva, de kiskorú gyermekeinek nevelését elhanyagolja, vagy erkölcsiségét vagy testi jólétét vagy akár saját, akár gyermeke vagyonának állagát rosz kezelés által veszélyezteti.

3. §.

Ha e törvény hatálybaléptéig az 1885:XXIV. t.-cz. 25. §-ában meghatározott megszoritás az atya tulajdo-

Digitized by Google

nába átadott ingatlanokra telekkönyvileg bejegyeztetett: az atya jogositva van a telekkönyvi hatóságnál az idézett törvény 25. §-ából folyó megszoritások telekkönyvi törlését kérelmezni.

4. §.

A kérelem alapján a telekkönyvi hatóság, ha telekkönyvi akadály nem forog fenn, a megszoritások törlését elrendeli és egyszersmind végzésében a feleket az 5. és 6. §-ban foglalt rendelkezésekre figyelmezteti. A törlési végzést, ha gyámhatóság alá tartozó személyek vannak érdekelve, a községi közgyámnak is kézbesiteni kell.

5. §.

Az 1. §. második bekezdésében felsorolt jogosultak bármelyike a 2. §-ban jelzett okok fenforgása eseteiben kérheti a 4. §-ban emlitett telekkönyvi törlési végzés kézbesitésétől számitott 15 nap alatt a főszolgabiró előtt a 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások fentartását.

Az e határidő eltelte után előterjesztett kérelem hivatalból visszautasitandó.

A jogosultak bármelyike az első bekezdés szerint kellő időben előterjesztett kérelmének telekkönyvi feljegyzését kérheti a telekkönyvi hatóságnál.

6. §.

Az 1885 : XXIV. t.-czikk 25. §-ából folyó megszoritások fentartása tárgyában hozott közigazgatási határozat már a jelen törvénynél fogva azokkal szemben is hatályos, kik e megszoritások telekkönyvi törlése következtében a telekkönyvi hatóság törlési végzésének kézbesitésétől számitott 15 napon, valamint ennek leteltétől

Digitized by Google

számitott további 8 napon belül nyilvánkönyvi jogokat szereztek.

Ha a közigazgatási eljárás meginditása az 5. §. értelmében telekkönyvileg feljegyeztetett: a közigazgatási hatóságnak emlitett határozata hatályos azokkal szemben is, kik nyilvánkönyvi jogokat a feljegyzés iránti kérvény beadása után szereztek.

Azokkal szemben, kik nyilvánkönyvi jogaik szerzése körül roszhiszeműleg jártak el és kik ellen ez a körülmény perben igazoltatik, a közigazgatási határozat akkor is hatályos, ha jogaikat az előbbi bekezdésben emlitett feljegyzést megelőző elsőbbséggel szerezték.

7. §.

Az 5. §. első bekezdése alapján előterjesztett kérelem esetében a főszolgabiró a telekkönyvi hatóságtól beszerzi az adatokat annak megállapitása végett, hogy a kérelem a megszabott határidőn belül lett-e előterjesztve.

A kellő időben előterjesztett kérelem tárgyalására a főszolgabiró megidézi az 1. §. második bekezdésében felsorolt összes jogosultakat, úgyszintén az atyát.

A megidézett felek elmaradása a további eljárást nem akadályozza.

Az eljárásnak a 2. §-ban emlitett körülmények kideritésére kell irányulnia és a kérelem csak az ott felsorolt okokból teljesithető.

8. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások fentartása iránt előterjesztett kérelem tárgyában hozott határozatot jogerőre emelkedése után hivatalból kell közölni a telekkönyvi hatósággal.

Digitized by Google

9. §.

A telekkönyvi hatóság, ha közigazgatási uton az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások fentartása iránt előterjesztett kérelem elutasittatott, e kérelem előterjesztésének netalán kieszközölt telekkönyvi feljegyzését, ha pedig az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások fentartása iránt előterjesztett kérelemnek hely adatott, a szóban forgó megszoritások törlésének a 4. §. értelmében elrendelt telekkönyvi bejegyzését hivatalból törli. Az utóbbi esetben hivatalból törli a telekkönyvi hatóság azokat a nyilvánkönyvi jogokat is, melyek a megszoritások törlése következtében a 6. §. első bekezdésében megállapitott határidőn belül szereztettek, valamint a később szerzett ilyen nyilvánkönyvi jogok közül azokat, melyek a 6. §. második bekezdése esetében a telekkönyvi feljegyzési kérvény beadása után keletkeztek.

10. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ából folyó megszoritások telekkönyvi törlésével, ha azoknak fentartása iránt az 5. §. első bekezdésében megállapitott határidő alatt kérelem nem terjesztetett elő, vagy jogérvényesen elutasittatott, a házközösségi ingatlanokból az atya tulajdonába átadott jutalékokra nézve az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ában emlitett megszoritásokon kivül az idézett törvény 28. §-ában meghatározott korlátozások is megszünnek.

11. §.

Ha a hivatalos beavatkozás alkalmával életben levő atyának és a tőle származó gyermekeknek, mint házközösségi tagoknak, a házközösségi vagyonból járó jutaléka az atya tulajdonába az 1885 : XXIV. t.-cz. 25. §-ában

Digitized by Google

meghatározott megszoritással átadatott, de ez a megszoritás telekkönyvileg bármi oknál fogva be nem jegyeztetett, az atya jogositva van az 1885 : XXIV. t.-cz. 25.§-ából folyó megszoritások megszüntetését a főszolgabirónál kérelmezni.

A főszolgabiró a kérelemnek helyt adó határozatában figyelmezteti az 1. §. második bekezdésében felsorolt jogosultakat, hogy szabadságukban áll a szóban forgó megszoritások fentartását a jelen bekezdésben emlitett határozat kézbesitésétől számitott 15 nap alatt nála kérelmezni.

Ha a szóban forgó megszoritások fentartását a jogosultak valamelyike bárminő alakban kellő időben kérelmezi, a főszolgabiró az 1. §. második bekezdésében felsorolt feleket és az atyát tárgyalásra idézi.

A 7. §. harmadik és negyedik bekezdése a jelen §. esetében is alkalmazandó.

12. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 26. §-át a jelen törvény 1. és 2. §-a érintetlenül hagyja.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 27. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

A házközösségi tagsági jogosultsággal biró azon gyermek, kinek házastársa van, de leszármazója nincs, minden esetben jogositva van a hivatalos beavatkozás alkalmával követelni, hogy saját osztályrésze az atyát és annak többi gyermekeit együttesen illető osztályrészszel ne egyesittessék, hanem neki adassék át teljes tulajdonul. A házközösségi vagyonból az atyát és többi gyermekeit együttesen illető osztályrészre nézve azonban, tekintet nélkül arra, vajjon ez az együttes osztályrész

Digitized by Google

megszoritásokkal vagy megszoritások nélkül állott-e az atya tulajdonában, a törvényes örökösödési jog a saját osztályrészére nézve ily módon már kielégitett gyermeknek és leszármazóinak mellőzésével, csak a többi gyermeket, illetve az ezek helyébe lépő leszármazókat illeti.

II. FEJEZET.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. egyéb rendelkezéseinek módositásáról és kiegészitéséről.

13. §.

A házközösség megszüntetésére irányuló hivatalos beavatkozással az 1885 : XXIV.t.-cz. szerint egybekapcsolt joghatály a jelen törvény életbeléptének napján áll be mindazokra a meg nem szüntetett házközösségekre nézve, a melyeknek megszüntetése végett a hivatalos beavatkozás az emlitett napon túl veszi kezdetét.

Oly igény, melyet a hivatalos beavatkozás alkalmával kell érvényesiteni, a jelen törvény életbelépte után csak akkor érvényesithető, ha az már a jelen törvény életbeléptének napján létezett.

14. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 13. §-ának 2., 3., 4. és 5. pontjában, valamint a 21. és 44. §-aiban meghatározott teendőket a jelen törvény életbelépte után nem a községi elöljáróság, hanem a házközösség megszüntetése iránt inditott ügy érdemének elsőfokú eldöntésére hivatott főszolgabiró vagy helyettese teljesiti.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 13. §. 4. pontjának esetében a házközösségi ingó és ingatlan vagyon becslését azonban ezentúl is a községi elöljáróság végzi.

Digitized by Google

15. §.

A házközösség megszüntetése végett kitűzött tárgyalásra az elhalt házközösségi tagok végrendeleti örökösei, valamint az 1885 : XXIV. t.-cz. 3. §-ában kitett határidő után elhalt tagoknak igazolt törvényes örökösei is megidézendők, de mindazokban a kérdésekben, a melyekben a jogosultak többsége dönt, az elhalt tag örökösei együttvéve csak egy szavazattal birnak.

A házközösségi ingatlanokra telekkönyvileg bejegyzett hitelezőket szintén meg kell idézni.

A községi közgyám megidézendő mindazokban az esetekben, a melyekben ő valamely gyámhatóság alá tartozó személy érdekében a jelen törvény I. fejezetéhez képest fellépni jogositva van.

16. §.

A jelen törvény hatálybaléptétől kezdve házközösségi osztálylevél kiállításának többé helye nincsen, hanem a házközösségi vagyon tényleges felosztása vagy a tulajdoni jog arányának megállapitása az e tárgyban hozott határozatba, illetőleg a létrejött egyezségbe egész terjedelmében és telekkönyvi bekebelezésre alkalmas módon befoglalandó.

A határozatot jogerőre emelkedése után az ezt tanusitó záradékkal, a létrejött egyezséget pedig hatósági megerősitési záradékkal ellátva kell a telekkönyvi hatósághoz átküldeni.

Az 1885: XXIV. törvényczikknek azok a rendelkezései, a melyek az osztálylevél kiállitására és a telekkönyvi hatósághoz való átküldésére vonatkoznak, hatályon kivül helyeztetnek.

Digitized by Google

17. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 42. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Azokat a titkos osztályokat, melyek a házközösségnek ingó és ingatlan vagyonára nézve a hatóság közbenjötte nélkül az 1885 : XXIV. t.-cz. hatálybaléptéig, azaz 1885. évi julius hó 8-áig létrejöttek, a házközösség megszüntetése iránt inditott eljárás alkalmával figyelembe kell venni:

1. ha az érdekeltek a titkos osztályt az 1885 : XXIV. t.-cz. hatálybaléptétől számitott két év alatt, azaz 1887. évi julius hó 8-áig a községi elöljáróságnak, vagy e nap után a hivatalos beavatkozás folytán elrendelt tárgyalás elsőfokú befejezése előtt az eljáró főszolgabirónak bejelentették;

2. ha a titkos osztály az egyes osztályrészek birtokbavételével tényleg foganatosittatott is, a miről — szükség esetén a helyszinén — meggyőződést kell szerezni.

Az 1. pontban emlitett idő alatt be nem jelentett titkos osztályok a további eljárásnál, a felek kölcsönös beleegyezésének esetét kivéve, figyelembe nem vehetők.

A 2. pont alá eső és az érdekeltek által kellő időben (1. pont) bejelentett titkos osztályokat, a mennyiben a házközösségi vagyon birtoklása legalább egy éven át az illető titkos osztálynak megfelelően fennállott, figyelembe kell venni akkor is, ha a felek a házközösségi vagyont az eljárás meginditásakor nem a titkos osztálynak megfelelően birják.

18. §.

A főszolgabirónak határozata ellen, ideértve a jelen törvény I. fejezete értelmében hozott határozatokat is,

Digitized by Google

az 1885 : XXIV. t.-cz. 7. §-ában szabályozott felfolyamodásnak van helye a közigazgatási bizottsághoz, illetőleg a közigazgatási bizottságnak az 1885 : XXIV. t.-czikk 53. §-a értelmében alakitandó küldöttségéhez, — ennek határozata ellen pedig panasznak a m. kir. közigazgatási birósághoz (1896 : XXVI. t.-cz. 80. §.).

A másodfokú hatóság határozata ellen a panasz a főszolgabirónál is benyujtható vagy bejelenthető.

A másodfokú hatóságnak póttárgyalást vagy egyéb kiegészitéseket rendelő határozata ellen panasznak helye nincsen.

19. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 53. §-a alapján kinevezett főszolgabirák mellé a belügyminister a szükség tartamára segédekül és helyettesekül szolgabirákat nevezhet ki szolgabirói illetményekkel.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 53. §-ának második és harmadik bekezdésében foglalt rendelkezések ezekre a szolgabirákra is alkalmazandók.

A főszolgabirák és szolgabirák a szolgálat érdekéből bármikor áthelyezhetők más vármegyébe és járásba.

Azok a főszolgabirák és szolgabirák, kik feladatukat járásaikban befejezték, kirendelhetők az oly házközösségek megszüntetése végett inditandó eljárásra is, a melyek más járásnak területén fekvő községekben állanak fenn.

Mihelyt egyes járásokban az 1885 : XXIV. t.-czikk 53. §-a és a jelen §. alapján kinevezett főszolgabirák és szolgabirák működése megszünik, az 1885 : XXIV. t.-cz. és a jelen törvény által reájok ruházott hatáskör az illető járás rendes főszolgabirájára száll át.

Digitized by Google

III. FEJEZET.

Zárhatározatok.

20. §.

Az 1885 : XXIV. t.-cz. 47. §-ában biztositott bélyeg- és illetékmentesség a jelen törvénynyel szabályozott közigazgatási és telekkönyvi hatósági eljárásra is kiterjed.

21. §.

A jelen törvény végrehajtásával a bel- és igazságügyministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XIII. TÖRVÉNYCZIKK

a honvéd-főparancsnoksági palota berendezésére, továbbá a budapesti honvédkórház és a váczi honvédhuszár-laktanya kiépitésére, valamint a honvédségi ruházat és felszerelés kiegészitésére szükséges rendkivüli, illetőleg póthitelről.

(Szentesitést nyert 1898. évi junius hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

1. §.

A honvédelmi ministernek a honvéd-főparancsnoksági palota berendezésére 60.000 forintnyi, a budapesti honvéd-kórház kiépitésere 41.000 forintnyi, és ugyanezen kórház csatornáinak az Üllői-uti főcsatornával való összeköttetésére 26.000 forintnyi, továbbá a váczi belső huszárlaktanyánál fölmerült pótépitkezésre 27.000 frtnyi, és végül a honvédségi ruházat és felszerelések kiegészitésére 140.000 forintnyi, összesen 294.000 forintnyi rendkivüli, illetőleg póthitel engedélyeztetik.

2. §.

Ezen összegből a honvédelmi tárcza 1898. évi költségvetésében 60.000 forint »Beruházások« VIII. fejezet 5. czíme alatt, 41.000 forint ugyanezen fejezet 6. czím, 27.000 forint pedig ezen fejezet 7. czíme alatt, végül 26.000 forint az »Átmeneti kiadások« XI. fejezet 9. czíme, 140.000 forint pedig ugyanezen fejezet 10. czíme alatt számolandó el, fedezetét pedig a pénztári készletekben találja.

3. §.

Jelen törvény végrehajtásával a honvédelmi és a pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XIV. TÖRVÉNYCZIKK

a lelkészi jövedelem kiegészitéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

1. §.

A latin, görög és örmény szert. kath. lelkészek jövedelmének (kongruájának) kiegészítése jelenleg rendezés alatt lévén, mig ezen rendezés be nem következik, ezen lelkészek közül a legszűkebb anyagi viszonyok között levők jövedelmének ideiglenes kiegészitésére a törvényhozás az államköltségvetésben megfelelő külön összeget fog felvenni.

2. §.

A többi törvényesen bevett vallásfelekezet 1898. évi január hó 1-ig már rendszeresitett lelkészi állásainak jövedelme az állampénztár terhére évi 1.600, illetőleg 800 koronára egészittetik ki.

Az új lelkészi állások jövedelme csak akkor egészittetik ki évi 1.600, illetőleg 800 koronára, ha a vallás- és közoktatásügyi minister az új lelkészi állás szervezését az illető felekezet előterjesztése alapján indokoltnak elismerte.

3. §.

A 2. §-ban meghatározott jövedelmi kiegészités igénybevétele végett a lelkészek illetékes felekezeti főhatóságuk, ilyennek nem létében pedig hitközségi elöljáróságuk utján vagy az illetékes felekezeti főhatóság,

Digitized by Google

illetőleg hitközségi elöljáróság a szükséges adatok bemutatása mellett a jelen törvénynek hatályba lépésétől számitott egy éven belül a vallás- és közoktatásügyi ministerhez fordulhatnak.

Az 1898. évi január hó 1-ig már rendszeresitett oly lelkészi állás, mely ezen egy év alatt be nem jelentetett, jövedelmi kiegészítésben nem részesithető, kivéve azt az esetet, a midőn a bejelentés azért nem történt meg, mert a tényleg alkalmazott lelkész a 4. §-ban előírt képesitéssel nem birván, 1.600 koronáig terjedő jövedelmi kiegészitésre igényt nem tarthatott és jövedelme az őt megillető 800 koronát meghaladta.

A lelkészi jövedelmek kimutatása végett már eddig beszolgáltatott adatok az illetékes felekezeti hatóság által a 11. §. értelmében kiigazithatók, s ha a vallás- és közoktatásügyi minister által elfogadtatnak, a lelkészi jövedelem kiegészitésének alapjául szolgálnak.

4. §.

Jövedelmének kiegészitését 1.600 koronára csak azon lelkész igényelheti, a ki igazolja, hogy az illető hittudományt valamely hittani intézeten a hazai középiskola 8 osztályának elvégzése után, nyilvánosan vagy magán uton legalább 3 évig tanulta és ez utóbbi esetben valamely hittani intézeten vizsgát tett, továbbá hitfelekezete részéről szabályszerű lelkészi képesitést nyert.

5. §.

A 4. §-ban körülirt minősitést nem igazoló lelkész jövedelme csak 800 koronáig egészittetik ki.

Ha azonban ily lelkész az emlitett minősitést később szerzi meg vagy később igazolja, az igazolás napjától számitva jövedelme 1.600 koronáig fog kiegészittetni.

Digitized by Google

Azon körülmény, hogy valamely jövedelmi kiegészitéssel ellátott lelkészi állás birtokosa 1.600 vagy 800 koronáig élvezett-e jövedelmi kiegészitést, az utódra nézve figyelembe nem vehető; e tekintetben mindenkor a 4.§-ban körülirt minősités lesz irányadó.

6. §.

Jövedelmi kiegészítésben csak olyan lelkész (1., 2. §.) részesülhet, a ki magyar állampolgárságát igazolja.

7. §.

Nem részesülhet jövedelmi kiegészitésben, és ha részesült, azt elveszti az oly lelkész (1., 2. §.):

a) a ki jogerős büntetőbirósági itélettel hivatalvesztésre szóló mellékbüntetéssel sujtatott, a büntetőbiróság itéletének jogerőre emelkedésétől kezdve a hivatalvesztés időtartama alatt mindenesetre;

b) a ki állásához nem méltó súlyos erkölcsi vétséget követ el, vagy államellenes magatartást tanusit és e miatt büntetőbirósági itélettel vagy fegyelmi uton el lett marasztalva, a mennyiben a büntetőbiróság szabadságvesztés-büntetésre itélte, a szabadságvesztés büntetésének tartama alatt és a büntetés kiállásától, egyébként pedig a büntetőbirósági itélet vagy fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének, illetőleg a 9. §-ban emlitett ministeri határozat keltének napjától számitott 3 évig.

Ha pedig a jelen §-nak *b)* pontjához képest már elmarasztalt lelkész, az ott emlitett 3 év alatt vagy azután, ezen *b)* pontban emlitett erkölcsi vétség vagy államellenes magatartás miatt büntetőbirósági itélettel vagy fegyelmi határozattal ujból el lett marasztalva, a jövedelmi kiegészitést a jelen szakasz harmadik bekezdésé-

Digitized by Google

ben megjelölt időponttól kezdve személyére nézve végleg elveszti.

Ha azon lelkész helyett, a ki a jövedelmi kiegészitést elvesztette, a törvénynek megfelelő más lelkész alkalmaztatik a megüresedett lelkészi állásra, a kiegészitési összeg az új lelkész részére a jelen törvény rendelkezéseihez képest teendő folyóvá, — azon lelkész pedig, a ki a jövedelmi kiegészitést elvesztette, az *a*) és *b*) pontban meghatározott határidő eltelte után csak az esetben tarthat újra igényt a jövedelmi kiegészitésre, ha a felekezet őt lelkészi állásban alkalmazza.

Mi tekintendő államellenesnek: azt az 1893 : XXVI. t.-cz. 13. §-ának utolsó bekezdése határozza meg.

8. §.

Ha jövedelmi kiegészitésért a vallás- és közoktatásügyi ministerhez illetékes hatósága utján oly lelkész (1., 2. §.) folyamodik, a ki ellen a 7. §-nak *b)* pontjához képest állásához nem méltó súlyos erkölcsi vétség, vagy államellenes magatartás miatt kifogás emelhető, a vallás- és közoktatásügyi minister az illetékes felekezeti hatóságot, ha ez fegyelmi uton még nem határozott, a fegyelmi eljárás meginditására szólitja fel, és ily esetben csakis az eljárás befejezése és az eredménynek hozzá történt bejelentése után intézkedik a jövedelmi kiegészités megadása vagy megtagadása iránt.

9. §.

Ha kiegészitett jövedelemmel biró lelkész (1., 2. §.) ellen a vallás- és közoktatásügyi minister előtt állásához nem méltó súlyos erkölcsi vétség vagy államellenes magatartás miatt alapos panasz emeltetik, a vallás- és közoktatásügyi minister az illetékes felekezeti hatóságot a

Digitized by Google

fegyelmi eljárás megindítására a hozzá felterjesztett vádirat másolatának megküldése mellett felszólítja.

Ha a felekezeti hatóság a felszólítás daczára az illető lelkész ellen a fegyelmi eljárást folyamatba nem tette, a vallás- és közoktatásügyi minister a felszólítás kézbesitésétől számitott 3 hónap elteltével a kiegészitési összeg megvonása iránt határoz.

Ha a felekezeti hatóság fegyelmi határozata az illető lelkészt a panasz alapos volta daczára felmenti: a vallás- és közoktatásügyi ministernek jogában áll a rendelkezésére álló adatok alapján a jövedelmi kiegészitést a 7. §. *b)* pontjában foglalt rendelkezéseknek megfelelően megvonni.

A jövedelmi kiegészités megvonását kimondó ministeri határozat az illetékes felekezeti hatóság fegyelmi határozatának egyéb rendelkezéseit nem érintheti.

A jövedelmi kiegészités megvonását ezen és a 8. §. alapján kimondó ministeri határozat ellen, a menynyiben az illetékes felekezeti hatóság felmentő határozatot hozott, az illetékes felekezeti hatóság az értesitéstől számitott 30 nap alatt a közigazgatási biróságnál panaszjoggal élhet.

10. §.

A lelkészi jövedelem kiegészitése az állami költségvetésben e czélra felvett javadalmazás terhére 9 év alatt történik, és pedig az első három év alatt fokozatosan a 2. §-ban emlitett összes lelkészek jövedelmének 1.200 (4. §.), illetve 600 koronára (5. §.), a további 6 év alatt fokozatosan 1.600, illetve 800 koronára.

11. §.

A jövedelmi kiegészités megállapitása czéljából a jövedelmek és kiadások bevallásánál a következő alapelvek irányadók:

Digitized by Google

I. Felszámitandó jövedelmek:

1. A földbirtok haszonbérjövedelme a haszonbéri szerződés szerint, vagy a mennyiben saját kezelés alatt állanak, a hasonminőségű földekre nézve helyben vagy a vidéken szokásos haszonbérek utolsó öt évi (1893—1897.) átlaga szerint.

A lakóház, az udvar és a kert (ez utóbbi azonban csak $1^1/_2$ [egy és fél] katasztrális holdig) figyelmen kivül hagyandó.

2. A bérbeadott épületeknek és épületrészeknek az adótörvények által megállapitott fentartási költségek levonása után fenmaradt tiszta jövedelme.

3. A hasznot hajtó jogok és jogositványok, valamint iparüzletek, úgymint malomtartás, malommércze, halászat, fahasználat, makkoltatás, révvám stb. tiszta jövedelme a haszonbérszerződés szerint, vagy az utolsó öt évi (1893—1897.) jövedelem átlagát igazoló közhatósági okirat alapján.

4. A hivek által közvetlenül vagy a hitközségtől, valamint a kegyúrtól pénzben, terményekben, kézi- vagy igásmunkában évenkint visszatérőleg teljesitett szolgáltatásokból befolyó jövedelem.

A terménybeli és munkabeli szolgáltatások pénzértékét a helyi viszonyoknak megfelelően az utolsó öt évi (1893—1897.) átlag szerint a felekezeti hatóságok meghallgatása után a közhatósági közegek állapitják meg, és az ilyképen megállapitott jövedelem egyhatod ($^1/_6$) része behajtási költség czímén levonandó.

Ezen rendelkezés az első rendezés alkalmával annyiban mellőzhető, a mennyiben a vallás- és közoktatásügyi minister a törvény hatálybalépte előtt a felekezeti hatóságok jóváhagyása mellett beszolgáltatott értékbecslési adatokat elfogadhatóknak találja.

Digitized by Google

A terménybeli és munkabeli szolgáltatások pénzértékének megállapitása mindenkor csak tíz évre szól, ennek elmultával ujabb megállapitás eszközlendő.

5. Az avatási és temetkezési stóladíjakból, valamint egyáltalán az egyházi cselekvényekért a jogszokás alapján követelhető díjakból (pl. házszentelési koledából) befolyó jövedelem, melyet az egyházi hatóság az utolsó öt évi (1893—1897.) átlag szerint állapit meg és igazol. Az esketési és keresztelési stóladíjak felszámitás tárgyát nem képezhetik.

6. A misestipendiumok, istentiszteleti cselekvények végzése czéljából tett és egyéb alapitványok kamatjövedelme.

Ezen jövedelem csak akkor lesz beszámitható, ha a beszámitást az alapitólevél nem tilalmazza.

7. A politikai község (város) házi pénztárából, az egyházmegyei vagy bármely más közalapból kongruakiegészités, állandó segély, lótartás vagy bármely más czímen húzott jövedelem.

8. A helybeli templomvagyon (fabrica) jövedelmi többlete, a mennyiben az a fennálló szabályok szerint a lelkész javadalmazására fordithatő.

II. Levonandó kiadások:

1. A lelkész által élvezett jövedelmekre kirótt állami, törvényhatósági, községi és egyéb, valamely törvényben gyökerező közterhek, továbbá a vizszabályozási költségek, valamint az országos és az egyházmegyei gyámintézeti, nyugdíj és egyéb alapok számára teljesitendő rendes évi fizetések.

2. A lelkészi jövedelmet bizonyos kötelezettség czímén terhelő fizetések, u. m. a segédlelkész (segédlelkészek)

Digitized by Google

ellátása, az ingatlanokra felvett kölcsönök törlesztése, a lótartási átalány és a fuvarköltség.

A segédlelkész tartásáért személyenként 500 koronánál több fel nem számitható; lótartási átalány és fuvarköltség czímén 400 koronánál több le nem vonható.

3. Azon mise- és istentiszteleti alapitványok jövedelme, a mely misék és istentiszteleti cselekmények elvégzését a lelkész másoknak átengedni kénytelen. Az elvégezhető misék és egyéb istentiszteleti cselekmények számát az egyházmegyei főhatóság (püspök) állapitja meg és igazolja.

Ellenben nem vonhatók le a személyi ellátás (háztartás) körébe tartozó, úgyszintén a földbirtok kezelésével járó, valamint a lelkészségi épületek jókarban tartásából eredő kiadások.

12. §.

A jövedelmek és kiadások bevallásának és igazolásának módozatait a vallás- és közoktatásügyi minister a felekezeti hatóságok meghallgatásával rendeleti uton állapitja meg.

13 §.

A vallás- és közoktatásügyi ministernek jogában áll vallásfelekezetek által közölt adatok helyességéről a közigazgatási közegek utján is meggyőződést szerezni.

Ha a felülvizsgálat során vagy később az tünnék ki, hogy a lelkész valamely jövedelmet tudva elhallgatott, vagy valamely nem létező kiadást tudva hamisan vallott be, az ilyen lelkész, míg azon lelkészi állásban marad, melyben a hamis bevallást tette, a jövedelmi kiegészitésre való igényt elveszti.

Ha a bevallás helyességeért felelős más hatósági személyek tudva hamis bizonylatot állitanak ki, az állami

Digitized by Google

kincstárnak okozott kár megtéritésén felül 200 koronáig terjedhető pénzbirsággal sujtandók.

A büntetés kimondása a vallás- és közoktatásügyi ministert illeti, de a büntetéssel sujtott lelkész vagy más felelős hatósági személy az értesitéstől számitott 30 (harmincz) nap alatt a közigazgatási biróság előtt panaszjoggal élhet.

14. §.

A kiegészités végett bejelentett lelkészi állás jövedelme, jelen törvény hatályba lépése után, a vallásfelekezet részéről a vallás- és közoktatásügyi minister előzetes hozzájárulása nélkül többé le nem szállitható, és minden növekedése a vallás- és közoktatásügyi ministernek 3 hó alatt bejelentendő.

A mennyiben a jövedelmi növekedés akár a hitközségnek, akár egyeseknek önkéntes tehervállalásából, akár ujonnan keletkező oly alapitványokból ered, melyek kamatjövedelmének beszámitását az alapitó tilalmazza (11. §. 6.), az állam által nyujtott jövedelmi kiegészités nem csökkenthető.

A jövedelmi növekedés eltitkolása a lelkészre nézve azon lelkészi állásban a jövedelmi kiegészitési igény elvesztését vonja maga után.

A jövedelmi kiegészitésre való igény elvesztése iránt a vallás- és közoktatásügyi minister határoz, de a büntetéssel sujtott lelkész az értesitéstől számitott 30 (harmincz) nap alatt a közigazgatási biróság előtt panaszjoggal élhet.

15. §.

Ha valamely jövedelmi kiegészitéssel ellátott lelkészi állás jövedelme a felekezeti hatóságok és a hitközség által el nem háritható állandó természetű körülmények

Digitized by Google

következtében csökken, az illetékes felekezeti hatóság a vallás- és közoktatásügyi ministertől a jövedelmi kiegészités felemelését kérheti.

A jövedelmi csökkenés és az azt előidéző el nem hárithető állandó természetű körülmények igazolása esetén a kiegészités felemelése meg nem tagadható, hacsak a hivek csekély száma és ugyanazon felekezethez tartozó más hitközségnek közelsége a hitközségnek más hitközséghez csatolását (affiliatio) indokolttá nem teszik, mely esetben a vallás- és közoktatásügyi ministernek jogában áll a felekezeti főhatóságot az illető hitközség önállóságának megszüntetésére felhivni.

A jövedelmi kiegészités felemelése esetén a magasabb kiegészitési összeg a jövedelmi csökkenés beálltának időpontjától számitva utalványozandó.

A jövedelmi csökkenés és az ennek alapjául felhozott körülmények tárgyában az illetékes felekezeti hatóság a vallás- és közoktatásügyi minister határozata ellen az értesitéstől számitott 30 nap alatt a közigazgatási biróságnál panaszjoggal élhet.

16. §.

A 2-ik §-ban emlitett vallásfelekezetek tartoznak 3 hó alatt a vallás- és közoktatásügyi ministernek a kiegészitett jövedelemmel biró lelkészi álláson előforduló minden személyváltozást bejelenteni.

Ha pedig a bejelentés három hónap alatt meg nem történt, és az ujonnan alkalmazott lelkészek minősitése okmányokkal nem igazoltatik, a 4. §. értelmében magasabb minősitéssel biró új lelkész nagyobb jövedelmi kiegészitése csak a bejelentés napjától kezdve utalványozható, ellenben ha kisebb minősitéssel biró lelkész

Digitized by Google

vert alkalmazást, a 800 koronát meghaladó jövedelmi kiegészitésre kifizetett összeg a személyváltozás idejétől fogva visszatéritendő.

17. §.

A 2-ik §-ban emlitett lelkészeknek az állam által a lelkészi jövedelem kiegészitésére engedélyezett összegek az egyes lelkészi állások és lelkészek felsorolásával utalványoztatnak ki.

A vallás- és közoktatásügyi minister az egyes felekezetek illetékes hatóságaival állapitja meg azon feltételeket, a melyek mellett a kiutalványozott összeget további eljárás czéljából a felekezeti hatóság rendelkezésére bocsátja.

Ha megállapodás nem jött létre, vagy ha létrejött ugyan, de azt a felekezet megszegi, a megállapodás megszüntnek tekintendő és a kiutalványozott összegek azontúl külön-külön és közvetlenül a lelkészeknek fizettetnek.

18. §.

A szerzetes lelkészségekre, valamint a világi lelkészi állásokon alkalmazott szerzetesekre a jelen törvény rendelkezései nem vonatkoznak.

19. §.

A 2-ik §-ban emlitett lelkészeket a 10-ik §. szerint megillető jövedelmi kiegészités a jelen törvény korlátai között 1899. január elsején veszi kezdetét.

20. §.

A mennyiben a 2. §-ban emlitett vallásfelekezetek illetékes hatósága igazolja, hogy több lelkészének jövedelmét már a csekélyebb javadalommal ellátott lelkészek

Digitized by Google

illetményeinek kiegészitése czímén az állami költségvetésbe felvett és az illető vallásfelekezetnek jutott összegből 1897. év végéig 1.600 koronáig kiegészitette: ezen kiegészitési összeget addig is, mig a jelen törvény értelmében az illető lelkészek jövedelme különben is 1.600 koronáig kiegészittetik, az állam az illető vallásfelekezet részére kiszolgáltatja.

21. §.

A jelen törvény czélja kizárólag a lelkészi jövedelem kiegészitése lévén, önkényt következik, hogy az állam, pénzügyi helyzetéhez képest, továbbra is feladatául tekinti a fejlődő méltányos igényekhez képest a bevett vallásfelekezeteket egyházi és iskolai szükségleteinek kielégitésében támogatni, miért is a jelen törvény az állami költségvetésben különböző czímek és rovatok alatt a bevett vallásfelekezetek részére felvétetni szokott mindennemű egyházi és iskolai segélyeket érintetlenül hagyja, kivéve a különböző egyházak csekélyebb illetménynyel ellátott lelkészeinek segélyezésére szolgáló tételt, mely a költségvetési törvényben meghatározandó összegben jövőre az 1. és a 20. §-ban meghatározott czélra szolgál.

22. §.

Jelen törvény hatálya kiterjed a magyar állam egész területére, Horvát-Szlavonországok kivételével.

23. §.

Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi minister és a pénzügyminister bizatnak meg.

Digitized by Google

XV. TÖRVÉNYCZIKK

a szeszadóról szóló 1888. évi XXIV törvényczikk 3. §-ában, valamint a czukoradóról szóló 1896. évi XIX. törvényczikkben foglalt határozmányok érvényének meghosszabbitása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 9-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

1. §.

A szeszadóról szóló 1888. évi XXIV. törvényczikk 3. §-ában foglalt, a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdékben egy-egy termelési időszakban a fogyasztási adónak kisebbik tétele mellett termelhető alkoholmennyiség megállapitására vonatkozó határozmányok, valamint a czukoradóról szóló 1896. évi XIX. törvényczikkben foglalt, az 1897. évi XXIX. törvényczikk által 1898. évi julius hó 31-ik napjáig fentartott rendelkezések érvénye meghosszabbittatik azon időpontig, a meddig az 1898. évi I. törvényczikk hatályban marad.

Az 1898. évi szeptember hó 1-ével kezdődő termelési időszakra a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholmennyiség az 1897. évi XXXI. törvényczikk rendelkezései szerint osztandó fel.

2. §.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

Digitized by Google

XVI. TÖRVÉNYCZIKK

a szeszforgalmi adóról.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 9-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

I. FEJEZET.

Alapelvek.

1. §.

A szeszforgalmi adó tárgyai és tétele.

A magyar korona országainak területén való fogyasztásra rendelt mindennemű égetett szeszes folyadék,

a) mely után az 1888. évi XXIV. törvényczikk szerint szeszadó fizetendő,

b) mely a magyar korona országainak területére oly helyről szereztetik be, melyre a jelen törvény hatálya ki nem terjed:

szeszforgalmi adó alá esik, mely adó minden hektoliter és a hivatalos 100 fokú szeszmérő szerint minden szeszfok (hektoliterfok alkohol, liter alkohol) után 15 krajczárban állapittatik meg.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a *b*) pont alatt emlitett olyan égetett szeszes folyadékok alkoholtartalmának megállapitására nézve, a melyeknek alkoholtartalma a százfokú szeszmérővel közvetlenül meg nem határozható, rendeleti uton könnyitéseket engedélyezhessen.

Digitized by Google

2. §.

Adómentességek.

A rendeletileg meghatározandó feltételek és ellenőrzési intézkedések betartása mellett nem esik szeszforgalmi adó alá az a szesz, a mely likőrök, puncseszencziák és egyéb szeszes folyadékok előállítására fordittatik, és ily alakban olyan helyekre szállittatik, melyekre a jelen törvény határozmányai nem terjednek ki.

3. §.

Az adó fizetésére kötelezett személyek.

1. Az olyan szesz után, a mely valamely akár termelési, akár fogyasztási adó alá eső szeszfőzdéből, vagy szesz tartására rendelt szabadraktárból egy és ugyanazon átvevő részére 5.000 hektoliterfoknál kisebb mennyiségben szállittatik ki, illetőleg a termelési adó alá eső szeszfőzde vállalkozója vagy annak háznépe és munkásai által fogyasztatik el, a szeszforgalmi adót az illető szeszfőzde vagy szabadraktár vállalkozója tartozik megfizetni.

2. Az olyan égetett szeszes folyadékok beszerzésénél, a melyek után a szeszforgalmi adó nem fizettetett le, vagy még nem volt lefizetendő, ezt az adót a czikkek átvevője köteles megfizetni.

4. §.

Az adó megszabására vonatkozó illetékesség.

Sem az a kérdés, hogy fizetendő-e az 1. §-ban megjelölt adó, sem az adó mérvének meghatározása birósági eljárás tárgyát nem képezheti.

Digitized by Google

5. §.

Az adóhátralékok behajtása.

A le nem fizetett szeszforgalmi adó a hátralékos közadók behajtására nézve megszabott módon hajtandó be.

Csőd esetén a szeszforgalmi adó a többi állami adóval egy osztályba sorozandó.

6. §.

Segédkezés a megadóztatás keresztülvitelénél.

A községi elöljáróságok kötelesek a jelen törvény határozmányainak végrehajtására hivatott közegeknek hivatalos eljárásukban kivánatukra haladék nélkül segédkezet nyujtani.

A községi elöljáróságnak e czélra kirendelt közege köteles eme hivatalos eljárásnál folytonosan jelen lenni, kihágás vagy szabályellenesség esetében a felvett tényleirást vagy leletet, a kihallgatási jegyzőkönyveket és a vizsgálathoz tartozó minden egyéb okmányt és segédiratot szintén aláirni, és egyátalában mindenben törvényes segélyt szolgáltatni.

A vasuti és gőzhajózási vállalatok és a postahivatalok tartoznak az általuk szállitás végett átvett, a szabad forgalomban előforduló égetett szeszes folyadékokat tartalmazó küldeményeket a pénzügyminister által kiadandó utasitásnak megfelelően a feladáskor, valamint a rendeltetési helyre való érkezés alkalmával, utóbbi esetben a küldeménynek a czímzett részére leendő kiszolgáltatása előtt, az illetékes pénzügyőri szakasznál vagy az erre kijelölt pénzügyi közegnél vagy hivatalnál irásban bejelenteni.

Digitized by Google

7. §.

Elévülés.

A szeszforgalmi adó elévül, ha beszedése vagy biztositása öt éven át nem szorgalmaztatott.

8. §.

Felelősség a szabályok határozmányainak betartásáért.

Ha valamely adókövetelés a fennálló szabályok határozmányainak be nem tartása folytán veszendőbe megy, az, a kit a mulasztás terhel, az államkincstárnak okozott kárért felelős.

II. FEJEZET.

A szeszforgalmi adó biztositására és beszedésére vonatkozó határozmányok.

9. §.

Bejelentések.

1. A fogyasztási adó alá eső szeszfőzde vagy a szesz tartására rendelt szabadraktár vállalkozója mindannyiszor, a hányszor szeszforgalmi adó alá eső égetett szeszes folyadékot (1. §.) 5.000 hektoliterfoknál kisebb mennyiségben egy és ugyanazon átvevő részére kiszállitani szándékozik, tartozik az illető vállalat állandó felügyeletével megbizott pénzügyi hivatalnál vagy közegnél a pénzügyminister által közelebbről meghatározandó módon bejelenteni:

a) a küldemény elszállitásának napját;

b) az elszállitandó szesznek mennyiségét literekben és annak a hivatalos 100-fokú szeszmérő szerint fokokban megjelölendő alkoholtartalmát;

Digitized by Google

c) a rendeltetési hely megnevezését és az átvevő nevét;

d) az esedékes szeszforgalmi adó összegét.

2. A termelési adó alá eső szeszfőzde vállalkozója, valahányszor az 1888. évi XXIV. t.-cz. értelmében váltott egy-egy adóbárcza alapján, illetve a mennyiben megváltás esete forog fenn, a megváltási szerződés alapján a főzést befejezte, a főzés befejezését követő 12 óra alatt, de mindenesetre mielőtt az illető főzésből nyert termelvény fogyasztását vagy elszállitását megkezdené, tartozik az erre kijelölt pénzügyi közegnél bejelenteni:

a) a főzésre jogositó adóbárcza vagy megváltási szerződés keltét és számát;

b) a főzés megkezdésének és befejezésének időpontját;

c) a feldolgozott nyersanyag nemét és mennyiségét;

d) az előállitott termelvény mennyiségét literekben és a hivatalos 100-fokú szeszmérő szerint fokokban megjelölendő alkoholtartalmát; az igy bejelentendő összes alkoholmennyiség azonban semmiesetre sem lehet kisebb annál a mennyiségnél, mely szesztermelési adó alá esik. A pénzügyminister a bejelentések átvételével a községi elöljáróságokat is megbizhatja.

3. Ha a szeszforgalmi adó az adó alá eső czikkek beszerzése alkalmával fizetendő, akkor az adófizetésre kötelezett fél (3. §. 2. pont) a pénzügyminister által rendeletileg meghatározandó módon, az erre kijelölt pénzügyi hivatalnál vagy közegnél, az illető czikkek átvétele után azonnal bejelenteni köteles:

a) az átvétel napját;

b) nevét, lakhelyét és foglalkozását annak, a kitől az adóköteles czikkeket beszerezte;

c) az adóköteles czikkek nemét és a tartályok nemét és darabszámát;

Digitized by Google

d) minden egyes tartályra nézve külön a benne foglalt égetett szeszes folyadék mennyiségét literekben, és annak a hivatalos 100-fokú szeszmérő szerint fokokban megjelölendő alkoholtartalmát;

e) a küldeményben foglalt tiszta alkohol összes mennyiségét hektoliterfokokban (literekben) kifejezve.

10. §.

Az adó esedékessége.

Az 1. §. szerint fizetendő szeszforgalmi adó a 9. §. 1. és 3. pontjai szerint teendő bejelentés esetében az ezen bejelentés megtételére meghatározott időben esedékes.

A 9. §. 2. pontja szerint teendő bejelentés esetében, ha a fél az általa termelt s bejelentett összes szeszmennyiséget oly módon szándékozik elszállitani vagy elfogyasztani, hogy az után a szeszforgalmi adót a 3. §. 1. pontja értelmében ő tartozik megfizetni, a szeszforgalmi adó a bejelentés megtételére meghatározott időben, más esetekben pedig időszakonkint tartandó leszámolások alapján fizetendő le.

E leszámolások módját és feltételeit a pénzügyminister rendeleti uton fogja megállapítani. A leszámolás szerint fizetendő adóösszeg a leszámolást követő 3 nap alatt válik esedékessé. A leszámolás szerint adózókat a pénzügyminister megfelelő biztositék letételére kötelezheti.

Az adó, a hitelezés (11. §.) esetét kivéve, készpénzben azonnal lefizetendő, miről a félnek fizetési bárcza adatik.

Az adó több küldemény után leszámolásra előre is lefizethető.

Digitized by Google

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a szeszforgalmi adónak, az általa meghatározandó feltételek mellett, az erre a czélra külön készitendő bélyegjegyek alkalmazása utján való lerovását is megengedhesse és hogy ezen adónak lefizetése tekintetében egyéb könnyitéseket is engedélyezhessen; nevezetesen megbizhatja ennek az adónak a beszedésével a vasuti és a gőzhajózási vállalatokat és a postahivatalokat is.

Az 1890. évi XXXVI. t.-cz. alapján engedélylyel biró szesznagykereskedőknek, a bejegyzett czégű likör- és rumgyárosoknak, továbbá azoknak, a kik az 1888. évi XXIV. t.-cz. 75. §-a értelmében szeszadóval nem terhelt égetett szeszes folyadékok töményitésével és átalakitásával foglalkoznak, megengedheti a pénzügyminister, hogy a rendeleti uton megállapitandó feltételek és megfelelő biztositék mellett szeszforgalmi adóval terhelten szerezhessenek be égetett szeszes folyadékokat, és hogy a szeszforgalmi adót csak akkor fizessék le, a mikor az illető szeszes folyadékok a jelen törvény hatálya alá eső területen való fogyasztásra kiszállittatnak.

Az ilyen kiszállitások a 9. §. 1. pontjában meghatározott módon bejelentendők.

11. §.

Az adó hitelezése.

Azoknak a szeszfőzde-vállalkozóknak, a kik az 1888. évi XXIV. t.-cz. 79. §-a értelmében a szeszadóra nézve hitelt élveznek, továbbá a szesz tartására rendelt szabadraktárak vállalkozóinak, végre a 10. §-ban emlitett szesznagykereskedőknek, likör- és rumgyárosoknak és azoknak, a kik az 1888. évi XXIV. t.-cz. 75. §-a értelmében szeszadóval nem terhelt égetett szeszes folya-

Digitized by Google

dékok töményitésével és átalakitásával foglalkoznak, kérelmükre a szeszforgalmi adó fizetésére elegendő biztositék mellett hitel engedélyeztetik oly módon, hogy az egy-egy hónapban előirt szeszforgalmi adóösszegek az előirás hónapjának lejárta után következő negyedik hónap utolsó napjáig hiteleztetnek, tehát a január havi szeszforgalmi adó csak május hó utolsó napján, s ha ez a nap vasárnapra vagy ünnepnapra esnék, a reá következő hétköznapon legyen egyszerre lefizetendő.

A hitel az egy termelési időszakon belül eső adóelőirásokra, azaz az egyik év szeptember havának 1-től a másik év augusztus havának 31-ig engedélyeztetik, és a hitel-engedély ujabb kérelemre évről-évre megujittatik.

E kedvezményekből kizáratnak mindazok:

1. a kik nyereségvágyból eredő bűntett, vétség vagy hasonló kihágás, vagy csempészkedés, vagy az iparvállalatukban elkövetett pénzügyi kihágás miatt már elmarasztalva voltak;

2. a kik csőd alatt állanak.

Az 1. pont alatt emlitett kizáró ok az illető büntető határozat jogerőre emelkedése napjától számitandó három év letelte után szünik meg, de a pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy méltánylást érdemlő esetekben ezt a határidőt rövidebbre is szabhassa.

A ki valamely esedékes hitelrészlettel adós marad, annak a folyó termelési időszak még hátralevő idejére hitel többé nem engedélyezhető, sőt attól a hitelezés a következő termelési időszakra is egészben megtagadható. Ez esetben a még hátralevő hitelezett összes adótartozás, ennek az esedékességi naptól, illetőleg a hitel elvesztése napjától számitandó törvényes mérvű késedelmi kamataival együtt, végrehajtás utján beszedendő.

Digitized by Google

12. §.

Az égetett szeszes folyadékoknak nagyban való eladásával, kimérésével és kis mértékben való elárusitásával foglalkozó felek által vezetendő feljegyzések.

A magyar korona országainak határától legfölebb 15 kilométernyi távolságon belül azok, a kik égetett szeszes folyadékoknak nagyban való eladásával, ilyeneknek kimérésével vagy kis mértékben való elárusitásával foglalkoznak, valamint azok, a kik olyan ipart folytatnak, a melyhez égetett szeszes folyadékot használnak fel, kötelesek már 1898. évi deczember hó 1-ső napjától kezdve olyan feljegyzéseket vezetni, a melyekből az általuk beszerzett és elárusitott vagy kimért, illetve felhasznált égetett szeszes folyadék mennyisége kivehető legyen. Ezek a felek, valamint mindazok, a kik az emlitett határterületen 5 liter alkoholt meghaladó égetett szeszes folyadék készlettel birnak, tartoznak a beszerzést számlákkal (az 1894. évi XV. t.-cz. 5. §-a értelmében kiállitott igazolványnyal) vagy más fedezeti okmányokkal igazolni.

Ez a rendelkezés azokra a községekre is kiterjeszthető, a melyekben égetett szeszes folyadékokkal nagyobbmérvű csempészkedés üzetik.

13. §.

Hivatalos szemle.

A jelen törvény végrehajtására hivatott pénzügyi közegek a szeszfőzdék, a szesz tartására rendelt szabadraktárak, a szeszkereskedők, az égetett szeszes folyadékokat elárusitók és kimérők, a likör- és rumgyárosok, az égetett szeszes folyadékok töményitésével és átalakitásával foglalkozók, továbbá az iparüzletükben égetett szeszes folya-

Digitized by Google

dékokat feldolgozó felek üzleti helyiségeibe, s nevezetesen az égetett szeszes folyadékok tartására, árulására és felhasználására szolgáló helyiségekbe, valamint azokba a helyiségekbe, a melyek ezekkel közvetlen összeköttetésben állanak, nappal, és az üzlet folyama alatt éjjel is szabadon bemehetnek és hivatalos eljárásuk kellő befejezéseig ottan tartózkodhatnak.

A vállalkozó köteles vagy személyesen vagy munkásai által nekik hivatalos eljárásukban kivánságukra segédkezet nyujtani.

E közegek az üzleti helyiségbe a fentemlitett eseteken kivül is szabadon bemehetnek valamely községi elöljárósági közeg, vagy más hatósági személy jelenlétében és hivatalos eljárásukban őket akadályozni nem szabad.

Jövedéki vizsgálatok esetében köteles a vállalkozó, illetve helyettese, az adóbárczákat, lajstromokat és egyéb okmányokat, melyeknek megőrzését a törvény rendeli, vonakodás nélkül előmutatni és szükség esetén a pénzügyi közegeknek téritvény mellett átadni.

Kihágás esetében a vállalat felügyeletére (ellenőrzésére) hivatott pénzügyi közegek jogositva vannak az üzlet vállalkozója által a maga saját czéljaira vezetett üzleti és iparkönyveket és másnemű feljegyzéseket, valamint az üzletre vonatkozó levelezéseket megtekinteni, és ezeket a könyveket, feljegyzéseket és levelezéseket a pénzügyőrség szervezete és szolgálata iránti szabályok erre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő módon lefoglalni.

A vállalkozó vagy annak helyettese a fentemlitett könyveket, feljegyzéseket és levelezéseket az illető pénzügyi közegek kivánatára téritvény mellett átadni köteles.

Digitized by Google

III. FEJEZET.

Büntető határozatok.

14. §.

A pénzügyi közegek akadályozása hivatalos eljárásukban.

A kik a pénzügyi közegeket ama jogaik gyakorlatában, a melyeknél fogva az iparűzők helyiségeibe (13. §.) beléphetnek, az iparüzlet folyama alatt ott jelen lehetnek, vagy a fennálló szabályok korlátain belül kutatást tarthatnak, törvényes ok nélkül gátolják, és az üzleti helyiségbe való belépésnek, kutatásnak ellenszegülve, az eme helyiségekben való jelenlétüket akadályozzák, vagy a helyiségek és tartályok kivánt felnyitását, az iparkönyvek, adóbárczák vagy más okiratok szabályszerű előmutatását megtagadják: a mennyiben az általános büntető törvény szerinti eljárásnak helye nincs, 10 frttól 1.000 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntettetnek.

15. §.

Az adó alá eső tárgyak elsikkasztása vagy megsemmisitése.

A ki az alatt az idő alatt, a mig a pénzügyi közegek a 14. §-ban felsorolt esetekben a hivatalos eljárásban akadályoztattak, vagy ha ellenszegülés nem is történt volna, de a hivatalos eljárás teljesitése vagy az ebbeli eljárás feletti felügyelet alatt a pénzügyi közegek tudta és beleegyezése nélkül adótárgyakat az emlitett helyiségekből vagy a tartályokból elvisz, megsemmisit vagy minőségükre nézve oly módon átalakit, hogy az adótárgyak ez által a szeszforgalmi adó alól elvonatnak: ezért a kihágásért, valamint annak megkisérléseért is, a

Digitized by Google

szabályellenesen elvitt, megsemmisitett vagy átalakitott tárgytól járó szeszforgalmi adónak 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig a pénzbüntetés alapjául szolgáló adóösszeg teljes biztossággal megállapitható nem volna, 20 frttól 2.000 frtig terjedhető pénzbüntetéssel sujtatik.

16. §.

A bejelentés elmulasztása. Valótlan bejelentés.

Kihágást követ el és a megröviditett, vagy a megrövidités veszélyének kitett szeszforgalmi adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki a jelen törvény 9. §. 1—3. pontjaiban körülirt bejelentésnek kellő időben való megtételét elmulasztja.

Ha az előirt bejelentés megtétetett ugyan, de valótlanul, oly módon, hogy a bejelentett alkoholmennyiség 5%-kal kisebb annál a mennyiségnél, a mely bejelentendő lett volna: a pénzbüntetés annak a szeszforgalmi adóösszegnek 4—8-szorosával szabandó meg, a mely a bejelentett és a bejelentendő mennyiség közötti különbözet után esik.

Ha a megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett adó összege meg nem állapitható: 5—500 frtig terjedhető pénzbüntetés alkalmazásának van helye.

17. §.

A szesz adómentes felhasználása és adómentes leirása iránti szabályok megszegése.

A ki a jelen törvény 2. §-a alapján engedélyezett adómentességet, vagy a 10. §-ban emlitett leszámolás

Digitized by Google

esetén az adómentes leirást olyan czikkekre nézve veszi igénybe, a mely czikkekre nézve az adómentesség igénybevétele czéljából rendeleti uton meghatározott feltételek és ellenőrzési intézkedések betartva nem lettek, vagy a melyekre nézve adómentes leirásnak helye nincsen: ezért a kihágásért a jogosulatlanul igénybe vett adómentesség, illetve leirás tárgyát képező czikkek után járó szeszforgalmi adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágás ismétlése esetében az adómentesség kedvezménye is megvonható, illetve a leszámolás szerinti adózás igénybevétele is megtagadható.

18. §.

A szabályellenességek büntetése.

A jelen törvénybe és az annak alapján kiadott pénzügyministeri rendeletekbe ütköző minden egyéb, külön büntetéssel nem sujtott cselekmény és mulasztás, mint szabályellenesség, 1—100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nevezetesen ilyen szabályellenességet képez:

1. ha az égetett szeszes folyadékok nagyban való eladásával, ilyeneknek kimérésével vagy kis mértékben való elárusitásával foglalkozó felek, valamint azok, a kik olyan ipart folytatnak, a melyhez égetett szeszes folyadékot használnak fel, a pénzügyminister által a 12. §. alapján elrendelt feljegyzéseket nem vezetik, vagy nem pontosan vezetik;

2. ha a vasuti és gőzhajózási vállalatok vagy a postahivatalok a 6. §. szerint teendő bejelentést elmulasztják.

Digitized by Google

19. §.

Dologi kezesség.

Kihágási esetekben, midőn a pénzbüntetés a megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett szeszforgalmi adó többszörösében állapitandó meg, a kihágás tárgya a kiszabandó pénzbüntetés biztositására zálogul szolgál, és pedig olyformán, hogy abban az esetben, ha a pénzbüntetést az illető fél azonnal le nem fizetné, vagy megfelelő összeg letéteményezése által nem biztositaná, a kihágás tárgya elárvereztessék és annak árából a felmerült költség és a megröviditett adó levonása után mutatkozó többlet a pénzbüntetés fedezésére fordittassék.

20. §.

A vállalkozó kezessége a pénzbüntetés iránt.

A szeszfőzde, illetve a szesz tartására rendelt szabadraktár üzletvezetője, vagy az üzleti helyiségekből való távollétének ideje alatt annak helyettese, a szesznek az üzleti helyiségekből bejelentés nélkül vagy másküléönben szabályellenes elszállitásánál tettesnek tekintetik, hacsak ő vagy helyettese ennél az elszállitásnál nem ártatlan, és a kihágás tárgya nem képezte egyszersmind lopásnak vagy sikkasztásnak tárgyát.

A szeszfőzde, illetve a szesz tartására rendelt szabadraktár vállalkozója, ha az üzletet nem maga vezeti, az üzletvezető, illetve annak helyettese terhére megszabott pénzbüntetésért föltétlenül szavatol.

A vállalkozónak ez a szavatossága kiterjed a pénzbüntetés egész összegére, mely az üzletvezető- vagy helyettesétől be nem hajtható.

Felhatalmaztatik azonban a pénzügyminister, hogy olyan esetben, midőn az üzletvezető vagy helyettese a

Digitized by Google

tőlük be nem hajtható pénzbüntetés helyett alkalmazandó szabadságvesztés büntetésének foganatositása végett rendelkezésre áll, a vállalkozó szavatosságát kivételesen a pénzbüntetésnek csak egy részére korlátozhassa abban az esetben, ha a vizsgálat adatai által beigazoltatott az, hogy

a) a kihágás tettese a törvény rendelkezéseit nem csupán tévedés vagy mulasztás folytán, hanem szándékos cselekvés által szegte meg, vagy

b) a vállalkozót a kihágás tekintetében vétkesség egyáltalában nem, vagy csak igen kis mérvben terheli, és hogy ő e kihágásból még közvetve sem huzhatott hasznot.

A pénzbüntetésnek azon része helyett, melyre nézve a vállalkozó szavatossága kivételesen elengedtetett, a tettes ellenében a biróilag megállapitott szabadságvesztés büntetésének aránylagos mérve alkalmazandó.

E szakasz rendelkezései hasonszerűen alkalmazandók akkor is, ha a termelési adó alá eső szeszfőzde vállalkozója által teendő bejelentés elmulasztásáról van szó, vagy ha a 10. §. hetedik bekezdésében emlitett kedvezmény valamely szesznagykereskedőnek, likőr- és rumgyárosnak vagy égetett szeszes folyadékok töményitésével és átalakitásával foglalkozó félnek megadatott.

21. §.

A kihágás elévülése.

A jelen törvény határozmányai, vagy az erre vonatkozó szabályok elleni kihágás vagy szabályellenesség, ha azért az illető a vétkes cselekmény vagy mulasztás elkövetésének napjától számitott 3 év alatt kérdőre nem vonatott, büntetés tárgya nem lehet.

Digitized by Google

IV. FEJEZET.

Átmeneti intézkedések.

22. §.

A készletben levő égetett szeszes folyadékoknak pótadóval való megrovása.

I. A szabad forgalomba már átment azok az égetett szeszes folyadékok, melyek 1899.évi január hó 1-jén a magyar korona országainak a vámvonalon belüli területén találtatnak, minden liter alkohol után 15 krajczárnyi pótadó alá esnek.

II. A pótadó fizetése alól mentes:

1. az olyan égetett szeszes folyadék, mely a szeszforgalmat közvetitő iparosok (szeszkereskedők, kimérők és kis mértékben elárusitók) birtokában van, ha 10 liter alkoholt meg nem halad, valamint az olyan égetett szeszes folyadék, mely más háztartásokban a családfő birtokában van és 5 liter alkoholnál nem több;

2. az a szesz, mely az 1888. évi XXIV. t.-cz. 6. §-ában megjelölt czélokra van rendelve, ha az államkincstár biztositására szükséges feltételek teljesitvék;

3. az az égetett szeszes folyadék, mely Budapest székes fővárosnak és Pozsony sz. kir. városnak adóvonallal zárt területén találtatik, s mely után a szesz-italmérési adó már megfizettetett.

III. Mindazok a személyek, a kik 1899. évi január hó 1-ső napján olyan égetett szeszes folyadékkészlettel birnak, mely összesen 10, illetőleg 5 liternél több alkoholt tartalmaz, kötelesek 1899. évi január hó 1-jétől számitva három napon belől e folyadék mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azt a községet és helyiséget, melyben ez a folyadék tartatik, az erre kijelölt

Digitized by Google

pénzügyi közegnél irásbelileg bejelenteni. E bejelentési kötelezettség kiterjed azokra a személyekre is, a kik Budapest székes főváros és Pozsony sz. kir. város adóvonallal zárt területén oly égetett szeszes folyadékkészlettel birnak, mely után a szeszitalmérési adó már megfizettetett.

Kivételnek ugy a mennyiség, mint az alkoholtartalom bejelentése tekintetében a készletben levő likőrökuél és más hasonló égetett szeszes folyadékoknál lehet helye, a mire nézve rendeleti uton tétetik intézkedés.

A szeszfőzők és mindazok, a kik égetett szeszes folyadékokkal kereskedést űznek, ilyeneket kimérnek vagy kis mértékben elárusitanak, kötelesek 1899. évi január hó 1-től számitott 60 nap alatt égetett szeszes folyadékkészleteikre nézve, a mennyiben ezek nem tartoznak a szeszforgalmi adó alól mentes alkoholmennyiségek közé és különben is nincsenek szeszforgalmi adóval terhelve, azoknak szerzését, vagy a szeszforgalmi adó lerovását kimutatni.

IV. Hasonlóképpen kötelesek a szeszforgalmi adó lerovását a fogyasztási adóhivatalok előtt kimutatni mindazok, a kik az 1899. évi január hó 1-től számitott 60 nap alatt égetett szeszes folyadékokat Budapest székes főváros vagy Pozsony sz. kir. város zárt adóterületére beszállitanak. Ha a fél a szeszforgalmi adó lefizetését kimutatni nem tudja: az égetett szeszes folyadék csak a szeszforgalmi adónak a fogyasztási adóhivatalnál való lefizetése mellett viheto be a zárt adóterületre.

V. A pénzügyminister megfelelő részletfizetést engedélyezhet az olyan magánfeleknek, a kik a fizetendő pótadót vagyoni helyzetüknél fogva egyszerre lefizetni nem képesek.

Digitized by Google

Likőrgyárosoknak az általuk fizetendő pótadóra nézve a pénzügyminister az 1899. év végéig terjedhető hitelt engedélyezhet. A vonatkozó közelebbi intézkedés rendeleti uton fog megtétetni.

A termelési adó alá eső szeszfőzdék vállalkozói és azok a szeszfinomitók és szesznagykereskedők, a kik a termelési adó alá esett égetett szeszes folyadékoknak a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok vagy Bosznia és Herczegovina területére való kivitelével iparszerűen foglalkoznak, a jelen törvény életbeléptekor meglévő és a fentjelzett kivitelre szánt égetett szeszes folyadék-készleteik után a pótadó lefizetése alól felmenthetők, ha a szóban lévő készleteket kellőleg biztositott és pénzügyi ellenzár alá veendő raktárakba helyezik és az ellenzárlat költségeit viselik. Ez a kedvezmény azokra a likőr- és rumgyárosokra, valamint azokra a szesznagykereskedőkre is kiterjeszthető, a kik likőröket, puncsszencziákat és más édesitett égetett szeszes folyadékokat, továbbá rumot és arrakot a fentemlitett országok területére kivinni szoktak. Az ide vágó egyéb intézkedések rendelet utján fognak megtétetni.

VI. Ha az 1899. évi január hó 1-én készletben levő égetett szeszes folyadékok bejelentése elmulasztatik, vagy ha a hivatalos felvételnél megállapitott alkoholmennyiség többel, mint 5%-kal nagyobb annál az alkoholmennyiségnél, mely bejelentetett: az igy megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett pótadó négyszeres összegétől annak nyolczszoros összegéig terjedhető pénzbüntetés alkalmazandó.

A bejelentésben foglalt másnemű valótlanságok, melyek nem az alkohol mennyiségére vonatkoznak, 2 forinttól 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel fenyittetnek.

Digitized by Google

Ha a készletek szerzésének, illetőleg azok megadóztatásának szabályszerű igazolása elmulasztatik, a nem igazolt alkoholmennyiség után járó szeszforgalmi adó négyszeres összegétől annak nyolczszoros összegéig terjedhető pénzbüntetésnek van helye.

A pótadó kiszámitására és beszedésére vonatkozó részletes határozatokat a pénzügyminister rendeleti uton fogja közzétenni.

V. FEJEZET.

Záró határozatok.

23. §.

Illetékesség kihágási esetekben.

A jelen törvény határozmányai ellen elkövetett kihágások felett, a mennyiben az 1883: XLIV. t.-cz. 104. §-a értelmében a rendes eljárás abbanhagyása nem engedélyeztetett:

1. ha a pénzbüntetés a megröviditett, vagy a megrövidités veszélyének kitett adó többszörösében van megállapitva, az 1871: LXVI. t.-cz. által megjelölt első folyamodású törvényszékek és az 1890: XXV. t.-cz. alapján szervezett kir. itélőtáblák, utóbbiak mint másod- és utolsó fokú biróságok;

2. minden más esetben, valamint abban az esetben is, ha a biróság az 1883: XLIV. törvényczikk 106. §-a alapján a felet az államkincstár megröviditését czélzó szándék hiánya miatt felmenti és ez okból a fenforgó kihágási ügy csak mint szabályellenesség büntetendő, a pénzügyministerhez intézendő felebbezés fentartásával a pénzügyigazgatóságok határoznak.

Digitized by Google

Horvát-Szlavonországokban a jelen §. 1. pontja alatti esetekben az 1871: LXIV. t.-cz. által fenntartott pénzügyi törvényszékek illetékesek.

A jelen §. 2. pontja alapján jogérvényes határozattal kiszabott pénzbüntetésnek szabadságvesztés-büntetésre való átváltoztatására nézve az 1894. évi XV. t.-cz. 14. §-a nyer alkalmazást.

24. §.

A szeszitalmérési adó megszüntetése.

Az 1888: XXXV. törvényczikknek ama határozmányai, melyek a szeszitalmérési adóra vonatkoznak, továbbá az 1890: XXXVI. t.-cz. 5. §-a második és harmadik bekezdéseinek, 6., 7. és 8. §-ainak, a 9. §. *d), e), f)* és *g)* pontjainak, az 1892: XV. t.-cz. 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13. és 14. §-ainak a szeszre vonatkozó határozmányai hatályon kivül helyeztetnek.

Az 1888: XXXV. törvényczikknek a szeszes italok kimérésére és kis mértékben való elárusitására vonatkozó 1—16. §-ai, — kivévén ezeknek a szeszitalmérési adóra vonatkozó rendelkezéseit, — valamint a most emlitett törvényczikknek az italmérési illetékre vonatkozó egyéb határozmányai e törvény által nem érintetvén, azok a szeszes folyadékok kimérésével vagy kis mértékben való elárusitásával foglalkozókra nézve a jövőben is mérvadók.

25. §.

Életbeléptetési intézkedés.

Jelen törvény kiterjed a magyar korona országainak egész területére, és a mennyiben kifejezetten másként nem rendelkezik, 1899. évi január hó 1-ső napján lép életbe.

Digitized by Google

26. §.

Végrehajtási záradék.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister, a kereskedelemügyi minister és az igazságügyminister, Horvát-Szlavonországra nézve a pénzügyminister és a kereskedelemügyi minister, — a kik e tekintetben Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánjával egyetértőleg járnak el, — bizatnak meg.

Digitized by Google

XVII. TÖRVÉNYCZIKK

a czukor- és sörfogyasztási adóról.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 9-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

I. FEJEZET.

Alapelvek.

1. §.

A czukor- és sörfogyasztási adó tárgyai és tételei.

A következő élvezeti czikkek, u. m.:

1. a czukoradóról szóló 1888 : XXIII. törvényczikk 1. §-ának 1. pontjában megjelölt nemű czukor, mely a magyar korona országainak területén való fogyasztásra van rendelve,

2. a czukorkák, a kándirozott gyümölcs, a csokoládé és a csokoládégyártmányok, melyek a magyar korona országainak területére, egy kilogrammot meghaladó mennyiségekben, oly helyről szereztetnek be, melyre a jelen törvény hatálya nem terjed ki,

3. a likörök, a melyek a magyar korona országainak területére egy litert meghaladó mennyiségekben oly helyről szereztetnek be, melyre a jelen törvény hatálya nem terjed ki, végül

4. a magyar korona országainak területén való fogyasztásra rendelt mindennemű sör, külön fogyasztási adó alá esnek.

E fogyasztási adó 100 kilogramm tiszta súly után a czukornál 6 forintban, a czukorkáknál 5 forintban, a

Digitized by Google

kándirozott gyümölcsnél 4 forintban, a csokoládénál és a csokoládégyártmányoknál 3 forint 50 krajczárban, egy hektoliter likör után 2 forintban és egy hektoliter sör után 5 forintban állapittatik meg.

2. §.

Adómentességek.

A rendeletileg meghatározandó feltételek és ellenőrzési intézkedések betartása mellett nem esnek fogyasztási adó alá:

a) az a czukor (1. §. 1. pont), a mely czukorkák, kándirozott gyümölcs, csokoládé, csokoládégyártmányok és likőrök előállitására fordittatik és ezekben az árúczikkekben oly helyekre szállittatik, melyekre a jelen törvény határozmányai nem terjednek ki,

b) a czukorminták,

c) az a sör, melyet a sörfőzde vállalkozója a sörfőzdében alkalmazott személyzet részére rendeletileg megállapitható mérvben úgynevezett háziital gyanánt ellenszolgáltatás nélkül kioszt.

3. §.

Az adó fizetésére kötelezett személyek.

1. A czukorfogyasztási adó alá eső olyan czukor után, a mely valamely czukorgyártelepről, vagy czukor tartására rendelt szabadraktárból egy és ugyanazon átvevő részére 50 métermázsánál kisebb mennyiségben szállittatik ki, illetőleg a czukorgyártelepen kerül fogyasztásra, a czukorfogyasztási adót az illető czukorgyártelep vagy szabadraktár vállalkozója tartozik megfizetni.

2. A sörfogyasztási adó alá eső olyan sör után, a mely a sörfőzdéből egy és ugyanazon átvevő részére 50

Digitized by Google

hektoliternél kisebb mennyiségben szállittatik ki, illetőleg a vállalat telepén kerül adóköteles fogyasztásra, a sörfogyasztási adót a sörfőzde vállalkozója tartozik megfizetni.

3. Olyan czikkek beszerzésénél, a melyek után a czukor-, illetve a sörfogyasztási adó nem fizettetett le, vagy még nem volt lefizetendő, ezt az adót a czikkek átvevője köteles megfizetni.

4. §.

Az adó megszabására vonatkozó illetékesség.

Sem az a kérdés, hogy fizetendők-e az 1. §-ban megjelölt adók, sem az adók mérvének meghatározása birósági eljárás tárgyát nem képezheti.

5. §.

Az adóhátralékok behajtása.

A le nem fizetett czukor- vagy sörfogyasztási adó a hátralékos közadók behajtására nézve megszabott módon hajtandó be.

Csőd esetén a czukor- és sörfogyasztási adó a többi állami adóval egy osztályba sorozandó.

6. §.

Segédkezés a megadóztatás keresztülvitelénél.

A községi elöljáróságok kötelesek a jelen törvény határozmányainak végrehajtására hivatott közegeknek hivatalos eljárásukban kivánatukra haladék nélkül segédkezet nyujtani.

A községi elöljáróságnak e czélra kirendelt közege köteles eme hivatalos eljárásnál folytonosan jelen lenni,

Digitized by Google

kihágás vagy szabályellenesség esetében a felvett tényleirást vagy leletet, a kihallgatási jegyzőkönyveket és a vizsgálathoz tartozó minden egyéb okmányt és segédiratot szintén aláirni és egyáltalában mindenben törvényes segélyt szolgáltatni.

A vasuti és gőzhajózási vállalatok és a postahivatalok tartoznak az általuk szállitás végett átvett, a szabad forgalomban előforduló czukor-, czukorka-, kándirozott gyümölcs-, csokoládé-, csokoládégyártmány-, likőrés sörküldeményeket a pénzügyminister által kiadandó utasitásnak megfelelően a feladáskor, valamint a rendeltetési helyre való érkezés alkalmával, utóbbi esetben a küldeménynek a czímzett részére leendő kiszolgáltatása előtt, az illetékes pénzügyőri szakasznál vagy az erre kijelölt pénzügyi közegnél vagy hivatalnál irásban bejelenteni.

7. §.

Elévülés.

A czukor- és sörfogyasztási adó elévül, ha beszedése vagy biztositása öt éven át nem szorgalmaztatott.

8. §.

Felelősség a szabályok határozmányainak betartásáért.

Ha valamely adókövetelés a fennálló szabályok határozmányainak be nem tartása folytán veszendőbe megy, az, a kit a mulasztás terhel, az államkincstárnak okozott kárért felelős.

Digitized by Google

II. FEJEZET.

A czukor- és a sörfogyasztási adó biztositására és beszedésére vonatkozó határozmányok.

9. §.

Bejelentések.

1. A czukorgyártelep vagy a czukor tartására rendelt szabad raktár vállalkozója mindannyiszor, a hányszor czukorfogyasztási adó alá eső czukrot (1. §. 1. pont) 50 métermázsánál kisebb mennyiségben egy és ugyanazon átvevő részére kiszállitani, vagy a vállalat telepén leendő fogyasztásra forditani szándékozik, tartozik az illető vállalat állandó felügyeletével megbizott pénzügyi hivatalnál vagy közegnél a pénzügyminister által közelebbről meghatározandó módon bejelenteni:

a) a küldemény kiraktározásának, illetve kiszállitásának napját;

b) a küldeményben foglalt tartályok számát, jeleit és számjegyeit;

c) minden egyes csomagra nézve külön a czukortermelvény nemét, teljsúlyát és tiszta súlyát. Süvegczukor elszállitása alkalmával elegendő az egész küldemény súlyának és a benne foglalt czukorsüvegek számának a bejelentése;

d) a küldeménynek rendeltetési helyét és annak közvetlen átvevőjét;

e) az esedékes czukorfogyasztási adó összegét.

2. A sörfőzde vállalkozója mindannyiszor, a hányszor sört a vállalat telepéről elszállitani, vagy a vállalat telepén fogyasztásra forditani szándékozik, tartozik az erre kijelölt pénzügyi hivatalnál vagy közegnél a pénz-

Digitized by Google

ügyminister által közelebbről meghatározandó módon bejelenteni:

a) a küldemény kiraktározásának, illetve kiszállításának napját;

b) a küldeményben foglalt tartályok számát, nemét, jeleit és számjegyeit;

c) minden egyes tartályra nézve külön a benne foglalt sör mennyiségét literekben;

d) a küldemény rendeltetési helyét és annak közvetlen átvevőjét; végre

e) ha a sörfogyasztási adó az illető sörmennyiség után a sörfőzde vállalkozója által fizetendő (3. §. 2. pont), az esedékes adó összegét.

3. Ha a czukorfogyasztási, illetve a sörfogyasztási adó az adó alá eső czikkek beszerzése alkalmával fizetendő, akkor az adófizetésre kötelezett fél (3. §. 3. pont) a pénzügyminister által rendeletileg közelebbről meghatározandó módon az erre a czélra kijelölt pénzügyi hivatalnál vagy közegnél az illető czikkek átvétele után azonnal bejelenteni köteles:

a) az átvétel napját;

b) a nevét, lakhelyét és foglalkozását annak, a kitől az adóköteles czikkeket beszerezte;

c) az adóköteles czikkek nemét és a tartályok nemét és darabszámát;

d) minden egyes tartályra nézve külön, és pedig a czukor-, czukorka-, kándirozott gyümölcs-, csokoládé-küldeményeknél és csokoládégyártmányoknál a teljsúlyt, likőröknél és sörnél pedig a folyadék mennyiségét literekben. Süvegczukor beszerzése alkalmával elegendő a küldemény összes teljsúlyának és a benne foglalt czukorsüvegek számának a bejelentése.

Digitized by Google

10. §.

Az adó esedékessége.

Az 1. §. szerint fizetendő czukorfogyasztási és sörfogyasztási adó a 9. §. szerinti bejelentés megtételére meghatározott időben esedékes és, a hitelezés (11. §.) esetét kivéve, készpénzben azonnal lefizetendő, miről a félnek fizetési bárcza adatik.

Az adó több küldemény után leszámolásra előre is lefizethető.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a czukor- és a sörfogyasztási adónak, az általa meghatározandó feltételek mellett, az erre a czélra külön készitendő bélyegjegyek alkalmazása utján való lerovását is megengedhesse és hogy ezen adónemek befizetése tekintetében egyéb könnyitéseket is engedélyezhessen; nevezetesen megbizhatja ezeknek az adóknak a beszedésével a vasuti és a gőzhajózási vállalatokat és a postahivatalokat is.

A bejegyzett czukor- és sörnagykereskedőknek megengedheti a pénzügyminister, hogy a rendeleti uton megállapitandó feltételek és megfelelő biztositék mellett a czukorfogyasztási, illetve a sörfogyasztási adót csak akkor fizessék le, a mikor a czukor vagy a sör a jelen törvény hatálya alá eső területen való fogyasztásra kiszállittatik.

Az ilyen kiszállitások a 9. §. 1., illetőleg 2. pontjában meghatározott módon bejelentendők.

11. §.

Az adó hitelezése.

A czukorgyártelepek, czukor tartására rendelt szabadraktárak és a sörfőzdék vállalkozóinak, végre a 10. §-ban emlitett czukor- és sörnagykereskedőknek, kérelmükre,

Digitized by Google

a czukorfogyasztási, illetve a sörfogyasztási adó fizetésére elegendő biztositék mellett hitel engedélyeztetik oly módon, hogy az egy-egy hónapban előirt czukorfogyasztási adóösszegek az előirás hónapjának lejárta után következő negyedik hónap utolsó napjáig, és az egy-egy hónapban előirt sörfogyasztási adóösszegek az előirás hónapjának lejárta után következő hatodik hónap utolsó napjáig hiteleztetnek, tehát például a január havi czukorfogyasztási adó csak május hó utolsó napján, a január havi sörfogyasztási adó pedig julius hó utolsó napján, s ha ez a nap vasárnapra vagy ünnepnapra esnék, a reá következő hétköznapon legyen egyszerre befizetendő.

A hitel az egy termelési időszakon belül eső adóelőirásokra, azaz a czukorfogyasztási adóra nézve egyik év augusztus havának 1-től a másik év julius havának 31-ig, a sörfogyasztási adóra nézve pedig az egyik év szeptember havának 1-től a másik év augusztus havának 31-ig engedélyeztetik és a hitelengedély ujabb kérelemre évről-évre megujittatik.

E kedvezményből kizáratnak mindazok:

1. a kik nyereségvágyból eredő bűntett, vétség vagy hasonló kihágás, vagy csempészkedés, vagy az iparvállalatukban elkövetett pénzügyi kihágás miatt már elmarasztalva voltak;

2. a kik csőd alatt állanak.

Az 1. pont alatt emlitett kizáró ok az illető büntető határozat jogerőre emelkedése napjától számitandó három év letelte után szünik meg, de a pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy méltánylást érdemlő esetekben ezt a határidőt rövidebbre is szabhassa.

A ki valamely esedékes hitelrészlettel adós marad, annak a folyó termelési időszak még hátralevő idejére

Digitized by Google

hitel többé nem engedélyezhető, sőt attól a hitelezés a következő termelési időszakra is egészben megtagadható.

Ez esetben a még hátralevő hitelezett összes adótartozás, ennek az esedékességi naptól, illetőleg a hitel elvesztése napjától számitandó törvényes mérvű késedelmi kamataival együtt, végrehajtás utján beszedendő.

12. §.

A czukornak külön hivatalos zárjegyekkel való ellátása.

Mielőtt a czukorgyártelep vagy a czukor tartására rendelt szabadraktár vállalkozója által megadózandó czukor (3. §. 1. pont) a czukorgyártelepről vagy a szabadraktárból kiszállittatnék, s illetőleg mielőtt az olyan czukor, mely után a czukorfogyasztási adó a beszerzés alkalmával fizetendő (3. §. 3. pont), a czukoradóról szóló 1888 : XXIII. t.-cz. 26. §-ában előirt, hivatalos jegyekkel ellátott csomagból kivétetnék vagy másnak átengedtetnék: hivatalosan megállapitandó a czukornak súlya és az ilyen czukor a pénzügyminister által rendeletileg megállapitandó külön hivatalos zárjegygyel is látandó el.

A magyar korona országainak területén való fogyasztásra szánt czukornak (1. §. 1. pont) ezzel a külön hivatalos zárjegygyel kell ellátva lennie mindaddig, a mig annak az 1888 : XXIII. törvényczikk 26. §-ában előirt hivatalos jegyekkel ellátott csomagból való kivétele kicsinyben való eladás, fogyasztás vagy másnemű felhasználás végett elkerülhetlenné nem vált. A czukornak a külön hivatalos zárjegygyel ellátott csomagból való kivétele alkalmával a fél e külön hivatalos zárjegyet is szétszakitani, vagy más módon használhatlanná tenni

Digitized by Google

tartozik. Az olyan czukor, a mely akkor, a mikor ily külön hivatalos zárjegygyel kell, hogy ellátva legyen, a nélkül, vagy hamisitott, utánzott vagy egyizben már használt zárjegygyel ellátva találtatik, úgy tekintetik, mintha ez után a czukor után a czukorfogyasztási adó le nem fizettetett volna. Az, a kinél ilyen czukor találtatik, köteles a terhére kirovandó büntetésen felül ez után a czukor után a czukorfogyasztási adót azonnal lefizetni.

13. §.

A sör-tartályoknak hivatalos zárjegyekkel való ellátása.

Mielőtt a sörfőzde vállalkozója által megadózandó sör (3. §. 2. pont) a sörfőzdéből kiszállittatnék, s mielőtt az olyan sör, mely után a fogyasztási adó a beszerzés alkalmával fizetendő (3. §. 3. pont), beraktároztatnék vagy másnak átengedtetnék: hivatalosan megállapitandó a sörnek mennyisége s az azt tartalmazó hordók, illetve a palaczkokat tartalmazó ládák a pénzügyminister által rendeletileg megállapitandó módon hivatalos zárjegyekkel látandók el olyképen, hogy az illető tartályokból a sört a zárjegy megsértése nélkül kivenni ne lehessen.

A fentiek szerint lezárt hordókból vagy ládákból a sört csakis a hivatalos zárjegyeknek akként való felbontásával szabad kivenni, hogy a zárjegyeknek az illető tartályokon nyomuk maradjon mindaddig, a mig azokban sör foglaltatik.

Sört csak olyan hordókban szabad szállitani vagy tartani, a melyeken két aknanyilásnál több nincsen.

A mennyiben valaki sört nem hordókban, vagy palaczksört nem ládákban, hanem másnemű tartályokban akar tartani vagy szállitani, erre nézve a pénzügyminister engedélyét tartozik megszerezni és köteles magát a

Digitized by Google

pénzügyminister által az illető tartályoknak zárjegyekkel való ellátására vonatkozólag kiadandó rendeletnek alávetni.

A magyar korona országainak területén szabad forgalomban talált sörnek (1. §. 4. pont) hivatalos zárjegygyel kell ellátva lennie mindaddig, mig annak az ily hivatalos zárjegygyel ellátott tartályból (hordóból vagy ládából) való kivétele kimérés, kicsinybeni eladás vagy fogyasztás végett elkerülhetlenné nem vált.

A sört tartalmazó olyan hordók vagy ládák, a melyek akkor, a mikor ilyen zárjegygyel kell, hogy ellátva legyenek, zárjegy nélkül, avagy hamisitott, utánzott vagy már használt zárjegyekkel ellátva találtatnak, úgy tekintetnek, mintha a bennük foglalt sör után járó fogyasztási adó le nem fizettetett volna. Az, a kinél ily hordók vagy ládák találtatnak, köteles a terhére kirovandó büntetésen felül az ilyen hordók, illetve az ilyen ládákban foglalt palaczkok összes ürtartalmának megfelelő sörmennyiség után járó sörfogyasztási adót azonnal lefizetni.

14. §.

A *sörfőzde-vállalkozók kötelezettségei.*

A sörfőzde-vállalkozók a sörtermelés után járó adó iránti törvények és szabályok értelmében vezetendő termelési és kiadási lajstromokkal kapcsolatban a pénzügyminister által rendeletileg megállapitandó módon külön lajstromokat tartoznak vezetni, és pedig bevételi feljegyzést a sörfőzdében termelt sörről, és eladási lajstromot az általuk kiszállitott, illetve felhasznált mennyiségekről, akként, hogy a lajstromokból a sörfogyasztási adó lefizetése ellenőrizhető legyen. A bevételi feljegyzésbe a termelt sörmennyiségek ugyanoly módon és ugyanazon időben vezetendők be, a mint azok a termelési lajstromba

Digitized by Google

is bevezettetnek. Az eladási lajstromba a sörfőzde telepén fogyasztásra került, valamint a sörfőzdéből kiszállitott sör esetről-esetre, a sör mennyiségének, illetőleg a vevő nevének és lakhelyének kitétele mellett, úgy a törzs-, mint a szelvénybárczába összhangzóan bevezetendő. E lajstromok havonként lezárandók s a sörfogyasztási adó lefizetésére vonatkozó okmányokkal együtt a vállalat felügyeletével megbizott pénzügyi hivatalnak vagy közegnek átadandók.

A sörfőzdékben a sörkészletek időről-időre hivatalosan megállapittatnak. Ha a talált készlet kisebb, mint milyennek a bevételi feljegyzés és az eladási lajstrom zárlata szerint kellene lennie és ez a különbözet a közvetlenül megelőző készletfelvétel óta bevételezett sörmennyiségek $6^1/_2$%-át meghaladja: a vállalkozó köteles a hiány után a sörfogyasztási adót a megállapitástól számitott három nap alatt végrehajtás terhe mellett lefizetni, hacsak teljes hitelt érdemlő módon be nem bizonyitja, hogy a hiányzó sörmennyiség előreláthatatlan és elhárithatlan esemény folytán megsemmisült és az eseményről, mihelyt az a vállalkozónak, s ha a vállalatot nem maga vezeti, helyettesének tudomására jutott, 24 óra alatt a pénzügyigazgatóságnál irásbelileg, ha pedig a pénzügyigazgatóság székhelye és a vállalat helye között távirdai összeköttetés áll fenn, táviratilag is jelentést tett.

A sörfőzde-vállalkozó sörfőzde-telepén csak külön erre szolgáló elkülönitett helyiségben mérhet ki sört, s e helyiség meg kell hogy feleljen azoknak a feltételeknek, a melyek annak ellenőrizhetése végett szükségesek, hogy e helyiségben csak oly sör méressék ki, a mely után a sörfogyasztási adó (3. §. 2. pont) lefizettetett.

Az olyan sörfőzdékben, melyek állandó ellenőrzés alá helyeztetnek, a vállalkozó köteles a vállalat

Digitized by Google

állandó felügyeletére rendelt pénzügyi közegek számára irodául alkalmas helyiséget átengedni.

15. §.

A czukor- és sörkereskedők és kimérők, továbbá az olyan iparűzők kötelezettsége, a kik iparukhoz czukrot használnak fel.

Azok, a kik czukorral vagy sörrel kereskednek, vagy a kik czukrot vagy sört árulnak avagy sört kimérnek, végre a kik olyan ipart folytatnak, a melyhez czukrot használnak fel, tartoznak a czukor vagy sör átvételénél meggyőződni arról, hogy az egyes tartályok a 12., illetve a 13. §-ban előirt külön zárjegyekkel el vannak-e látva?

Ha ez alkalommal azt látják, hogy az előirt külön zárjegyek hiányoznak, hamisitottak, utánzottak, vagy már használva voltak, s erről legkésőbben az átvétel időpontjától számitott 48 óra alatt a legközelebbi pénzügyi közegnél jelentést tesznek: a 20. §. szerinti büntető eljárás alá nem esnek.

Azok, a kik sörnek palaczkozásával foglalkoznak, kötelesek ezt az üzletüket annak megkezdése előtt legalább 8 nappal, a mennyiben pedig üzletük a jelen törvény életbeléptekor már fennállana, 8 nappal a törvény életbelépte előtt az illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelenteni. Ezek a felek az általuk palaczkozott sörmennyiségekről a pénzügyminister által rendeleti uton meghatározandó könyveket tartoznak vezetni és kötelesek ezeket a könyveket 5 évig megőrizni.

Ezeket a feleket a pénzügyminister arra is kötelezheti, hogy a sör lefejtésére általuk használt palaczkokon czégük jelzését állandó módon kitüntessék.

A magyar korona országainak határától legfölebb 15 kilométernyi távolságon belül azok, a kik czukor-

Digitized by Google

vagy sörkereskedéssel, eladással és kiméréssel foglalkoznak, valamint azok, a kik olyan ipart folytatnak, a melyhez czukrot használnak fel, kötelesek már 1898. évi deczember hó 1-ső napjától kezdve olyan feljegyzéseket vezetni, a melyekből az általuk beszerzett és elárusitott vagy kimért, illetve felhasznált czukor, illetőleg sör mennyisége kivehető legyen. Ezek a felek, valamint mindazok, a kik az emlitett határterületen 25 kilogrammot meghaladó czukorkészlettel vagy 25 litert meghaladó sörkészlettel birnak, tartoznak a beszerzést számlákkal, — s a mennyiben a czukor-, illetve a sörfogyasztási adót ők tartoztak fizetni (3. §. 3. pont), — az adó lefizetését bárczákkal vagy más fedezeti okmányokkal igazolni.

Ezek a rendelkezések mindazokra a községekre is kiterjeszthetők, a melyekben sörrel vagy czukorral nagyobb mérvű csempészkedés üzetik.

16. §.

Hivatalos szemle.

A jelen törvény végrehajtására hivatott pénzügyi közegek a czukorgyártelepek, a czukor tartására rendelt szabadraktárak, a sörfőzdék, a czukor- és sörkereskedők, elárusitók vagy kimérők, továbbá az iparüzletükben czukrot felhasználó és a sörpalaczkozással foglalkozó felek üzleti helyiségeibe, s nevezetesen a czukortermelvények és a sör tartására, árulására és felhasználására szolgáló helyiségekbe, valamint azokba a helyiségekbe, a melyek ezekkel közvetlen összeköttetésben állanak, nappal, és az üzlet folyama alatt éjjel is szabadon bemehetnek és hivatalos eljárásuk kellő befejezéseig ottan tartózkodhatnak.

Digitized by Google

A vállalkozó köteles vagy személyesen vagy munkásai által nekik hivatalos eljárásukban kivánságukra segédkezet nyujtani.

E közegek az üzleti helyiségbe a fentemlitett eseteken kivül is szabadon bemehetnek valamely községi elöljárósági közeg, vagy más hatósági személy jelenlétében, és hivatalos eljárásukban öket akadályozni nem szabad.

Jövedéki vizsgálatok esetében köteles a vállalkozó, illetve helyettese, az adóbárczákat, lajstromokat és egyéb okmányokat, melyeknek megőrzését a törvény rendeli, vonakodás nélkül előmutatni és szükség esetén a pénzügyi közegeknek téritvény mellett átadni.

Kihágás esetében a vállalat felügyeletére (ellenőrzésére) hivatott pénzügyi közegek jogositva vannak az üzlet vállalkozója által a maga saját czéljaira vezetett üzleti és iparkönyveket és másnemű feljegyzéseket, valamint az üzletre vonatkozó levelezéseket megtekinteni, és ezeket a könyveket, feljegyzéseket és levelezéseket a pénzügyőrség szervezete és szolgálata iránti szabályok erre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő módon lefoglalni.

A vállalkozó vagy annak helyettese a fentemlitett könyveket, feljegyzéseket és levelezéseket az illető pénzügyi közegek kivánatára téritvény mellett átadni köteles.

III. FEJEZET.

Büntető határozatok.

17. §.

A pénzügyi közegek akadályozása hivatalos eljárásukban.

A kik a pénzügyi közegeket ama jogaik gyakorlatában, a melyeknél fogva az iparűzők helyiségeibe (16. §.)

Digitized by Google

beléphetnek, az iparüzlet folyama alatt ott jelen lehetnek, vagy a fennálló szabályok korlátain belül kutatást tarthatnak, törvényes ok nélkül gátolják és az üzleti helyiségbe való belépésnek, kutatásnak ellenszegülve, az eme helyiségekben való jelenlétüket akadályozzák, vagy a helyiségek és tartályok kivánt felnyitását, az iparkönyvek, adóbárczák vagy más okiratok szabályszerű előmutatását megtagadják: a mennyiben az általános büntető törvény szerinti eljárásnak helye nincs, 10 forinttól 1.000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetnek.

18. §.

Az adó alá eső tárgyak elsikkasztása vagy megsemmisitése.

A ki az alatt az idő alatt, a mig a pénzügyi közegek a 17. §-ban felsorolt esetekben a hivatalos eljárásban akadályoztattak, vagy ha ellenszegülés nem is történt volna, de a hivatalos eljárás teljesitése vagy az ebbeli eljárás feletti felügyelet alatt a pénzügyi közegek tudta és beleegyezése nélkül adótárgyakat az emlitett helyiségekből vagy a tartályokból elvisz, megsemmisit vagy minőségükre nézve oly módon átalakit, hogy az adótárgyak ez által a czukor-, illetve a sörfogyasztási adó alól elvonatnak: ezért a kihágásért, valamint annak megkisérléseért is, a szabályellenesen elvitt, megsemmisitett vagy átalakitott tárgytól járó fogyasztási adónak 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig a pénzbüntetés alapjául szolgáló adóösszeg teljes biztossággal megállapitható nem volna, 20 forinttól 2.000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sujtatik.

Digitized by Google

19. §.

A bejelentés elmulasztása. Valótlan bejelentés.

Kihágást követ el és a megröviditett, vagy a megrövidités veszélyének kitett czukor-, illetve sörfogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, a ki a jelen törvény 9. §. 1. és 2. pontjában körülirt bejelentésnek kellő időben való megtételét elmulasztja.

A 9. §. 3. pontjában körülirt bejelentésnek elmulasztása esetében a kihágás tárgyát képező adóköteles czikk annak tartályaival együtt elkoboztatik. Ha az elkobzás alá eső adóköteles czikk rendelkezésre már nem áll, vagy pedig a büntetés végrehajtása végett igénybe már nem vehető, ez esetben az elkobzás helyett a kihágás tárgyát képező amaz adóköteles czikk után járó czukorfogyasztási, illetőleg sörfogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetés alkalmazandó, a mely czikk elkobzás alá esett volna.

Ha az előirt bejelentés benyujtatott ugyan, de az adótárgy mennyiségére nézve valótlan bevallás történt oly módon, hogy annak mennyisége a valóságban a bejelentett mennyiségnél ennek 5%-ával nagyobb lenne: a pénzbüntetés annak a czukor-, illetve sörfogyasztási adóösszegnek 4—8-szorosával szabandó meg, a mely a bejelentett és a tényleg előtalált mennyiség közötti különbözet után esik.

20. §.

A hivatalos zárjegyek hiánya és megsértése.

Kihágásnak minősitendő és a kihágás tárgyát képező czukor vagy sör után járó fogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel

Digitized by Google

büntetendő, ha a 15. §. első és második bekezdésében emlitett felek valamelyike czukrot vagy sört akkor, a mikor annak a jelen törvény 12., illetve 13. §-a értelmében külön hivatalos zárjegygyel ellátva kellene lennie, hamisitott, utánzott vagy már használt jegyekkel ellátva, — habár eme körülményről tudomással birt, vagy foglalkozásánál fogva, kellő figyelemmel, tudomással kellett volna hogy birjon, — vagy hivatalos zárjegy nélkül, vagy sört kettőnél több aknanyilással biró hordókban, avagy a pénzügyminister által meg nem engedett másnemű tartályokban készletben tart, magához vesz, áruba bocsát, vagy más személynek átenged.

Az, a ki a sört a sörös hordókon és a palaczkokat tartalmazó ládákon alkalmazott zárjegyek szabályszerű felbontása (13. §.) nélkül vesz ki, kihágást követ el és 2 frttól 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

21. §.

A czukor és sör adómentes felhasználása iránti szabályok megszegése.

A ki a jelen törvény 2. §-a alapján engedélyezett adómentességet olyan czikkekre nézve veszi igénybe, a mely czikkekre nézve az adómentesség igénybevétele czéljából rendeleti uton meghatározott feltételek és ellenőrzési intézkedések betartva nem lettek: ezért a kihágásért a jogosulatlanul igénybe vett adómentesség tárgyát képező czikkek után járó fogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágás ismétlése esetében az adómentesség kedvezménye is megvonható.

Digitized by Google

22. §.

A sörfőzdevállalkozókat terhelő kötelezettségek megszegése.

Az a sörfőzdevállalkozó, a ki a 14. §. szerint vezetendő lajstromokat valótlanul, vagy úgy vezeti, hogy azokból a sörfogyasztási adó lefizetésének ellenőrzésére szolgáló adatok nem vehetők ki, — a mennyiben az általános büntetőtörvény szerinti eljárásnak helye nincs, — kihágást követ el és 20 forinttól 2.000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel és ezen felül, a mennyiben a cselekmény vagy mulasztás a sörfogyasztási adó megröviditésével kapcsolatos, a megröviditett sörfogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

Ugyancsak kihágást követ el és 5 frttól 500 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik az a sörfőzdevállalkozó, a ki a pénzügyigazgatóságtól ez iránt hozzá intézendő felszólitás daczára a sörfőzde telepén oly helyiségben mér ki sört, a mely helyiség az ellenőrzés feltételeinek (14. §.) meg nem felel. Ebben az esetben az italmérési engedély is megvonható.

23. §.

A sör palaczkozásával foglalkozó felek kötelezettségeinek megszegése.

Az, a ki sör-palaczkozással foglalkozik és a jelen törvény 15. §-ában az ily felekre nézve előirt kötelezettségeket megszegi: kihágást követ el és 5 frttól 500 frtig terjedhető pénzbüntetéssel s ezen felül, a mennyiben ez a cselekmény vagy mulasztás a sörfogyasztási adó megröviditésével kapcsolatos, a megröviditett sörfogyasztási adó 4-szeres összegétől annak 8-szoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

Digitized by Google

24. §.

A szabályellenességek büntetése.

A jelen törvénybe és az annak alapján kiadott pénzügyministeri rendeletekbe ütköző minden egyéb, külön büntetéssel nem sujtott cselekmény és mulasztás, mint szabályellenesség, 1—100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nevezetesen ilyen szabályellenességet képez:

1. ha a czukor vagy sör eladásával vagy kimérésével foglalkozó felek, valamint azok, a kik olyan ipart folytatnak, a melyhez czukrot használnak fel, a pénzügyminister által a 15. §. alapján elrendelt feljegyzéseket nem vezetik, vagy nem pontosan vezetik;

2. ha a vasuti és gőzhajózási vállalatok vagy a postahivatalok a 6. §. szerint teendő bejelentést elmulasztják.

25. §.

Dologi kezesség.

Kihágási esetekben, midőn a pénzbüntetés a megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett czukor-, illetve sörfogyasztási adó többszörösében állapitandó meg, a kihágás tárgya a kiszabandó pénzbüntetés biztositására zálogul szolgál és pedig olyformán, hogy abban az esetben, ha a pénzbüntetést az illető fél azonnal le nem fizetné, vagy megfelelő összeg letéteményezése által nem biztositaná, a kihágás tárgya elárvereztessék és annak árából a felmerült költség és a megröviditett adó levonása után mutatkozó többlet a pénzbüntetés fedezésére forditassék.

Digitized by Google

26. §.

A vállalkozó kezessége a pénzbüntetés iránt.

A czukorgyártelep, a czukor tartására rendelt szabadraktár, illetve a sörfőzde üzletvezetője, vagy az üzleti helyiségekből való távollétének ideje alatt annak helyettese, a czukornak, illetőleg sörnek az üzleti helyiségekből bejelentés nélkül vagy másküléönben szabályellenes elszállitásánál tettesnek tekintetik, hacsak ő vagy helyettese ennél az ellszállitásnál nem ártatlan, és a kihágás tárgya nem képezte egyszersmind lopásnak vagy sikkasztásnak tárgyát.

A czukorgyártelep, a czukor tartására rendelt szabadraktár, illetve a sörfőzde vállalkozója, ha az üzletet nem maga vezeti, az üzletvezető, illetve annak helyettese terhére megszabott pénzbüntetésért föltétlenül szavatol.

A vállalkozónak ez a szavatossága kiterjed a pénzbüntetés egész összegére, mely az üzletvezető- vagy helyettesétől be nem hajtható.

Felhatalmaztatik azonban a pénzügyminister, hogy olyan esetben, midőn az üzletvezető vagy helyettese a tőlük be nem hajtható pénzbüntetés helyett alkalmazandó szabadságvesztés-büntetésének foganatositása végett rendelkezésre áll, a vállalkozó szavatosságát kivételesen a pénzbüntetésnek csak egy részére korlátozhassa abban az esetben, ha a vizsgálat adatai által beigazoltatott az, hogy

a) a kihágás tettese a törvény rendelkezéseit nem csupán tévedés vagy mulasztás folytán, hanem szándékos cselekvés által szegte meg, vagy

b) a vállalkozót a kihágás tekintetében vétkesség egyáltalában nem, vagy csak igen kis mérvben terheli,

Digitized by Google

és hogy ő e kihágásból még közvetve sem húzhatott hasznot.

A pénzbüntetésnek azon része helyett, melyre nézve a vállalkozó szavatossága kivételesen elengedtetett, a tettes ellenében a biróilag megállapitott szabadságvesztés büntetésének aránylagos mérve alkalmazandó.

E szakasz rendelkezései hasonszerűen alkalmazandók akkor is, ha a 10. §. negyedik bekezdésében emlitett kedvezmény valamely czukor- vagy sörnagykereskedőnek megadatott.

27. §.

A kihágás elévülése.

A jelen törvény határozmányai, vagy az erre vonatkozó szabályok elleni kihágás vagy szabályellenesség, ha azért az illető a vétkes cselekmény vagy mulasztás elkövetésének napjától számitott három év alatt kérdőre nem vonatott, büntetés tárgya nem lehet.

IV. FEJEZET.

28. §.

Átmeneti intézkedések.

I. Az 1899. évi január hó 1-ső napján készletben talált:

a) az 1888. évi XXIII. t.-cz. 1. §-ának 1. pontjában megjelölt nemű olyan czukor, a mely már szabad forgalomban van,

b) a jelen törvény 1. §-ának 2. pontja alatt felsorolt mindennemű czukorárú,

c) likőr (1. §. 3. pont) és

Digitized by Google

d) sör (1. §. 4. pont) az e törvény 1. §-ában meghatározott adótételeknek megfelelő pótadó alá esik.

II. Nem fizetendő pótadó:

1. a Budapest székes főváros és Pozsony sz. kir. város adóvonallal zárt területén készletben talált oly czikkek után, melyekért a czukorfogyasztási adó (1887. évi XLVII. t.-cz. 4. §.), illetve a söritaladó (1892. évi XV. t.-cz. 1. §.) már lefizettetett.

2. Más helyeken (tehát Budapest székes fővárosnak és Pozsony sz. kir. városnak az adóvonalon kivül levő területén is):

a) az olyan sör után, a mely a sörfőzdék üzleti helyiségében van;

b) az olyan czukor és czukorárúk (1. §. 2. pont) után, a melyek czukorkereskedéssel vagy eladással foglalkozó feleknél vagy oly ipart űzőknél, a kik iparüzletükben czukrot használnak fel, 20 kilogrammot meg nem haladó mennyiségben, más háztartásokban pedig 10 kilogrammot meg nem haladó mennyiségben találtatnak;

c) az olyan likörök után, a melyek likörkészitéssel vagy likörkereskedéssel, eladással és kiméréssel foglalkozó felek birtokában 50 litert meg nem haladó mennyiségben, más háztartásokban pedig 25 litert meg nem haladó mennyiségben találtatnak;

d) az olyan sör után, a mely sörkereskedéssel, eladással s kiméréssel foglalkozó felek birtokában 25 litert meg nem haladó mennyiségben, más háztartásokban pedig 5 litert meg nem haladó mennyiségben találtatik;

e) a jelen törvény 1. §-ának 2. és 3. pontjai alatt felsorolt oly czukorárúk és oly likörök után, a melyek oly helyekre vannak szánva, a hová a jelen törvény határozmányai ki nem terjednek, a pénzügyminister által rendeletileg megállapitandó feltételek mellett.

Digitized by Google

III. Mindazok, a kik 1899. évi január hó 1-ső napján az előzők szerint megadóztatandó készletekkel birnak, valamint azok is, a kik készleteiket, a fenti II. 2. *a)* és *e)* alattiak szerint, megadóztatni nem tartoznak, kötelesek a czukor- és sörfogyasztási adó tárgyát képező czikkeik egész készletét, valamint azt a községet és helyiséget, a melyben azok tartatnak, 1899. évi január hó 1-jétől számitva három napon belül az erre kijelölt pénzügyi közegnél bejelenteni.

IV. A czukor- vagy sörkereskedéssel, eladással vagy kiméréssel foglalkozó felek, továbbá azok az iparűzők, a kik iparüzletükben czukrot használnak fel, végre a likörkészitéssel s likörkereskedéssel, eladással és kiméréssel foglalkozó felek kötelesek 1899. évi január hó 1-jétől számitott 60 nap alatt czukor-, czukorárú-, illetve likör- és sörkészleteikre nézve azoknak honnan történt szerzését, vagy a czukor-, illetve sörfogyasztási adó lerovását igazolni, hacsak azok a fentiek szerint (II. pont) nem adómentesek.

V. A pénzügyminister a pótadó lefizetésére megfelelő részletfizetési kedvezményt engedélyezhet azoknak, a kik azt vagyoni helyzetüknél fogva egyszerre lefizetni nem képesek.

VI. Az 1899. évi január hó 1-én készletben levő pótadóköteles czikkek [I. *a)*, *b)*, *c)* és *d)*] bejelentésének elmulasztása kihágást képez és a be nem jelentett készletek után esedékes pótadó 4—8-szorosáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyancsak kihágást képez és a megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett pótadó 4—8-szorosáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ha a bejelentés megtétetett ugyan, de a hivatalos felvételnél megállapitott

Digitized by Google

mennyiség többel, mint 5%-kal nagyobb annál a mennyiségnél, a mely bejelentetett.

A bejelentésben foglalt másnemű valótlanságok, mint szabályellenességek, 2 forinttól 20 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Kihágást képez, ha a készletek szerzésének, illetve azok megadóztatásának igazolása elmulasztatik s ez esetben a nem igazolt mennyiségek után járó pótadó 4—8-szorosáig terjedhető pénzbüntetésnek van helye.

V. FEJEZET.

Záró határozatok.

29. §.

Illetékesség kihágási esetekben.

A jelen törvény határozmányai ellen elkövetett kihágások felett, a mennyiben az 1883 : XLIV. t.-czikk 104.§-a értelmében a rendes eljárás abbanhagyása nem engedélyeztetett:

1. ha a pénzbüntetés a megröviditett, vagy a megrövidités veszélyének kitett adó többszörösében van megállapitva, az 1871 : LXVI. t.-cz. által megjelölt elsőfolyamodású törvényszékek és az 1890 : XXV. t.-cz. alapján szervezett kir. itélőtáblák, utóbbiak mint másod- és utolsófokú biróságok;

2. minden más esetben, valamint abban az esetben is, ha a biróság az 1883 : XLIV. t.-cz. 106. §-a alapján a felet az államkincstár megröviditését czélzó szándék hiánya miatt felmenti és ez okból a fenforgó kihágási ügy csak mint szabályellenesség büntetendő, a pénzügyministerhez intézendő felebbezés fentartásával a pénzügyigazgatóságok határoznak.

Digitized by Google

Horvát-Szlavonországokban a jelen szakasz 1. pontja alatti esetekben az 1871 : LXIV. t.-cz. által fentartott pénzügyi törvényszékek illetékesek.

A jelen szakasz 2. pontja alapján jogérvényes határozattal kiszabott pénzbüntetésnek szabadságvesztés büntetésre való átváltoztatására nézve az 1894. évi XV. t.-cz. 14. §-a nyer alkalmazást.

30. §.

A czukor- és sörfogyasztási, illetőleg söritalmérési és söritaladóra vonatkozó eddigi törvényes határozmányoknak hatályon kivül helyezése.

Az 1881 : IV. és 1883 : V. törvényczikkek, továbbá az 1887 : XLVII. törvényczikknek a czukor- és sörfogyasztás megadóztatására, az 1888 : XXXV. és az 1890 : XXXVI. törvényczikknek a söritalmérési adóra, valamint az 1892. évi XV. törvényczikknek a söritaladóra vonatkozó határozmányai és a legutóbb emlitett törvényczikk kiegészitő részét képező árszabásnak a sörre vonatkozó 5. tételszáma hatályon kivül helyeztetnek. A czukoradóról szóló 1888. évi XXIII. törvényczikknek és a sörtermelés után járó fogyasztási adó iránti törvények és szabályok határozmányai jelen törvény által nem érintetnek.

31. §.

Életbeléptetési intézkedések.

A jelen törvény kiterjed a magyar korona országainak egész területére, és a mennyiben kifejezetten másként nem rendelkezik, 1899. évi január hó 1-sején lép életbe.

Digitized by Google

32. §.

Végrehajtási záradék.

A jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister, a kereskedelemügyi minister és az igazságügyi minister, Horvát-Szlavonországokra nézve a pénzügyminister és kereskedelemügyi minister, — a kik e tekintetben Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánjával egyetértőleg járnak el, — bizatnak meg.

Digitized by Google

XVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a boritaladónak Horvát-Szlavonországokban leendő behozataláról.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 9-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 15-én.)

1. §.

Horvát-Szlavonországokban az 1888. évi XXXV. törvényczikk 17. §-a alapján fizetendő boritalmérési adó az 1899. évi január hó 1-től megszünik, s helyette az 1892. évi XV. törvényczikk értelmében beszedendő boritaladó hozatik be.

Az 1892. évi XV. törvényczikknek a boritaladóra vonatkozó összes érvényben levő határozmányai Horvát-Szlavonországokra is kiterjesztetnek, azzal az eltéréssel azonban, hogy a boritaladó tétele Horvát-Szlavonországokban a községek és városok lélekszámára való tekintet nélkül általánosságban bor után hektoliterenként 3 forintban, — bormust és szőlőczefre után hektoliterenkint 2 frt 25 krban, — gyümölcsbor után pedig hektoliterenkint 1 frtban állapittatik meg.

Az 1892. évi XV. törvényczikk 3. §-ában megállapitott kedvezményt élvező szőlősgazdák Horvát-Szlavonországokban a saját termésű boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után boritaladó fejében mit sem kötelesek fizetni.

Ez a rendelkezés nem érinti az 1868. évi XXX. törvényczikk 18. §-ának azt az intézkedését, hogy a borés húsfogyasztási adók Horvát-Szlavonországokban az

Digitized by Google

eddigi gyakorlat szerint továbbra is a községi kiadások fedezésére forditandók.

2. §.

A jelen törvény 1899. évi január hó 1-én lép életbe, mely naptól kezdve az állami italmérési jövedékre vonatkozó 1888. évi XXXV. és 1892. évi XV. törvényczikkeknek a jelen törvény rendelkezéseivel ellenkező határozmányai hatályon kivül helyeztetnek.

3. §.

A jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg, a ki e tekintetben Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánjával egyetértőleg jár el.

Digitized by Google

XIX. TÖRVÉNYCZIKK

a községi és némely más erdők és kopár területek állami kezeléséről, továbbá a közbirtokosságok és a volt úrbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 9-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 16-án.)

ELSŐ CZIM.

Az erdők állami kezeléséről.

I. Fejezet.

Általános rendelkezések.

1. §

A következő *a*)—*g*) pontok alatt felsorolt erdők és kopár területek, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett, melyek szakértő erdőtisztek által végzendők (1879. évi XXXI. törvényczikk 21. §-a), az állam kezelésébe adandók át, u. m.:

a) a kis- és nagyközségek, továbbá az 1873. évi XXX. törvényczikk 2. §-ában emlitett községek (vagyonközségek), mint ilyenek, birtokában levő erdők;

b) az úrbéri rendezés alkalmából erdőilletőség fejében a volt úrbéresek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők;

c) az úrbéri rendezés alkalmából legelőilletőség fejében a volt úrbéresek tulajdonába átment, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

Digitized by Google

d) a volt úrbéreseknek ajándékozás, vétel, csere utján, vagy más jogczímen birtokába jutott, közösen kezelt erdők, a mennyiben az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2. vagy 4. §-ának hatálya alá esnek;

e) a törvényhatóságok, törvényhatósági joggal felruházott városok és rendezett tanácsú városok, mint ilyenek, tulajdonában levő erdők, ha a jelen törvény életbelépése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha jövedelmezőségük külön erdőtiszt tartását nem engedi meg;

f) az egyházi testületek és egyházi személyek, mint ilyenek, birtokában levő erdők, továbbá a köz- és magánalapitványok- és hitbizományokhoz tartozó erdők, a közbirtokossági erdők és az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának hatálya alá eső részvénytársulati erdők, ha a jelen törvény életbe lépése idejében szerződés alapján már az állam által kezeltetnek, vagy a mennyiben ez az eset nem forog fenn, ha birtokosaik, a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon belül, külön szakértő erdőtisztet nem alkalmaznak;

g) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősitésre kijelölt kopár területek közül azok, a melyek a jelen szakasz *a)*—*f)* pontjainak hatálya alá eső erdők birtokosainak tulajdonát képezik, továbbá azok a kopár területek, melyeken az erdősitést az 1879. évi XXXI. törvényczikk 166. §-ában emlitett társulatnak kell eszközölni.

2. §.

A földmivelésügyi minister a birtokosok kérelmére, azoknak az erdőgazdasági teendőknek az ellátása végett,

Digitized by Google

melyek szakértő erdőtisztek által végzendők, a következő erdőket és kopár területeket is az állam kezelésébe veheti át, u. m.:

a) az 1. §-ban nem emlitett birtokosok tulajdonában levő véderdőket;

b) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-a és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ai szerint beerdősitésre kijelölt, de a jelen törvény 1. §-ának *g*) pontja alá nem sorozható kopár területeket;

c) az 1879. évi XXXI. törvényczikk 165. §-ának és az 1894. évi XII. törvényczikk 13. és 14. §-ainak hatálya alá nem eső kopár területeket.

3. §.

Az 1. §. *c*), *d*) és *g*) pontjaiban emlitett erdőkre, illetőleg kopár területekre az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. §-ának és a kapcsolatos rendelkezéseknek hatálya kiterjesztetik, mindamellett a *c*) pontban emlitett erdőket illetőleg azzal a megszoritással, hogy ezeknél, miután rendeltetésök a legelő-erdők hivatását szolgálni, nem a faanyagok termelése a főczél, hanem a legeltetés igényeinek a kielégitése, s ennélfogva azok üzemterveiben a legeltetés és az alomgyüjtés csak oly mértékben korlátozható, a mily mértékben ezt a talaj termőképességének biztositása megkivánja.

A 2. §. *b*) és *c*) pontjai alapján állami kezelésbe vett kopár területek birtokosai kötelesek az erdősitést a földmivelésügyi minister által jóváhagyott részletes terv szerint foganatositani, és a beerdősitett területeket az 1879. évi XXXI. törvényczikk 2-ik, illetőleg 4-ik §-a szerint kezelni.

Digitized by Google

4. §.

A felett a kérdés felett, hogy az 1. §. *e)* pontjában emlitett erdők, tekintettel jövedelmezőségükre, az állam kezelésébe adandók-e át, vagy a birtokosok azok kezelésére külön erdőtisztet tarthatnak, illetőleg tartani kötelesek, a birtokosok és az illetékes közigazgatási bizottságok meghallgatása után, a belügyi ministerrel egyetértésben, a földmívelésügyi minister határoz.

5. §.

Az állami kezelés, az állami kezelésbe vett erdők és kopár területek állagával és hasznaival való rendelkezés tekintetében, a birtokosoknak törvények és egyéb jogszabályok által biztositott jogait nem érinti.

6. §.

Az állami kezelés megszünik, ha annak az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszünnek.

Az 1. §. feltételeinek megszünése esetében az állami kezelés folytatása a 2. §. alapján kérelmezhető.

A megszüntetés iránt a földmivelésügyi minister, attól az időponttól számitva, a melyben az állami kezelésnek az 1. és 2. §-okban meghatározott feltételei megszüntek, egy éven belül intézkedni tartozik.

7. §.

A földmivelésügyi minister az 1. §. *e)* és *f)* pontjaiban, továbbá a 2. §. *a)*—*c)* pontjaiban emlitett erdők és kopár területek birtokosainak kérelmére a 6. §. esetein kivül is megszüntetheti az állami kezelést a birtokukban levő erdőkre és kopár területekre nézve, de csak a jelen törvény életbe lépése után következő minden tizedik év végén beálló hatálylyal.

Digitized by Google

A birtokos a megszüntetés iránt a földmivelésügyi ministerhez legkésőbb az illető tiz éves időszak nyolczadik naptári évének végéig irásban köteles folyamodni. Ha a folyamodó birtokos erdeje az 1879. évi XXXI. törvényczikk 17. és 21. §-ainak hatálya alá esik, folyamodványában hitelesen igazolni köteles, hogy erdejének szakszerű kezeléséről a törvény követelményének megfelelően gondoskodni képes.

Törvényhatóság, törvényhatósági joggal felruházott város, rendezett tanácsú város, egyházi testület, egyházi személy, köz- vagy magánalapitvány ezenkivül azt is köteles igazolni, hogy az állami kezelés megszüntetéséhez törvényszerinti felsőbb hatósága hozzájárult.

II. Fejezet.

Az állami kezelés közegeiről.

8. §.

Az állami kezeléssel összekötött teendők végzésére a földmivelésügyi minister m. kir. állami erdőhivatalokat, és a szükséghez képest, ezeknek alárendelt m. kir. járási erdőgondnokságokat szervez.

A m. kir. állami erdőhivatalok működési köre egy vagy több törvényhatóság területére, a m. kir. járási erdőgondnokságok működési köre pedig rendszerint egy vagy több főszolgabirói járás területére terjed ki.

A m. kir. állami erdőhivatalok és a m. kir. járási erdőgondnokságok székhelyeit és kerületeit, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a földmivelésügyi minister állapitja meg.

9. §.

A m. kir. állami erdőhivatal személyzete a hivatalfőnökből, a szükséghez mért számban alkalmazott köz-

Digitized by Google

ponti és járási erdőtisztekből és a szükséges segédszemélyzetből áll.

10. §.

A m. kir. állami erdőhivatal személyzetét a földmivelésügyi minister nevezi ki és az szolgálati és fegyelmi tekintetben közvetlenül a földmivelésügyi ministernek van alárendelve.

III. Fejezet.

A m. kir. állami erdőhivatal hatásköréről.

11. §.

A m. kir. állami erdőhivatal feladatát az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek kezelése körül azok az összes teendők képezik, melyeknek végzéséhez erdészeti szakképzettség szükséges; nevezetesen:

a) kijelöli a birtokosok által rendelkezésre bocsátott hiteles adatok alapján a birtokhatárokat; intézkedik a határok állandó megjelölése iránt; felügyel arra, hogy a határjelek állandóan fentartassanak;

b) teljesiti a birtokok felméréséhez, térképezéséhez és gazdasági beosztásához szükséges mérnöki munkálatokat; kimutatja és nyilvántartja a birtokok területét;

c) elkésziti az ideiglenes és rendszeres gazdasági üzemterveket és azokat a munkálatokat, melyek a rendszeres gazdasági üzemtervek időszaki átvizsgálása végett az erdőrendészeti hatóságnak beterjesztendők;

d) kijelöli a helyszinén a gazdasági üzemtervek rendelkezései és az erdőrendészeti hatóság külön intézkedései alapján a foganatositható használatokat; tervet készit és útbaigazitással szolgál a használatok foganatositására nézve; felügyel a használatok gyakorlásánál a törvények és rendeletek megtartására;

Digitized by Google

e) kijelöli a helyszinén az erdősitéseket és mindazokat a teendőket, melyek az erdő védelme, ápolása és a gazdaság emelése érdekében foganatositandók; tervet és költségvetést készit a végzendő munkákról, útbaigazitással szolgál a kivitelre nézve; ellenőrzi a munkálatok teljesitését;

f) megállapitja az értékesités alá kerülő fakészletek és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét, úgyszintén minden más erdei haszonvétel becsértékét; javaslatot tesz az erdei termékek felosztására, vagy azok értékesitésének módjára és feltételeire nézve;

g) felügyel a birtokosok által alkalmazott erdőőrökre; nyilvántartja a tudomására jutott erdei kihágásokat, intézkedik a tetten nem ért kihágók kinyomozása iránt; jogositva van az erdei kihágást elkövetők ellen az illetékes birósághoz külön meghatalmazás nélkül is panaszt előterjeszteni, a birtokost az eljárás további folyama alatt a biróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni, valamint a birtokos felhatalmazása esetében a kárra nézve egyezséget kötni;

h) az illetékes erdőrendészeti hatóságnak bejelenti az erdőrendészeti áthágásokat s teljesiti azokat a szakmunkálatokat, melyek az eljárásnál a tényállás megállapitására szükségesek;

i) felvilágositással szolgál és véleményt ad a birtokosoknak és az illetékes hatóságoknak az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek kezelésére vonatkozó minden kérdésben.

A m. kir. állami erdőhivatal jelen szakaszban meghatározott hatáskörének további részleteit és az eljárást a földmivelésügyi minister rendeletileg állapitja meg.

Digitized by Google

12. §.

A m. kir. állami erdőhivatal, a közigazgatási bizottság felhivására, a működési köréül kijelölt törvényhatóságban, illetőleg törvényhatóságokban a közigazgatás körében előforduló erdészeti szakteendőket is tejesiteni köteles; ebbeli hatáskörét a földmivelésügyi minister a belügyi ministerrel egyetértően állapitja meg.

13. §.

A m. kir. állami erdőhivatalnak a 11. §-ban megállapitott hatásköre az állami kezelésbe vett erdőkben és kopár területeken szükséges erdei munkáknak az elkészitett tervek és megadott útbaigazitások szerint való közvetlen végrehajtására (a határjelek elkészitésére, a fa- és más termékek termelésére, szállitására, raktározására és értékesitésére, az erdősitések foganatositására stb.), továbbá az anyag- és pénzkezelésre, úgyszinte az erdővédelem közvetlen gyakorlására nem terjed ki.

Ezeket a feladatokat saját munkaerejükkel és saját költségükön az érdekelt birtokosok kötelesek teljesiteni. A földmivelésügyi minister azonban megengedheti, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a költségek megtéritése ellenében a birtokosok feladatát képező egyes, vagy összes teendők teljesitését is elvállalja.

14. §.

Az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek az 1879. évi XXXI. törvényczikk 22., 23., 37., 38. és 50. §-ai szerint alkalmazott erdőőrök és az erdőőrzésnél alkalmazott segédszemélyzet részére, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, szolgálati és fegyelmi szabályokat alkotni és azokat a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon

Digitized by Google

belül jóváhagyás végett a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni; kötelesek továbbá a kötelességeiket nem teljesitő erdőőrök és segédszemélyzet ellen a jóváhagyott fegyelmi szabályokat szigorúan alkalmazni.

Ha a birtokosok ezeknek a kötelességeiknek eleget nem tesznek, a szolgálati és fegyelmi szabályokat, a m. kir. állami erdőhivatal meghallgatásával, a közigazgatási bizottság állapitja meg, illetőleg a kötelességeiket megszegő erdőőrökkel és segédszemélyzettel szemben alkalmazandó fegyelmi eljárás iránt, a m. kir. állami erdőhivatal panaszára, a közigazgatási bizottság intézkedik.

A fegyelmi büntetésképen kiróllt pénzbirságot a birtokos az elmarasztalttól beszedni és az »Országos erdei alap« javára a járási főszolgabirónak átszolgáltatni köteles.

15. §.

A m. kir. állami erdőhivatal jelen törvényben meghatározott teendőit a fennálló törvények és szabályok, az érvényben levő gazdasági üzemtervek és a birtokosokhoz esetről-esetre kiadott külön hatósági rendeletek részletes intézkedéseinek megfelelően teljesiti; ezeken a korlátokon belül az érdekelt birtokosok kivánságát figyelembe venni tartozik.

16. §.

A hatóságok a birtokosokhoz intézett rendeleteiket, a mennyiben azok végrehajtásánál a m. kir. állami erdőhivatalnak közreműködni kell, a m. kir. állami erdőhivatallal is közölni tartoznak.

17. §.

A m. kir. állami erdőhivatal által kezelt erdők és kopár területek birtokosai kötelesek meghatalmazottat

Digitized by Google

kijelölni, ki őket a m. kir. állami erdőhivatallal szemben képviseli.

IV. Fejezet.

A m. kir. állami erdőhivatal költségeiről.

18. §.

A m. kir. állami erdőhivatal közegei részére a 11. §-ban felsorolt teendők teljesitésekor szükséges kézi munkaerőt, anyagokat és szereket, továbbá a község határán belül szükséges fuvart és, ha a munkálatok egy napnál tovább tartanak, az elszállásoláshoz szükséges helyiséget az a birtokos, illetőleg azok a birtokosok kötelesek szolgáltatni, a kinek, illetőleg a kiknek erdeje érdekében a munkálatok teljesittetnek.

19. §.

A m. kir. állami erdőhivatalnak a 18. §-ban nem emlitett összes egyéb szükségleteit az állam fedezi; az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosai azonban az államnak kezelési költség czímén törvényhatóságonkint évi átalányt fizetnek.

Az évi átalányt, a m. kir. állami erdőhivatal költségeihez mérten, a közigazgatási bizottság meghallgatásával öt évről — öt évre a földmivelésügyi minister állapitja meg; a megállapitásnál azonban a földmivelésügyi minister figyelembe venni tartozik, hogy a m. kir. állami erdőhivatal a 12. §. szerint olyan teendőket is teljesiteni köteles, a melyekkel járó költségek az 1. és 2. §-okban felsorolt erdők és kopár területek birtokosait nem illetik.

Az ekként megállapitott évi átalány azokban a törvényhatóságokban, melyekben az 1. és 2. §-okban emlitett erdők a jelen törvény életbe lépése előtt szer-

Digitized by Google

zödés alapján már az állam által kezeltettek, az állami kezelés iránt kötött szerződések lejártáig, — a többi törvényhatóságokban pedig az első öt év leteltéig, kat. holdankint átlagosan nem lehet nagyobb annál az összegnél, a melyet a birtokosok kezelési költség czímén a jelen törvény életbe lépését megelőző évben kat. holdankint átlag fizetni tartoztak.

A m. kir. állami erdőhivatalok szükségleteit és a birtokosok által fizetendő évi átalányokat a földmívelésügyi minister az állami költségvetésben törvényhatóságonkint irányozza elő.

20. §.

A földmívelésügyi minister által megállapitott évi átalányból az egyes birtokosokra eső évi járulékokat az erdők, illetőleg a kopár területek terjedelme alapján és egyszersmind azok jövedelmezőségének is figyelembevételével a közigazgatási bizottság veti ki és tartja nyilván.

21. §.

A 20. §. szerint kivetett legmagasabb évi járuléknak egy kataszteri holdra eső összege nem lehet nagyobb, mint a 20. §. szerint ugyanabban a törvényhatóságban kivetett legalacsonyabb évi járulék egy kataszteri holdra eső összegének háromszorosa.

22. §.

A közigazgatási bizottságnak az évi járulékok kivetése tárgyában hozott határozata ellen, továbbá a kivetett járulékok beszedésénél és behajtásánál követett eljárás ellen, a közigazgatási birósághoz panasznak van helye. A panasz a határozat végrehajtását nem függeszti fel.

Digitized by Google

23. §.

A véderdők és kopár területek birtokosait a földmívelésügyi minister, a közigazgatási bizottság meghallgatása után, a kivetett évi járulék megfizetésének kötelezettsége alól meghatározott időre részben, vagy — kivételes indokok alapján — egészben felmentheti. Az ekként elengedett évi járulékok a 19. §. szerint megállapitott évi átalányból leszámittatnak.

24. §.

Az évi járulékok a közadók módjára hajtatnak be.

MÁSODIK CZÍM.

A közbirtokosságok és a volt úrbéresek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyvitelének szabályozásáról.

25. §.

A közbirtokosságok és a volt úrbéresek osztatlan tulajdonában levő, közösen használt erdők és kopár területek gazdasági ügyeit, a jelen törvény értelmében készült szabályzat szerint, a közös birtokosok gyülése intézi.

A közös birtokosok gyülésének határozatait a közös birtokosok által választott elnök és végrehajtó közegek (választmány, erdőgazda, pénztárnok stb.) hajtják végre.

A közös birtokosok gyülésének jogában áll a jelen törvényben meghatározott hatáskörének egy részét a szabályzatban az elnökre és a végrehajtó közegekre bizni.

Digitized by Google

26. §.

A közös birtokosok gyülését a birósággal, a közigazgatási hatósággal és, a mennyiben a közösen használt erdő és kopár terület állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatallal szemben az elnök képviseli. Kivételes esetekben a közös birtokosok képviseletével e végből választott külön közös meghatalmazott is megbizható.

27. §.

A közös birtokosok gyülését az elnök hivja össze.

Összehivandó a szabályzatban meghatározott időben s azonkivül valahányszor az összehivásnak szüksége beáll, vagy a közös birtokosoknak fejenkint számitott egytized része, az ok bejelentésével, kivánja.

A gyülés napja a tárgyalás alá kerülő ügyek kitüntetésével legalább 15 nappal előre kihirdetés által közhirré teendő.

A jelen törvény értelmében készült szabályzat megállapithatja, hogy a közhirrététel a kihirdetésen kivül más módon is történjék.

A gyülést az elnök vezeti, kivéve azt az esetet, ha a közigazgatási bizottság kiküldöttje jelen van; ebben az esetben a gyülést a közigazgatási bizottság kiküldöttje vezeti.

A gyülés határozatait az elnök mondja ki s ő gondoskodik arról, hogy a határozatok kihirdettessenek és végrehajtassanak.

A hatósági határozatok végrehajtása iránt a gyülés hatáskörébe nem utalt intézkedéseket az elnök teszi meg.

28. §.

A gyülésen szavazásra a tényleges birtokosok jogosultak.

Digitized by Google

A határozatok hozatalánál, a mennyiben a jelen törvény másként nem intézkedik, a közös birtokosoknak az arányrészek szerint számitott többsége dönt.

A gyülésen meg nem jelentek úgy tekintendők, mint a kik a jelenlevők többségének határozatához hozzájárultak.

Fontosabb esetekben a közös birtokosoknak fejenkint számitott egynegyed része a határozat hozatalának felfüggesztését kivánhatja és a gyülés vezetésére kivételesen hatósági kiküldöttet kérhet.

A mennyiben a közös birtokosok tulajdonát képező erdő és kopár terület állami kezelés alatt áll, a közös birtokosok gyülésén a m. kir. állami erdőhivatal közegei is részt vehetnek, de szavazati joggal nem birnak.

29. §.

A szavazásra jogosultakról az arányrészek kitüntetésével jegyzék vezetendő.

Ha az arányrészek egyáltalában meg nem állapithatók, a jogosultak fejenkint egyenlő arányban gyakorolják szavazati jogukat mindaddig, mig a jogosultság aránya biróilag meg nem állapittatik.

Ha valakinek a közös erdő és kopár terület használatához való joga vagy jogosultságának aránya kétséges, addig, a mig a vitás kérdés biróilag eldöntetik, az illetőnek a szavazásra jogosultak jegyzékébe való felvétele felett a közös birtokosok gyülése határoz.

Ennek a határozatnak a meghozatalában az érdekelt szavazatával részt nem vehet.

30. §.

A közös birtokosok gyülésének jelen törvényben meghatározott hatásköre a közösen használt erdők és

Digitized by Google

kopár területek állagának elidegenitésére, egyénenkint való felosztására és megterhelésére nem terjed ki.

Ez a rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy a közös birtokosok gyülése a határjelek kijavitása és kigazitása körül felmerülő vitás kérdések elintézése végett a szükséges intézkedéseket megtehesse.

31. §.

A közösen használt erdők és kopár területek jövedelme, a mennyiben az a gazdasági üzemterv szerint kihasználható terményekből és egyéb rendes haszonvételekből származott, a közös terhek és költségek fedezése után a jogosultak között a jogosultság arányában felosztandó.

Ha azonban a közösen használt erdőkben és kopár területeken a gazdasági üzemtervtől eltérő rendkivüli használatok gyakoroltattak, a földmivelésügyi minister elrendelheti, hogy a rendkivüli használatból befolyó jövedelemből a közös terhek és költségek fedezésére szükséges összeg gyümölcsözőleg helyeztessék el, a jövedelemnek ezen felül megmaradó része pedig annyi évre felosztva használtassék fel a jelen szakasz első bekezdésében meghatározott czélra, a hány évi rendes használatnak a rendkivüli használat megfelelt; — vagy pedig hogy a rendkivüli használatból befolyó jövedelem gazdasági beruházásokra, ingatlan birtok vásárlására, vagy adósságok törlesztésére fordittassék.

32. §.

Ha a közösen használt erdők és kopár területek jövedelméből a közös terheket és költségeket nem lehet fedezni, a közös birtokosok gyülése a közös terhek és költségek fedezésére járulékot vethet ki, vagy pedig a

Digitized by Google

közös munkával teljesithető gazdasági teendőknek természetben való lerovását határozhatja el.

33. §.

A kivetett járulékok a közadók módjára szedetnek, illetőleg hajtatnak be; de külön számolandók el és a közös birtokosok pénztárának szolgáltatandók át; a közös birtokosok gyülésének azonban jogában áll a járulékokat saját végrehajtó közegei által is beszedetni.

A természetben lerovandó közös munkát a közös birtokosok a jogosultság arányában teljesitik. A közös munka a közös birtokosok gyülése által meghatározandó pénzértékben megváltható, illetőleg a munka nem teljesitése esetében annak pénzértéke a járulékok módjára behajtható.

34. §.

A közös birtokosok határozata szerint eladás utján értékesitendő fatermékek mennyisége és értéke, a mennyiben az erdő állami kezelés alatt van, a m. kir. állami erdőhivatal becslése alapján, más esetekben pedig az erdő kezelésével megbizott erdőtiszt becslése alapján, az eladás előtt pontosan megállapitandó és szintén az eladás előtt meghatározandók az értékesités egyéb feltételei is.

35. §.

A jelen törvény értelmében alkotott szabályzat megállapithatja, hogy a helybeli lakosság fogyasztására szánt fatermékek, kis részletekben, árszabály szerint értékesittessenek.

Az árszabályt a m. kir. állami erdőhivatal, illetőleg a kezeléssel megbizott erdőtiszt javaslata alapján, évről-évre, a közös birtokosok gyülése állapitja meg.

Digitized by Google

36. §.

Az eladásra szánt fatermékeknek az a része, mely a 35. §-ban megállapitott módon nem értékesithető, nyilvános árverésen adandó el.

Kivételnek csak akkor van helye, ha valamely más értékesitési mód alkalmazását a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak legalább háromnegyed része határozza el.

Ennél a határozatnál a szavazatok fejenkint számittatnak, a háromnegyed rész többségbe pedig a távollevők szavazatai nem tudhatók be.

2.000 koronánál nagyobb becsértéket képviselő fakészlet nyilvános árverésen kivül csak a közigazgatási bizottság jóváhagyásával adható el.

37. §.

Az árverési és szerződési feltételeknek és ezek kihirdetése módjának megállapitásában, a kihirdetés végrehajtásának ellenőrzésében és az árverésen a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködhetik, ha pedig a szavazásra jogosult összes közös birtokosoknak fejenkint számitva legalább egynegyed része kivánja, közreműködni tartozik.

Az árverés napja és feltételei legalább 15 nappal előre kihirdetendők.

38. §.

Ha a becsérték az első árverésen nem éretik el, második árverés hirdetendő s csak akkor, ha a becsérték a második árverésen sem éretik el, fogadható el a becsértéknél kisebb ajánlat. Ha a becsérték 2.000 koronát meghaladott, a becsértéknél kisebb ajánlatot a közös birtokosok gyülése csak a jelenlevő szavazásra jogosult

Digitized by Google

közös birtokosok szavazatának háromnegyed részével fogadhat el. Ennél a határozatnál a szavazatok és a többség a 36. §. harmadik bekezdése szerint számitandók.

39. §.

Ha a becsérték 2.000 koronánál nagyobb, a közös birtokosok kötelesek az árverési hirdetményt, melybe mindenkor felveendő, hogy utóajánlatok egyátalában nem fogadtatnak el, a közigazgatási bizottságnak beterjeszteni; a közigazgatási bizottságnak pedig jogában áll az árverést megelőzőleg, vagy az árverés után nyolcz napon belül elrendelni, hogy az árverésre vonatkozó iratok az árverés befejezése után az árverési eljárás hivatalból való felülvizsgálása végett hozzá beterjesztessenek. A közigazgatási bizottság az árverési eljárás felülvizsgálása alapján hozott határozatát az iratok beterjesztésétől számitott 30 napon belül a közös birtokosok gyülésével közölni tartozik; ha ez alatt az idő alatt a közigazgatási bizottság nem intézkedik, az árverés következtében szükséges további intézkedések megtehetők.

40. §.

Az elnököt és a 25. §-ban emlitett többi közegeket a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehivott gyülésen a határozatok hozatalára megszabott módon választják. A megválasztott elnök 8 nap alatt a közigazgatási bizottságnak bejelentendő.

Ha a közös birtokosok az elnököt és a 25. §-ban emlitett közegeket megválasztani és az elnököt bejelenteni elmulasztják, a közigazgatási bizottság a közös birtokosokat a választás megejtése végett gyülésre hivja össze; ha pedig a választás ekkor sem sikerül, elnökül

Digitized by Google

és végrehajtó közegekül, a szabályzatban megállapitott hatáskörrel, ideiglenesen, arra alkalmas közös birtokosokat, vagy szükség esetében a közös birtokosok körén kivül álló más alkalmas egyéneket rendel ki.

41. §.

Ha a közös birtokosok az elnök által összehivott gyülésen meg nem jelennek, vagy a tárgyalásra kitűzött ügyekben határozatot nem hoznak, vagy ha a közigazgatási bizottság jogerőre emelkedett határozatainak végrehajtása iránt a gyülés hatáskörébe tartozó intézkedéseket meg nem teszik, a közigazgatási bizottságnak jogában áll a gyülés hatáskörét ideiglenesen az elnökre ruházni.

42. §.

Ha az elnök a 25., 26., 27. és 41. §-okban meghatározott kötelességeit nem teljesiti, a közigazgatási bizottságnak jogában áll őt tisztétől elmozditani és a közös birtokosok gyülését új elnök választására felhivni.

43. §.

A közös birtokosok, addig is, a mig a végleges szervezkedés megtörténhetik (48. §.), kötelesek a jelen törvény életbelépésétől számitott két hónap alatt elnököt választani, vagy a mennyiben elnökük már van, azt a jelen törvényben meghatározott elnöki hatáskör gyakorlására meghatalmazni és a megválasztott, illetőleg meghatalmazott elnököt a közigazgatási bizottságnak bejelenteni.

Ha a közös birtokosok ennek a kötelességüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

Digitized by Google

44. §.

A 25. §-ban emlitett szabályzatot a közös birtokosok a 27. §. értelmében összehivott gyülésen a határozatok hozatalára megszabott módon állapitják meg.

A szabályzatban az erdő és kopár terület szabatos megjelölésén kivül meg kell állapitani:

a) a közös birtokosok gyülésének székhelyét, szervezetét és hatáskörét;

b) az elnök hatáskörét;

c) a közös birtokosok határozatainak végrehajtására hivatott közegek jogait és kötelességeit;

d) az alkalmazottak felfogadásának és alkalmazásának módját és feltételeit, valamint az alkalmazottak szolgálati utasitását;

e) azokat a rendszabályokat, a melyek a jelen §. *b*), *c*) és *d*) pontjaiban felsoroltak ellen kötelességmulasztás, vagy szabálytalan eljárás esetében az ügyvitel akadálytalan menetének biztositása végett alkalmazandók;

f) az erdei termékek és más haszonvételek értékesitésének szabályait;

g) a közös költségek kivetésének és beszedésének módját;

h) az anyag- és pénzkezelés szabályait;

i) az erdei haszonvételek természetben való gyakorlásának és a készpénzben befolyó jövedelem felosztásának szabályait.

A szabályzatnak ezek az intézkedései a 25—43. §-okban foglalt rendelkezésektől nem térhetnek el.

45. §.

A közös birtokosok kötelesek a jelen törvény életbelépésétől számitott egy éven belül a szavazásra jogo-

Digitized by Google

sultak jegyzékét összeállitani és a szabályzatot megállapitani s a jegyzéket két példányban, a szabályzatot pedig három példányban a közigazgatási bizottsághoz beterjeszteni.

A jegyzék összeállitásánál és a szabályzat megállapitásánál a közigazgatási bizottság kiküldöttje is közreműködik.

46. §.

A szavazásra jogosultak beterjesztett jegyzékét a közigazgatási bizottság csak a netalán beadott panaszokra való tekintettel veszi birálat alá. Panasz esetében a vitás kérdést az eddigi gyakorlatnak megfelelően dönti el, s ehhez a határozatához képest a netalán szükséges kiigazitásokat a jegyzék mindkét példányán megteszi.

A szabályzatot a közigazgatási bizottság a m. kir. állami erdőhivatal és a kir. erdőfelügyelőség meghallgatásával, saját véleménye kiséretében a földmivelésügyi ministerhez terjeszti fel.

A földmivelésügyi minister a felterjesztett szabályzatnak törvénybe, vagy rendeletbe ütköző intézkedéseit megváltoztatja; más hiányok esetében pedig, záros határidő kitűzésével, a szabályzat módositását, vagy új szabályzat készitését rendelheti el.

A változatlanul hagyott, vagy kiigazitott jegyzéknek és a földmivelésügyi minister által jóváhagyott szabályzatnak egyik példányát a közigazgatási bizottság visszatartja, másik példányát pedig az elnöknek leküldi.

47. §.

Ha a közös birtokosok a szavazásra jogosultak jegyzékét, vagy a szabályzatot a 45. §-ban meghatározott, illetőleg a földmivelésügyi minister által a 46. §. alap-

Digitized by Google

ján kitűzött határidőn belül be nem terjesztik, a szavazásra jogosultak jegyzékének összeállitása iránt ideiglenesen a közigazgatási bizottság intézkedik, a szabályzatot pedig a közigazgatási bizottság javaslata alapján, ideiglenesen a földmivelésügyi minister állapitja meg.

48. §.

A szavazásra jogosultak jegyzéke és a jóváhagyott, illetőleg megállapitott szabályzat a földmivelésügyi ministernek a jóváhagyásra vonatkozó határozatával együtt a leérkezéstől számitott 15 napon belül kihirdetendő. Ha a földmivelésügyi ministernek a szabályzat jóváhagyására, illetőleg megállapitására vonatkozó határozata ellen 15 napon belül panasz nem adatik be, vagy ha a netalán beadott panasz elintézést nyert, a szabályzat 30 napon belül a közös birtokosoknak e végből összehivott gyülésén életbe léptetendő.

A szabályzat életbeléptetésével a 43. §. szerint bejelentett, illetőleg kirendelt elnök és a közös birtokosok által addig alkalmazott végrehajtó közegek működése megszünik s a közös birtokosok kötelesek a szabályzat életbeléptetése végett összehivott gyülésen elnököt és végrehajtó közegeket választani és a végleges szervezkedés tekintetében szükséges egyéb intézkedéseket is megtenni.

Ha a közös birtokosok a jelen §. második bekezdésében emlitett kötelességüknek eleget nem tesznek, a 40. §. második bekezdésében meghatározott jogkövetkezmények állanak be.

49. §.

A telekkönyvben fel kell jegyezni, hogy a 25. §. hatálya alá tartozó erdő és kopár terület közös használatát a jelen törvény értelmében alkotott szabályzat rendezi.

Digitized by Google

A közigazgatási bizottság a szabályzatnak egy hiteles példányát, a 46. §. utolsó bekezdésében emlitett intézkedésével egyidejűleg, telekkönyvi feljegyzés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

A telekkönyvi feljegyzés és a feljegyzés törlése tárgyában követendő eljárást az igazságügyi minister rendeletileg szabályozza.

50. §.

A jóváhagyott, illetőleg megállapitott szabályzatnak módositására, vagy egészen új szabályzattal való helyettesitésére a 44. §-t kell alkalmazni és a módositott, illetőleg az új szabályzatot három példányban be kell terjeszteni a közigazgatási bizottsághoz, mely a 46. §-nak a szabályzatra vonatkozó rendelkezései szerint jár el.

A közigazgatási bizottság a módositott, illetőleg az új szabályzatnak egy hiteles példányát a telekkönyvi okiratgyüjteményben való elhelyezés végett a telekkönyvi hatóságnak hivatalból megküldi.

51. §.

Ha a jóváhagyott, illetőleg megállapitott szabályzat a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdőre, vagy kopár területre akár azért, mert a közös birtokosok később szerezték, akár más oknál fogva nem terjed ki, a közös birtokosok kötelesek a közigazgatási bizottság által kitüzött záros határidő alatt az ilyen erdőre, vagy kopár területre a szabályzat hatályát kiterjeszteni és e részben a közigazgatási bizottság utján a földmivelésügyi minister jóváhagyását kieszközölni, vagy pedig az 50. §. első bekezdésében foglalt rendelkezések megtartása mellett külön szabályzatot alkotni.

Ha a közös birtokosok a jelen §-ban meghatározott

Digitized by Google

kötelességüknek eleget nem tesznek, a szabályzat kiterjesztése, illetőleg az új szabályzat megállapitása iránt, a közigazgatási bizottság meghallgatásával, a földmivelésügyi minister intézkedik.

A 49. §. rendelkezéseit a jelen §. eseteiben megfelelően kell alkalmazni.

52. §.

A közigazgatási bizottság kiküldetésekre szükség esetében a m. kir. állami erdőhivatal közegeit is igénybe veheti.

53. §.

A hatósági kiküldetések költségei abban az esetben, ha a kiküldetés a közös birtokosok kérelmére történt, vagy a közös birtokosok mulasztása folytán vált szükségessé, az érdekelt közös birtokosokat terhelik és a közadók módjára hajtatnak be.

54. §.

A közös birtokosok gyülésének határozatai ellen, a határozat kihirdetésétől számitott 15 nap alatt, a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

Panaszszal élhet minden érdekelt fél és a közös birtokosok gyülésének elnöke, habár nincs is érdekelve.

A közös birtokosok gyülésének határozata ellen emelt panasz egymagában nem akadályozza a határozat végrehajtását, de a közigazgatási bizottság olyan esetekben, midőn a panasz érdemében azonnal nem határozhat, a megtámadott határozat végrehajtását előzetes intézkedéssel megtilthatja.

A kiküldetések iránti hatósági rendelkezések panaszszal meg nem támadhatók. A kiküldött eljárása ellen azonban a közigazgatási bizottsághoz panasznak van helye.

Digitized by Google

A közigazgatási bizottság határozatai ellen, továbbá a földmivelésügyi ministernek a 31., 46., 47. és 51. §-okban emlitett határozatai ellen a közigazgatási birósághoz panasznak van helye.

55. §.

Azok a közös birtokosok, a kiknek a jelen törvény hatályba léptekor még nem volt a 25. §. hatálya alá tartozó erdejük vagy kopár területük és csak később jutnak ilyen erdő vagy kopár terület birtokába, szintén kötelesek a 25—54. §-okhoz alkalmazkodni, de reájuk nézve azokat a határidőket, melyek az idézett §-ok értelmében a jelen törvény hatályba léptétől számitandók, a közigazgatási bizottság által hozzájuk intézett felszólitástól kell számitani.

56. §.

Ha a 25. §. hatálya alá tartozó valamely erdő vagy kopár terület két vagy több törvényhatóság területén fekszik, a földmivelésügyi minister határozza meg azt, hogy a jelen törvény »Második czim«-ében emlitett közigazgatási teendőket melyik törvényhatóság közigazgatási bizottsága teljesitse.

HARMADIK CZIM.

Záróhatározatok.

57. §.

Az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek állami kezelése iránt a birtokosok és a földmivelésügyi minister között, illetőleg a birtokosok nevében a törvényhatóságok és a földmivelésügyi minister között

Digitized by Google

létrejött szerződések határozatai helyébe a jelen törvény rendelkezései lépnek.

58. §.

A jelen törvény életbe lépése előtt az 1. és 2. §-okban emlitett erdők és kopár területek kezelésére szervezett erdőtiszti intézmények a m. kir. állami erdőhivatalok szervezésével megszünnek. A megszüntetett erdőtiszti intézményeknél az 1879. évi XXXI. törvényczikk 36. §-ában megszabott minősitéssel alkalmazott személyzetnek megfelelő alkalmazásáról, vagy végellátásáról az állam gondoskodik.

59. §.

Olyan kis-, vagy nagyközségnek és vagyonközségnek, melynek az 1. §. *a*) pontja értelmében állami kezelésbe adandó területe legalább 5.000 kat. hold terjedelemmel bir, jogában áll a jelen törvény életbe lépésétől számitott hat hónapon belül, illetőleg ennek az időnek letelte után, a 7. §. második bekezdésében meghatározott időpontokig a földmivelésügyi ministerhez irásban folyamodni az iránt, hogy erdejét és kopár területét az állami erdőhivatal helyett saját erdőtisztje által kezeltethesse.

A földmivelésügyi minister az ekként kért engedélyt a közigazgatási bizottság meghallgatása után a belügyi ministerrel egyetértésben adja meg, de csak abban az esetben, ha az illető erdő jövedelmezőségét a külön erdőtiszt tartásával járó költségek állandó fedezhetése szempontjából megfelelőnek és a kért külön kezelés sikerét egyéb tekintetben is kellőleg biztositottnak találja.

A földmivelésügyi minister engedélye alapján külön erdőtiszt által kezelt erdő és kopár terület kezelését a m. kir. állami erdőhivatal évenkint megvizsgálni és tapasz-

Digitized by Google

talatairól a földmívelésügyi ministernek jelentést tenni köteles.

A földmívelésügyi minister, ha arról győződik meg, hogy a kezelés az ilyen erdőkben és kopár területeken a czélszerű erdőgazdaság követelményeinek nem felel meg, a külön erdőtiszt tartására adott engedélyt a belügyi ministerrel egyetértésben visszavonhatja és az erdőnek és kopár területnek az állam kezelésébe való átadását rendelheti el.

A jelen §-ban a kis-, vagy nagyközségeknek és vagyonközségeknek nyujtott kedvezmény által sem az ebben a törvényben, sem az 1879. évi XXXI. törvényczikkben foglalt rendelkezések nem érintetnek.

60. §.

A jelen törvényben szabályozott eljárással kapcsolatos beadványok és iratok bélyeg- és illetékmentesek. Ez a bélyeg- és illetékmentesség nem terjed ki a közös birtokosok és alkalmazottaik és más harmadik személyek közt létrejött jogügyletekre és a fatermékek nyilvános árverésénél felvett árverési jegyzőkönyvekre.

61. §.

A közigazgatási bizottságnak a jelen törvényben megállapitott hatáskörét, az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében emlitett ügyeket kivéve, az 1879. évi XXXI. törvényczikk 26. §-ában emlitett háromtagú albizottság gyakorolja.

Az 54. §. első, harmadik és negyedik bekezdésében emlitett ügyekben, az előbbi bekezdésben emlitett albizottság meghallgatásával, maga a közigazgatási bizottság határoz.

Digitized by Google

A jelen §. első bekezdése szerint az ott emlitett albizottság hatásköréhez tartozó, de halasztást nem tűrő egyes esetekben, az albizottság előadójának meghallgatásával, az albizottság elnöke vagy helyettese saját felelősségére intézkedik, de intézkedését és azt, hogy miért nem tartotta az ülést bevárhatónak, a legközelebbi ülésnek bejelenteni tartozik.

62. §.

A földmívelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy a jelen törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket kiadhassa, azokat módosithassa, vagy hatályon kivül helyezhesse.

63. §.

Jelen törvény az 1890. évi XIX. törvényczikk hatályát nem érinti.

64. §.

Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a földmívelésügyi minister, hogy a jelen törvényt az ottani viszonyoknak megfelelőleg léptesse hatályba.

65. §.

Jelen törvény végrehajtásával a földmívelésügyi, belügyi és igazságügyi ministerek bizatnak meg.

66. §.

Jelen törvény életbe lépésének idejét a földmívelésügyi minister rendelettel állapitja meg.

Digitized by Google

XX. TÖRVÉNYCZIKK

a 1895. évi XLVIII. törvényczikk egyes rendelkezéseinek módositásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 16-án.)

1. §.

Az 1895. évi XLVIII. törvényczikk 4-ik §-a akkép módosittatik, hogy a földmivelésügyi ministerium költségvetésébe az idézett törvény alapján vizi beruházásokra évenként felveendő három millió osztrák értékű forint terhére teljesithető munkálatokon felül az 1898. évben két millió forint helyett 3 millió forint, és az 1899. évben egy millió helyett két millió forint, az 1900-tól 1907-ig bezárólag terjedő 8 év alatt pedig évente egy millió forint helyett 750.000 o. é. forint erejéig szintén ily munkálatok hajthatók végre.

Az 1895. évi XLVIII. törvényczikk 4-ik §-ának egyéb rendelkezései változatlanul érvényben hagyatnak.

2. §.

Ha a földmivelésügyi ministerium költségvetésében az 1895. évi XLVIII. törvényczikk 3. §-ának rendelkezései szerint vizi beruházásokra felveendő összegeken felül, a jelen törvény 1. §-ában adott engedély alapján további összegek terhére vizi beruházások foganatba vétetnek és az e beruházások czéljaira engedélyezett összegek az illető számadási év végéig fel nem használhatók, a fel

Digitized by Google

nem használt maradványok a következő években is felhasználhatók.

Az 1909-iki számadási év végén túl azonban ily felhasználásnak helye nincs.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe. Végrehajtásával a földmivelésügyi és pénzügyi magyar királyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXI. TÖRVÉNYCZIKK

a nyilvános betegápolos költségeinek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 16-án.)

1. §.

A nyilvános betegápolási költségek terhének egyenletes megosztása végett »országos betegápolási alap« létesittetik.

2. §.

Az országos betegápolási alap a folyó (t. i. a költségvetési) évben közigazgatásilag előirt egyenes államadók (földadó, házadó, keresetadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, bányaadó, végre a tőkék kamatai és járadékok után járó tőkekamat- és járadékadó) alapján kivetett országos betegápolási pótadóból létesittetik.

Az ideiglenes házadómentesség nem mentesit a betegápolási pótadó viselése alól. Az országos betegápolási pótadó az emlitett egyenes államadók 3%-át meg nem haladhatja.

Az országos betegápolási pótadó tényleges %-nagyságát évről-évre a belügyminister a pénzügyministerrel egyetértőleg az állami költségvetésben hozza javaslatba.

A belügyminister az országos betegápolási alap állapotáról az országgyülésnek, az állami költségvetés bemutatásakor, évenként jelentést tesz.

Digitized by Google

Az országos betegápolási pótadó kivetése, esedékessége és behajtása, valamint az esedékes részletek után járó késedelmi kamatok tekintetében az egyenes államadókra nézve fennálló szabályok irányadók; úgy a kivetés, mint a behajtás az illető egyenes államadókkal egyidejűleg és együttesen történik.

3. §.

Az országos betegápolási alap fedezi:

a) a bel- és külföldi kórházakban és gyógyintézetekben gyógykezelt magyar állampolgárok után felmerült azokat az ápolási és szállitási költségeket, melyek a jelen törvény 4—7. és 9. §-ai alapján valamely elismert jellegű betegsegélyző pénztárral vagy társládával, cselédtartó gazdával, az ápolttal vagy hozzátartozóival és az államkincstárral szemben nem érvényesithetők;

b) a hatóságilag igazolt szegények részére hatósági orvos, valamint a belügyministertől e részben felhatalmazott magánorvos által a belügyministeri utasitás szerint rendelt gyógyszerek, továbbá a szükséges gyógyászati segédeszközök (szemüveg, mankó, sérvkötő stb.) költségeit;

c) a cholera és pestis kivételével a hevenyfertőző betegségek ellen való védekezés és ezen betegségek terjedésének meggátlására szolgáló állandó intézmények, mint fertőtlenitő intézetek költségeinek felerészét;

d) a talált, valamint a hatóságilag elhagyottaknak nyilvánitott gyermekek után 7 éves korukig felmerülő gondozási, ápolási és nevelési költségeket;

e) a kórházakban szülő nőknek és szülötteiknek ápolási költségeit.

Digitized by Google

4. §.

A betegsegélyző pénztári és társláda-tagoknak kórházi és gyógyintézeti ápolási költségeit — beszámitva azt az időt, a melyre nézve az ápolt már segélyben részesült — legfeljebb 20 hét tartamáig, valamint ugyanezek szállitási költségeit a betegsegélyző vagy társláda-pénztár fizeti, feltéve, hogy a pénztár vagy társláda a kórházi ápoláshoz beleegyezését adta, a mennyiben a pénztár a kórházban való gyógyitásba utólag sem egyezik be, a kórházi és gyógykezelési költségeket legfölebb 30 nap tartamáig a pénztár köteles megtériteni.

A betegsegélyző pénztári vagy társláda-tagoknak sürgős szükség esetén, a betegsegélyző pénztár vagy társláda előzetes engedélye nélkül, kórházba való kivételes felvételénél követendő eljárást a jelen törvény 14. §-a alapján kibocsátandó rendeletek szabályozzák.

5. §.

A szolgálati idő alatt megbetegedett cselédnek kórházi és gyógyintézeti ápolási, valamint szállitási költségeit a gazda fizeti:

a) ha a megbetegedés legalább 15 napi tényleges szolgálat után a cseléd és gazda hibáján kivül következett be, 30 napig;

b) ha pedig a megbetegedés bármily tartamú tényleges szolgálat után a gazda hibájából történt, a cseléd teljes felgyógyulásáig.

6. §.

Kórházi és gyógyintézeti ápolási, valamint szállitási költségeiket önmaguk fizetik:

Digitized by Google

a) a kik a betegsegélyző pénztárnak vagy társládának nem tagjai, vagy megbetegedésük idején mint cselédek egyáltalán vagy 15 napig még szolgálatban nem állottak;

b) a betegsegélyző pénztári vagy társláda-tagok és a cselédek, a mennyiben az ápolási költségek egészben vagy részben a betegsegélyző pénztárat, társládát, vagy a cselédtartó gazdát nem terhelik.

7. §.

A 6. §-ban emlitett fizetésköteles ápoltak szegénysége esetén az ápolási és szállitási költségeket, — a bujakórban és szemcsés köthártyalobban (trachoma) szenvedő szegény ápoltak után felmerült költségek kivételével, — a következő hozzátartozók viselik:

a) a szülők és nagyszülők gyermekeikért és unokáikért;

b) a gyermekek és unokák szüleikért és nagyszüleikért;

c) a házastársak egymásért.

A hozzátartozóknak az ápoltak elleni visszkereseti joga fenmarad.

8. §.

Az illetőségi község mindazon esetekben, midőn ugy az illető maga, mint az érette az előző szakasz értelmében fizetni köteles hozzátartozói szegények és a törvény 4—7. §-ai nem alkalmazhatók, köteles:

a) a kórházi vagy gyógyintézeti ápolásban nem részesülő vagy arra nem minősitett betegekről gondoskodni;

b) a kórházakból és gyógyintézetekből elbocsátott gyógyithatlan betegek és gyógyithatlanoknak nyilvá-

Digitized by Google

nitott, de nem közveszélyes elmebetegek, továbbá az ártalmatlan hülyék, siketnémák, vakok, nyomorékok eltartásáról, végül a talált, valamint a hatóságilag elhagyottaknak nyilvánitott gyermekek ápolásáról, eltartásáról és neveléséről 7 éves korukon túl gondoskodni;

c) a cholera és pestis kivételével a hevenyfertőző betegségek ellen való védekezés költségeinek felerészét viselni; továbbá a hevenyfertőző betegségek elleni védekezéshez természetben teljesithető szolgálmányokat előállitani.

9. §.

Az államkincstár fizeti:

a) a kórházakban és gyógyintézetekben, vagy hatósági megbizásból házilag gyógykezelt, bujakórban vagy szemcsés köthártyalobban (trachoma) szenvedő szegények ápolási és esetleges szállitási költségeit;

b) az elmegyógyintézetekben, kórházakban és gyógyintézetekben, vagy hatósági megbizásból házilag kezelt szegény elmebetegek ápolási és szállitási költségeit, a mennyiben ezeknek fizetésképes hozzátartozóik nincsenek;

c) a hontalanok ápolási és szállitási költségeit, valamint a külföldiek után felmerült azokat az ápolási és szállitási költségeket, melyek az államegyezmények vagy a viszonosságon alapuló gyakorlat szerint a külállamokkal szemben nem érvényesithetők;

d) a cholera és pestis ellen való védekezés költségeit;

e) az országos betegápolási alap esetleges hiányát;

f) az egyetemi kórodákon és az országos bába-

Digitized by Google

képezdékben gyógykezelt szegény betegek ápolási és szállitási költségeit.

Az *a)* és *b)* pont alatt felsorolt esetekben az ott emlitett költségeket akkor is az államkincstár fizeti, ha az illető ápolt valamely elismert jellegű betegsegélyző pénztár, társláda vagy betegsegélyző egyesület tagja, illetőleg ha megbetegedése idején, mint cseléd, szolgálatban állott.

10. §.

Szegény elmebetegek az államkincstár költségére csak belügyministeri engedélylyel helyezhetők el.

11. §.

Azok az alapok és alapitványok, melyek a jelen törvényben emlitett czélok valamelyikének szolgálatára rendelvék, ezt a rendeltetésüket jövőre is megtartják.

12. §.

Magyar állampolgároknak a külföldi és külföldieknek a hazai kórházakban és gyógyintézetekben kölcsönösen ápolása, a meghaltaknak eltemetése, valamint a felmerült költségek megtéritése körül követendő eljárás az államegyezmények (szerződések) vagy viszonosságon alapuló gyakorlat által szabályoztatik.

13. §.

A nyilvános betegápolás költségeinek viselése körül, a jelen törvény 2. §-ának utolsó bekezdése és 3—9. §-ai alapján, valamint a magánosokat terhelő nyilvános betegápolási költségek behajtása körül (14. §. 6. pont) felmerülő vitás kérdéseket az eljárásra illetékes közigazgatási hatóság, felebbezési uton pedig a közigazgatási bizottság dönti el, melynek határozata

Digitized by Google

vagy intézkedése ellen a közigazgatási birósághoz panasznak van helye.

14. §.

A belügyminister felhatalmaztatik, hogy:

1. a betegeknek nyilvános jellegű kórházakba és gyógyintézetekbe való szállitása, felvétele, azokban tartása, az ápolási költségek megállapitása, nyilvántartása, érvényesitése elszámolása körül követendő eljárást,

2. a magánkórházak és gyógyintézetek által az országos betegápolási alappal és az államkincstárral szemben a szegény betegek ápolási díjainak megtéritése tekintetében emelhető igények feltételeit,

3. a szegény betegek részére az országos alap terhére kiszolgáltatandó gyógyszerek rendelésének módját,

4. a lelencz-intézetek felett, valamint az országos alap terhére ápolt gyermekekre vonatkozólag gyakorlandó állami felügyelet módját,

5. a községek által a 8. §. *a*) és *b*) pontjai szerint gyakorlandó közsegélyezés módját és mérvét.

6. a magánosokat terhelő nyilvános betegápolási költségek behajtásának módját a közadók kezeléséről szóló törvény (1883: XLIV. t.-cz.) rendelkezéseinek lehető figyelembevételével,

7. a külföldiek után felmerült és a külállamokkal szemben érvényesíthető ápolási és szállitási költségek kifizetésének módját, —

rendeleti uton szabályozza és a rendeleteken idővel szükséges módositásokat foganatosithassa.

A jelen szakasz 1. pontja értelmében megállapitandó ápolási díjnak födöznie kell — a 11. §-ban foglalt rendelkezés érintetlen hagyásával — az intézet összes igazgatási és föntartási kiadásait, beelértve az

Digitized by Google

intézet berendezésének és fölszerelésének elhasználását is. Mennyiben számitható be ujonnan létesitendő nyilvános jellegű kórházak és gyógyintézetek ápolási költségeibe a beruházott tőke kamata és törlesztési részlete, azt a belügyminister a kórházat vagy gyógyintézetet létesitő hatósággal (község, vármegye stb.) egyetértőleg esetről-esetre állapitja meg.

A rendeleteknek a betegsegélyző pénztárakkal, társládákkal, pénztári és társláda-tagokkal szemben követendő eljárásra vonatkozó része a kereskedelemügyi, illetőleg pénzügyi ministerrel egyetértőleg állapitandó meg.

15. §.

A vármegyei és városi törvényhatóságok a kórházakkal és gyógyintézetekkel szemben 1898. évi deczember 31-ig fennálló, egyáltalán az 1875: III. t.-czikken alapuló tartozásaikat jelen törvény életbeléptétől számitott egy év alatt kiegyenliteni kötelesek.

A törvényhatósági betegápolási alapoknak — a követelések behajtása és a kötelezettségek kiegyenlitése után fenmaradó — feleslege az illető törvényhatóság tulajdona marad és kórházi vagy elme-gyógyintézeti czélokra forditandó.

A törvényhatóságok által betegápolási alapjaik terhére felállitott közegészségügyi intézmények létesitéséből és fentartásából származó kiadásokat, — a mennyiben azok ez intézmények és alapok, valamint az e czélra szolgáló egyéb alapok és alapitványok folyó jövedelmeiben jelen törvény életbe lépte után fedezetet nem találnak, — az országos betegápolási alap fedezi.

Digitized by Google

Azoknak a törvényhatóságoknak, melyek betegápolási alapjuk tetemesebb tartozásait saját erejükből kiegyenliteni nem képesek, a belügyminister a pénzügyministerrel egyetértőleg, — az e czélból törvényhozásilag megállapitandó összeg erejéig, — az állampénztárból hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönt nyujthat.

A bel- és pénzügyministerek felhatalmaztatnak, hogy a törvényhatósági betegápolási alapok felszámolásának és a kölcsönnyujtásnak részleteit rendeleti uton szabályozhassák.

16. §.

Az 1875: III. t.-cz. és a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétes minden törvény és szabály jelen törvény életbelépésével hatályát veszti.

17. §.

A Horvát-Szlavonországokban gyógykezelt magyarországi, valamint a Magyarországon gyógykezelt Horvát-Szlavonországban községi illetőséggel biró egyének szállitása, ápolása és a felmerült költségek megtéritése tekintetében a teljes viszonosságon alapuló szabályok irányadók.

18. §.

Fiume városát és kerületét illetőleg felhatalmaztatik a ministerium, hogy a jelen törvényt az ottani viszonyoknak megfelelő módositással külön léptesse hatályba.

19. §.

A jelen törvény 1899. évi január hó 1-én lép életbe. Végrehajtásával a belügyi, kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXII. TÖRVÉNYCZIKK

a pozsonyi m. kir. állami kórház kibővitéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 16-án.)

1. §.

A belügyminister felhatalmaztatik, hogy a pozsonyi m. kir. állami kórház területén az elmebetegek és a hevenyfertőző betegek megfelelő elhelyezése, valamint új mosó- és halottas ház és fürdőtelep létesitése czéljából a szükséges épitkezéseket foganatosithassa.

2. §.

Az épitkezések és az ezekkel kapcsolatos első felszerelés költségeinek fedezetéül, az állami pénztári készletekből, 340.000 forint átalányösszeg bocsáttatik a belügyminister rendelkezésére.

A tényleg felhasznált összegek az 1898. évi VI. törvényczikkben foglalt 1898. évi állami költségvetés beruházási kiadásainak megfelelő fejezeténél külön czím alatt lesznek elszámolandók.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe, végrehajtásával a belügyminister és a pénzügyminister bizatnak meg.

Digitized by Google

XXIII. TÖRVÉNYCZIKK

a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 11-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 16-án.)

ELSŐ CZIM.

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetek.

1. §.

A kereskedelmi törvénynek (1875 : XXXVII. t.-czikk) a szövetkezetekre vonatkozó rendelkezései (I. rész, XI. czím, 223—257. §§.) a jelen törvény értelmében alakult gazdasági és ipari hitelszövetkezetekre a következő szakaszokban megállapitott eltérésekkel alkalmazandók.

I. Fejezet.

A gazdasági és ipari hitelszövetkezetek alakitása.

2. §.

A jelen törvény hatálya alá eső gazdasági és ipari hitelszövetkezet a jelen törvény értelmében csakis közigazgatási hatóság, nyilvános testület (gazdasági egylet, kereskedelmi és iparkamara, ipartestület), vagy az országos központi hitelszövetkezet (Második czím) közreműködésével alakulhat.

A hatóságnak közreműködése annak ellenőrzésére terjed ki, hogy a szövetkezet megalakulásakor a jelen törvénynek rendelkezései megtartassanak.

Digitized by Google

A hatóság a jelen törvény rendelkezéseinek megfelelőleg alakuló szövetkezet alakitásánál közremeködését meg nem tagadhatja.

3. §.

A tagok belépése a szövetkezet megalakitása végett a szövetkezet alapszabálytervezetének sajátkezű aláirása által történik.

Ha az, a ki belépni akar, irni nem tud: kézjegye két előttemező tanu által, kiknek egyike az illető nevét is aláirja, hitelesitendő. Ha pedig sem irni, sem olvasni nem tud, vagy az alapszabálytervezet nyelvét nem érti, még az is szükséges, hogy a jelenlevő tanuk az alapszabálytervezetet mind maguk ismerjék, mind a belépőnek az általa értett nyelven megmagyarázzák, s hogy ez megtörtént, az alapszabálytervezeten bizonyitsák.

4. §.

Az alapszabályokba fel kell venni, hogy a szövetkezet szövetkezeti üzletét nem tagokra ki nem terjesztheti; takarékbetéteket azonban nem tagoktól is elfogadhat, ilyeneket más intézeteknél is elhelyezhet és hitelt nem tagoktól is nyerhet.

Az alapszabályokban meg kell határozni az egyes tagnak nyujtható hitel legmagasabb összegét és a hitelnyujtás feltételeit.

5. §.

Az alakuló közgyülést a közreműködő hatóság, testület vagy országos központi hitelszövetkezet kiküldöttje vezeti.

Határozatképességéhez legalább 14 aláiró jelenléte szükséges.

Mindenik tagnak egy szavazata van.

Digitized by Google

Érvényes határozathoz a jelenlevő tagok általános szótöbbsége szükséges.

6. §.

Az alapszabályokat, az alakuló közgyülés jegyzőkönyvét és a czég-bejegyzési kérvényt a közreműködő hatóság, testület vagy országos központi hitelszövetkezet kiküldöttje is aláirja.

A czég-bejegyzési kérvényben, a czégjegyzékben és a bejegyzés közzétételében világosan kiteendő, hogy a szövetkezet a jelen törvény értelmében alakult.

7. §.

A jelen törvény értelmében alakult hitelszövetkezetek fióktelepet nem állithatnak fel és működésüket kerületükön túl ki nem terjeszthetik.

E kerület a szövetkezet székhelyét képező községen kivül más községet vagy községeket csak akkor foglalhat magában, ha azok ugyanazon vagy a szomszédos körjegyzőséghez (Horvát-Szlavonországokban közigazgatási községhez) tartoznak vagy közvetlenül határosak.

II. Fejezet.

A tagok jogviszonyai.

8. §.

A szövetkezetbe csak olyan teljes korú egyén léphet be, ki a szövetkezet kerületében lakik és vagyona fölött szabadon rendelkezik.

A szövetkezet tagja jogi személy is lehet.

Az alapszabályok egyéb feltételeket is állapithatnak meg.

Digitized by Google

9. §.

A szövetkezet megalakulása után a tagok belépése két tanu előtt sajátkezű aláirással vagy kézjegygyel ellátott irásbeli nyilatkozat által történik (3. §.), melyben a belépni szándékozó egyuttal elismeri, hogy az alapszabályoknak a tagok jogaira és kötelezettségeire vonatkozó határozatai és a szövetkezet vagyoni állapota vele közöltettek.

A belépés elfogadása iránt az igazgatóság legkésőbb 30 nap alatt köteles határozni, ellenesetben a belépni szándékozó nyilatkozatához kötve nincs.

A belépés elfogadásáról az illető értesitendő s neve azonnal a tagok névjegyzékébe, a belépési nyilatkozat, az elfogadás és az erről szóló értesités keltének kitüntetésével bejegyzendő.

A belépő a belépés elfogadásával tekintetik a szövetkezet tagjának.

10. §.

A belépő tag már a belépés tényénél fogva köteles egy üzletrészt az alapszabályokban megállapitott részletekben, időben és joghátrányok mellett befizetni.

A tagok a belépéskor vagy később több üzletrészt is jegyezhetnek.

11. §.

Az üzletrészek az illető tag nevére állitandók ki s legfelebb száz (100) korona névértékben állapithatók meg. Az üzletrészek megállapitott névértéke a szövetkezet fennállása alatt sem fel nem emelhető, sem le nem szállitható.

12. §.

Az üzletrészek után kamatot fizetni nem szabad.

Osztalékkép felosztas alá a tagok között csak az

Digitized by Google

kerülhet, a mi az évi mérleg szerint, mint tiszta nyereség — a tartalékalapra forditandó összeg levonása után — megmarad. (13. §.)

A mig a tartalékalap az összes üzletrészek névértékének felét el nem éri, arra a tiszta nyereségnek legalább tiz (10) százalékát kell forditani.

13. §.

A felosztható nyereség (12. §.) első sorban az üzletrészek közt az üzleti év elején mutatkozó befizetések arányában osztandó fel, ugy azonban, hogy az osztalék öt (5) százalékot meg nem haladhat, s csak akkor fizethető ki, ha az üzletrész már teljesen befizettetett, vagy a veszteség folytán csökkent üzletrész kiegészittetett. Ellenkező esetben az üzletrész javára irandó.

Az öt százalékot meghaladó nyereség a tartalékalap növelésére forditandó.

14. §.

A mérleg szerint mutatkozó veszteséget első sorban a tartalékalapból kell fedezni. Ha ebből ki nem kerül, a veszteség a tagok között ugyanazon arányban osztatik fel, mint a nyereség, s az egyes üzletrészekből az év végén lejegyzendő.

Ha a tartalékalap által nem fedezett veszteség az üzletrész-követelést meghaladja: a további befizetéseket és a későbbi évek nyereségeit a veszteségből származó tartozás törlesztésére kell forditani.

Az alapszabályokba felvehető, hogy a tartalékalapból és az üzletrész-követelésekből ki nem került veszteségek fedezésére a tagoktól az üzletrészek névértékének még egyszeres összegéig terjedő befizetések is követelhetők.

E befizetések a tagoknak a 15. §-ban megállapitott

Digitized by Google

felelősségét nem érintik és csak közgyülési határozat alapján vethetők ki.

15. §.

A tag a szövetkezet kötelezettségeiért üzletrésze névértékének ötszörös összegéig felelős; az alapszabályokban azonban az üzletrész névértékének tizszeres összegéig terjedhető felelősség is megállapitható.

16. §.

A szövetkezet hitelezőinek követelései a tagoktól csak a szövetkezet vagyonára nyitott csőd esetén és csakis a csődeljárással kapcsolatban, a jelen törvényben megállapitott határozatok (42—45. §§.) szerint hajthatók be.

Sem a csődbe bejelentett, sem a be nem jelentett követelések külön keresettel vagy kifogással az egyes tagok ellen nem érvényesithetők.

17. §.

A szövetkezetből kivált tag vagy örököse a benmaradt tagokkal egyenlően felelős, ha annak az üzleti évnek befejezésétől számitott hat hónapon belül, melyben a tag a szövetkezetből kivált, a szövetkezet ellen csőd nyittatott.

Az, hogy a szövetkezet tartozása a kiválás előtt vagy után keletkezett, különbséget nem tesz.

18. §.

A kilépés csak előleges, legalább négy heti irásbeli vagy szóbeli felmondás mellett történhetik.

Az alapszabályok a felmondási időt legfelebb hat hónapra terjeszthetik ki.

A felmondás érvényes, ha az az igazgatóság bármelyik tagja előtt kijelentetett, a ki a felmondásról

Digitized by Google

elismervényt adni köteles. Ha az elismervény megtagadtatik, a felmondás a községi elöljáróságnál bejelenthető, mely erről a bejelentőnek elismervényt ad és a szövetkezetet haladéktalanul értesiti.

19. §.

Az alapszabályokban meghatározott okokból a kizárás csak az igazgatósági tagok kétharmad részének szavazatával, a felügyelő-bizottság hozzájárulásával, és ha az alapszabályok a kizárást a szövetkezet irányában fennálló kötelezettségek elmulasztása esetére állapitják meg, csak az irásbeli megintéstől számitott négy hét sikertelen letelte után történhetik.

20. §.

A kiválás, az ok kitüntetése mellett, a tagok névjegyzékébe bejegyzendő s erről a kivált tag vagy örökösei haladéktalanul értesitendők.

A halál esetét kivéve a tagsági minőség a szövetkezet irányában a kiválás bejegyzéséről szóló értesités elküldésével, vagy ha ez elmulasztatott, a mikor a bejegyzés és értesités rendes körülmények között megtörténhetett volna, — harmadik személyekkel szemben a czégjegyzék-biróságnál lévő névjegyzékhez történt bejelentéssel (1875 : XXXVII. törvényczikk 242. §.) tekintetik megszüntnek.

A kivált tag vagy örököse a biróságnál a kiválás előzetes feljegyzését kérheti, melynek a szövetkezet részéről történt bejelentéssel egyenlő hatálya van: ha ez a bejelentés utólag megtörtént, vagy ha az előzetes feljegyzést kérő a kiválás szabályszerű megtörténtét igazolja.

Digitized by Google

21. §.

Ha a kivált tag a szövetkezet irányában tartozásban maradt: a szövetkezet a tartozás lejárata előtt is beszámitással élhet. A mennyiben pedig akár tartozás czímén, akár veszteség folytán a szövetkezet követelése a tag követelését meghaladja, a szövetkezet a tartozás kiegyenlitését követelheti (22. §.).

22. §.

Az üzletrész kifizetése csak az üzleti év befejezésétől számitott hat hó letelte után történhetik.

Ugyanannyi idő alatt egyenlitendő ki a kivált tagnak a veszteségből vagy más czímből származó tartozása.

Ha ezen idő alatt a szövetkezet feloszlott: az üzletrész csak a szövetkezeti vagyon felosztásakor fizethető ki.

23. §.

Az országos központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet (49. §. 2. pont) saját tagja ellen fennálló követelése erejéig, végrehajtás vagy csőd esetében minden más törvényes elsőbbséggel nem biró követelést megelőző kielégitési joggal bir, adósának összes ingó vagyonára; ez az elsőbbség azonban csupán azon hitelezőkkel szemben illeti meg, a kiknek követelése az adósnak a szövetkezet névjegyzékébe történt bevezetése után keletkezett.

24. §.

A szövetkezeti tagok névjegyzékét a szövetkezet helyiségében bárki megtekintheti. A szövetkezet köteles az egyes tagok tartozásainak összegét bárkinek kivánatára közölni.

Digitized by Google

III. Fejezet.

Közgyülés.

25. §.

A közgyülést rendszerint az igazgatóság hivja össze.

A szövetkezet tagjainak egy tizedrésze a közgyülés összehivását az ok és czél kijelölése mellett bármikor követelheti.

Ha az igazgatóság ennek 8 nap alatt meg nem felel: a tagok kérelmére a közgyülést az illetékes czégjegyzékbiróság hivja össze.

Az alapszabályok a közgyülés összehivásának jogát a tagok kisebb számához köthetik.

26. §.

A közgyülésen mindenik tagnak egy szavazata van.

Az alapszabályok a szavazati jog gyakorlását az üzletrész teljes vagy meghatározott részben való befizetéséhez köthetik s kimondhatják, hogy csak annak van szavazati joga, ki a szabályszerű befizetésekkel hátralékban nincs.

27. §.

A mennyiben az alapszabályok másként nem intézkednek, a közgyülés határozatképes, ha azon személyesen vagy képviselve legalább a tagok negyedrésze jelent meg.

Ha kevesebb tag jelent meg, új közgyülés hivandó össze, mely az előbb összehivott közgyülés napirendjére kitűzött tárgyak fölött a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

28. §.

A czégjegyzék-biróság köteles a közgyülési jegyzőkönyvet haladéktalanul megvizsgálni, s ha az tünik ki

Digitized by Google

belőle, hogy a közgyülés összehivása vagy egyes közgyülési határozat a törvénynyel vagy az alapszabályokkal ellenkezik, köteles az összes vagy az illető határozatokat legfeljebb 15 nap alatt megsemmisiteni s a szövetkezetet új szabályszerű határozat hozatalára utasitani.

Ezen határozat ellen egyfokú felfolyamodásnak van helye.

29. §.

Minden egyes tagnak joga van a törvénynyel vagy az alapszabályokkal ellenkező közgyülési határozat megsemmisitését a közgyülés megtartásától számitott 15 nap alatt a czégjegyzék-biróságnál kérni; fenmaradván kereseti vagy kifogásolási joga a szövetkezet ellen, ha a törvény- vagy alapszabályellenes határozat által jogaiban sérelmet szenved.

A tag kereseti joga a közgyülés megtartásától számitott 3 év alatt elévül.

IV. Fejezet.

Igazgatóság és felügyelő bizottság.

30. §.

A szövetkezet igazgatósága legalább három személyből áll. Az igazgatók legalább egy harmadrészének a szövetkezet tagjának kell lennie.

Az igazgatóság tagjai csak oly magyar honpolgárok lehetnek, kik irni tudnak és vagyoni tekintetben kifogás alá nem esnek.

Kik nyereségvágyból eredt bűncselekmény miatt elitéltettek, az igazgatóság tagjaivá meg nem választhatók. Felszólalás esetében a czégjegyzésre illetékes biróság határoz.

Digitized by Google

Az igazgatóság tagjainak javadalmazása együttvéve a tiszta jövedelem tiz (10) százalékát meg nem haladhatja.

31. §.

Az igazgatóság tagjai legfelebb három évre választhatók, s a közgyülés által minden kártéritési igény kizárásával bármikor elmozdithatók.

32. §.

Az igazgatóság a szövetkezet czégét olyképen jegyzi, hogy legalább két tagja a czéghez aláirását csatolja.

Nem irásban tett nyilatkozat érvényéhez szintén két igazgatósági tag együttes hozzájárulása szükséges.

33. §.

A mérleg felállitásánál következő szabályok irányadók:

1. a szövetkezet vagyona azon összegben veendő fel, mely az üzleti év utolsó napján az egyes tárgyak értékének megfelel;

2. az árfolyammal biró értékpapirok legfelebb azon árfolyamban vehetők fel, melylyel azok az üzleti év utolsó napján birnak;

3. az első szervezés költségeiből a követelések közé csak annyi vehető fel, a mennyi azoknak legfelebb öt évre való egyenlő felosztása mellett az illető üzleti év után fenmarad;

4. az üzletrészekre történt befizetések összege és a tartalékalap a tartozások közé sorozandó;

5. az üzletrészekre még befizetendő összegek a követelések közé csak annyiban vehetők fel, a mennyiben már az üzleti évben esedékesekké váltak;

Digitized by Google

Nem irásban tett nyilatkozat érvényéhez szintén két felszámoló együttes hozzájárulása szükséges.

A felszámolók hatásköre a harmadik személyek irányában, valamint azoknak felelőssége ugyanaz, mely az igazgatóságra nézve van megállapitva.

41. §.

A felszámolt szövetkezetnek a tartozások és az üzletrészek kielégitése után fenmaradó tartalékalapjából 50%-ot a szövetkezet kerületébe tartozó község vagy községek szegényalapjának javára kell forditani. Az alapszabályok erre a czélra többet utalhatnak.

42. §.

A jelen törvény szerint alakult szövetkezetek csődje esetében a tagok által felelősségük alapján fizetendő összegek (15—17. §-ok) megállapitása és behajtása az 1881 : XVI. t.-czikk 257—261. §§. helyett következő szabályok szerint történik:

1. Mihelyt a mérleg elkészült, a szövetkezet képviselősége (igazgatóság, felszámolók) a tömeggondnokkal egyetemben haladéktalanul járulék-kimutatást készit, melyben a nyilván fizetésképtelen tagok kihagyásával megállapittatik, hogy az üzletrészek arányában mennyi esik minden egyes tagra a mérlegből kitünő vagyonhiányból.

2. A járulék-kimutatás megállapitása után azonnal ki kell hirdetni, hogy minden tagnak jogában áll a kimutatást a szövetkezet helyiségeiben megtekinteni s netaláni észrevételeit a csődbiróság kiküldöttje által a képviselőség és a tömeggondnok jelenlétében legfelebb két hét alatt megtartandó tárgyaláson előterjeszteni.

3. A csődbiróság az előterjesztett észrevételek figye-

Digitized by Google

37. §.

A felügyelő bizottság tagjai akár együttesen, akár egyenkint az igazgatóság üléseiben jelen lehetnek és az igazgatóságtól bármikor felvilágositást kérhetnek.

A könyveket és a pénztárt minden évnegyedben legalább egyszer meg kell vizsgálniok.

38. §.

A felügyelő bizottság előzetes hozzájárulása szükséges:

1. az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagoknak adandó hitel engedélyezéséhez;

2. az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok által a szövetkezet irányában vállalandó jótállás elfogadásához.

Ha a szövetkezet az országos központi hitelszövetkezet (Második czím) tagja, a felügyelő bizottság hozzájárulásán felül a központi hitelszövetkezet igazgatóságának engedélye is szükséges.

V. Fejezet.

Feloszlás.

39. §.

Ha a szövetkezet felszámol, fontos okokból a felügyelő bizottság vagy a tagok egy tizedrészének kérelmére, avagy hivatalból a czégjegyzék-biróság rendelhet ki felszámolókat.

A felszámolói megbizást a biróság minden kártéritési igény nélkül bármikor visszavonhatja.

40. §.

A felszámolók a szövetkezet czégét olyképen jegyzik, hogy legalább két felszámoló a felszámolási viszonyt kitüntető czéghez aláirását csatolja.

Digitized by Google

Nem irásban tett nyilatkozat érvényéhez szintén két felszámoló együttes hozzájárulása szükséges.

A felszámolók hatásköre a harmadik személyek irányában, valamint azoknak felelőssége ugyanaz, mely az igazgatóságra nézve van megállapitva.

41. §.

A felszámolt szövetkezetnek a tartozások és az üzletrészek kielégitése után fenmaradó tartalékalapjából 50%-ot a szövetkezet kerületébe tartozó község vagy községek szegényalapjának javára kell forditani. Az alapszabályok erre a czélra többet utalhatnak.

42. §.

A jelen törvény szerint alakult szövetkezetek csődje esetében a tagok által felelősségük alapján fizetendő összegek (15—17. §-ok) megállapitása és behajtása az 1881 : XVI. t.-czikk 257—261. §§. helyett következő szabályok szerint történik:

1. Mihelyt a mérleg elkészült, a szövetkezet képviselősége (igazgatóság, felszámolók) a tömeggondnokkal egyetemben haladéktalanul járulék-kimutatást készit, melyben a nyilván fizetésképtelen tagok kihagyásával megállapittatik, hogy az üzletrészek arányában mennyi esik minden egyes tagra a mérlegből kitünő vagyonhiányból.

2. A járulék-kimutatás megállapitása után azonnal ki kell hirdetni, hogy minden tagnak jogában áll a kimutatást a szövetkezet helyiségeiben megtekinteni s netaláni észrevételeit a csődbiróság kiküldöttje által a képviselőség és a tömeggondnok jelenlétében legfelebb két hét alatt megtartandó tárgyaláson előterjeszteni.

3. A csődbiróság az előterjesztett észrevételek figye-

Digitized by Google

lembevételével a járulék-kimutatást végleg megállapitja s azt végzésileg végrehajthatónak nyilvánitja.

4. A végrehajthatónak nyilvánitott járulék-kimutatás a tagokkal hivatalos ajánlott levélben azzal a felhivással közlendő, hogy a kivetett járulékok azon tagoktól, kik azokat a kézbesitéstől számitott 15 nap alatt a tömeggondnoknál be nem fizetik, végrehajtás utján fognak behajtatni. A kézbesités a postára tétel napját követő harmadik napon tekintendő megtörténtnek.

43. §.

A mennyiben a 42. §. értelmében kivetett járulékok behajtása a mérlegből kitünő hiányt hat hónap alatt nem fedezi, vagy ha a csődeljárás folyamán további hiány mutatkozik, ugyanazon szabályok szerint ujabb járulékkivetésnek van helye, melynél az első kivetés alkalmával fizetésképtelennek bizonyult tagok kihagyandók.

Ujabb eredménytelenség esetében ismételt kivetésnek van helye mindaddig, mig a szövetkezet tartozásai teljesen fedezve nincsenek, vagy a tagoknak a jelen törvényben megállapitott szavatossága kimerült.

44. §.

A mennyiben a csődvagyon végfelosztásánál kitünnék, hogy a hiány kisebb, mint a mennyi a szövetkezeti tagoktól behajtatott, a többlet az egyes tagoknak az általok teljesitett fizetések arányában visszafizettetik.

45. §.

A járulék-kimutatás megállapitása ellen semminemű jogorvoslatnak nincs helye. Minden tagnak jogában áll azonban a reá vonatkozó megállapitást a végrehajthatónak nyilvánitott járulékkimutatás kézbesitésétől (42. §.

Digitized by Google

4. pont) számitott egy hónap alatt a csődbiróságnál a tömeggondnok ellen inditandó keresettel megtámadni, melynek jogérvényes elintézéseig az időközben befizetett vagy behajtott járulék birói letétbe helyezendő.

VI. Fejezet.

Vegyes intézkedések.

46. §.

A jelen törvény hatálya előtt keletkezett gazdasági és ipari hitelszövetkezeteknek jogukban áll az illetékes czégjegyzék-biróságnál bejegyzés és közzététel végett bejelenteni, hogy ezentúl a jelen törvény határozatai értelmében kivánnak működni.

A bejelentéshez a jelen törvény értelmében módositott alapszabályok melléklendők; az eddigi alapszabályokban megállapitott felelősség azonban továbbra is megtartható.

47. §.

A jelen törvény értelmében keletkezett vagy átalakult s a központi szövetkezetbe rendes tagul belépett szövetkezetek (49. §. 2. pont) a következő kedvezményekben részesittetnek:

1. Fölmentetnek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, az ez után kivethető általános jövedelmi pótadó, törvényhatósági és községi adó, az útadó, úgyszintén az ipar és kereskedelmi kamarai illeték alól.

2. Bélyeg- és illetékmentességben, még pedig:

a) a czégjegyzék-birósághoz a tagok vagy a szövetkezet által intézett minden beadvány és melléklete, valamint a czégjegyzék-biróság által a szövetkezetekre vonatkozó minden közzétételre nézve;

Digitized by Google

b) a közhatóságokhoz intézett beadványokra és mellékleteikre nézve, a peres eljárásban a biróságokhoz beadottak kivételével;

c) az összes üzleti könyveikre nézve;

d) a szövetkezeti tagok üzletrészeinek befizetéséről kiállitott elismervényekre, a tagok által a szövetkezettől felvett kölcsönről vagy előlegről kiállitott kötelező okiratokra, a váltók kivételével, és az ily kölcsönök visszafizetéséről kiállitott vétbizonyitványokra nézve;

e) a szövetkezeti tagoknak adott kölcsönök jelzálogi biztositására nézve;

f) a szövetkezetek a tagok irányában fennálló követeléseinek a központi szövetkezetre való átruházására (70. §.) és az ily követelések kielégitéséről kiállitott vétbizonyitványokra nézve.

Egyebekben a szövetkezetek az adótörvények és a bélyeg- és illetékszabályok általános határozmányai alá esnek.

Ha valamely szövetkezet a központi szövetkezetből kilép vagy abból kizáratik (60. §.), az 1. és 2. pontban megállapitott kedvezmények azzal a nappal hatályukat vesztik, a melyen a czégjegyzék-biróság a kilépés vagy kizáratás megtörténtét közzéteszi.

Ama szövetkezetek javára, a melyek e törvény megalkotásától számitott két éven belül alapszabályaikat a jelen törvény értelmében átalakitják és a központi szövetkezetbe rendes tagul belépésre jelentkeznek, a jelen §-ban megállapitott mentességek e szövetkezeteknek a jelen törvény életbe lépte előtti időből függőben tartott adó- és illetéktartozásaira is kiterjesztetnek.

Digitized by Google

MÁSODIK CZÍM.

Központi hitelszövetkezet.

I. Fejezet.

A központi hitelszövetkezet alakitása.

48. §.

A jelen törvény értelmében keletkezett vagy átalakult gazdasági és ipari hitelszövetkezetek ügyének előmozditására és hiteligényei kielégitésére Budapesten országos központi hitelszövetkezet állittatik fel.

A központi hitelszövetkezetre a kereskedelmi törvénynek (1875 : XXXVII. t.-czikk) 223—257. §-ai az alábbi eltérésekkel alkalmazandók.

49. §.

A központi hitelszövetkezet tagjai:

1. Alapitó, vagyis oly tagok, kik a központi hitelszövetkezet alaptőkéjéhez egy vagy több alapitványi üzletrészszel járulnak.

2. Rendes tagok, vagyis oly gazdasági és ipari hitelszövetkezetek, melyek a jelen törvény rendelkezéseinek megfelelnek és a központi hitelszövetkezetbe belépnek.

50. §.

A központi hitelszövetkezet csak akkor jegyezhető be a kereskedelmi czégjegyzékbe, ha legalább egy millió korona névértékű alapitványi üzletrész jegyeztetett és befizettetett.

Digitized by Google

II. Fejezet.

A tagok jogviszonyai.

51. §.

Az alapitó tagok a központi hitelszövetkezet kötelezettségeiért csak alapitványi üzletrészeik erejéig felelősek; másrészt a központi hitelszövetkezet vagyonában és jövedelmeiben csak annyiban részesülnek, hogy üzletrészeik alapszabályszerű visszafizetését s a nyereségből legfeljebb négy (4) százalék évi osztalék kiszolgáltatását követelhetik (55. §.).

Szavazati jogukat és gyakorlásának módját az alapszabályok határozzák meg.

Az általuk jegyzett alapitványi üzletrészek visszafizetésével tagságuk megszünik.

Az alapitványi üzletrész legalább 1000 koronában állapittatik meg.

52. §.

A szövetkezetek belépéséhez azoknak közgyülési határozata szükséges.

A felvétel iránt a központi hitelszövetkezet igazgatósága határoz.

A belépés a belépő szövetkezet czégében és illetékes törvényszékének kereskedelmi czégjegyzékében kitüntetendő.

53. §.

Minden belépő szövetkezet legalább egy kétszáz koronáról szóló szövetkezeti üzletrészt tartozik jegyezni.

További üzletrészek átvétele iránt a központi hitelszövetkezet alapszabályaiban meghatározott alapon ennek igazgatósága határoz.

Digitized by Google

A szövetkezeti üzletrészek befizetésének közelebbi módozatait az alapszabályok határozzák meg.

54. §.

A rendes tagok a központi hitelszövetkezet tartozásaiért üzletrészeik névértékének ötszörös összegéig felelősek.

A központi hitelszövetkezet nyereségéből üzletrészeik után a közgyülés által meghatározandó, de legfeljebb négy százalék évi osztalékban részesülnek, mely csak akkor fizethető ki, ha az üzletrész teljesen befizettetett.

55. §.

A központi hitelszövetkezet tiszta nyereségéből első sorban tiz (10) százalék a tartalékalapra, további tiz (10) százalék a kötvények külön biztositéki alapjára (72. §.), a fenmaradó összeg az alapitványi üzletrészek osztalékára (51. §.), s ennek fedezése után a szövetkezeti üzletrészek osztalékára (54. §.) forditandó. A maradék a tartalékalap és külön biztositéki alap közt a közgyülés által megállapitandó arányban osztandó meg.

A kilépő vagy kizárt tag üzletrésze visszafizetésének idejét és módozatait az alapszabályok állapitják meg.

56. §.

A központi hitelszövetkezet a kötelékébe tartozó szövetkezetek igazgatóságaiba és felügyelő bizottságaiba egy-egy tagot nevezhet ki.

57. §.

A központi hitelszövetkezetnek a kötelékébe tartozó szövetkezetek ügykezelésére nézve ellenőrzési és felügyeleti joga van, melynek mikénti gyakorlását az alapszabályok határozzák meg.

Digitized by Google

Oly esetben, midőn a felügyelő bizottság a kereskedelmi törvény (1875: XXXVII. t.-czikk) 195. §-a értelmében a közgyülést összehivja, erről a központi hitelszövetkezet igazgatóságát azonnal értesiteni tartozik, jogában állván ez utóbbinak az illető szövetkezet igazgatóságát vagy egyes tagjait a közgyülés megtartásáig felfüggeszteni s az ideiglenes ügyvezetés iránt intézkedni.

58. §.

A rendes tagul belépett szövetkezet addig, a mig a központi hitelszövetkezet tagja, alapszabályait csak a központi hitelszövetkezet igazgatóságának jóváhagyásával módosithatja.

Ennek igazolása nélkül az alapszabályok módositása a kereskedelmi czégjegyzékbe be nem jegyezhető.

59. §.

A központi hitelszövetkezet igazgatósága állapitja meg a kötelékébe tartozó szövetkezetek általános üzleti feltételeit, s határozza meg, vajjon elfogadhatnak-e takarékbetéteket, és ha igen, milyen mértékben és módozatok mellett.

A központi hitelszövetkezet igazgatóságának engedélye szükséges ahhoz, hogy a központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet harmadik személyektől kölcsönt vehessen fel.

60. §.

A rendes tagul belépett szövetkezet a központi hitelszövetkezetből csakis közgyülési határozat alapján léphet ki.

A felmondási időt a központi hitelszövetkezet alapszabályai határozzák meg, de egy évnél hosszabb idő nem állapitható meg.

Digitized by Google

A kereskedelmi törvény (1875 : XXXVII. t.-cz.) 239. §. 2. és 3. bekezdései a központi hitelszövetkezet tagjaival szemben nem alkalmazhatók.

Az alapszabályok határozzák meg, hogy a központi hitelszövetkezet milyen feltételek mellett zárhat ki valamely szövetkezetet.

61. §.

Ha a központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet a befizetett üzletrészek tőke-összegének felét elvesztette, a központi hitelszövetkezet igazgatóságának jogában áll a szövetkezetet feloszlatni, felszámolását elrendelni s a felszámolókat kinevezni.

A felszámolás elrendelését s a felszámolókat ez esetben a központi hitelszövetkezet igazgatósága tartozik a czégjegyzék-biróságnál bejelenteni.

62. §.

A központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezet más szövetkezettel csak a központi hitelszövetkezet igazgatóságának engedélyével és az ez által kiküldött szakértő vagyonbecslése alapján egyesülhet.

63. §.

Ha a központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezetekre nézve a csődnyitás feltételei forognak fenn, a csőd elrendelését a központi hitelszövetkezet igazgatósága is kérheti, s az kérelmére tárgyalás nélkül rendelendő el.

Ha másnak csődnyitási kérelme folytán tárgyalás rendeltetik, arra a központi hitelszövetkezet igazgatósága is megidézendő.

Digitized by Google

A központi hitelszövetkezet igazgatósága jogositva van a kirendelendő tömeggondnokot javaslatba hozni és vele díjazása iránt megállapodásra lépni. A megállapitott tömeggondnoki díj a csődbiróság által leszállitható, de semmi esetre felebb nem emelhető.

64. §.

Ha a kilépő vagy kizárt szövetkezet a központi hitelszövetkezettel szemben tartozási viszonyban van, a központi hitelszövetkezet a fedezetlen tartozás azonnali kifizetését vagy biztositását követelheti.

65. §.

A központi hitelszövetkezetnek a kötelékébe tartozó szövetkezet ellen fennálló követelése erejéig az illető szövetkezetnek összes ingó vagyonára végrehajtás vagy csőd esetében minden más törvényes elsőbbséggel nem biró követelést megelőző kielégitési joga van. Jogában áll magát követelésére nézve az adós szövetkezet által vagy részére a központi hitelszövetkezet birtokába bármikor és bármily czélból bocsátott pénzekből, váltókból és értékpapirokból, minden tulajdoni és elsőbbségi igényre való tekintet s birói felhatalmazás vagy közbenjárás nélkül, az általa legalkalmasabbnak talált módon kielégiteni.

III. FEJEZET.

Szervezet és felügyelet.

66. §.

A központi hitelszövetkezet igazgatósága egy elnökön és két alelnökön kivül 12 tagból áll, mely utóbbiak közül az állam alapitói üzletrésze alapján (78. §. 1. pont), kettőt

Digitized by Google

zások között kitüntetendő biztositéki alapot köteles alakitani.

E biztositéki alapra legalább három (3) millió korona forditandó, s a központi hitelszövetkezet annak növelésére az évi nyereségnek az 55. §. szerint megállapitandó részét hozzácsatolni köteles.

73. §.

A központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények névértékének összege a biztositéki alap (72. §.) tizszeresét meg nem haladhatja.

74. §.

A központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvényekre az 1897. évi XXXII. t.-cz. 9. és 10. §-ai, 13. §. első pontja, továbbá 16., 17., 18., 20., 21. és 22. §-ai megfelelően alkalmazandók.

75. §.

A 68. §. értelmében kirendelt kormánybiztos köteles ellenőrizni azt, hogy a központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények összege a 71. és 73. §-okban megállapitott mértéket meg ne haladja, — hogy az adott kölcsönök után befolyó kamatok és törlesztési járadékok a szükséglet erejéig az eme kölcsönök alapján kibocsátott kötvények esedékes szelvényeinek és kisorsolt czimleteinek beváltására forditassanak, és hogy a kötvények az 1897 : XXXII. törvényczikk 13. §. első pontja szerint abban az arányban, a melyben a kibocsátási alapul szolgáló követelések összege visszafizetés folytán, vagy más okból csökkent, a forgalomból visszavonassanak.

Digitized by Google

vagy az alapszabályokba ütköző határozatok ellen óvást emelhet. Ezen óvás által az illető határozat végrehajtása a pénzügyminister határozatáig felfüggesztetik.

69. §.

A központi hitelszövetkezet alapszabályai s azok minden módositásai a m. kir. pénzügyminister jóváhagyása alá terjesztendők, a ki az igazságügyi, kereskedelemügyi és földmivelésügyi ministerekkel egyetértve határoz.

A kereskedelmi czégjegyzékbe való bevezetés csak ezen jóváhagyás után történhetik.

IV. Fejezet.

Kötvények kibocsátása.

70. §.

A központi hitelszövetkezet kamatozó és törlesztés alá eső kötvényeket bocsáthat ki oly kölcsönkövetelésekre, melyekkel a kötelékébe tartozó szövetkezetek saját tagjaik irányában irásbeli kötelezvény alapján birnak, s a melyek a központi hitelszövetkezetre az illető szövetkezet készfizetői jótállása mellett átruháztattak.

71. §.

A központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények névértékének összege a kötelékébe tartozó szövetkezetek által átruházott kölcsönkövetelések tőkeösszegét meg nem haladhatja.

72. §.

A központi hitelszövetkezet az általa kibocsátott kötvények biztositására az üzletrészekből álló alaptőkétől s egyéb vagyonától elkülönitett és a mérlegben a tarto-

Digitized by Google

zások között kitüntetendő biztositéki alapot köteles alakitani.

E biztositéki alapra legalább három (3) millió korona forditandó, s a központi hitelszövetkezet annak növelésére az évi nyereségnek az 55. §. szerint megállapitandó részét hozzácsatolni köteles.

73. §.

A központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények névértékének összege a biztositéki alap (72. §.) tizszeresét meg nem haladhatja.

74. §.

A központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvényekre az 1897. évi XXXII. t.-cz. 9. és 10. §-ai, 13. §. első pontja, továbbá 16., 17., 18., 20., 21. és 22. §-ai megfelelően alkalmazandók.

75. §.

A 68. §. értelmében kirendelt kormánybiztos köteles ellenőrizni azt, hogy a központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények összege a 71. és 73. §-okban megállapitott mértéket meg ne haladja, — hogy az adott kölcsönök után befolyó kamatok és törlesztési járadékok a szükséglet erejéig az eme kölcsönök alapján kibocsátott kötvények esedékes szelvényeinek és kisorsolt czimleteinek beváltására fordittassanak, és hogy a kötvények az 1897 : XXXII. törvényczikk 13. §. első pontja szerint abban az arányban, a melyben a kibocsátási alapul szolgáló követelések összege visszafizetés folytán, vagy más okból csökkent, a forgalomból visszavonassanak.

Digitized by Google

76. §.

A központi hitelszövetkezet könyvei s ezeknek a központi hitelszövetkezet alapszabályszerű czégjegyzésével ellátott kivonatai közokiratok bizonyító erejével birnak.

77. §.

A központi hitelszövetkezet jogositva van a kötelékébe tartozó szövetkezet által reá átruházott kötelezvény és főkönyveinek kivonata alapján lejárt követelésére nézve az átruházó szövetkezet, mint készfizető jótálló ellen egyenesen végrehajtást, az eredeti adós s annak készfizető kezesei ellen pedig az 1881 : LX. t.-czikk 223. §-a értelmében a veszély valószinűségének kimutatása nélkül biztositást kérni.

A végrehajtás elrendelése elleni kifogásokra és a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránti keresetre nézve a közjegyzői okiratok alapján elrendelt végrehajtásra vonatkozó szabályok [1874 : XXXV. t.-cz. 113. s. k. §§., 1881 : LX. t.-cz. 30. §. *a*) pont] megfelelően alkalmazandók.

Fiume városára és kerületére nézve a fennebb idézett 1881 : LX. t.-cz. 223. és 30. §-a helyett az ott érvényes polgári perrendtartás megfelelő rendelkezéseit, az 1874 : XXXV. t.-cz. 113. és következő §-ai helyett pedig az 1889. évi deczember hó 27-én 47.220. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 111. és következő §-ait kell érteni.

V. Fejezet.

Állami kedvezmények.

78. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy:

1. a pénztári készletekből a központi hitelszövetke-

Digitized by Google

zet alaptőkéjéhez legfölebb egy millió korona összegig terjedő alapitványi üzletrészekkel járuljon;

2. az állami ingó-vagyont képező italmérési kártalanitási kötvényekből három millió korona névértékű kötvényt a központi hitelszövetkezet tulajdonába bocsáthasson. E kötvények és azok kamatai a központi hitelszövetkezet által kibocsátott kötvények (70. §.) külön biztositási alapjának létesitésére, illetőleg gyarapitására fordítandók, de a központi hitelszövetkezet felszámolása esetében s a hitelezők kielégitése után az államkincstárra visszaszállnak.

Felhatalmaztatik továbbá a pénzügyminister, hogy a központi hitelszövetkezet alapitási és első szervezési költségeihez a pénztári készletekből százezer koronával járuljon.

Mindaddig, mig a központi hitelszövetkezet üzemi költségei annak saját bevételeiből teljesen nem fedezhetők, e költségek fedezésére a kötvények külön biztositására rendelt alap czéljaira adományozott italmérési kártalanitási kötvények kamatai is a szükséglet mérvéhez képest felhasználhatók. Ha a központi hitelszövetkezet üzemi költségei e kamatok teljes összegének felhasználása daczára sem lennének fedezhetők, felhatalmaztatik végül a pénzügyminister, hogy a mutatkozó hiány fedezésére a szükséges összegeket a pénztári készletekből utalványozhassa. Az e czímen utalványozott összeg egy évben százezer koronát nem haladhat meg.

A jelen §. alapján a pénztári készletekből igénybe vett összegek a pénzügyi tárcza különféle kiadásainak terhére számolandók el.

Digitized by Google

79. §.

A központi hitelszövetkezet a következő kedvezményekben részesül:

1. Felmentetik a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója, az ezután kivethető törvényhatósági és községi adók, az útadó, úgyszintén a kereskedelmi és iparkamarai illeték alól.

2. Személyes bélyeg- és illetékmentességet élvez. Ez a mentesség azonban váltókra és utalványokra nem terjed ki.

3. Üzlete körébe tartozó levelezései és egyéb postaküldeményei, valamint postautalványai portómentesek.

80. §.

Felhatalmaztatik a belügyminister, hogy a pénzügyministerrel egyetértőleg oly községeknek, amelyek háztartási viszonyai ezt megengedik, az 1886. évi XXII. törvényczikkben előirt feltételek megtartása mellett hozott határozataik alapján megengedhesse, hogy:

a) tőkéikből a község területén működő szövetkezetnél üzletrészeket, úgy szintén a központi intézetnek alapitványi üzletrészeit jegyezhessék;

b) tőkéiket a központi hitelszövetkezet által a jelen törvény IV. fejezete értelmében kibocsátandó kötvényekben elhelyezhessék.

81. §.

A jelen törvény első czímében foglalt határozatok szerint a hitelszövetkezeteken kivül más czélú gazdasági és ipari szövetkezetek is alakulhatnak vagy átalakulhatnak.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az ilyen szövetkezeteknek az országos központi hitelszövetkezet

Digitized by Google

kötelékébe leendő felvételét ennek előterjesztésére engedélyezhesse.

82. §.

A 42—45. §-ok rendelkezései helyett, továbbá a 77. §-ban idézett törvények helyett Horvát-Szlavonországok területén az ott érvényes megfelelő szabályok nyernek alkalmazást.

83. §.

Jelen törvény végrehajtásával az igazságügyi, pénzügyi, kereskedelemügyi, földmívelésügyi és belügyministerek, Horvát-Szlavonországokra nézve a pénzügyminister a horvát-szlavon-dalmát bánnal egyetértőleg bizatnak meg.

Digitized by Google

XXIV. TÖRVÉNYCZIKK

a Gabela-Bocche di cattaroi keskenyvágányú vasutnak, valamint Trebinje és Gravosa felé vezetendő szárnyvonalainak építéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi április hó 14-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1896. évi julius hó 19-én.)

1. §.

A magyar királyi kormány felhatalmaztatik, hogy beleegyezését adja, hogy a bosznia-herczegovinai országos kormány a következő keskenyvágányú vasutvonalaknak, ugymint: a bosznia-herczegovinai államvasutak Gabela állomásától a dalmácziai határig, továbbá az ezen vonal folytatásakép a Bocche di Cattaro irányában épitendő vasut azon részének, mely a Herczegovinához tartozó Szutorinán halad keresztül, végül az első helyen emlitett vonalból egyfelől Trebinjeig, másfelől Gravosa (Ragusa) irányában a dalmácziai határig vezető szárnyvonalak épitése czéljából 60 év alatt törlesztendő, 11 millió forintnyi összeget meg nem haladható kölcsönt vehessen fel.

2. §.

Felhatalmaztatik továbbá a kormány, hogy beleegyezését adja, miszerint az 1. §-ban emlitett kölcsön kamatainak és törlesztési járulékainak, valamint az 1.§-ban közelebbről megjelölt vasutak üzemének első éveiben esetleg beállandó üzleti hiánynak fedezésére szükséges, évenkint 800.000 forintig terjedhető összeg ezen vonalak üzeme megnyitásának napjától számitott, legfeljebb tiz

Digitized by Google

egymásután következő évben Boszniának és Herczegovinának a közös aktivák évenkint visszafolyó kamataiból előlegeztessék; 10 év leteltével ellenben ezen kölcsön kamatoztatása és törlesztése Bosznia és Herczegovina országos bevételeiből fedezendő.

3. §.

A jelen törvény 2. §-a értelmében a közös activákból előlegezendő összegek kamatoztatása és törlesztése oly módon eszközlendő, hogy a kamatok Bosznia és Herczegovina országos bevételeiből évenkint fedezendők, törlesztési járulékok gyanánt pedig az 1. §-ban megjelölt vasuti vonalak tiszta üzleti feleslegei fognak szolgálni.

4. §.

A közös aktiváknak a jelen törvény 2. §-a értelmében előlegezendő kölcsönösszegekhez való igénybevétele ezen activák megosztásának kérdését semmi irányban sem érinti.

5. §.

Jelen törvény oly feltétel alatt, hogy az annak megfelelő határozmányok Ő Felsége többi királyságaiban és országaiban is törvényerejűvé válnak s jelen törvénynyel egyidejűleg kihirdettetnek, kihirdetése napjával hatályba lép s végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

XXV. TÖRVÉNYCZIKK

a belišće-prandauovcii keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a belišće-kapelna-noscovcei helyi érdekű vasut »Belišće« állomásától a szlavoniai helyi érdekű vasutak eszék-batrinjai vonalán, Normanci és Koska állomások közt létesitendő »Prandauovci« állomásig vezetendő keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az azt kiegészitő 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-ső §-ban emlitett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXVI. TÖRVÉNYCZIKK

az ó-becse—ujvidék—titeli helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a bácsbodrog-vármegyei helyi érdekű vasut Ó-Becse állomásától Zsablyán, Temerinen át a m. kir. államvasutak Ujvidék állomásáig vezetendő fővonalból, és az újvidéki Vaskapu közelében kiágazólag Kátyon és Kovil-Szt.-Ivánon át Titelig vezetendő szárnyvonalból álló, helyi érdekű, gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az előző §-ban emlitett vasut engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetése napján lép életbe, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXVII. TÖRVÉNYCZIKK

a zsibó-nagybányai helyi érdekű gőzmozdonyú vasut és sülelmed-szilágycsehi szárnyvonalának engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a szamosvölgyi vasut Zsibó állomásától Sülelmeden át, a szatmár-nagybányai helyi érdekű vasut Nagybánya állomásáig vezetendő fővonalnak és Sülelmedtől Szilágy-Csehig vezetendő szárnyvonalának, mint helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1. §-ban emlitett vasut engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napjával lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a székesfehérvár-bicskei helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a cs. kir. szabadalmazott déli vaspályatársaság Székesfehérvár állomásából kiágazólag, Lovas-Berényen át, a m. kir. államvasutak Bicske állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. IV. törvényczikkek értelmében leendő engedélyezésére ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az előző §-ban emlitett helyi érdekű vasut engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

XXIX. TÖRVÉNYCZIKK

a bihari helyi érdekű vasut margitta-szilágysomlyói szárnyvonalának engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1898. évi julius hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. évi julius hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a bihari helyi érdekű vasut Margitta állomásától a szilágysági helyi érdekű vasut Szilágy-Somlyó állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az ezt kiegészitő 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A bihari helyi érdekű vasut alaptőkéjének a margitta-szilágysomlyói vonal kiépitésével kapcsolatban szükségessé váló felemelése és a régi czímletek kicserélése czéljából engedélyezendő részvénykibocsátásokra nézve az 1880. évi XXXI. törvényczikk 5. §-ában érintett bélyegmentesség engedélyeztetik. A bélyegmentesség mérvét és terjedelmét a tényleges viszonyokhoz képest az 1. §. értelmében kiadandó engedélyezési okirat állapitja meg.

Ugyanez alkalommal fog intézkedés tétetni a fentidézett törvényczikk 5. és 6. §-aiban érintett egyéb kincstári kedvezményeknek az új és régi vonalon leendő egységes alkalmazása iránt.

Digitized by Google

3. §.

A kereskedelemügyi minister az 1. §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

4. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napján lép hatályba és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

Digitized by Google

Digitized by Google

XXX. TÖRVÉNYCZIKK

Dicsőült Erzsébet királyné emlékének törvénybe iktatásáról.

(Szentesitést nyert 1898. évi október hó 12-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1898. október 14-én.)

Ő császári és királyi Felségét: Erzsébet királynét a Mindenható kifürkészhetlen akarata elszólitván az élők sorából: a törvényhozás a megdicsőültnek emlékét a következőkben örökiti meg:

1. §.

Hőn szeretett dicsőült Erzsébet királynénknak, a haza jótevő Nemtőjének, a nemzet hálájával és kegyeletével őrzött, áldott emlékét törvénybe iktatja.

2. §.

Elhatározza, hogy a megdicsőülthöz méltó emlék — az önként megindult országos adakozás útján begyülő összegek felhasználásával — állittassék fel az ország fővárosában s e végett a szükséges intézkedések országos bizottság közreműködése mellett haladéktalanul tétessenek meg.

3. §.

A tett intézkedésekről, azok eredményéről s az emlék ügyéről általában, az országgyülés mindkét házának minden év végén jelentés teendő mindaddig, mig az emlék tettleg felállitva nem lesz.

4. §.

E törvény kihirdetése után azonnal életbe lép s végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

XXXI. TÖR-

a mekkai zarándoklásnál való óvintézkedések és a perzsa öbölleljárás szabályozása iránt 1894. évi ápril hó 3-án Párisban képező és 1897. évi október hó 30-án

(Szentesitést nyert 1898. évi augusztus hó 26-án. — Kihirdettetett az »Országos sitési okmányai Párisban, 1898.

1.

Az Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya sége Németország Császárja és Poroszország királya, Ő Felsége Dánia királya; Ő Felsége Spanyolország mányzó királynéja; a Franczia Köztársaság elnöke; királynője, India császárnője; Ő Felsége a Görögök Németalföld királynője és az Ő nevében Ő Felsége a Sah; Ő Felsége Portugalia és Algarbia királya és Ő Feldoklásnál való óvintézkedések és a persa öbölben szereljárás szabályozása iránt 1894. évi ápril hó 3-án Párisban közé iktattatik.

Szövege a

Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya stb., és Magyarország Apostoli Királya; Ő Felsége Németország Császárja, Poroszország királya, a német birodalom nevében; Ő Felsége a Belgák királya; Ő Felsége Dánia királya; Ő Felsége Spanyolország királya, és az Ő nevében Ő Felsége a királyság kormányzó királynéja; a Franczia Köztársaság elnöke; Ő Felsége Nagy-Britannia és Irland egyesitett királyság királynője, India császárnője; Ő Felsége a Görögök királya; Ő Felsége Olaszország

Digitized by Google

VÉNYCZIKK

ben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő kötött nemzetközi egyezmény, valamint az ennek függelékét kelt »nyilatkozat« beczikkelyezéséről.

Törvénytár«-ban 1898. évi október hó 15-én. — A nemzetközi egyezmény hiteleévi junius hó 20-án cseréltettek ki.

§.

stb. és Magyarország Apostoli Királya; továbbá Ő Fel-
a német birodalom nevében; Ő Felsége a Belgák királya;
királya és az Ő nevében Ő Felsége a királyság kor-
Ő Felsége Nagy-Britannia és Irland egyesitett királyság
királya; Ő Felsége Olaszország királya; Ő Felsége
királyság kormányzó királynéja; Ő Felsége a Persa
sége, minden Oroszok császárja között a mekkai zarán-
vezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő
kötött nemzetközi egyezmény ezennel az ország törvényei

következő:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume; le Président de la République Française; Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellénes;

Digitized by Google

királya; Ő Felsége Németalföld királynője, és az Ő nevében Ő Felsége a királyság kormányzó királynéja; Ő Felsége a Persa Sah; Ő Felsége Portugalia és Algarbia királya, és Ő Felsége a minden Oroszok császárja,

Elhatározva, hogy a mekkai zarándoklásnál való óvóintézkedések és a persa öbölben szervezendő egészségügyi felügyelet tekintetében követendő eljárás szabályozására nézve megegyezzenek, teljhatalmú képviselőikké kinevezték, ugyanis:

Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya stb. és Magyarország Apostoli Királya,

Gróf Kuefstein Károly urat, kamarását, valóságos belső titkos tanácsosát, rendkivüli követét és teljhatalmú ministerét, az osztrák urak házának tagját, a vaskorona-rend II-od osztályú lovagját;

Ő Felsége Németország Császárja, Poroszország királya,

Schoen urat, követségi tanácsosát a párisi német nagykövetségnél;

Ő Felsége a Belgák királya,

Báró Beyens Jenő urat, a párisi belga követség tanácsosát, a Lipót-rend lovagját;

Doctor Devaux Alfréd urat, a polgári egészségügyi szolgálat és hygienia főfelügyelőjét a földmivelési-, ipar- és közmunka-ministeriumnál, a Lipót-rend lovagját;

Doctor van Ermengem E. urat, a hygienia és a bacteriologia tanárát a gandi egyetemen, a Lipót-rend lovagját;

Ő Felsége Dánia királya,

Gróf Moltke-Hvitfeldt Gebhard Leó urat, kamará-

Digitized by Google

Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume; Sa Majesté le Schah de Perse; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, et sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies,

Ayant décidé de se concerter en vue de régler les mesures à prendre pour la prophylaxie du pèlerinage de la Mecque et la surveillance sanitaire à établir au golfe Persique, ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie,

M. le Comte Charles de Kuefstein, Son Chambellan et Conseiller intime, Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Membre de la Chambre des Seigneurs d'Autriche, Chevalier de 2e classe de l'Ordre de la Couronne de fer;

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse,

M. de Schoen, Son Conseiller de Légation à l'Ambassade d'Allemagne à Paris;

Sa Majesté le Roi des Belges,

M. le Baron Eugène Beyens, Conseiller de la Légation de Belgique à Paris, Chevalier de l'Ordre de Léopold;

M. Le Docteur Alfred Devaux, Inspecteur général du Service de santé civil et de l'hygiène au Ministère de l'Agriculture, de l'Industrie et des Travaux publics, Officier de l'Ordre de Léopold;

M. le Docteur E. van Ermengem, Professeur d'hygiène et de bactériologie à l'Université de Gand, Chevalier de l'Ordre de Léopold;

Sa Majesté le Roi de Danemark,

M. le Comte Gebhard Léon de Moltke-Hvitfeldt,

Digitized by Google

sát és rendkivüli követét és teljhatalmú ministerét a Franczia Köztársaság kormányánál, a Danebrog-rend Nagykeresztesét, és ugyanazon rend Becsületkeresztjének tulajdonosát;

Ő Felsége Spanyolország királya, és az Ő nevében Ő Felsége a királyság kormányzó királynéja,

Urries Jordán Nándor urat, Novallas őrgrófját, kamarását, a párisi spanyol nagykövetség első titkárát, a III. Károly-rend középkeresztesét;

Jimeno y Cabanas Amalio urat, a királyság senatorát, a madridi orvosi kar tanárát, a katholikus Izabella-rend csillagos középkeresztesét;

A Franczia Köztársaság elnöke,

Barrère Kamill urat, 1-ső osztályú teljhatalmú ministert, a Franczia Köztársaságnak Münchenben ügyvivőjét, a nemzeti Becsület-rend tisztjét;

Hanotaux Gábor urat, 1-ső osztályú teljhatalmú ministert, a Consulátusok és Kereskedelmi ügyek igazgatóját, a nemzeti Becsület-rend tisztjét;

Brouardel tanár urat, a franczia közegészségügyi tanács elnökét, a párisi orvosi kar dékánját, a tudományos akadémia tagját, a nemzeti Becsület-rend középkeresztesét;

Monod Henrik urat, államtanácsost, a közsegély-nyujtás és egészségügy igazgatóját a belügyministeriumnál, az orvosi akadémia tagját, a nemzeti Becsület-rend tisztjét;

Proust tanár urat, az egészségügyi szolgálat főfelügyelőjét, a párisi orvosi kar tanárát, az orvosi akadémia tagját, a nemzeti Becsületrend középkeresztesét;

Digitized by Google

Son Chambellan et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Gouvernement de la Republique Française, Grand-Croix de l'Ordre du Danebrog et décoré de la Croix d'Honneur du même Ordre;

Sa Majesté le Roi d'Espagne et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume,

M. Fernand Jordan de Urries, Marquis de Novallas, Son Chambellan, Premier Secrétaire de l'Ambassade d'Espagne à Paris, Commandeur de l'Ordre de Charles III;

M. Amalio Jimeno y Cabañas, Sénateur du Royaume, Professeur à la Faculté de médecine de Madrid, Commandeur avec plaque de l'Ordre d'Isabelle la Catholique;

Le Président de la République Française,

M. Camille Barrère, Ministre Plénipotentiaire de Ire classe, Chargé d'Affaires de la République Française à Munich, Officier de l'Ordre national de la Légion d' honneur;

M. Gabriel Hanotaux, Ministre Plénipotentiaire de Ire classe, Directeur des Consulats et des Affaires commerciales, Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. le Professeur Brouardel, Président du Comité consultatif d'hygiéne publique de France, Doyen de la Faculté de médecine de Paris, Membre de l'Académie des sciences, Commandeur de l'Ordre national de la Légion d' honneur;

M. Henri Monod, Conseiller d'État, Directeur de l'Assistance et de l'Hygiène publiques au Ministère de l'Intérieur, Membre de l'Académie de médecine, Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. le Professeur Proust, Inspecteur général des Services sanitaires, Professeur à la Faculté de médecine

Digitized by Google

Ő Felsége Nagy-Britannia és Irland egyesitett királyság királynője, India császárnője,

Phipps urat, teljhatalmú ministert;

Doctor Thorne Thorne urat, a »Local Government Board« egészségügyi osztályának főnökét, a Bath-rend vitézét;

Cuningham J. M. urat, főseb észt, az indiai kormány orvosi osztályának volt főnökét, az indiai Csillag-rend vitézét;

Ő Felsége a Görögök királya,

Criésis urat, Görögország ügyvivőjét Párisban;

Doctor Vafiadés urat, a konstantinápolyi egészségügyi tanácsnál levő görög kiküldöttet;

O Felsége Olaszország királya,

Malaspina di Carbonara őrgróf urat a párisi olasz nagykövetség első titkárát, a SzentMóricz- és Lázár-rend tisztjét;

Ő Felsége Németalföld királynője, és az Ő nevében Ő Felsége a királyság kormányzó királynéja,

De Stuers lovag urat, rendkivüli követét és teljhatalmú ministerét a Franczia Köztársaság kormányánál, a németalföldi Oroszlán-rend középkeresztesét;

Doctor Ruysch V. P. urat, egészségügyi tanácsost a németalföldi belügyministeriumban, a németalföldi Oroszlán-rend lovagját;

Kruyt J. A. urat, németalföldi főconsult Penangban, a németalföldi Oroszlán-rend lovagját;

Ő Felsége a Persa Sah,

Doctor Mirza Zeynel Abidine-Khan Moïn-ol Atebba urat, Ő cs. F. a trónörökös herczeg külön orvosát;

Digitized by Google

de Paris, Membre de l'Académie de médecine, Commandeur de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

Sa Majesté la Reine du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes,

M. Phipps, Ministre Plénipotentiaire;

M. le Docteur Thorne Thorne, Chef du Département sanitaire au »Local Government Board«, Compagnon de 'Ordre du Bain;

M. le Chirurgien général J. M. Cuningham, ancien Chef du Département médical au Gouvernement de l'Inde, Compagnon de l'Ordre de l'Étoile des Indes;

Sa Majesté le Roi des Hellènes,

M. Criésis, Chargé d'Affaires de Grèce à Paris;

M. le Docteur Vafiadés, Délégué grec au Conseil sanitaire de Constantinople;

Sa Majesté le Roi d'Italie,

M. le Marquis Malaspina di Carbonara, Premier Secrétaire de l'Ambassade d'Italie à Paris, Officier de l'Ordre des Saints Maurice et Lazare;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas et en Son nom Sa Majesté la Reine Régente du Royaume,

M. le Chevalier de Stuers, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Gouvernement de la République Française, Commandeur de l'Ordre du Lion néerlandais;

M. le Docteur V.-P. Ruysch, Conseiller sanitaire au Ministère de l'Intérieur des Pays-Bas, Chevalier de l'Ordre du Lion néerlandais;

M. J.-A. Kruyt, Consul général des Pays-Bas à Pénang, Chevalier de l'Ordre du Lion néerlandais;

Sa Majesté le Schah de Perse,

M. le Docteur Mirza Zeynel Abidine-Khan Moïn-ol Atebba, Médecin spécial de S. A. I. le Prince héritier;

Digitized by Google

Doctor Mirza Khalil-Khan urat, a persa külügyministerium orvosát;

Ő Felsége Portugalia és Algarbia királya,

De Zogheb Gábor József főconsul urat, Portugalia diplomatiai ügynökét Egyptomban;

És Ő Felsége a minden Oroszok császárja,

De Giers Mihály urat, államtanácsost, udvari kamarását, az orosz külügyministerium tanácsosát,

a kik jó és kellő formában talált meghatalmazásaikat kicserélvén, a következő határozmányokban egyeztek meg:

I. *Arra nézve, a mi a Szélső-kelet (Brit Indiák, Németalföldi birtokok stb. stb.) indulási kikötőiben az egészségügyi rendészetet illeti:*

A jelen egyezmény I. Mellékletében kijelölt és körülirt rendszabályok fogadtattak el.

II. *Arra nézve, a mi a Veres tengeren a zarándokok egészségügyi felügyeletét illeti:*

A II. Mellékletben foglalt határozmányok fogadtattak el.

III. *Arra nézve, a mi a persa öböl megoltalmazását illeti:*

A III. Mellékletben foglalt határozmányok fogadtattak el.

IV. *Arra nézve, a mi az előbbi Mellékletekben foglalt rendszabályok alkalmazását illeti:*

A IV. Mellékletben előirt rendszabályok fogadtatnak el.

V. A fentebb emlitett Mellékletek ép oly hatálylyal birnak, mintha magában a jelen egyezmény szövegébe lettek volna bevéve.

VI. Azon államoknak, melyek a jelen egyezményben részt nem vettek, az ahhoz való csatlakozás, kérelmükre

Digitized by Google

M. le Docteur Mirza Khalil-Khan, Médecin du Ministère des Affaires étrangères de Perse;

Sa Majesté le Roi du Portugal et des Algarves,

M. Gabriel-José de Zogheb, Consul général, Agent diplomatique du Portugal en Égypte,

Et Sa Majesté L'empereur de toutes les Russies,

M. Michel de Giers, Conseiller d'État, Chambellan de sa Cour, Conseiller du Ministère des Affaires étrangères de Russie,

Lesquels, ayant échangé leurs pleinspouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

I. *En ce qui concerne la police sanitaire dans les ports de départ de l'Extrême-Orient (Indes britanniques, Possessions néerlandaises, etc. etc.):*

Sont adoptées les mesures indiquées et précisées dans l'Annexe I de la présente Convention.

II. *En ce qui touche la surveillance sanitaire des pèlerins dans la mer Rouge:*

Sont adoptées les dispositions consignées dans l'Annexe II.

III. *En ce qui concerne la protection du golfe Persique:*

Sont adoptées les dispositions consignées dans l'Annexe III.

IV. *En ce qui touche l'application des mesures contenues dans les précédentes annexes:*

Sont adoptées les mesures prescrites dans l'Annexe IV.

V. Les Annexes ci-dessus indiquées ont la même valeur que si elles étaient incorporées dans la présente Convention.

VI. Les États qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer, sur leur de-

Digitized by Google

megengedtetik. E hozzájárulás diplomatiai uton a Franczia Köztársaság kormányával és ez által a többi aláiró kormánynyal közlendő.

VII. Jelen egyezmény hatálya a jóváhagyások kicserélésétől számitva öt évig tart. Öt évről öt évre hallgatag további beleegyezés által megujittatik, hacsak a magas szerződő felek egyike, fél évvel a mondott öt évi időszak letelte előtt, hatályának megszüntetésére irányuló szándékát nem tudatja.

Az esetben, ha a hatalmak egyike az egyezményt felmondja, e felmondás csakis rá nézve bir hatálylyal.

Jelen egyezmény jóvá fog hagyatni, a jóváhagyási okmányok Párisban mielőbb, de legkésőbb az aláirás napjától számitandó egy év alatt tétetnek le.

Minek hitelétül az illető meghatalmazottak azt aláirták és pecséteikkel ellátták.

Kelt Párisban, tizenhárom példányban, ezernyolczszáz kilenczvennégy április harmadikán.

(P. H.) *Aláirva: Kuefstein.*

(P. H.) » *Schoen.*

(P. H.) » *Br. Beyens Jenő.*

(P. H.) *Aláirva: Devaux Alfréd.*

(P. H.) » *Dr. Van Ermengem.*

(P. H.) » *Moltke-Hvitfeldt.*

(P. H.) » *De Novallas őrgróf.*

(P. H.) *Aláirva: Dr. Jimeno Amalio.*

Digitized by Google

mande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement de la République française, et par celui-ci aux autres Gouvernements signataires.

VII. La présente Convention aura une durée de cinq ans, à compter de l'échange des ratifications. Elle sera renouvelée de cinq en cinq années par tacite reconduction, à moins que l'une des Hautes Parties contractantes n'ait notifié six mois avant l'expiration de ladite période de cinq années son intention d'en faire cesser les effets.

Dans le cas oú l'une des Puissances dénoncerait la Convention, cette dénonciation n'aurait d'effet qu'à son égard.

La présente Convention sera ratifiée; les ratification en seront déposées à Paris le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an à dater du jour de la signature.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Paris, en treize exemplaires, le trois avril mil huit cent quatre-vingt-quatorze.

(L. S.) *Signé: Kuefstein.*

(L. S.) » *Schoen.*

(L. S.) » *Bon Eug. Beyens.*

(L. S.) *Signé: Alf. Devaux.*

(L. S.) » *Dr Van Ermengem.*

(L. S.) » *Moltke-Hvitfeldt.*

(L. S.) » *Marquis de Novallas.*

(L. S.) *Signé: Dr Amalio Jimeno.*

Digitized by Google

(P. H.) *Aláirva: Barrère Kamill.*
(P. H.) *Aláirva: Hanotaux Gábor.*
(P. H.) » *Brouardel A.*
(P. H.) » *Monod H.*
(P. H.) » *Proust A.*

(P. H.) » *Phipps Konstantin.*
(P. H.) *Aláirva: Thorne Thorne R.*
(P. H.) » *Cuningham J. M.*

(P. H.) » *Criésis.*
(P. H.) » *Dr. Vafiadés.*

(P. H.) » *Malaspina.*

(P. H.) » *De Stuers A.*
(P. H.) *Aláirva: Dr. Ruysch.*
(P. H.) » *Kruÿt J. A.*

(P. H.) » *Moïn-ol Atebba.*
(P. H.) *Aláirva: Khalil Khan.*

(P. H.) » *Gr. De Zogheb Gábor.*

(P. H.) » *De Giers Mihály.*

Digitized by Google

(L. S.) *Signé: Camille Barrère.*

(L. S.) *Signé: Gabriel Hanotaux*
(L. S.) » *A. Brouardel.*
(L. S.) » *H. Monod.*
(L. S.) » *A. Proust.*

(L. S.) » *Constantine Phipps.*

(S. L.) *Signé: R. Thorne Thorne.*
(L. S.) » *J. M. Cuningham.*

(L. S.) » *Criésis.*

(L. S.) » *Dr Vafiadés.*

(L. S.) » *Malaspina.*

(L. S.) » *A. De Stuers.*

(L. S.) » *Dr Ruysch.*
(L. S.) » *J. A. Kruyt.*

(L. S.) » *Moïn-Ol Atebba.*

(L. S.) *Signé: Khalil Khan.*

(L. S.) » *Cte Gabriel de Zogheb.*

(L. S.) » *Michel de Giers.*

Digitized by Google

I. Melléklet.

A. — Az indiai Oceánról és Oceániából jövő zarándokszállitó hajók egészségügyi rendészete az indulási kikötőben.

1. A zarándok-szállitó hajókon utazó minden egyes személynek a közhatóság részéről kiküldött orvos által nappal, a szárazföldön, a hajóraszállás pillanatában, a szükséges idő alatt kötelező egyéni orvosi megvizsgálása.

2. Minden fertőzött vagy gyanús tárgynak a közhatóság részéről kiküldött orvos felügyelete alatt a szárazföldön foganatositandó kötelező és szigorú fertőtlenitése, a velenczei egészségügyi egyezmény IV. mellékletébe felvett első szabályzat 5. czikkének feltételei mellett.

3. Minden cholerában, choleraszerű bajban, vagy gyanus hasmenésben szenvedő személy hajóra-szállásának megtiltása.

4. Ha a kikötőben cholera-esetek vannak, a zarándokokat szállitó hajókra a beszállás csak azután történhetik, hogy ha a csoportokban egyesitett személyek ötnapi megfigyelésnek voltak alávetve, ekként lehetővé válván bizonyságot szerezni arról, hogy közülök egy sem cholera-beteg.

Önként értetik, hogy e rendszabály foganatositásánál

Digitized by Google

Annexe I.

A. — Police sanitaire dans les ports de départ des navires à pèlerins venant de l'Océan indien et de l'Océanie.

1. Visite médicale obligatoire, individuelle, faite de jour, à terre, au moment de l'embarquement, pendant le temps nécessaire, par un médecin, délégué de l'autorité publique, de toutes personnes prenant passage à bord d'un navire à pèlerins.

2. Désinfection obligatoire et rigoureuse, faite à terre sous la surveillance du mèdecin délégué de l'autorité publique, de tout objet contaminé ou suspect, dans les conditions de l'article 5 du premier règlement inséré dans l'Annexe IV. de la Convention sanitaire de Venise.

3. Interdiction d'embarquement de toute personne atteinte de choléra, d'affection cholériforme et de toute diarrhée suspecte.

4. Lorsqu'il existe des cas de choléra dans le port, l'embarquement ne se fera à bord des navires à pèlerins qu'après que les personnes réunies en groupes auront été soumises pendant cinq jours à une observation permettant de s'assurer qu'aucune d'elles n'est atteinte du choléra.

Il est entendu que, pour exécuter cette mésure,

Digitized by Google

a helyi viszonyokat és lehetőségeket minden kormány számitásba veheti.[1])

5. A zarándokok kötelesek igazolni, hogy a zarándokolás végbevitelére menet és jövet és a Szent Helyeken időzésre mulhatlanul szükséges költséggel rendelkeznek.

B. — A zarándok-szállitó hajókon követendő rendszabályok.

Szabályzat.

I. CZIM.

Általános határozmányok.

1. Czikk.

E szabályzat azon zarándokokat vivő hajókra alkalmazandó, a melyek muzulmán zarándokokat Hedsászba szállitanak, vagy onnan viszszavisznek.

2. Czikk.

Nem tekintetik zarándok-szállitó hajónak az olyan, a melyen közönséges utasain kivül, kik közé az előkelőbb osztályokhoz tartozó zarándokok is számithatók, utolsó osztálybeli zarándokok csekélyebb arányban vétetnek fel, mint a melynél brutto száz tonnára egy zarándok számittatik.

3. Czikk.

Minden zarándok-szállitó hajónak a Verestengerre bemenetelénél és onnan kijövet *a hedsaszi zarándokolásra*

[1]) Az értekezlet magyarázati uton határozta egyrészt, hogy az öt napi megfigyelés a hajókon történhetik, a Brit-Indiákból elindulásakor eszközölt orvosi megszemlélés és az Adenben eszközölt második megvizsgálás között és másrészt, hogy a Németalföldi Indiákban e megfigyelés az induló-félben levő hajókon történhetik.

Digitized by Google

chaque Gouvernement pourra tenir compte des circonstances et possibilités locales.[1])

5. Les pèlerins seront tenus de justifier des moyens strictement nécessaires pour accomplir le pèlerinage à l'aller et au retour et pour le séjour dans les Lieux Saints.

B. — Mesures à prendre à bord des navires à pèlerins.

Règlement.

TITRE I.

Dispositions générales.

Article 1.

Ce règlement est applicable aux navires à pèlerins qui transportent au Hedjaz ou qui en ramènent des pèlerins musulmans.

Article 2.

N'est pas considéré comme navire à pèlerins celui qui, outre ses passagers ordinaires, parmi lesquels peuvent être compris les pèlerins des classes supérieures, embarque des pèlerins de la dernière classe en proportion moindre d'un pèlerin par cent tonneaux de jauge brute.

Article 3.

Tout navire à pèlerins, à l'entrée de la mer Rouge et à la sortie, doit se conformer aux prescriptions con-

[1]) La Conférence a décidé par voie d'interprétation, d'une part, que l'observation de cinq jours pourrait être pratiquée à bord des navires entre l'inspection médicale effectuée au départ des Indes britanniques et la seconde visite passée à Aden, et, d'autre part, que dans les Indes néerlandaises cette observation pourrait avoir lieu à bord des navires en partance.

Digitized by Google

alkalmazandó különleges szabályzatban foglalt szabályokhoz kell alkalmazkodnia, a mely a jelen egyezményben kimondott elveknek megfelelőleg a konstantinápolyi egészségügyi tanács által fog közzététetni.

4. Czikk.

Zarándokoknak hosszabb tengeri uton való szállitása csakis gőzhajókon engedtetik meg. Más hajókon az ilyen szállitás tilos.

A rövid tartamú szállitásokra, ugynevezett »parthajózási utazásokra« rendelt zarándok-szállitó hajók a parthajózás alatt a 3. czikkben emlitett különleges szabályzatban foglalt szabályoknak vannak alávetve.

II. CZIM.

Elindulás előtt foganatositandó rendszabályok.

5. Czikk.

Minden zarándok-szállitó hajó kapitánya, vagy kapitány nem létében tulajdonosa vagy ügynöke köteles azt, hogy a hajóra zarándokokat szándékozik felvenni, legalább három nappal az indulás előtt az inditási kikötő illetékes hatóságának[1]) bejelenteni. E bejelentésben tudatandó az indulásra kitűzni szándékolt nap és a hajó rendeltetési állomáshelye.

6. Czikk.

E bejelentés után az illetékes hatóság a kapitány költségére a hajó *megszemlélését* és *méretezését* foganatosit-

[1]) Jelenleg az illetékes hatóság: az Angol Indiákban egy e végre a helyi kormány által kijelölt *officer* (*Native passengerships Act*, 1887. 7. czikk.); a Németalföldi Indiákban a kikötőmester; — Törökországban az egészségügyi hatóság; — Ausztria és Magyarországon az egészségügyi hatóság; — Olaszországban a kikötő-kapitány; — Franczia-országban, Tunisban és Spanyolországban (Filippini szigeteken) az egészségügyi hatóság.

Digitized by Google

tenues dans le *Règlement spécial applicable au pèlerinage du Hedjaz*, qui sera publié par le Conseil de Santé de Constantinople conformément aux principes édictés dans la présente Convention.

Article 4.

Les navires à vapeur sont seuls admis à faire le transport des pèlerins au long cours. Ce transport est interdit aux autres bateaux.

Les navires à pèlerins faisant le cabotage, destinés aux transports de courte durée, dits »voyages au cabotage«, sont soumis aux prescriptions contenues dans le Règlement spécial mentionné à l'article 3.

TITRE II.

Mesures à prendre avant le départ.

Article 5.

Le capitaine ou, à défaut du capitaine, le propriétaire ou l'agent de tout navire à pèlerins est tenu de déclarer à l'autorité compétente[1]) du port de départ son intention d'embarquer des pèlerins, au moins trois jours avant le départ. Cette déclaration doit indiquer le jour projeté pour le départ et la destination du navire.

Article 6.

A la suite de cette déclaration, l'autorité compétente fait procéder, aux frais du capitaine, à l'*inspection* et au

[1]) L'autorité compétente est actuellement: dans les Indes anglaises, un *officer* désigné à cet effet par le gouvernement local (*Native passenger ships Act*, 1887, art. 7); — dans le Indes neerlandaises, la maitre du port; — en Turquie, l'autorité sanitaire; — en Autriche et en Hongrie, l'autorité sanitaire; — en Italie, le capitaine de port; — en France, en Tunisie et en Espagne (îles Philippines), l'autorité sanitaire.

Digitized by Google

tatja. E megszemlélésnél azon consulatusi hatóság, mely alá a hajó tartozik, jelen lehet.

Ha a kapitány a hazájabeli illetékes hatóság által kiállitott méretezési bizonyitványnyal már el van látva, akkor csupán a megszemlélés foganatosittatik, hacsak gyanu nem forog fenn, hogy az okmány többé nem felel meg a hajó tényleges állapotának.

7. Czikk.

Az illetékes hatóság nem engedi meg a zarándokszállitó hajónak az elindulást, mig meg nem győződött:

a) hogy a hajó teljesen tiszta állapotba hozatott, és ha szükséges volt, fertőtlenittetett;

b) hogy a hajó az utat veszély nélkül megteheti, hogy jól van felszerelve, jól berendezve, jól szellőzve, elegendő számú csolnakkal ellátva, hogy rajta semmi olyan nincsen, a mi az utasok egészségére ártalmas és biztonságát veszélyeztető vagy ilyenné válhatnék, és hogy a hajófedélzet és a fedélköz fából, nem pedig vasból készült;

c) hogy a hajón a hajószemélyzet ellátási készletén kivül czélszerűen tározott élelmiszer, mint szintén tüzelőanyag-készlet létezik, az egész jó minőségű és elegendő mennyiségű valamennyi zarándok számára és az utazás bejelentett egész tartamára;

d) hogy a hajóra szállitott ivóviz jó minőségű s minden fertőzéstől mentes helyről hozatott, hogy elegendő mennyiségű, hogy a hajón az ivóviztartók minden szennyezéstől meg vannak óva és akként zárva, hogy a viz kiosztása csakis csapról vagy szivattyúkkal történhetik;

e) hogy a hajó lepároló készülékkel el van látva, mely minden beszállott személyre, a hajó személyzetét

Digitized by Google

mesurage du navire. L'autorité consulaire dont relève le navire peut assister à cette inspection.

Il est procédé seulement à l'inspection si le capitaine est déjà pourvu d'un certificat de mesurage délivré par l'autorité compétente de son pays, à moins qu'il n'y ait soupçon que le document ne répond plus à l'état actuel du navire.

Article 7.

L'autorité compétente permet le départ d'un navire à pèlerins qu'après s'être assurée:

a) Que le navire a été mis en état de propreté parfaite et, au besoin, désinfecté;

b) Que le navire est en état d'entreprendre le voyage sans danger, qu'il est bien équipé, bien aménagé, bien aéré, pourvu d'un nombre suffisant d'embarcations, qu'il ne contient rien à bord qui soit ou puisse devenir nuisible à la santé ou à la sécurité des passagers, que le pont et l'entrepont sont en bois et pas en fer;

c) Qu'il existe à bord, en sus de l'approvisionnement de l'équipage et convenablement arrimés, des vivres ainsi que du combustible, le tout de bonne qualité et en quantité suffisante pour tous les pèlerins et pour toute la durée déclarée du voyage;

d) Que l'eau potable embarquée est de bonne qualité et a une origine à l'abri de toute contamination; qu'elle existe en quantité suffisante; qu'à bord les réservoirs d'eau potable sont à l'abri de toute souillure et fermés de sorte que la distribution de l'eau ne puisse se faire que par les robinets ou les pompes;

e) Que le navire possède un appareil distillatoire pouvant produire une quantité d'eau de cinq litres au moins,

Digitized by Google

beleértve, fejenként és naponként legalább öt liter vizet képes előállitani;

f) hogy a hajó fertőtlenitő készülékkel el van látva, melyről megállapittatott, hogy biztonságot nyujt és hatályos;

g) hogy a hajószemélyzetben orvos is van, és hogy a hajó gyógyszerekkel el van látva, megfelelőleg annak, a mi a 11. és 23. czikkekben mondatik;

h) hogy a hajó fedélzetén semmiféle térelfogó árú és tárgy nincs;

i) hogy a hajó berendezései olyanok, hogy a III. czím alatt előirt rendszabályok foganatosithatók legyenek.

8. Czikk.

A kapitány köteles a hajóra felveendő zarándokok által lakott országok főbb nyelvein szerkesztett értesitő lapokat a hajón szembetünő és oly helyen, a melyhez az érdekeltek hozzáférhetnek, kiszegeztetni, jelezve:

1-ször. A hajó rendeltetési helyét;

2-szor. A minden egyes zarándoknak járó napi viz- és élelmiszer-adagot;

3-szor. A napi kiosztáshoz nem tartozó és külön fizetendő élelmi czikkek árjegyzékét.

9. Czikk.

A kapitány előbb nem indulhat, mig kezében nincs:

1-ször. Egy, az illetékes hatóság által láttamozott oly lajstrom, mely feltünteti azon zarándokok nevét, nemét és össz-számát, kiket a hajóra venni jogositva van;

2-szor. Egy egészségi nyilt-levél, mely feltünteti a hajó nevét, nemzetiségét és tonnatartalmát, a kapitány

Digitized by Google

par tête et par jour, pour toute personne embarquée, y compris l'équipage;

f) Que le navire possède une étuve à désinfection pour laquelle il aura été constaté qu'elle offre sécurité et efficacité;

g) Que l'équipage comprend un médecin et que le navire possède des médicaments, conformément à ce qui sera dit aux articles 11 et 23;

h) Que le pont du navire est dégagé de toutes marchandises et objets encombrants;

i) Que les dispositions du navire sont telles que les mesures prescrites par le titre III pourront être exécutées.

Article 8.

Le capitaine est tenu de faire afficher à bord, dans un endroit apparent et accessible aux intéressés, des affiches rédigées dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, et indiquant:

1° La destination du navire;

2° La ration journalière en eau et en vivres allouée à chaque pèlerin;

3° Le tarif des vivres non compris dans la distribution journalière et devant être payés à part.

Article 9.

Le capitaine ne peut partir qu'autant qu'il a en main:

1° Une liste, visée par l'autorité compétente et indiquant le nom, le sexe et le nombre total des pèlerins qu'il est autorisé à embarquer;

2° Une patente de santé constatant le nom, la nationalité et le tonnage du navire, le nom du capitaine, celui

Digitized by Google

és az orvos nevét, a hajóra szállitott személyek pontos számát, a hajó személyzetét, a zarándokokat és más utasokat, a rakomány természetét, az indulási állomást, a rendeltetési helyet, az indulási helyen való közegészségi állapotot.

Az illetékes hatóság az egészségi nyilt-levélben jelzi, hogy a zarándokok szabály szerinti száma betelt-e vagy nem, és az esetben, hogy ha az be nem telt, az utasok azon kiegészitő számát, melynek a következő megállóhelyeken (escales) hajóra felvétele meg van engedve.

10. Czikk.

Az illetékes hatóság minden gyanus (*) személy vagy tárgy felvételének megakadályozására hatályos rendszabályokat alkalmazni köteles, a kikötőkben megtartandó óvatossági rendszabályok szerint.

III. CZIM.

Óvórendszabályok az utazás alatt.

11. Czikk.

Minden hajónak, mely 100 vagy ennél több zarándokot visz, szabályszerű oklevéllel biró, a hajó származási országának kormánya által megbizott orvossal kell ellátva lennie; mihelyt pedig a hajó által viendő zarándokok száma az 1000-et meghaladja, egy második orvos is felveendő.

12. Czikk.

Az orvos a zarándokokat szemmel tartja, ápolja és felügyel arra, hogy a hajón a hygienia szabályai megtartassanak. Tartozik jelesül:

(*) A velenczei egyezmény V. melléklete I—1. alatt foglalt meghatározás szerint.

Digitized by Google

du médecin, le nombre exact des personnes embarquées: équipages, pèlerins et autres passagers, la nature de la cargaison, le lieu du départ, celui de la destination, l'état de la santé publique dans le lieu du départ;

L'autorité compétente indiquera sur la patente si le chiffre réglementaire des pèlerins est atteint ou non, et, dans le cas où il ne le serait pas, le nombre complémentaire des passagers que le navire est autorisé à embarquer dans les escales subséquentes.

Article 10.

L'autorité compétente est tenue de prendre des mesures efficaces pour empêcher l'embarquement de toute personne ou de tout objet suspect (*), suivant les prescriptions faites sur les précautions à prendre dans les ports.

TITRE III.

Précautions à prendre pendant la traversée.

Article 11.

Chaque navire embarquant 100 pèlerins ou plus doit avoir à bord un médecin régulièrement diplômé et commissionné par le Gouvernement du pays auquel le navire appartient. Un second médecin doit être embarqué dès que le nombre des pèlerins portés par la navire dépasse 1.000.

Article 12.

Le médecin visite les pèlerins, soigne les malades et veille à ce que, à bord, les règles de l'hygiène soient observées. Il doit notamment:

(*) D'aprés la definition de l'Annexe V, I, 1°, de la Convention de Venise.

Digitized by Google

1-ször. Meggyőződni, hogy a zarándokoknak kiosztott élelmi szerek jó minőségűek, hogy mennyiségre a vállalt kötelezettségeknek megfelelők és hogy megfelelően vannak-e készitve;

2-szor. Meggyőződni, hogy a viz kiosztásáról szóló czikk szabályai megtartatnak-e;

3-szor. Ha az ivóviz minősége iránt kétség forog fenn, a kapitányt az alábbi 21. czikk szabályaira irásban figyelmezteni;

4-szer. Meggyőződni, hogy a hajó folyton tiszta állapotban tartatik, és különösen, hogy az árnyékszékek az alábbi 18. czikk szabályainak megfelelőleg tisztittatnak-e;

5-ször. Meggyőződni, hogy a zarándokok lakosztályai egészséges állapotban tartatnak, és hogy ragadós betegség esetében a fertőtlenités akként történik-e, mint azt az alábbi 19. czikk mondja;

6-szor. Naplót vezetni az utazás tartama alatt előforduló minden egészségügyi mozzanatról és e naplót a megérkezési kikötő illetékes hatóságának bemutatni.

13. Czikk.

Megkivántatik, hogy a hajón a zarándokok a fedélközben elszállásolhatók legyenek.

A hajón, a hajószemélyzet által elfoglalt helyen kivül, minden egyén részére, bármely korú legyen is, legalább két négyzetméter és pedig két méter hosszú, egy méter széles felületnek kell jutnia, legalább egy méter nyolczvan czentiméter fedélközi magasság mellett.

Parthajózásban járó hajókon a hajópárkány hosszában minden zarándoknak legalább két méter széles térrel kell rendelkeznie.

Digitized by Google

1° S'assurer que les vivres distribués aux pèlerins sont de bonne qualité, que leur quantité est conforme aux engagements pris, qu'ils sont convenablement préparés;

2° S'assurer que les prescriptions de l'article relatives à la distribution de l'eau sont observées;

3° S'il y a doute sur la qualité de l'eau potable, rappeler par écrit au capitaine les prescriptions de l'article 21 ci-dessous;

4° S'assurer que le navire est maintenu en état constant de propreté, et spécialement que les latrines sont nettoyées conformément aux prescriptions de l'article 18 ci-dessous;

5° S'assurer que les logements des pèlerins sont maintenus salubres, et que, en cas de maladie transmissible, la désinfection est faite comme il sera dit à l'article 19 ci-dessous;

6° Tenir un journal de tous les incidents sanitaires survenus au cours du voyage et présenter ce journal à l'autorité compétente du port d'arrivée.

Article 13.

Le navire doit pouvoir loger des pèlerins dans l'entrepont.

En dehors de l'équipage, le navire doit fournir à chaque individu, quel que soit son âge, une surface d'au moins deux mètres carrés, soit un mètre sur deux mètres, avec une hauteur d'entrepont d'au moins un mètre quatrevingts centimètres.

Pour les navires qui font le cabotage, chaque pèlerin doit disposer d'un espace d'au moins deux mètres de largeur dans de long des plats-bords du navire.

Digitized by Google

14. Czikk.

A fedélzetnek az utazás alatt térelfogó tárgyaktól szabadon kell maradnia, és annak éjjel-nappal a beszállott személyek számára s ingyen használatára szabadon kell tartatnia.

15. Czikk.

A zarándokok nagy podgyászai lajstromoztatnak, megszámoztatnak és a hajóaljba helyeztetnek. A zarándokok csak a mulhatlanul szükséges tárgyaikat tarthatják maguknál. Ezeknek minőségét, mennyiségét és térfogatát minden kormány a hajói számára megállapitott szabályzatban határozza meg.

16. Czikk.

Minden nap az alatt, mig a zarándokok a fedélzeten vannak, a fedélközök gondosan tisztitandók és száraz homokkal, melybe czélszerű fertőtlenitő szerek vegyittetnek, súrolandók.

17. Czikk.

A fedélzeten, a hajó mindkét oldalán, szem elől rejtve levő és kézi szivattyuval ellátott hely tartandó fenn, hogy ott a zarándokok szükségleteire tengerviz szolgáltassék. Egy ily természetű helyiséget kizárólag a nők számára kell fentartani.

18. Czikk.

A hajónak, a hajószemélyzet által használt árnyékszékeken kivül, vizeresztős árnyékszékekkel kell ellátva lennie, oly arányban, hogy a hajóra szállt minden száz személyre legalább is egy árnyékszék jusson.

Kizárólag nők számára külön árnyékszékek jelölendők ki.

Digitized by Google

Article 14.

Le pont doit, pendant la traversée, rester dégagé des objets encombrants; il doit être réservé jour et nuit aux personnes embarquées et mis gratuitement à leur disposition.

Article 15.

Les gros bagages des pèlerins sont enregistrés, numérotés et placés dans la cale. Les pèlerins ne peuvent garder avec eux que les objets strictement nécessaires. Les règlements faits pour ses navires par chaque Gouvernement en détermineront la nature, la quantité et les dimensions.

Article 16.

Chaque jour, les entreponts doivent être nettoyés avec soin et frottés au sable sec avec lequel on mélangera des agents désinfectants convenables pendant que les pèlerins seront sur le pont.

Article 17.

De chaque côté du navire, sur le pont, doit être réservé un endroit dérobé à la vue et pourvu d'une pompe à main de manière à fournir de l'eau de mer pour les besoins des pèlerins. Un local de cette nature doit être exclusivement affecté aux femmes.

Article 18.

Le navire doit être pourvu, outre les lieux d'aisances à l'usage de l'équipage, de latrines à effet d'eau, dans la proportion d'au moins une latrine pour chaque centaine de personnes embarquées.

Des latrines doivent être affectées exclusivement aux femmes.

Digitized by Google

A fedélközökben és a hajóaljban semmiféle árnyékszéknek nem szabad lennie.

Úgy az utasok, mint a hajószemélyzet számára rendelt árnyékszékek tisztán tartandók, tisztogatandók és naponta háromszor fertőtlenitendők.

19. Czikk.

A hajó fertőtlenitése a velenczei egyezmény IV. melléklete 5. czikkének 5. és 6. szakaszában előirottaknak megfelelőleg foganatositandó. (1)

20. Czikk.

A naponként ingyen minden egyes zarándoknak, korára való tekintet nélkül, rendelkezésére adott ivóviz mennyiségének legalább öt liternek kell lennie.

21. Czikk.

Ha az ivóviz minőségére vagy fertőzésének lehetőségére nézve akár a tekintetben, hogy honnan való, akár az utazás folyamán kétely támad, akkor a vizet fel kell forralni és sterilizálni, és a kapitány köteles azt az első érintett állomáson, a hol jobbat beszereznie lehetséges, a tengerbe öntetni.

---

(1) A hajófülkék és a hajó többi részei kiürittetnek.

Az oldalfalak 10 százaléknyi alkohollal vegyitett maró higanyoldattal fertőtlenittetnek. A porlasztás a fal felső részén kezdve történik vizszintes vonalban, azután fokozatosan lejebb akként, hogy az egész felületet finom cseppecskékből képezett folyadékréteg boritsa.

A padlózat ugyanazon oldattal mosatik.

Két óra mulva a falak és a padlózatok bőséges vizzel felsúrolandók és felmosandók.

A hajóalj fertőtlenitésekor a benfoglalt kénköneg semlegesitése czéljából legelőbb kénsavas vas oldatának elegendő mennyisége fecskendeztetik a fenékvizbe, ez kiürittetvén, a hajóalj tengervizzel kimosatik; azután bizonyos mennyiségű maró higanyoldat fecskendeztetik bele.

A fenékviz nem üritendő ki a kikötőben.

Digitized by Google

Aucuns lieux d'aisances ne doivent exister dans les entreponts ni dans la cale.

Les latrines destinées aux passagers aussi bien que celles affectées à l'équipage doivent être tenues proprement, nettoyées et désinfectées trois fois par jour.

Article 19.

La désinfection du navire doit être faite conformément aux prescriptions des paragraphes 5 et 6 de l'article 5 de l'annexe IV de la Convention de Venise.(1).

Article 20.

La quantité d'eau potable mise chaque jour gratuitement à la disposition de chaque pèlerin, quel que soit son âge, doit être d'au moins cinq litres.

Article 21.

S'il y a doute sur la qualité de l'eau potable ou sur la possibilité de sa contamination, soit à son origine, soit au cours du trajet, l'eau doit être bouillie et stérilisée, et le capitaine est tenu de la rejeter à la mer au premier port de relache ou il lui est possible de s'en procurer de la meilleure.

---

(1) On videra les cabines et toutes les parties du bâtiment.

On désinfectera les parois à l'aide de la solution de sublimé additionné de 10 p. 100 d'alcool. La pulvérisation se fera en commençant par la partie supérieure de la paroi suivant une ligne horizontale ; on descendra successivement de telle sorte que toute la surface soit couverte d'une couche de liquide en fines gouttelettes.

Les planchers seront lavés avec la même solution.

Deux heures après, on frottera et on lavera les parois et le plancher à grande eau.

Pour désinfecter la cale d'un navire, on injectera d'abord, afin de neutraliser l'hydrogène sulfuré, une quantité suffisante de sulfate de fer, on videra l'eau de la cale, on la lavera à l'eau de mer; puis on injectera une certaine quantité de la solution de sublimé.

L'eau de cale ne sera pas déversée dans un port.

Digitized by Google

22. Czikk.

A hajón két, a zarándokok által személyesen konyhául használható helyiségnek kell lennie. A zarándokoknak másutt, jelesül a fedélzeten, tüzet rakniok tilos.

23. Czikk.

Minden hajónak el kell látva lennie gyógyszerekkel és a betegek gondozásához szükséges tárgyakkal. A gyógyszerek minőségét és mennyiségét a hajóik számára az egyes kormányok által kiadott szabályzatok határozzák meg. A zarándokok gondozása ingyenes és az orvosi szerek számukra ingyen szolgáltatnak ki.

24. Czikk.

A betegek szállásolására szabályosan berendezett, és a biztonság és tisztaság kellő feltételeivel biró kórház tartandó fenn.

Olyannak kell lennie, hogy a beszállott zarándokoknak legalább 5 százalékát befogadhassa, fejenként 3 négyzetméter helyet számitva.

25. Czikk.

A hajónak el kell látva lenni cholerába vagy choleraszerű bajba esett személyek elkülönitésére szükséges eszközökkel.

Az ily betegekhez csupán az őket gondozó személyek nek szabad bemenniök és ezeknek más beszállott személyekkel semmiféle érintkezésben nem szabad lenniök.

A betegekkel érintkezésben volt ágynemű, szőnyegek, ruhák azonnal fertőtlenitendők. E szabály megtartása különösen azon személyek ruháira nézve ajánltatik, a kik betegekkel érintkeznek és fertőzöttekké válhatnak. E tárgyak közül azokat, melyek értéktelenek, vagy a ten-

Digitized by Google

Article 22.

Le navire doit être muni de deux locaux affectés à la cuisine personnelle des pèlerins. Il est interdit aux pèlerins de faire du feu ailleurs, notamment sur le pont.

Article 23.

Chaque navire doit avoir à bord des médicaments et les objets nécessaires aux soins des malades. Les règlements faits pour ses navires par chaque Gouvernement détermineront la nature et les quantités des médicaments. Les soins et les remèdes sont fournis gratuitement aux pèlerins.

Article 24.

Une infirmerie régulièrement installée, et offrant de bonnes conditions de sécurité et de salubrité, doit être réservée au logement des malades.

Elle doit pouvoir recevoir au moins 5 p. 100 des pèlerins embarqués, à raison de 3 mètres carrés par tête.

Article 25.

Le navire doit être pourvu des moyens d'isoler les personnes atteintes de choléra ou d'accidents cholériformes.

Les personnes chargées de soigner de tels malades peuvent seules pénétrer auprés d'elles et n'auront aucun contact avec les autres personnes embarquées.

Les objets de literie, les tapis, les vêtements qui auront été en contact avec les malades doivent être immédiatement désinfectés. L'observation de cette règle est spécialement recommandée pour les vêtements des personnes qui approchent des malades, et qui ont pu être

Digitized by Google

gerbe kell dobni, hogyha a hajó valamely kikötőben vagy csatornában nincsen, vagy pedig elégetni. A többi maró higanyoldattal impregnált áthatlan zsákokban a fertőtlenitő készülékbe viendő.

A betegek ürülékei fertőtlenitő oldatot tartalmazó edényekbe gyüjtendők. Ez edények az árnyékszékekben üritendők ki, melyek, valahányszor az anyagok kiöntetnek, gondosan fertőtlenitendők.

A betegek által elfoglalt helyiségeket gondosan fertőtleniteni kell.

A fertőtlenitési míveletek a velenczei egyezmény IV. melléklete 5. czikkének megfelelőleg eszközlendők.

26. Czikk.

Az utazás alatti halálozás esetén a kapitány köteles a halálesetet az indulási kikötő hatósága által láttamozott lajstromban a név mellett megemliteni, ezenkivül az elhunyt nevét, korát, hovávalóságát, a halál vélt okát az orvosi bizonyitvány szerint és az elhalálozás idejét a hajókönyvbe beirni.

Ragadós betegség következtében történt elhalálozás esetén az előzőleg maró higanyoldattal impregnált lepelbe burkolt hulla a tengerbe sülyesztetik.[1])

27. Czikk.

Az indulási kikötőben kiadott egészségi nyilt-levél az utazás folyamán nem cserélendő ki.

---

[1]) Velenczei egyezmény, V. melléklet, II. czím, 6.

Digitized by Google

souillés. Ceux des objets ci-dessus qui n'ont pas de valeur doivent être soit jetés à la mer si de navire n'est pas dans un port ni dans un canal, soit détruits par le feu. Les autres doivent être portés à l'étuve dans des sacs imperméables imprégnés d'une solution de sublimé.

Les déjections des malades doivent être recueillies dans des vases contenant une solution désinfectante. Ces vases sont vidés dans les latrines, qui doivent être rigoureusement désinfectées après chaque projection de matières.

Les locaux occupés par les malades doivent être rigoureusement désinfectés.

Les opérations de désinfection doivent être faites conformément à l'article 5 de l'annexe IV de la Convention de Venise.

Article 26.

En cas de décès survenu pendant la traversée, le capitaine doit mentionner le décès en face du nom sur la liste visée par l'autorité du port de départ, et, en outre, inscrire sur son livre de bord le nom de la personne décédée, son âge, sa provenance, la cause présumée de la mort d'après le certificat du médecin et la date du décès.

En cas de décès par maladie transmissible le cadavre, préalablement enveloppé d'un suaire imprégné d'une solution de sublimé, sera jeté à la mer.[1])

Article 27.

La patente délivrée au port du départ ne doit pas être changée au cours du voyage.

---

[1]) Convention de Venise, annexe V, titre II, 6°.

Digitized by Google

Ugyanaz minden érintett kikötő egészségügyi hatósága által láttamoztatik, a mely beleirja:

1-ször. A kiszállott vagy ujonnan beszállott utasok számát;

2-szor. A beszállott személyek egészségét vagy életét illetőleg a tengeren előfordult mozzanatokat;

3-szor. Az érintett kikötő egészségügyi állapotát.

28. Czikk.

A kapitánynak a 9. czikk értelmében szerkesztett lajstromot minden érintett kikötőben az illetékes hatóság által láttamoztatnia kell.

Az esetben, hogy ha egy zarándok az utazás folyamán kiszáll, a kapitány köteles a lajstromban a kiszállást a zarándok neve mellett megemliteni.

Beszállás esetén a beszállott személyek e lajstromban a 9. czikknek megfelelőleg és az új láttamozást megelőzőleg megemlitendők.

29. Czikk.

A kapitány ügyelni tartozik arra, hogy az utazás alatt végbevitt minden óvintézkedési mívelet a hajókönyvbe beirassék. E könyvet a megérkezési kikötő illetékes hatóságának bemutatja.[1])

30. Czikk.

A kapitány az egészségügyi összes díjakat, melyek a jegy árába beszámitandók, fizetni tartozik.

---

[1]) Velencsei egyezmény, V. melléklet, II. czím, 7.

Digitized by Google

Elle est visée par l'autorité sanitaire de chaque port de relâche. Celle-ci y inscrit:

1° Le nombre des passagers débarqués ou embarqués à nouveau;

2° Les incidents survenus en mer et touchant à la santé ou à la vie des personnes embarquées;

3° L'état sanitaire du port de relâche.

Article 28.

Dans chaque port de relâche, le capitaine doit faire viser par l'autorité compétente la liste dressée en exécution de l'article 9.

Dans le cas où un pèlerin est débarqué en cours de voyage, le capitaine doit mentionner sur cette liste le débarquement en face du nom du pèlerin.

En cas d'embarquement, les personnes embarquèes doivent être mentionnées sur cette liste conformément à l'article 9 et préalablement au visa nouveau.

Article 29.

Le capitaine doit veiller à ce que toutes les opérations prophylactiques exécutées pendant le voyage soient inscrites sur le livre de bord. Ce livre est présenté par lui à l'autorité compétente du port d'arrivée.[1])

Article 30.

Le capitaine est tenu de payer la totalité des taxes sanitaires qui doivent être comprises dans le prix du billet.

---

[1]) Convention de Venise, annexe V, titre II. 7°.

Digitized by Google

IV. CZÍM.

Büntető határozmányok.

31. Czikk.

Minden kapitány, kire bebizonyul, hogy a viz, az élelmiszerek és a tüzelő-anyag kiosztásában nem járt el vállalt kötelezettségeinek megfelelőleg, 2 török lirával birságolandó. E birság azon zarándok javára vettetik ki, kinek rovására a mulasztás történt és a ki bebizonyitja, hogy a vállalt kötelezettség teljesitése végett hasztalan szólalt fel.

32. Czikk.

A 8. czikk minden megszegése 30 török lira birsággal büntettetik.

33. Czikk.

Minden hajós-kapitány, a ki a 9. czikkben előirt zarándok-lajstrom vagy egészségi nyiltlevél tekintetében bármely csalárdságot elkövet vagy tudva elkövetni enged, 50 török lira birságban marasztalandó el.

34. Czikk.

Minden hajós-kapitány, ki az indulási kikötő egészségi nyilt-levele vagy az érintett kikötőkben való láttamozások nélkül, vagy a szabályzati és a 9., 27., 28. czikkek szerint rendesen vezetendő lajstrommal el nem látva érkezik meg, ez esetek mindegyikében 12 török lirával birságoltatik.

35. Czikk.

Minden kapitány, kire bebizonyul, hogy a hajón 100 zarándoknál többet szállit vagy szállitott a nélkül, hogy a 11. czikkben előirottaknak megfelelőleg egy *megbizott orvos* is lett volna jelen, 300 török lira birságban marasztalandó el.

Digitized by Google

TITRE IV.

Pénalités.

Article 31.

Tout capitaine convaincu de ne s'être pas conformé, pour la distribution de l'eau, des vivres ou du combustible, aux engagements pris par lui, sera passible d'une amende de 2 livres turques. Cette amende est perçue au profit du pèlerin qui aura été victime du manquement et qui établira qu'il a en vain réclamé l'execution de l'engagement pris.

Article 32.

Toute infraction à l'article 8 est punie d'une amende de 30 livres turques.

Article 33.

Tout capitaine qui aurait commis ou qui aurait sciemment laissé commettre une fraude quelconque concernant la liste des pèlerins ou la patente sanitaire prévues à l' article 9 est passible d'une amende de 50 livres turques.

Article 34.

Tout capitaine de navire arrivant sans patente sanitaire du port de départ, ou sans visa des ports de relâche, ou non muni de la liste règlementaire et régulièrement tenue suivant les articles 9, 27 et 28, est passible, dans chaque cas, d'une amende de 12 livres turques.

Article 35.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à bord plus de 100 pèlerins sans la présence d'un *médecin commissionné*, conformément aux prescriptions de l'article 11, est passible d'une amende de 300 livres turques.

Digitized by Google

36. Czikk.

Minden kapitány, kire bebizonyul, hogy több zarándokot tart vagy tartott a hajón, mint a mennyinek felvételére a 9. czikk határozmányai szerint jogosult volt, a számot meghaladó minden egyes zarándok után 5 török lirával birságolandó.

A rendes számon felül levő zarándokok kiszállitása a legelső állomáson, a hol illetékes hatóság székel, történik, köteles lévén a kapitány a kiszállitott zarándokokat az utazásuknak egészen a rendeltetési állomáshelyökig folytatására szükséges pénzzel ellátni.

37. Czikk.

Minden kapitány, kire bebizonyul, hogy zarándokokat máshol szállitott ki, mint a rendeltetési állomáshelyen, saját beleegyezésök vagy kényszeritő szükség esetét kivéve, minden jogtalanul szállitott zarándok után 20 török lira birságban marasztalandó el.

38. Czikk.

Jelen szabályzat egyéb határozmányainak minden megszegése 10-től 100 török liráig terjedő birsággal büntettetik.

39. Czikk.

Az utazás folyama alatt történő minden szabályellenesség az egészségi nyiltlevelen, valamint a zarándokok lajstromán feljegyeztetik; az illető hatóság pedig azokról jegyzőkönyvet vesz fel a végből, hogy az azoknak, kiket illet, átadassék.

40. Czikk.

Az ottomán kikötőkben a szabályellenesség megállapitása és a birságolás az illetékes hatóság által az egyezmény IV. melléklete határozmányainak megfelelőleg történik.

Digitized by Google

Article 36.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à son bord un nombre de pèlerins supérieur à celui qu'il est autorisé à embarquer conformément aux prescriptions de l'article 9, est passible d'une amende de 5 livres turques par chaque pèlerin en surplus.

Le débarquement des pèlerins dépassant le nombre régulier est effectué à la première station où réside une autorité compétente, et le capitaine est tenu de fournir aux pèlerins débarqués l'argent nécessaire pour poursuivre leur voyage jusqu'à destination.

Article 37.

Tout capitaine convaincu d'avoir débarqué des pèlerins dans un endroit autre que celui de destination, sauf leur consentement ou hors le cas de force majeure, est passible d'une amende de 20 livres turques par chaque pèlerin débarqué à tort.

Article 38.

Toute infraction aux autres prescriptions du présent règlement est punie d'une amende de 10 à 100 livres turques.

Article 39.

Toute contravention constatée en cours de voyage est annotée sur la patente de santé, ainsi que sur la liste des pèlerins. L'autorité compétente en dresse procès-verbal pour le remettre à qui de droit.

Article 40.

Dans les ports ottomans la contravention est établie et l'amende imposée par l'autorité compétente, conformément aux dispositions de l'Annexe IV de la Convention.

Digitized by Google

41. Czikk.

A jelen szabályzat végrehajtásában közre működésre hivatott minden közeg annak az alkalmazásában általa elkövetett hibákért, hazája törvényeinek megfelelőleg büntetendő.

42. Czikk.

Jelen szabályzat minden zarándokokat szállitó hajón, szembetünő és hozzáférhető helyen, azon ország nyelvén, a melyhez a hajó tartozik, és a beszállitandó zarándokok által lakott országok főbb nyelvein kifüggesztendő.

II. Melléklet.

A zarándoklás egészségügyi felügyelete a Veres-tengeren.

A camarani (ujonszervezett) egészségügyi állomáson a zarándokszállitó hajóknál alkalmazandó egészségügyi eljárás.

A Délről jövő és Hedsászba menő hajóknak előbb a camarani egészségügyi állomáson ki kell kötniök, a hol következő eljárásnak vettetnek alá:

Az orvosi megvizsgálás után vészmentesnek talált hajóknak szabad menetel engedtetik a következő míveletek bevégzése után:

A zarándokok kiszállittatnak; zuhany-mosást vagy tengeri fürdőt vesznek; szennyes fehérneműjök és használati czikkeik, valamint podgyászuk azon része, mely az egészségügyi hatóság véleménye szerint gyanus lehetne, fertőtlenitendő. E míveletek tartama, a kiszállást és beszállást is beleértve, negyvennyolcz óránál tovább nem tarthat.

Ha e míveletek alatt choleraeset, hasmenés vagy

Digitized by Google

Article 41.

Tous les agents appelés à concourir à l'exécution de ce règlement sont passibles de punitions conformément aux lois de leurs pays respectifs, en cas de fautes commises par eux dans son application.

Article 42.

Le présent règlement sera affiché dans la langue de la nationalité du navire et dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, en un endroit apparent et accessible, à bord de chaque navire transportant des pèlerins.

Annexe II.

Surveillance sanitaire des pélerinages dans la mer rouge.

Régime sanitaire applicable aux navires à pèlerins dans la station sanitaire (reorganisée) de Camaran.

Les navires à pèlerins venant du Sud et se rendant au Hedjaz devront au préalable faire escale à la station sanitaire de Camaran et seront soumis au régime ci-après:

Les navires reconnus indemnes après visite médicale auront libre pratique, lorsque les opérations suivantes seront terminées:

Les pèlerins seront débarqués; ils prendront une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale, la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, seront désinfectés; la durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne devra pas dépasser quarante-huit heures.

Si aucun cas de choléra, de diarrhée ou accident

Digitized by Google

choleraszerű baj esete nem constatáltatott, akkor a zarándokok azonnal ismét beszállittatnak és a hajó Hedsász felé folytatja utját.

A gyanus hajók, vagyis a melyeken az indulás pillanatában choleraesetek voltak, de új eset hét nap óta nem fordult elő, a következő eljárás alá esnek: a zarándokok kiszállittatnak; zuhany-mosást vagy tengeri fürdőt vesznek; szennyes fehérneműjök és használati tárgyaik, valamint podgyászuk azon része, mely az egészségügyi hatóság véleménye szerint gyanus lehetne, fertőtlenitendő. E míveletek tartama, a kiszállást és beszállást is beleértve, negyvennyolcz óránál tovább nem terjedhet. Ha e míveletek alatt choleraeset, hasmenés, vagy choleraszerű baj esete nem állapittatott meg, akkor a zarándokok azonnal ismét beszállittatnak és a hajó Dseddáhra irányittatik, a hol a hajón egy második orvosi vizsgálat teljesittetik. Ha ennek eredménye kedvező, a hajóorvosok irásbeli, eskü alatt tett azon nyilatkozata alapján, hogy az utazás alatt nem fordultak elő esetek, a zarándokok azonnal kiszállittatnak.

Ha ellenben az utazás alatt, vagy a megérkezés pillanatában cholera, vagy choleraszerű baj constatáltatott, akkor a hajó visszaküldetik Camaranba, a hol a fertőzött hajókra nézve megállapitott kezelés alá vétetik.

A fertőzött hajók, vagyis a melyeken choleraesetek vagy choleraszerű bajok vannak, vagy a melyeken hét nap óta ilyenek fordultak elő, a következő eljárásnak lesznek alávetve:

A cholerába vagy choleraszerű bajba esett személyek kiszállittatnak és a kórházban elkülönittetnek. Teljes fertőtlenités foganatosittatik. A többi utasok kiszállittatnak és lehetőleg kis számú csoportonkint elszigeteltetnek, oly

Digitized by Google

cholériforme n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins seront rembarqués immédiatement et le navire se dirigera vers le Hedjaz.

Les navires suspects, c'est-à-dire ceux à bord desquels il y a eu des cas de choléra au moment du départ, mais aucun cas nouveau depuis sept jours, seront traités de la façon suivante: les pèlerins seront débarqués; ils prendront une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale, la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, seront désinfectés. La durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne devra pas dépasser quarante-huit heures. Si aucun cas de choléra ou d'accident cholériforme n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins seront rembarqués immédiatement, et le navire sera dirigé sur Djeddah, où une seconde visite médicale aura lieu à bord. Si son résultat est favorable, et sur le vu de la déclaration écrite des médecins du bord certifiant, sous serment, qu'il n'y a pas eu de cas pendant la traversée, les pèlerins seront immédiatement débarqués.

Si, au contraire, le choléra ou des accidents cholériformes avaient été constatés pendant le voyage ou au moment de l'arrivée, le navire sera renvoyé à Camaran, où il subira le régime des navires infectés.

Les navires infectés c'est-à-dire ayant à bord des cas de choléra ou des accidents cholériformes, ou bien en ayant présenté depuis sept jours, subiront le régime suivant:

Les personnes atteintes de choléra ou d'accidents cholériformes seront débarquées et isolées à l'hôpital. La desinfection sera pratiquée d'une façon compléte. Les autres passagers seront débarqués et isolés par groupes, aussi

Digitized by Google

módon, hogy ha a cholera terjedne, az az utasok összességét ne lepje meg.

A hajó-személyzet és az utasok szennyes fehérneműje, használati tárgyai, ruhái, valamint a hajó fertőtlenitendők.

A helyi egészségügyi hatóság fogja eldönteni, vajjon szükséges-e a nagy podgyász és az árúk kiszállitása és vajjon az egész hajó fertőtlenitendő-e, vagy e fertőtlenités annak csupán egy részére nézve foganatositandó.

Az utasok öt napig a camarani telepen maradnak; ha azonban a cholera-esetek több nappal előbb fordultak elő, az elkülönités tartama rövidebbre szabható. E tartam a legutóbbi eset előfordulásának ideje szerint és az egészségügyi hatóság határozatához képest változhatik.

A hajó azután Dseddáhba indittatik, a hol rajta szigorú orvosi vizsgálat eszközöltetik. Ha ennek eredménye kedvező, a zarándokok kiszállittatnak. Ha ellenben a hajón az utazás alatt vagy megérkezéskor cholera vagy choleraszerű baj fordult elő, akkor a hajó visszaküldetik Camaranba, a hol ujból a fertőzött hajóknál követett eljárásnak vettetik alá.

A camarani egészségügyi állomáson létesitendő javitások.

A. — A camarani sziget lakosainak teljes kitelepitése.

B. — Rendszabályok a hajózási forgalom biztonságának és könnyitésének biztositására Camaran sziget öblében:

1-ször. Vizi helyjelzőknek és uszányoknak elegendő számban elhelyezése;

2-szor. Egy fő révgát vagy révkőpart épitése az utasok és a podgyászdarabok kiszállitására;

Digitized by Google

peu nombreux que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier, si le choléra venait à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers seront désinfectés ainsi que la navire.

L'autorité sanitaire locale décidera si le déchargement des gros bagages et des marchandises est nécessaire, si le navire entier doit être désinfecté ou si une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

Les passagers resteront cinq jours à l'établissement de Camaran; lorsque les cas de choléra remonteront à plusieurs jours, la durée de l'isolement pourra être diminuée. Cette durée pourra varier selon l'époque de l'apparition du dernier cas et d'après la décision de l'autorité sanitaire.

Le navire sera dirigé ensuite sur Djeddah, où une visite médicale rigoureuse aura lieu à bord. Si son résultat est favorable, les pèlerins seront débarqués. Si, au contraire, le choléra ou des accidents cholériformes s'étaient montrés à bord pendant le voyage ou au moment de l'arrivée, le navire sera renvoyé à Camaran, où il subira de nouveau le régime des navires infectés.

Améliorations à apporter à la station sanitaire de Camaran.

A. — Évacuation complète de l'île de Camaran par ses habitants.

B. — Moyens d'assurer la sécurité et de faciliter le mouvement de la navigation dans la baie de l'île de Camaran:

1° Installation de bouées et de balises en nombre suffisant;

2° Construction d'un môle ou quai principal pour débarquer les passagers et les colis;

Digitized by Google

3-szor. Külön hid a zarándokoknak mindegyik tanyáról elkülönitve való beszállitására;

4-szer. Elegendő számú dereglye, egy vontató-gőzössel, hogy a zarándokok ki- és beszállitása biztosittassék.

A zarándokoknak fertőzött hajókról való kiszállitásához az eszközöket maguk e hajók szolgáltatják.

C. — Az egészségügyi állomásnak berendezése, melynek alkatrészei:

1-ször. Egy vasuthálózat, mely a kiszállóhelyeket az administratió és a fertőtlenités helyiségeivel, valamint a különféle szolgálati helyiségekkel és a tanyákkal összeköti;

2-szor. Az administratió és az egészségügyi s más szolgálatok számára rendelt helyiségek;

3-szor. A nem hordott és egyéb tárgyak fertőtlenitésére és mosására szolgáló épületek;

4-szer. Oly épületek, a hol a zarándokoknak azalatt, mig használatban volt ruháik fertőtlenittetnek, zuhanyfürdőt vagy tengeri fürdőt kell venniök;

5-ször. A két nem szerint elkülönitett és teljesen isolált kórházak:

a) a gyanusak megfigyelésére; *b)* a cholerások; *c)* más ragályos betegségekbe esettek; *d)* közönséges betegségekben szenvedők számára.

6-szor. A tanyák egymástól hatályos módon elkülönitendők és közöttük a lehető legnagyobb távolságnak kell lennie; a zarándokok számára rendelt szállások a legjobb közegészségi feltételeknek megfelelőleg készitendők, és azokba huszonöt személynél több nem helyezendő;

7-szer. Egy jó fekvésű és minden lakástól távol eső temető, mely földalatti vizmedenczével érintkezésben nem áll, és 0·50 méternyire a sirok feneke alatt alagcsövezve van.

Digitized by Google

3° Un appontement différent pour embarquer séparément les pèlerins de chaque campement;

4° Des chalands en nombre suffisant avec un remorqueur à vapeur, pour assurer le service de débarquement et d'embarquement des pèlerins.

Le débarquement des pèlerins des navires infectés sera opéré par les moyens de bord.

C. — Installation de la station sanitaire qui comprendra :

1° Un réseau de voies ferrées reliant les débarcadères aux locaux de l'administration et de désinfection ainsi qu'aux locaux des divers services et aux campements;

2° Des locaux pour l'administration et pour le personnel des services sanitaires et autres;

3° Des bâtiments pour la désinfection et le lavage des effets non portés et autres objets;

4° Des bâtiments où les pèlerins seront soumis à des bains-douches ou bains de mer pendant que l'on désinfectera les vêtements en usage;

5° Des hôpitaux séparés pour les deux sexes et complètement isolés:

a) pour l'observation des suspects; *b)* pour les cholériques; *c)* pour les malades atteints d'autres affections contagieuses; *d)* pour les maladies ordinaires;

6° Les campements seront séparés les uns des autres d'une manière efficace et la distance entre eux devra être la plus grande possible; les logements destinés aux pèlerins seront construits dans les meilleures conditions hygiéniques et ne devront contenir que vingt-cinq personnes;

7° Un cimetière bien situé et éloigné de toute habitation sans contact avec une nappe d'eau souterraine, et drainé à 0 m. 50 au-dessous du plan des fosses.

Digitized by Google

D. — Egészségügyi eszközök és tartozékaik:

1-ször. Elegendő számú és a biztonság, hatályosság és gyorsaság minden feltételének megfelelő gőzfertőtlenitő készülék;

2-szor. Porlasztók, fertőtlenitő kádak és a vegyi fertőtlenitéshez szükséges eszközök, melyek hasonlók az 1892. január 30-iki velenczei egészségügyi egyezményben előadottakhoz;

3-szor. Lepároló-gépek; a viznek hő által való sterilisatiójára rendelt készülékek; gépek jég készitésére.

Az ivóviz kiosztására csővezeték- és elzárókkal ellátott, és másként, mint csapok vagy szivattyúk által ki nem üríthető zárt tartályok;

4-szer. Bacteriologiai laboratorium a szükséges személyzettel;

5-ször. Mozgó cseber-készülék ürülékek egybegyüjtésére, melyek előbb fertőtlenitendők. Ez anyagok kiteritése a szigetnek a tanyáktól legtávolabb eső részén, számbavéve az arra szükséges feltételeket is, hogy ezek a területek a hygieniai szempontoknak megfeleljenek;

6-szor. A piszkos viz eltávolitandó a tanyákról, mielőtt megposhadna, vagy táplálékhoz használtatnék. A kórházakból kihozott vizvedrek mésztejjel fertőtlenitendők, a velenczei egyezményben foglalt utasitások szerint.

E. — Az egészségügyi hatóság minden tanyán raktárak felállitását biztositja élelmiszerek és tüzelőanyag számára.

Az illetékes hatóság által megszabott, s a zarándokok által lakott országok főbb nyelvein szerkesztett árjegyzék a tanyán több helyen kifüggesztendő.

Digitized by Google

D. — Outillage sanitaire et accessoires:

1° Étuves à vapeur en nombre suffisant et présentant toutes les conditions de sécurité, d'efficacité et de rapidité;

2° Pulvérisateurs, cuves à désinfection et moyens nécessaires pour la désinfection chimique, analogues à ceux qui ont été indiqués par la Convention sanitaire de Venise du 30 janvier 1892;

3° Machines à distiller: appareils destinés à la stérilisation de l'eau par la chaleur; machines à fabriquer la glace.

Pour la distribution de l'eau potable, canalisations et réservoirs fermés, étanches et ne pouvant se vider que par des robinets ou par des pompes;

4° Laboratoire bactériologique avec le personnel nécessaire;

5° Installation de tinettes mobiles pour recueillir les matières fécales préalablement désinfectées. Épandage de ces matières sur une des parties de l'île les plus éloignées des campements, en tenant compte des conditions nécessaires pour le bon fonctionnement de ces champs, au point de vue de l'hygiène;

6° Les eaux sales seront éloignées des campements sans pouvoir stagner ni servir à l'alimentation. Les eaux vannes qui sortent des hôpitaux seront désinfectées par le lait de chaux, suivant les indications contenues dans la Conventions de Venise.

E. — L'autorité sanitaire assurera dans chaque campement l'établissement de magasins de comestibles et de combustibles.

Le tarif des prix fixés par l'autorité compétente est affiché en plusieurs endroits du campement et dans les principales langues des pays habités par les pèlerins.

Digitized by Google

Az élelmi szerek minősége és az ellátás elégséges volta a tanya orvosa által minden nap ellenőrzendő.

Viz ingyen szolgáltatik.

A mi az élelmi szereket és a vizet illeti, a Camaranra nézve *E.* betű alatt elfogadott szabályok az abu-szaádi, a vasztai és az abu-ali-i tanyákra is alkalmazandók.

Az abu-szaádi, a vasztai és az abu-ali-i egészségügyi állomásokon, mint szintén Dseddáhban és Yamboban létesitendő javitások.

1-ször. Abu-Aliban két kórház létesitése cholerások számára, férfiaknak és nőknek;

2-szor. Vasztában egy kórház létesitése közönséges betegek számára;

3-szor. Abu-Szaádban és Vasztában kőből épitett szállások, melyek legalább 500 személyt legyenek képesek befogadni, egy-egy szállóra 25 személyt számitva;

4-szer. Három fertőtlenitő készülék Abu-Szaádban, Vasztában és Abu-Aliban mosóhely és tartozékaival;

5-ször. Zuhanyfürdők felállitása Abu-Szaádban és Vasztában;

6-szor. Az abu-szaádi és a vasztai szigetek mindegyikén lepároló gépek, melyek együttesen naponként tizenöt tonna vizet képesek szolgáltatni;

7-szer. A temetők, az ürülékek és a piszkos viz tekintetében az eljárás a Camaranra nézve elfogadott elvek szerint fog szabályoztatni. E szigetek mindegyikén temető létesitendő;

8-szor. Fertőtlenitő gépek és más fertőtlenitő eszközök beszerzése Dseddáhban és Yamboban a Hedsászt elhagyó zarándokok számára.

Digitized by Google

Le contrôle de la qualité des vivres et d'un approvisionnement suffisant est fait chaque jour par le médecin du campement.

L'eau est fournie gratuitement.

En ce qui concerne les vivres et l'eau, les règles adoptées pour Camaran sous la lettre *E.* sont applicables aux campements d'Abou-Saad, de Vasta et d'Abou-Ali.

Améliorations à apporter aux stations sanitaires d'Abou-Saad, de Vasta et d'Abou-Ali, ainsi qu'à Djeddah et à Yambo.

1° Création de deux hôpitaux pour cholériques, hommes et femmes, à Abou-Ali;

2° Création à Vasta d'un hôpital pour maladies ordinaires;

3° Installation à Abou-Saad et à Vasta de logements en pièrres capables de contenir 500 personnes, à raison de 25 personnes par logement.

4° Trois étuves à désinfection placées à Abou-Saad, Vasta et Abou-Ali, avec buanderies et accessoires:

5° Établissement de douches-lavages à Abou-Saad et Vasta;

6° Dans chacune des îles d'Abou-Saad et Vasta des machines à distiller pouvant fournir ensemble qninze tonnes d'eau par jour;

7° Pour les cimetières, les matières fécales et les eaux sales, le régime sera réglé suivant les principes admis pour Camaran. Un cimetière sera établi dans chacune des îles;

8° Installation d'étuves et autres moyens de désinfection à Djeddah et à Yambo pour les pèlerins quittant la Hedjaz.

Digitized by Google

A dsebel-tori egészségügyi állomás ujjászervezése.

A mi a dsebel-tori egészségügyi állomás ujjászervezését illeti, arra nézve a magas szerződő felek a velenczei értekezletnek az állomás tekintetében kifejezett ajánlatait és óhajait magukévá téve, e javitások foganatositását az alexandriai tengeri egészségügyi tanácsra bizzák és jónak vélik ezenkivül:

1-ször. Hogy az állomáson szintén szükségesek lesznek gépek az ott helyben található viznek hő által való sterilizálására;

2-szor. Hogy fontos, miszerint minden élelmiszer, melyet a zarándokok Dseddáhból és Yamboból magukkal visznek, akkor, midőn Hedsászban cholera van, mint gyanus tárgy fertőtlenittessék, vagy ha rajta veszélyes elváltozás észleltetnék, teljesen megsemmisittessék;

3-szor. Hogy rendszabályokról kell gondoskodni annak megakadályozására, hogy a zarándokok Dsebel-Torból elindulva, tömlőket magukkal ne vigyenek, ezek cserépedényekkel vagy fémkulacsokkal pótolandók;

4-szer. Hogy ott minden osztály egy orvossal látandó el;

5-ször. Hogy El-Torba egy révkapitány neveztessék ki, hogy ott a beszállitást és kiszállitást vezesse, és hogy a szabályzatokat a hajók kapitánya és a szambukdsik által megtartassa.

Az északról jövő zarándok-szállitó hajókra nézve alkalmazandó egészségügyi eljárás.

I. *Utazás menet.* — Ha cholera létezése sem az indulási kikötőben, sem környékén nem állapittatott meg, és ha az utazás alatt cholerás eset nem fordult elő, akkor a hajónak azonnal szabad közlekedés engedtetik.

Digitized by Google

Réorganisation de la station sanitaire de Djebel-Tor.

En ce qui concerne la réorganisation de la station de Djebel-Tor, les Hautes Parties contractantes, confirmant les recommandations et voeux formulés par la Conférence de Venise relativement à cette station, laissent au Conseil maritime sanitaire d'Alexandrie le soin de réaliser ces améliorations et estiment en outre:

1° Qu'il est nécessaire d'avoir également dans la station des machines à stériliser par la chaleur l'eau qu'on peut trouver sur place;

2° Qu'il importe que tous les vivres qui sont emportés par les pélerins de Djeddah et de Yambo, quand il y a du choléra au Hedjaz, soient désinfectés comme objets suspects ou complètement détruits, s'ils se trouvent dans des conditions d'altération dangereuses;

3° Que des mesures doivent être prises pour empêcher les pèlerins d'emporter au départ du Djebel-Tor des outres qui seront remplacées par des vases en terre cuite ou des bidons métalliques;

4° Que chaque section doit y être pourvue d'un médecin;

5° Qu'un capitaine de port doit être nommé à El-Tor, pour y diriger les embarquements et les débarquements et pour faire observer les règlements par les capitaines des navires et les samboukdji.

Régime sanitaire à appliquer aux navires à pèlerins venant du Nord.

I. *Voyage d'aller.* — Si la présence du choléra n'est pas constatée dans le port de départ ni dans ses environs et aucun accident cholérique ne s'étant produit pendant la traversée, le navire est immédiatement admis à la libre pratique.

Digitized by Google

Ha az indulási kikötőben vagy környékén cholera létezése constatáltatott, vagy ha az utazás alatt cholera-eset fordult elő, akkor a hajó Dsebel-Torban, a délről jövő és Camaranban megálló hajókra nézve megállapitott szabályoknak lesz alávetve.

II. *Utazás vissza.* — Ha Hedsászban cholera nem constatáltatott és a zarándokolás folyamán sem volt megállapitva, akkor a hajók Dsebel-Torban, a Camaranra nézve a vészmentes hajók tekintetében megállapitott szabályoknak lesznek alávetve:

A zarándokok kiszállittatnak, zuhanymosdást vagy tengeri fürdőt vesznek, szennyes fehérneműjök, használati tárgyaik és podgyászaik azon része, mely az egészségügyi hatóság véleménye szerint gyanus, fertőtlenittetik; ezen műveletek tartama, a kiszállást és beszállást is beleszámitva, 48 órán túl nem terjedhet.

Ha Hedsászban cholera jelenléte megállapittatott, vagy ha ott a zarándokolás ideje alatt volt cholera, akkor a hajók Dsebel-Torban, a Camaranra nézve a fertőzött hajók tekintetében megállapitott szabályoknak lesznek alávetve:

A cholerába vagy choleraszerű bajba esett személyek kiszállittatnak és a kórházban elkülönittetnek. Teljes fertőtlenités foganatosittatik. A többi utasok kiszállittatnak és lehetőleg kis számú csoportonként elszigeteltetnek, oly módon, hogy ha a cholera terjedne, az az utasok összességét ne lepje meg.

A hajószemélyzet és az utasok szennyes fehérneműje, használati tárgyai, ruhái, valamint a hajó fertőtlenitendők.

A helyi egészségügyi hatóság fogja eldönteni, vajjon szükséges-e a nagy podgyász és az árúk kiszállitása, és

Digitized by Google

Si la présence du choléra est constatée dans le port de départ ou dans ses environs ou si un accident cholérique s'est produit pendant la traversée, le navire sera soumis, à Djebel-Tor, aux règles institutées pour les navires qui viennent du Sud et qui s'arrêtent à Camaran.

II. *Voyage de retour.* — Si la présence du choléra n'est pas constatée au Hedjaz et ne l'a pas été au cours du pèlerinage, les navires sont soumis à Djebel-Tor aux régles instituées à Camaran pour les navires indemnes:

Les pèlerins seront débarqués; ils prendront une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale, la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, seront désinfectés; la durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne devra pas dépasser quarante-huit heures.

Si la présence du choléra est constatée au Hedjaz ou l'a été au cours du pèlerinage, les navires sont soumis à Djebel-Tor aux règles instituées à Camaran pour les navires infectés:

Les personnes atteintes de choléra ou d'accidents cholériformes seront débarquées et isolées à l'hôpital. La désinfection sera pratiquée d'une façon complète. Les autres passagers seront débarqués et isolés par groupes, aussi peu nombreux que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier, si le choléra venait à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers seront désinfectés ainsi que le navire.

L'autorité sanitaire locale décidera si le déchargement des gros bagages et des marchandises est nécessaire, si

Digitized by Google

vajjon az egész hajó fertőtlenitendő-e, vagy a fertőtlenités annak csupán egy részére nézve eszközlendő.

Minden zarándok hét teljes napig terjedő megfigyelésnek van alávetve, azon időponttól számitva, a melyben a fertőtlenitési miveletek befejeztettek. Ha valamelyik osztályban choleraeset fordul elő, akkor a hét napi időtartam az ily osztályra nézve csak azon naptól kezdve számittatik, melyen a legutóbbi choleraeset előfordult.

A zarándokoknak Hedsász kikötőiből való indulásánál alkalmazandó egészségügyi rendszabályok.

A dél felé távozó zarándokoknak Dseddáhból és Yambóból való elindulásánál követendő rendszabályok ugyanazok, mint a melyek a Babel-Mandeb tengerszoroson túl fekvő kikötőkből történő indulásra nézve az orvosi megvizsgálást és a fertőtlenitést illetőleg megállapitvák, ugyanis:

1-ször. Minden, a hajón utazni akaró személynek az egészségügyi hatóság részéről kiküldött orvosok által nappal, a szárazföldön, a hajóra szállás pillanatában, a szükséges idő alatt egyéni, kötelező orvosi megvizsgálása.

2-szor. A közhatóság részéről kiküldött orvos felügyelete alatt a szárazföldön kötelező és szigorú fertőtlenitése minden fertőzött vagy gyanus tárgynak, a velenczei egészségügyi egyezmény IV. mellékletébe felvett első szabályzat 5. czikkének feltételei mellett.

Azon zarándokokra nézve, kik észak felé menő hajókra szállanak, a fertőtlenités Dsebel-Torban történik, kivéve, ha Hedsászban cholera van, mely esetben a fentebbi rendszabályok Dseddáhban és Yambóban e hajókra is alkalmazandók.

Digitized by Google

le navire entier doit être désinfecté ou si une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

Tous les pèlerins sont soumis à une observation de sept jours pleins à partir de celui où ont été terminées les opérations de désinfection. Si un accident cholérique s'est produit dans une section, la période de sept jours ne commence pour cette section qu'à partir de celui où le dernier cas a été constaté.

Mesures sanitaires à appliquer aux départs des pèlerins des ports du Hedjaz.

Les mesures à adopter pour le départ de Djeddah et Yambo des pèlerins qui vont vers le Sud sont les mêmes que celles édictées pour le départ des ports situés au delà du détroit de Bab-el-Mandeb, en ce qui concerne la visite médicale et la désinfection, soit:

1° Visite médicale obligatoire individuelle, faite de jour, à terre, au moment de l'embarquement pendant le temps nécessaire, par des médecins délégués de l'autorité sanitaire, de toute personne prenant passage à bord d'un navire;

2° Désinfection obligatoire et rigoureuse faite à terre, sous la surveillance du médecin délégué de l'autorité publique, de tout object contaminé ou suspect, dans les conditions de l'article 5 du premier règlement inséré dans l'annexe IV de la Convention sanitaire de Venise.

Pour les pèlerins qui s'embarquent sur des navires dirigés vers le Nord, la désinfection se fera à Djebel-Tor, sauf quand il y a du choléra au Hedjaz: en ce cas, les mesures ci-dessus sont appliquées aussi à ces navires à Djeddah et Yambo.

Digitized by Google

III. Melléklet.

1. — A tengeri szállitmányoknál alkalmazandó egészségügyi eljárás a Persa öbölben.

Az oly hajó, melyen cholera van, vagy a melyen hét nap óta új choleraeset fordult elő, *fertőzöttnek* tekintetik.

Az oly hajó, melyen az induláskor vagy az utazás alatt choleraeset volt, de hét nap óta újabb eset nem fordult elő, *gyanusnak* tekintetik.

Az oly hajó, a melyen, noha fertőzött kikötőből jő is, sem az induláskor, sem az utazás alatt, sem a megérkezéskor nem volt cholera, vészmentesnek tekintetik.

A *fertőzött* hajók a következő eljárásnak vannak alávetve:

1-ször. A betegek azonnal kiszállittatnak és elkülönittetnek;

2-szor. A többi személyek — ha lehetséges — szintén kiszállitandók és megfigyelés alá veendők, melynek tartama a hajó egészségügyi állapota és a legutóbbi eset időpontja szerint változik, de öt napon túl nem terjedhet.

3-szor. A hajószemélyzet és az utasok szennyes fehérneműje, használati és azon tárgyaik, melyek a kikötő egészségügyi hatóságának véleménye szerint fertőzötteknek tekintendők, valamint a hajó is, vagy csupán annak fertőzött része, fertőtlenitendők.

A *gyanus* hajók a következő rendszabályoknak vannak alávetve:

1-ször. Orvosi vizsgálat;

Digitized by Google

Annexe III.

1. — Régime sanitaire applicable aux provenances maritimes dans le golfe Persique.

Est considéré comme *infecté* le navire qui a du choléra à bord ou qui a présenté des cas nouveaux de choléra depuis sept jours.

Est considéré comme *suspect* le navire à bord duquel il y a eu des cas de choléra au moment du départ ou pendant la traversée, mais, aucun cas nouveau depuis sept jours.

Est considéré comme *indemne*, bien que venant d'un port contaminé, le navire qui n'a eu ni décès ni cas de choléra à bord, soit avant le départ, soit pendant la traversée, soit au moment de l'arrivée.

Les navires *infectés* sont soumis au régime suivant:

1° Les malades sont immédiatement débarqués et isolés;

2° Les autres personnes doivent être également débarquées, si possible, et soumises à une observation dont la durée variera selon l'état sanitaire du navire et selon la date du dernier cas, sans pouvoir dépasser cinq jours;

3° Le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage et des passagers, qui, de l'avis de l'autorité sanitaire du port, seront considérés comme contaminés, seront désinfectés, ainsi que le navire ou seulement la partie du navire qui a été contaminée.

Les navires *suspects* sont soumis aux mesures ci-après:

1° Visite médicale;

Digitized by Google

2-szor. Fertőtlenités: a szennyes fehérnemű, a hajószemélyzet s az utasok használati és azon tárgyai, melyek a helyi egészségügyi hatóság véleménye szerint fertőzötteknek tekintendők, fertőtlenittetnek;

3-szor. A fenékviz kiüritése a megtörtént fertőtlenités után, és a hajón raktározott viznek jó ivóvizzel kicserélése.

Ajánltatik a hajószemélyzetnek és az utasoknak öt napi megfigyelése azon időponttól számitva, mikor a hajó az indulási kikötőt elhagyta.

Hasonlóképen ajánltatik a hajószemélyzet kiszállását is megakadályozni, szolgálati okok esetét kivéve.

A *vészmentes* hajóknak azonnal szabad menetel engedtetik, bármily természetű legyen is egészségi nyiltleveltük.

Az egyedüli eljárás, melyet rájuk nézve a megérkezési kikötő hatósága elrendelhet, a gyanus hajóknál alkalmazandó rendszabályokból áll (orvosi vizsgálat, fertőtlenités, a fenék-viz kiüritése és a hajón raktározott viznek jó ivóvizzel felcserélése).

Ajánltatik, hogy az utasok és a hajószemélyzet öt napi megfigyelésnek legyenek alávetve azon időponttól számitva, a melyben a hajó a fertőzött kikötőből elindult.

Szintén ajánltatik a hajószemélyzet kiszállásának megakadályozása, szolgálati okok esetét kivéve.

Önként értetik, hogy a megérkezési kikötő illetékes hatósága mindig követelheti azt az igazoló bizonyitványt, hogy az indulási kikötőben a hajón choleraeset nem volt.

Az illetékes kikötő-hatóság e rendszabályok alkalmazásánál számitásba veszi, van-e az emlitett három osztálybeli hajókon orvos és fertőtlenitő készülék (gőzfertőtlenitő).

Digitized by Google

2° Désinfection : le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage et des passagers qui, de l'avis de l'autorité sanitaire locale, seront considérés comme contaminés, seront désinfectés;

3° Évacuation de l'eau de la cale après désinfection et substitution d'une bonne eau potable à celle qui est emmagasinée à bord.

Il est recommandé de soumettre l'équipage et les passagers à une observation de cinq jours à compter de la date à laquelle le navire a quitté le port de départ.

Il est également recommandé d'empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Les navires *indemnes* seront admis à la libre pratique immédiate, quelle que soit la nature de leur patente.

Le seul régime que peut prescrire à leur sujet l'autorité du port d'arrivée consiste dans les mesures applicables aux navires suspects (visite médicale, désinfection, évacuation de l'eau de cale et substitution d'une bonne eau potable à celle qui est magasinée à bord).

Il est recommandé de soumettre les passagers et l'équipage à une observation de cinq jours à compter de la date où le navire est parti du port contaminé.

Il est recommandé également d'empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Il est entendu que l'autorité compétente du port d'arrivée pourra toujours réclamer un certificat attestant qu'il n'y a pas eu de cas de choléra sur le navire au port de départ.

L'autorité compétente du port tiendra compte, pour l'application de ces mesures, de la présence d'un médecin et d'un appareil de désinfection (étuve) à bord des navires des trois catégories susmentionnées.

Digitized by Google

Különleges rendszabályok rendelhetők el a zsúfolt hajókra, nevezetesen zarándokokat szállitó hajókra nézve, vagy bármely egyéb hajóval szemben is, melyen az egészségi viszonyok rosszak.

A tengeren érkező árúkkal szemben a fertőtlenités a beviteli, átviteli tilalmak, valamint a vesztegzár tekintetében nem követhető más eljárás, mint a szárazföldön szállitott árúkra nézve (l. *drezdai egészségügyi egyezmény mellékletei* IV. Czím).

Minden hajó kapitányának, a ki a kikötő hatósága által megszabott kötelezettségeknek magát alávetni nem akarja, szabadságában áll hajójával ismét a tengerre kimenni.

Árúi kiszállitása, a szükséges előzetes óvszabályok foganatositása után megengedhető, szükséges ugyanis:

1-ször. A hajó, a hajószemélyzet és az utasok elkülönitése;

2-szor. A fenékviznek fertőtlenités utáni kiüritése;

3-szor. A hajón raktározva levő viznek jó ivóvizzel kicserélése.

Hasonlóképen megengedhető azon utasainak kiszállitása, kik ezt kérelmezik, oly feltétel alatt, hogy magukat a helyi hatóság által elrendelt rendszabályoknak alávetik.

II. — Létesitendő egészségügyi állomások.

1. Faôban vagy e pont közelében: nagy kórház a szárazföldön, teljes egészségügyi szolgálattal, ennek igazgatása alatt állván a persa öböl alább emlitett egészségügyi állomásai;

2. A Basszorah mellett fekvő Szelahiye vagy Yilaniye két ottomán szigetecske egyikén kis ápolda azon

Digitized by Google

Des mesures spéciales peuvent être prescrites à l'égard des navires encombrés, notamment des navires à pèlerins ou de tout autre navire offrant de mauvaises conditions d'hygiène.

Les marchandises arrivant par mer ne peuvent être traitées autrement que les marchandises transportées par terre, au point de vue de la désinfection et des défenses d'importation, de transit et de quarantaine (voir *Annexes de la Convention sanitaire de Dresde,* titre IV).

Tout navire qui ne voudra pas se soumettre aux obligations imposées par l'autorité du port sera libre de reprendre la mer.

Il pourra être autorisé à débarquer ses marchandises, après que les précautions nécessaires auront été prises, savoir:

1° Isolement du navire, de l'équipage et des passagers;

2° Évacuation de l'eau de la cale, après désinfection;

3° Substitution d'une bonne eau potable à celle qui était emmagasinée à bord.

Il pourra également être autorisé à débarquer les passagers qui en feraient la demande, à la condition que ceux-ci se soumettent aux mesures prescrites par l'autorité locale.

II. — Postes sanitaires à établir.

1. A Faô ou à proximité de ce point: grand lazaret sur terre ferme avec service sanitaire complet ayant sous sa direction les postes sanitaires du golfe Persique mentionnés ci-dessous;

2. Petit lazaret dans l'un des deux îlots ottomans Sélahiyé ou Yilaniyé, situés prés de Bassorah, pour sur-

Digitized by Google

egyének felügyeletére, kik a faôi megvizsgáltatást kikerülték;

3. A Basszorahban jelenleg létező egészségügyi állomások fentartása.

4. Egy egészségügyi állomás felállitása a koveiti öbölrévben;

5. Egészségügyi állomás Menamában, a Bahrein szigetek székhelyén;

6. Egészségügyi állomás Bender-Abbaszban;

7. Egészségügyi állomás Bender-Busirban;

8. Egészségügyi állomás Mohammerahban;

9. Egészségügyi állomás a gwadari kikötőben (Beludsisztán);

10. Egészségügyi állomás a maszkáti kikötőben (az ománi parton).

IV. Melléklet.

Felügyelet és végrehajtás.

1. A zarándokokat illetőleg a jelen egyezményben megállapitott rendszabályok foganatositása és felügyelete, a konstantinápolyi legfelsőbb egészségügyi tanács illetékességének terjedelmében, egy, ezen tanács kebelében összeállitott bizottságra bizatik. E bizottság Törökország ezen tanácsbeli három képviselőjéből és azon hatalmak képviselőiből áll, a melyek a velenczei, drezdai és párisi egészségügyi egyezményekhez hozzájárultak vagy hozzá fognak járulni. A bizottsági elnökség a török tagok egyikét illeti. Szavazatok egyenlő megoszlása esetén az elnök szavazata dönt.

2. A végből, hogy a jelen egyezményben elősorolt különböző egészségügyi berendezések jó működésének

Digitized by Google

veiller les individus qui auraient échappé à la visite de Faô;

3. Maintien du poste sanitaire existant actuellement à Bassorah;

4. Installation d'un poste sanitaire dans la baie de Koveit;

5. Poste sanitaire à Menama, chef-lieu des îles de Bahrein;

6. Poste sanitaire à Bender-Abbas;

7. Poste sanitaire à Bender-Bouchir;

8. Poste sanitaire à Mohammerah;

9. Poste sanitaire dans le port de Gwadar (Béloutchistan);

10. Poste sanitaire dans le port de Mascate (sur la côte d'Oman).

Annexe IV.

Surveillance et Exécution.

1. La mise en pratique et la surveillance des mesures concernant les pèlerinages arrêtées par la présente Convention sont confiées, dans l'étendue de la compétence du Conseil supérieur de santé de Constantinople, à un Comité pris dans le sein de ce Conseil. Ce Comité est composé de trois des représentants de la Turquie dans ce Conseil, et de ceux des Puissances qui ont adhéré ou qui adhéreront aux Conventions sanitaires de Venise, de Dresde et de Paris. La présidence du Comité est déférée à l'un de ses membres ottomans. En cas de partage des voix, le président a voix prépondérante.

2. Afin d'assurer les garanties nécessaires au bon fonctionnement des divers établissements sanitaires énumérés

Digitized by Google

szükséges biztositása eléressék, okleveles és illetékes orvosokból, jól gyakorlott fertőtlenitőkből és gépészekből és egészségügyi őrökből álló testület alakittatik, utóbbiak oly egyének közül választatván, kik katonai szolgálatot, mint tisztek vagy altisztek teljesitettek.

3. A mi a jelen egyezmény által megállapitott eljárásból keletkező költségeket illeti, arra nézve a költségeknek a török kormány és a konstantinápolyi legfelsőbb egészségügyi tanács közötti megosztása tekintetében továbbra is a jelenlegi eljárás követendő, mely megosztás az ottomán kormány és az ezen tanácsban képviselt hatalmak között létrejött megegyezés folytán állapittatott meg.

4. Azon ottomán megálló vagy megérkezési kikötő egészségügyi hatósága, mely szabályellenességet állapit meg, erről jegyzőkönyvet vesz fel, melyre a kapitány észrevételeit rávezetheti. E jegyzőkönyvnek egyező hitelesitett másolata a megálló vagy megérkezési kikötőben azon ország consulátusi hatóságának adatik át, melynek lobogója alatt a hajó jár. Ezen hatóság biztositja a birságnak nála történő letétbe helyezését. Consul hiányában a birságot az egészségügyi hatóság veszi letétbe.

A birság csak akkor illeti meg véglegesen a konstantinápolyi legfelsőbb egészségügyi tanácsot, ha a következő czikkben kijelölt consulátusi bizottság a birság érvényessége felett nyilatkozott.

A jegyzőkönyv egy másik hitelesitett másolata a vétséget megállapitó egészségügyi hatóság által a konstantinápolyi egészségügyi tanács elnökének küldendő meg, a ki ez ügydarabot a consulátusi bizottsággal közli.

Az egészségügyi vagy consulátusi hatóság által a megállapitott vétséget és a birság letétbe helyezését feltüntető megjegyzés az egészségi nyilt levélre rávezetendő.

Digitized by Google

dans la présente Convention, il sera créé un corps de médecins diplômés et compétents, de désinfecteurs et de mécaniciens bien exercés et de gardes sanitaires recrutés parmi les personnes ayant fait le service militaire comme officiers ou sous-officiers.

3. En ce qui concerne les frais résultant du régime établi par la présente Convention, il y a lieu de maintenir l'état actuel au point de vue de la répartition des frais entre le Gouvernement ottoman et le Conseil supérieur de santé de Constantinople, répartition qui a été fixée à la suite d'une entente entre le Gouvernement ottoman et les Puissances représentées dans ce conseil.

4. L'autorité sanitaire du port ottoman de relâche ou d'arrivèe qui constate une contravention en dresse un procès-verbal sur lequel le capitaine peut inscrire ses observations. Une copie certifiée conforme de ce procès-verbal est transmise, au port de relâche ou d'arrivée, à l'autorité consulaire du pays dont le navire porte le pavillon. Cette autorité assure le depôt de l'amende entre ses mains. En l'absence d'un consul, l'autorité sanitaire reçoit cette amende en dépôt.

L'amende n'est définitivement acquise au Conseil supérieur de santé de Constantinople que lorsque la Commission consulaire indiquée à l'article suivant aura prononcé sur la validité de l'amende.

Un deuxième exemplaire du procès-verbal certifié conforme devra être adressé par l'autorité sanitaire qui a constaté le délit au Président du Conseil de santé de Constantinople, qui communiquera cette pièce à la Commission consulaire.

Une annotation sera inscrite sur la patente par l'autorité sanitaire ou consulaire indiquant la contravention relevée et le depôt de l'amende.

Digitized by Google

5. Konstantinápolyban az egészségügyi közeg és a vádolt kapitány ellentmondó nyilatkozatai feletti itélkezés végett egy consulátusi bizottság alakittatik. E bizottság minden évben a consulátusi kar által jelöltetik ki. Az egészségügyi közigazgatás egy köztisztviselői működésben levő közeg által lesz képviselhető.

Az érdekelt ország consulja mindig meghivandó és szavazási joggal bir.

6. Az egészségügyi díjak- és birságokból befolyó összegek semmi esetben sem fordithatók más, mint az egészségügyi tanácsok által kitűzött czélokra.

Nyilatkozat.

Minthogy az 1894. évi április 3-án Párisban kötött nemzetközi egészségügyi egyezményt aláiró hatalmak czélszerűnek találták azt, hogy a szóban forgó egyezményokmány szövegébe bizonyos módositványok illesztessenek be, az alulirottak, kellő felhatalmazással ellátva, a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

I. Az egyezmény I-ső mellékletének *A)* fejezet 5. pontja következőleg szövegeztetik:

»5. A zarándokok kötelesek, ha a helyi viszonyok megengedik, igazolni azt, hogy a zarándoklásra menet és jövet, nemkülönben a Szent Helyeken való időzésre mulhatlanul szükséges költséggel rendelkeznek.«

II. Ugyanazon I. alatti melléklet *B)* fejezetében foglalt szabályzat 13. czikke következő czikkel helyettesittetik:

»13. czikk. Megkivántatik, hogy a hajón a zarándokok a fedélközben elszállásolhatók legyenek.

A hajón, a hajószemélyzet által elfoglalt helyen kivül,

Digitized by Google

5. Il est créé à Constantinople une Commission consulaire pour juger les déclarations contradictoires de l'agent sanitaire et du capitaine inculpé. Elle sera désignée chaque année par le corps consulaire. L'Administration sanitaire pourra être représentée par un agent remplissant les fonctions de ministère public.

Le Consul de la nation intéressée sera toujours convoqué. Il a droit de vote.

6. Le produit des taxes et des amendes sanitaires ne peut, en aucun cas, être employé à des objets autres que ceux relevant des Conseils sanitaires.

Déclaration.

Les Gouvernements signataires de la Convention sanitaire internationale conclue à Paris, le 3 avril 1894, ayant jugé utile d'apporter certains amendements à l'instrument diplomatique de ladite Convention, avant l'échange des ratifications, les soussignés, à ce dûment autorisés, sont convenus des dispositions suivantes:

I. — L'alinéa 5 de la section A de l'annexe I de la Convention sera rédigé comme suit:

»5. Les pèlerins seront tenus, si les circonstances »locales le permettent, de justifier des moyens strictement »nécessaires pour accomplir le pèlerinage à l'aller et au »retour et pour le séjour dans les Lieux-Saints.«

II. — L'article 13 du Règlement inséré à la section B de la même annexe I sera remplacé par l'article suivant:

»Article 13. — Le navire doit pouvoir loger les »pèlerins dans l'entrepont.

»En dehors de l'équipage, le navire doit fournir à

Digitized by Google

minden egyén részére, bármely korú legyen is, legalább 150 négyzet deciméterfelületnek — legalább 1 méter 80 centiméter fedélközi magasság mellett — kell jutnia.

Parthajózást tűző hajókon minden zarándoknak a hajópárkány hosszában legalább két méter széles térrel kell rendelkeznie.«

III. Az aláiró hatalmak beleegyeznek abba, hogy a britt Felség kormányának ratificatiója az egyezmény III. mellékletére ne vonatkozzék.

Ezen melléklet rendelkezései ennek folytán Nagybritannia és Irland, valamint Angol-India hadi és kereskedelmi hajóira alkalmazást nem nyernek.

IV. A jelen nyilatkozat, a mely az 1894. évi április 3-án kötött párisi nemzetközi egészségügyi egyezmény függelékét képezi, a magas szerződő felek ratificatióiba felvétetik és az 1894. évi ápril harmadiki egyezmény zárjegyzőkönyvébe bevett fentartásoknak helyébe lép.

Minek hiteléül az alulirottak, e részben kellően felhatalmazva, a jelen nyilatkozatot készitették és pecsétjeikkel ellátták.

Kelt 13 példányban Párisban, 1897. évi október 30-án.

Ausztria és Magyarország nevében:

Ausztria-Magyarország nagykövete

(P. H.) *Aláirva: Wolkenstein A.*

Németország nevében:

(P. H.) *Aláirva: Münster.*

Digitized by Google

»chaque individu, quel que soit son âge, une surface »d'au moins 150 décimètres carrés, avec une hauteur »d'entrepont d'au moins un mètre quatre-vingts centimètres.

»Pour les navires qui font le cabotage, chaque »pèlerin doit disposer d'un espace d'au moins deux mètres »de largeur dans le long des platsbords du navire.«

III. — Les Gouvernements signataires consentent à ce que les ratifications du Gouvernement de Sa Majesté Britannique ne contiennent pas l'annexe III de la Convention. Les dispositions de cette annexe ne seront pas appliquées, en conséquence, aux navires de guerre ou de commerce de la Grande-Bretagne et de l'Irlande et de l'Inde anglaise.

IV. — La présente Déclaration, qui restera annexée à la Convention sanitaire internationale de Paris du 3 avril 1894, sera insérée dans les ratifications des Hautes Parties contractantes et est substituée aux réserves inserites dans le procès-verbal de signature de la Convention en date du 3 avril 1894.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont dressé la présente Déclaration et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait en treize exemplaires, à Paris, le 30 Octobre 1897.

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

l'Ambassadeur d'Autriche-Hongrie.

(L. S.) *Signé: A. Wolkenstein.*

Pour l'Allemagne:

(L. S.) *Signé: Münster.*

Digitized by Google

Belgium nevében:

(P. H.) *Aláírva: d'Anethan báró.*

Dánia nevében:

(P. H.) *Aláírva: Lindencrone Hegermann.*

Spanyolország nevében:

(P. H.) *Aláírva: Mandas herczeg.*

A franczia köztársaság nevében:

(P. H.) *Aláírva: Hanotaux G.*

Nagy-Britannia nevében:

(P. H.) *Aláírva: Gosselin Márton.*

Görögország nevében:

(P. H.) *Aláírva: Criésis C. A.*

Olaszország nevében:

(P. H.) *Aláírva: Tornielli.*

Németalföld nevében:

(P. H.) *Aláírva: de Stuers A.*

Perzsia nevében:

(P. H.) *Aláírva: Nazare aga.*

Portugália nevében:

(P. H.) *Aláírva: Ferreira Antal Mária-Bertalan.*

Oroszország nevében:

(P. H.) *Aláírva: Mohrenheim.*

2.

Ezen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép

Digitized by Google

Pour la Belgique:

(L. S.) *Signé: Bon d'Anethan.*

Pour le Danemark:

(L. S.) *Signé: Hegermann Lindencrone.*

Pour l'Espagne:

(L. S.) *Signé: Duc de Mandas.*

Pour la République Française:

(L. S.) *Signé: G. Hanotaux.*

Pour la Grande Bretagne:

(L. S.) *Signé: Martin Gosselin.*

Pour la Grèce:

(L. S.) *Signé: C. A. Criésis.*

Pour l'Italie:

(L. S.) *Signé: Tornielli.*

Pour les Pays-Bas:

(L. S.) *Signé: A. de Stuers.*

Pour la Perse:

(L. S.) *Signé: Nazare Aga.*

Pour le Portugal:

(L. S.) *Signé: Antonio Maria Bartholomeu Ferreira.*

Pour la Russie:

(L. S.) *Signé: Mohrenheim.*

§.

és végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

Digitized by Google

XXXII. TÖR-

a Japánnal 1897. évi deczember hó 5-én kötött

(Szentesitést nyert 1898. évi deczember hó 7-én. — Az idevonatkozó nemzet-
cseréltettek ki. — Kihirdettetett az »Országos

A Japánnal 1897. évi deczember hó 5-én kötött
vényei közé iktattatik.

Szövege a

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie et Sa Majesté l'Empereur du Japon, animés d'un égal désir de maintenir les bons rapports déjà heureusement établis entre Eux en étendant et en augmentant les relations entre leurs Etats respectifs, et persuadés que ce but ne saurait être mieux atteint que par la révision du Traité jusqu'ici en vigueur entre leurs Pays ont résolu de procéder à cette révision sur les bases de l'équité et de l'intérêt mutuels et ont nommé à cet effet, pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Sieur Agenor Goluchowski de Goluchowo, Son Conseiller intime actuel, Chambellan, Ministre de la Maison Impériale et Royale et des affaires étrangères, Chevalier de l'Ordre de la Toison d'Or et Chevalier de 1ère classe de l'Ordre Impérial de la Couronne de fer,

et

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

Le Sieur Takahira Kogoro Shoshii, 2ème classe de

Digitized by Google

VÉNYCZIKK

kereskedelmi és hajózási szerződés beczikkelyezéséről.

közi szerződés hitelesitési okmányai Bécsben, 1898. évi november hó 30-án Törvénytár«-ban 1898. évi deczember hó 10-én.)

kereskedelmi és hajózási szerződés ezennel az ország tör-

következő:

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya és Ő Felsége Japán császárja azon közös óhajtól vezéreltetve, hogy a közöttük szerencsésen létező jó viszonyt az államaik között fennálló összeköttetések fejlesztése és gyarapitása utján fentartsák, és azon meggyőződésben, hogy ezen czél leginkább az országaik közt eddig érvényben levő szerződés átvizsgálásával valósitható meg, elhatározták, hogy ezen átvizsgálás a kölcsönös méltányosság és érdek alapján foganatositassék, mely czélból meghatalmazottaikká kinevezték, még pedig:

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya:

goluchowoi Goluchowski Agenor urat, valóságos belső titkos tanácsosát, kamarását, a császári és királyi ház és a külügyek ministerét, az aranygyapjas-rend és az I. osztályú vaskoronarend lovagját

és

Ő Felsége Japán császárja:

Takahira Kogoro urat, shoshiit, a II. osztályú császári

Digitized by Google

l'Ordre Impérial du Soleil levant, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Vienne,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, ont conclu le présent Traité de commerce et de navigation.

Article I.

Les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes auront toute liberté d'entrer, de voyager ou de résider en un lieu quelconque des territoires de l'autre, et y jouiront d'une pleine et entière protection pour leurs personnes et leurs propriétés.

Ils auront un libre et facile accès auprès des tribunaux de justice tant pour réclamer que pour défendre leurs droits; ils seront, sur le même pied que les nationaux, libres de choisir et d'employer des avoués, avocats et mandataires afin de poursuivre et de défendre leurs droits devant ces tribunaux. Quant aux autres matières qui se rapportent à l'administration de la justice, ils jouiront de tous les droits et privilèges dont jouissent les nationaux.

Pour tout ce qui concerne le droit de résider et de voyager, de posséder des biens et effets mobiliers quelconques, de disposer de quelque manière que ce soit des biens de toutes sortes qu'ils peuvent légalement acquérir, et transmettre par succession, par testament ou autre manière, les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront, dans les territoires de l'autre, des mêmes privilèges, libertés et droits que les nationaux ou les sujets de la nation la plus favorisée sans pouvoir être tenus à acquitter des impôts ou taxes autres ou plus élevés. Les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront, dans les territoires de l'autre,

Digitized by Google

Felkelőnap-rend tulajdonosát, rendkivüli követét és meghatalmazott ministerét Bécsben,

kik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik kölcsönös közlése után a jelen kereskedelmi és hajózási szerződést kötötték meg.

I. czikk.

Mindegyik magas szerződő fél alattvalóinak teljes szabadságában álland, hogy a másik fél területeinek bármely helyét felkeressék, ezen területeken bárhol utazzanak vagy tartózkodjanak, ott személyükre és tulajdonukra nézve teljes és korlátlan oltalmat fognak élvezni.

Jogaik keresése és védelme végett a biróságokkal szabadon és akadálytalanul fognak közlekedhetni; szabadságukban lesz ép ugy, mint a saját nemzetbelieknek, jogaiknak ezen biróságok előtt való keresésére és védelmére ügyészeket, ügyvédeket és meghatalmazottakat választani és alkalmazni. Az igazságszolgáltatásra vonatkozó egyéb ügyükben mindazon jogokat és kiváltságokat fogják élvezni, mint a saját nemzetbeliek.

Mindegyik magas szerződő fél alattvalói mindabban, a mi a letelepedés, utazás és bármily javak és ingóságok birtoklásának jogát, valamint azon jogot illeti, hogy az általuk törvényesen megszerezhető mindennemű javak felett bármily módon rendelkezzenek, és azokat hagyomány, vagy végrendelet utján, vagy más módon halál esetére átruházhassák, a másik fél területein ugyanazon kiváltságokat, mentességeket és jogokat fogják élvezni, mint a saját nemzetbeliek, vagy a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalói a nélkül, hogy más vagy magasabb adók vagy illetékek fizetésére kötelezhetők volnának. Mindegyik magas szerződő fél alattvalói a másik fél terü-

Digitized by Google

d'une entière liberté de conscience et pourront, en se conformant aux lois, ordonnances et règlements du pays, se livrer à l'exercice privé ou public de leur culte; ils jouiront aussi du droit d'inhumer leurs nationaux respectifs, suivant leurs coutumes réligieuses. dans des lieux convenables et appropriés qui seront établis et entretenus à cet effet.

Ils ne seront contraints, sous aucun prétexte, à subir des charges ou à payer des taxes autres ou plus élevées que celles qui sont ou seront perçues sur les nationaux ou les sujets de la nation la plus favorisée.

Article II.

Lès sujets de chacune des Parties contractantes qui résident dans les territoires de l'autre, ne seront astreints à aucun service militaire obligatoire, soit dans l'armée ou la marine, soit dans la garde nationale ou la milice; ils seront exempts de toutes contributions imposées en lieu et place du service personnel, et de tous emprunts forcés de toutes exactions ou de contributions militaires.

Sont toutefois exceptées les charges qui sont attachées à la possession d'un bien-fonds, ainsi que les prestations et réquisitions militaires auxquelles tous les nationaux peuvent être appelés à se soumettre comme propriétaires, fermiers ou locataires d'immeubles en tant que la possession d'un bienfonds ou d'immeubles sera permise.

Article III.

Il y aura réciproquement pleine et entière liberté de commerce et de navigation entre les territoires des Hautes Parties contractantes.

Digitized by Google

letein teljes lelkiismeretszabadságot fognak élvezni és az ország törvényeihez, rendeleteihez és szabályzataihoz alkalmazkodva vallásos szertartásaik magán, vagy nyilvános gyakorlásában korlátozva nem lesznek, joguk lesz továbbá illető honfitársaikat az e czélra létesitett és fentartott megfelelő és alkalmas helyeken saját vallásuk szertartásai szerint eltemetni.

Semmi szin alatt sem lesznek kötelezhetők más, vagy nagyobb terhek viselésére, vagy illetékek fizetésére, mint a melyek viselése, illetve fizetése a saját nemzetbeliektől, vagy a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalóitól követeltetik, vagy jövőben követeltetni fog.

II. czikk.

Mindegyik szerződő fél alattvalói, kik a másik fél területein tartózkodnak, sem a hadseregben vagy a tengerészetben, sem pedig a nemzeti őrségben, vagy a népfölkelésben bármily kötelező katonai szolgálatra kényszerithetők nem lesznek, és a személyes szolgálat helyett kirótt minden adó, továbbá minden kényszerkölcsön és minden katonai szolgáltatás vagy adó alól mentesek lesznek.

Az ingatlan javak birtoklásával egybekötött terhek azonban, valamint azon katonai adóztatások és kényszerszolgáltatások, melyeket az összes belföldiek is, mint ingatlanok tulajdonosai, haszonbérlői vagy bérlői viselni tartoznak, ki vannak véve, a mennyiben a fekvőségnek vagy ingatlannak birtoklása meg lesz engedve.

III. czikk.

A magas szerződő felek területei közt a kereskedés és a hajózás kölcsönösen teljesen szabad lesz.

Digitized by Google

Les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes pourront, en quelque lieu que ce soit des territoires de l'autre, faire le commerce tant en gros qu'en détail de tous produits, objets fabriqués, tous articles de commerce licite, soit en personne, soit par leurs agents, seuls ou en entrant en société avec des étrangers ou avec des nationaux; ils pourront y posséder, louer et occuper des maisons et boutiques, des fabriques, des magasins, louer des terres à l'effet d'y résider ou d'y exercer une industrie ou faire le commerce, le tout en se conformant comme les nationaux eux-mêmes aux lois, aux règlements de police et de douane du pays.

Ils auront pleine liberté d'entrer avec leurs navires et leurs cargaisons dans tous les ports et rivières de leurs territoires respectifs, qui sont ou pourront être ouverts au commerce extérieur, et jouiront, en matière de commerce, d'industrie et de navigation, du même traitement que les nationaux ou les sujets de la nation la plus favorisée, sans avoir à payer aucun impôt taxe ou droit de quelque nature ou de quelque dénomination que ce soit, perçu au nom ou au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, de particuliers, de corporations ou établissements quelconques, autres ou plus élevés que ceux imposés aux nationaux ou aux sujets de la nation la plus favorisée; le tout en se conformant aux lois, ordonnances et règlements des pays respectifs.

Article IV.

Les habitations, fabriques, magasins et boutiques des sujets de chacune des Hautes Parties contractantes dans les territoires de l'autre, ainsi que leurs dépen-

Digitized by Google

Mindegyik magas szerződő fél alattvalói a másik fél területeinek bármily helyén minden terménynyel, gyártmánynyal és oly árúval, melynek forgalomba hozatala meg van engedve, úgy személyesen, mint ügynökeik útján, egyedül, vagy akár idegenekkel, akár belföldiekkel társulva nagy és kis kereskedést üzhetnek, ott házakat és üzlethelyiségeket, gyárakat, raktárakat birhatnak, bérelhetnek és elfoglalhatnak, földeket bérelhetnek a végből, hogy ott letelepedjenek vagy ipart vagy kereskedést üzzenek, a mennyiben mindezek tekintetében épúgy alkalmazkodnak az ország törvényeihez, vám- és rendőri szabályaihoz, mint a saját nemzetbeliek.

Szabadságukban fog állni, hogy hajóikkal és ezek rakományaival az illető területek minden kikötőjébe és folyójába betérjenek, melyek a külföldi kereskedelem részére meg vannak vagy meg lesznek nyilva, és a kereskedelem, ipar és hajózás tekintetében ugyanazon elbánásban fognak részesittetni, mint a saját nemzetbeliek vagy a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalói a nélkül, hogy a kormány, köztisztviselők, magánosok, vagy bármily testületek vagy intézetek nevében vagy azok javára beszedett más vagy magasabb akármily természetű vagy elnevezésű adó, illeték vagy vámdíj fizetésére kötelesek volnának, mint a melyek a saját nemzetbeliekre, vagy a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalóira kirovatnak, a mennyiben mindezek tekintetében az illető országok törvényeihez, rendeleteihez és szabályzataihoz alkalmazkodnak.

IV. czikk.

Mindegyik magas szerződő fél alattvalóinak a másik fél területein lévő lakhelyiségei, gyárai, raktárai és üzlethelyiségei, valamint az azokhoz tartozó és akár lakhelyül,

Digitized by Google

dances, servant soit à la demeure, soit à l'industrie ou au commerce, seront respectés.

Il ne sera point permis d'y procéder à des perquisitions ou visites domiciliaires non plus que d'examiner ou d'inspecter les livres, papiers ou comptes, sauf dans les conditions et formes préscrites par les lois, ordonnances et règlements applicables aux nationaux ou aux sujets de la nation la plus favorisée.

Article V.

Il ne sera imposé à l'importation dans la Monarchie austro-hongroise de tous articles produits ou fabriqués dans le territoire de Sa Majesté l'Empereur du Japon, de quelque endroit qu'ils viennent, et à l'importation dans le territoire de Sa Majesté l'Empereur du Japon, de tous articles produits ou fabriqués dans la Monarchie austro-hongroise de quelque endroit qu'ils viennent, aucun droit autre ou plus élevé que celui imposé aux articles similaires produits ou fabriqués dans tout autre pays étranger.

De même, aucune prohibition d'importation ne sera établie dans les territoires de l'une des Hautes Parties contractantes sur un article quelconque produit ou fabriqué dans les territoires de l'autre, de quelque endroit qu'il vienne, à moins que cette prohibition ne soit appliquée en même temps à l'importation des articles similaires produits ou fabriqués dans tout autre pays. Cette dernière disposition n'est pas applicable aux prohibitions sanitaires ou autres provenant de la nécessité de protéger la sécurité des personnes, ainsi que la conservation du bétail et des plantes utiles à l'agriculture.

Digitized by Google

akár az ipar vagy kereskedés üzésére szolgáló helyiségek sértetlenek lesznek.

Mindezen helyiségekben csakis a saját nemzetbeliekre, vagy a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalóira is érvényes törvényekben, rendeletekben és szabályzatokban előirt feltételek és módozatok mellett tarthatók házkutatások vagy vizsgálatok, úgyszintén vizsgálhatók vagy tekinthetők meg a könyvek, iratok vagy számlák.

V czikk.

Az osztrák-magyar monarchiába való bevitelnél az Ő Felsége Japán császárja területén termelt vagy előállitott vagy bármely helyről érkező minden czikk után, és az Ő Felsége Japán császárja területére való bevitelnél az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállitott és bármely helyről érkező czikk után nem fog más vagy magasabb vámdíj szedetni annál, mely bármely egyéb idegen országban termelt vagy előállitott hasonló czikkekre kirovatik.

Épúgy nem fog a magas szerződő felek egyikének területein, a másik fél területein termelt vagy előállitott és bármely helyről érkező akármily árúczikkre nézve semmiféle beviteli tilalom életbeléptettetni, mely egyuttal a minden más országban termelt vagy előállitott hasonló árúczikkek bevitelénél nem alkalmaztatnék. Ezen utóbbi határozat nem vonatkozik az egészségügyi szempontból elrendelt vagy más oly tilalmakra, melyek a végből válnak szükségesekké, hogy a személyek jóléte, az állatok védelme és a mezőgazdaságra nézve hasznos növények fentartása biztosittassék.

Digitized by Google

Article VI.

Il ne sera imposé dans les territoires de chacune des Hautes Parties contractantes, à l'exportation d'un article quelconque à destination des territoires de l'autre, aucun droit ou charge autre ou plus élevé que ceux qui sont ou seront payables à l'exportation des articles similaires à destination d'un autre pays étranger quel qu'il soit; de même, aucune prohibition ne sera imposée à l'exportation d'aucun article des territoires de l'une des Parties contractantes à destination des territoires de l'autre sans que cette prohibition soit également étendue à l'exportation des articles similaires à destination de tout autre pays.

Article VII.

Les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront dans les territoires de l'autre, de l'exemption de tous droits de transit, et d'une parfaite égalité de traitement avec les nationaux pour tout ce qui concerne le magasinage, les primes, les facilités et les drawbacks.

Article VIII.

Les objets passibles d'un droit d'entrée qui sont importés comme échantillons par des marchands, des industriels ou des commisvoyageurs seront, de part et d'autre, admis en franchise de droits d'entrée et de sortie à la condition que ces objets soient réexportés, sans avoir été vendus, dans le délai fixé par les lois du pays respectif et sous réserve de l'accomplissement des formalités de douane pour en assurer la réexportation ou la réintégration en entrepôt. La réexportation des échantillons devra être garantie dans les territoires des Hautes Parties contractantes immédiatement au premier

Digitized by Google

VI. czikk.

Mindegyik magas szerződő fél területein a másik fél területeire rendelt bármely árú kivitelénél nem fog semmiféle más vagy magasabb vám vagy illeték szedetni, mint az, mely bármely más külföldi országba rendelt hasonnemű árúk kivitelénél jelenleg vagy jövőben fizetendő; épúgy nem fog bármely árúnak a szerződő felek egyikének területéről a másik fél területeire való kivitelére semmiféle tilalom alkalmaztatni, mely minden más országba rendelt hasonnemű árúk kivitelére szintén ki nem terjesztetnék.

VII. czikk.

Mindegyik magas szerződő fél alattvalói a másik fél területein minden átviteli vám alól mentesek lesznek és a raktározást, kiviteli jutalmakat, könnyitéseket és visszvámokat illetőleg a saját nemzetbeliekkel teljesen egyenlő elbánásban fognak részesülni.

VIII. czikk.

A kereskedők, iparosok vagy kereskedelmi utazók által árúmustrákul bevitt oly tárgyak, melyek beviteli vám alá esnek, mindkét részről beviteli és kiviteli vám alól mentesen fognak bebocsáttatni azon feltétel alatt, hogy ezen tárgyak az illető ország törvényei által megállapitott határidőn belül eladatlanul ismét kivitessenek és fentartva azon vámkezelési alakszerűségek teljesitését, melyek az ismétkivitel vagy a raktárba visszahelyezés biztositására szükségesek. Az árúmustrák ismét kivitele a magas szerződő felek területein az első beviteli helyen

Digitized by Google

lieu d'entrée soit par dépôt du montant des droits de douane respectifs soit par cautionnement.

Seront de même exempts de part et d'autre des droits d'entrée, les cartes d'échantillons, les échantillons en morceaux coupés de la pièce ou les échantillons représentant les marchandises en tant qu'ils ne peuvent servir à aucun autre usage, même lorsqu'ils seront importés d'une manière autre que celle prévue dans l'alinéa précédent.

Article IX.

S'il est prélevé dans les territoires de l'une des Hautes Parties contractantes dans le pays entier ou dans une circonscription restreinte un droit interne, soit pour le compte de l'Etat, soit pour celui d'une commune ou d'une corporation, de la production, de la fabrication ou de la consommation d'un article, l'article similaire qui serait importé des territoires de l'autre Partie contractante ne pourra, dans ce pays ou dans cette circonscription être grevé que du droit égal et non d'un droit plus élevé, ni plus onéreux.

Il ne pourra être prélevé des droits internes quelconques dans le cas où les articles de même nature ne seraient pas produits ou fabriqués ou ne seraient pas frappés de mêmes droits dans ce pays ou dans cette circonscriptions.

Article X.

Tous les articles qui sont ou pourront être légalement importés dans les ports du territoire de Sa Majesté l'Empereur du Japon sur des navires japonais pourront, de même, être importés dans ces ports sur des navires autrichiens ou hongrois; dans ce cas, ces articles n'auront à payer aucun droit ou charge, de quelque dénomination

Digitized by Google

közvetlenül biztositandó vagy az illető vámilletékek összegének letétele, vagy óvadék utján.

Épúgy a beviteli vám alól mindkét részről mentesek lesznek az árúmustralapok, az árúról levágott vagy az árút feltüntető mustrák, még akkor is, ha az előző bekezdésben megállapitott módozattól eltérőleg vitetnek be, a mennyiben azok semmiféle más czélra nem használhatók.

IX. czikk.

Ha a magas szerződő felek egyikének területein valamely árú termelése, előállitása vagy fogyasztása után az egész országban vagy bizonyos kerületben akár az állam, akár valamely község vagy testület javára belső adó szedetik, a másik szerződő fél területeiről bevitt hasonnemű árú ezen országban vagy kerületben csakis ugyanezen adóval terhelhető és nem sujtható magasabb vagy terhelőbb adóval.

Nem szedhető semmiféle belső adó azon esetben, ha az illető országban vagy kerületben ugyanazon nemű árúk nem termeltetnek vagy nem állittatnak elő, avagy ezen illetékkel nem terheltetnek.

X. czikk.

Mindazon árúk, melyek Ő Felsége Japán császárja területének ki kötőibe japán hajókkal törvényszerűen bevitetnek vagy bevihetők, ezen kikötőkbe épúgy osztrák vagy magyar hajókkal is bevihetők, mely esetben ezen árúk után nem fizetendő semmiféle más vagy magasabb vám vagy bármily czím alatt szedett illeték, mint a mely

Digitized by Google

que ce soit, autres ou plus élevés que ceux imposés sur les mêmes articles importés par des navires japonais. Réciproquement, tous les articles qui sont ou pourront être légalement importés dans les ports autrichiens ou hongrois sur des navires autrichiens ou hongrois pourront, de même, être importés dans ces ports sur des navires japonais; dans ce cas, ces articles n'auront à payer aucun droit ou charge de quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux imposés sur les mêmes articles importés par des navires autrichiens ou hongrois. Cette égalité réciproque de traitement sera accordée indistinctement, soit que ces articles viennent directement des pays d'origine, soit qu'ils viennent de tout autre lieu.

De même, il y aura parfaite égalité de traitement relativement à l'exportation; ainsi, les mêmes droits d'exportation seront payés, et les mêmes primes et drawbacks seront accordés, dans les territoires de chacune des Hautes Parties contractantes, sur l'exportation de tout article qui est ou pourra être légalement exporté, que cette exportation ait lieu sur des navires japonais ou sur des navires autrichiens ou hongrois et quel que soit le lieu de destination, qu'il soit un des ports de chacune des Hautes Parties contractantes ou un des ports d'une Puissance tierce.

Article XI.

Aucun droit de tonnage, de port, de pilotage, de phare, de quarantaine ou autres droits similaires ou analogues, de quelque nature ou sous quelque dénomination que ce soit, levés au nom ou au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, de particuliers, de corporations ou d'établissements quelconques qui ne seraient également et sous les mêmes conditions imposés en pareil cas sur

Digitized by Google

a japán hajókkal bevitt hasonnemű árúk után szedetik. Viszont mindazon árúk, melyek az osztrák vagy magyar kikötőkbe osztrák vagy magyar hajókkal törvényszerűen bevitetnek vagy bevihetők, ezen kikötőkbe épúgy japán hajókkal is bevihetők, mely esetben ezen árúk után nem fizetendő semmiféle más vagy magasabb vám vagy bármily czím alatt szedett illeték, mint a mely az osztrák vagy magyar hajókkal bevitt hasonnemű árúk után szedetik. Ezen kölcsönös egyenlő elbánásnál nem fog különbséget tenni, vajjon ezen árúk közvetlenül a származási országból vagy bármely más helyről érkeznek.

Ép úgy teljesen egyenlő elbánásnak lesz helye a kivitelnél is: úgy, hogy mindegyik magas szerződő fél területein minden árú kivitelénél, mely jelenleg vagy jövőben törvényszerűen kivihető, ugyanazon kiviteli vámok lesznek fizetendők és ugyanazon jutalmak és visszvámok lesznek engedélyezendők tekintet nélkül arra, hogy ezen kivitel japán hajókkal, vagy pedig osztrák vagy magyar hajókkal eszközöltetett és tekintet nélkül a rendeltetés helyére, legyen ez akár a magas szerződő felek, akár valamely harmadik hatalom kikötője.

XI. czikk.

Mindegyik magas szerződő fél területeinek kikötőiben a másik fél hajóira nem fognak a kormány, köztisztviselők, magánosok, testületek vagy bármily intézmények nevében vagy javára szedett semmiféle tonna-, kikötői-, kalauz-, fénytorony-, veszteglési vagy akármily természetű vagy elnevezésű más hasonló vagy azonos illetékek kivettetni, melyek a saját nemzetbeli hajóktól vagy a legnagyobb

Digitized by Google

les navires nationaux ou sur les navires de la nation la plus favorisée, ne seront imposés dans les ports des territoires de chacune des Hautes Parties contractantes, sur les navires de l'autre. Cette égalité de traitement sera appliquée réciproquement aux navires respectifs de quelque endroit qu'ils arrivent et quelque soit le lieu de destination.

Article XII.

En ce qui concerne le placement des navires, leur chargement, leur déchargement dans les ports, bassins, docks, rades, havres, ou rivières des territoires des Hautes Parties contractantes, il ne sera accordé aux navires nationaux aucun privilège ni aucune faveur qui ne le soit également aux navires de l'autre Partie, la volonté des Hautes Parties contractantes étant que, sous ce rapport aussi, les navires respectifs soient traités sur le pied d'une parfaite égalité.

Article XIII.

Il est fait exception aux dispositions du présent Traité pour le cabotage dans les territoires de l'une ou de l'autre des Hautes Parties contractantes, dont le régime reste soumis aux lois, ordonnances et règlements des pays respectifs. Il est entendu toutefois que les sujets japonais dans la Monarchie austro-hongroise, et les sujets autrichiens ou hongrois dans le territoire de Sa Majesté l'Empereur du Japon jouiront, pour tout ce qui concerne le cabotage, des droits et privilèges qui sont ou seront accordés par ces mêmes lois, ordonnances et règlements aux sujets de tout autre pays.

Tout navire japonais chargé à l'étranger d'une cargaison destinée en tout ou en partie à deux ou plusieurs ports de l'Autriche ou de la Hongrie et tout navire

Digitized by Google

kedvezményt élvező nemzet hajóitól hasonló esetekben épúgy és ugyanazon feltételek mellett nem szedetnének. Ezen egyenlő elbánás az illető hajókra kölcsönösen fog alkalmaztatni, tekintet nélkül érkezési és rendeltetési helyükre.

XII. czikk.

A hajóknak a magas szerződő felek területei kikötőiben, medenczéiben, dockjaiban, révein vagy folyóin való elhelyezését, be- és kirakodását illetőleg nem fog a saját nemzetbeli hajók részére semmiféle kiváltság és kedvezmény engedélyeztetni, mely egyuttal a másik fél hajóira nézve is érvényes nem volna, az lévén a magas szerződő felek kivánsága, hogy az illető hajók e tekintetben is teljesen egyenlő elbánásban részesittessenek.

XIII. czikk.

A jelen szerződés határozatai alól kivétetik a magas szerződő felek egyikének vagy másikának területein üzött parthajózás, mely az illető országok törvényeinek, rendeleteinek és szabályzatainak van alávetve. Magától értetik azonban, hogy a japán alattvalók az osztrák-magyar monarchiában és az osztrák vagy magyar alattvalók Ő Felsége Japán császárja területén a parthajózást illetőleg mindazon jogokat és kiváltságokat fogják élvezni, melyeket ezen törvények, rendeletek és szabályzatok bármely más ország alattvalói részére engedélyeznek vagy jövőben engedélyezni fognak.

Minden japán hajó, mely külföldön Ausztria vagy Magyarország két vagy több kikötőjébe rendelt teljes vagy rész-rakományt vett fel, és minden osztrák vagy

Digitized by Google

autrichien ou hongrois chargé à l'étranger d'une cargaison destinée en tout ou en partie à deux ou plusieurs ports du territoire de Sa Majesté l'Empereur du Japon pourra, en se conformant aux lois et aux règlements de douane du pays, décharger une partie de sa cargaison dans un port, et continuer son voyage pour l'autre ou les autres ports de destination où le commerce étranger est admis, dans le but d'y décharger une autre partie ou le reste de sa cargaison d'origine.

Le Gouvernement japonais concède en outre aux navires autrichiens et hongrois de continuer, comme par le passé, et pour toute la durée du présent Traité, à tansporter des cargaisons entre les ports ouverts de l'Empire, à l'exception des ports d'Osaka, de Niigata et d'Ebisu-Minato.

Article XIV.

Tout vaisseau de guerre ou navire de commerce de l'une ou de l'autre des Hautes Parties contractantes qui serait forcé par le mauvais temps ou pour toute autre raison de se refugier dans un port de l'autre, aura la liberté de s'y faire réparer, de s'y pourvoir de tous les approvisionnements dont il aura besoin et de reprendre la mer sans payer d'autres taxes que celles qui seraient acquittées en pareille circonstance par les navires nationaux. Dans le cas cependant où le capitaine d'un navire de commerce se trouverait dans la nécessité de vendre une partie de sa cargaison pour payer les frais, il sera obligé de se conformer aux règlements et tarifs du lieu où il aurait relâché.

S'il arrive qu'un vaisseau de guerre ou un navire de commerce de l'une des Hautes Parties contractantes échoue ou fasse naufrage sur les côtes de l'autre, les

Digitized by Google

magyar hajó, mely külföldön Ő Felsége Japán császárja területének két vagy több kikötőjébe rendelt teljes vagy rész-rakományt vett fel, az ország törvényeihez és vámszabályaihoz alkalmazkodva, rakományának egy részét az egyik rendeltetési kikötőben leadhatja, és utját a másikba vagy a többi rendeltetési kikötőkbe, melyekben a külföldi kereskedelem meg van engedve, folytathatja, hogy ott eredeti rakományának további részét vagy maradványát leadja.

A japán kormány ezenkivül beleegyezik abba, hogy az osztrák és a magyar hajók a jelen szerződés egész tartama alatt épúgy, mint eddigelé — Osaka, Niigata és Ebisu-Minato kikötők kivételével — a birodalom nyilt kikötői között rakományokat továbbra is szállithassanak.

XIV. czikk.

A magas szerződő felek mindenikének összes hadi vagy kereskedelmi hajói, melyek a rosz időjárás következtében vagy bármely más oknál fogva a másik fél kikötőjébe menekülni kénytelenek, jogositva lesznek ott javitásokat eszközöltetni, magukat minden szükséges készlettel ellátni és ujból a tengeren utnak indulni a nélkül, hogy más illetékeket fizetnének, mint a melyeket hasonló viszonyok közt a saját nemzetbeli hajók fizetnek. Azon esetben azonban, ha valamely kereskedelmi hajó kapitánya a költségek fedezése végett rakományának egy részét eladni volna kénytelen, az a menedék helyén érvényes rendeletekhez és díjszabályzatokhoz alkalmazkodni köteles.

Ha a magas szerződő felek egyikének hadi vagy kereskedelmi hajója a másik fél területén partra vetődik vagy hajótörést szenved, a helyi hatóságok erről a leg-

Digitized by Google

autorités locales en informeront sans retard le Consul-Général, le Consul, le Vice-Consul ou l'Agent consulaire le plus voisin.

Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires japonais naufragés ou échoués dans les eaux territoriales de l'Autriche ou de la Hongrie auront lieu conformément aux lois, ordonnances et règlements de l'Autriche et de la Hongrie et, réciproquement, toutes les mesures de sauvetage relatives aux navires autrichiens ou hongrois naufragés ou échoués dans les eaux territoriales de Sa Majesté l'Empereur du Japon, auront lieu conformément aux lois, ordonnances et règlements du Japon.

Tous navires ou vaisseaux ainsi échoués ou naufragés, tous débris et accessoires, toutes fournitures leur appartenant, et tous effets et marchandises sauvés des dits navires ou vaisseaux, y compris ceux qui auraient été jetés à la mer ou les produits des dits objets, s'ils sont vendus, ainsi que tous papiers trouvés à bord de ces navires ou vaisseaux échoués ou naufragés, seront remis aux propriétaires ou à leurs représentants quand ils les réclameront. Dans le cas où ces propriétaires ou représentants ne se trouveraient pas sur les lieux, les dits produits ou objets seront remis aux Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires respectifs, sur leur réclamation, dans le délai fixé par les lois du pays, et ces officiers consulaires, propriétaires ou représentants payeront seulement les dépenses occasionnées pour la conservation des dits objets ainsi que les frais de sauvetage ou autres dépenses auxquels seraient soumis, en cas de naufrage, les navires nationaux.

Digitized by Google

közelebbi főkonzult, konzult, alkonzult vagy konzuli ügynököt késedelem nélkül értesíteni fogják.

Az Ausztria vagy Magyarország vizeiben hajótörést szenvedett vagy partra vetődött japán hajók mentésére vonatkozó minden intézkedés Ausztria és Magyarország törvényei, rendeletei és szabályzatai szerint, és viszont Ő Felsége Japán császárja vizeiben hajótörést szenvedett vagy partra vetődött osztrák vagy magyar hajók mentésére vonatkozó minden intézkedés Japán törvényei, rendeletei és szabályzatai szerint fog megtétetni.

Az eként partra vetődött vagy hajótörést szenvedett minden kereskedelmi vagy hadihajó, azoknak minden töredéke és tartozéka, minden felszerelése és az említett hajókból megmentett minden javak és árúk, ide értve azokat is, melyek a tengerbe dobattak, vagy az említett tárgyak eladása esetén az azok után befolyt összegek, valamint az ezen partra vetődött vagy hajótörést szenvedett hajókon talált összes irományok a tulajdonosoknak vagy azok képviselőinek adandók át, mihelyt azt kivánják. Azon esetben, ha ezen tulajdonosok vagy képviselők nem volnának a helyszinén, az említett összegek vagy tárgyak az ország törvényei által megállapitott határidőn belül kivánatukra az illető főkonzuloknak, konzuloknak, alkonzuloknak vagy konzuli ügynököknek adandók át és ezen konzuli tisztviselők, tulajdonosok vagy képviselők csakis az említett tárgyak fentartása által okozott költségeket, valamint a mentéssel járó vagy azon egyéb költségeket lesznek kötelesek megtériteni, melyeknek viselésére hajótörés esetén a saját nemzetbeli hajók is kötelezve volnának.

Digitized by Google

Les effets et marchandises sauvés du naufrage seront exempts de tous droits de douane, à moins qu'ils n'entrent dans la consommation intérieure, auquel cas ils payeront les droits ordinaires.

Dans le cas où un navire appartenant aux sujets d'une des Hautes Parties contractantes ferait naufrage ou échouerait sur les territoires de l'autre, les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls ou Agents consulaires respectifs seront autorisés, en l'absence du propriétaire, capitaine ou autre représentant du propriétaire, à prêter leur appui officiel pour procurer toute l'assistance nécessaire aux sujets des Etats respectifs. Il en sera de même dans le cas où le propriétaire, capitaine ou autre représentant serait présent, et demanderait une telle assistance.

Article XV.

Tous les navires qui conformément aux lois japonaises, sont considéres comme navires japonais et tous les navires qui, conformément aux lois autrichiennes ou hongroises sont considérés comme navires autrichiens ou hongrois seront respectivement considérés comme navires japonais et autrichiens ou hongrois pour l'application du présent Traité.

Article XVI.

Si un marin déserte d'un vaisseau de guerre ou d'un navire de commerce appartenant à l'une ou à l'autre des Hautes Parties contractantes sur les territoires de l'autre, les autorités locales seront tenues de prêter toute assistance en leur pouvoir pour l'arrestation et la remise de ce déserteur, sur la demande qui leur sera adressée par le Consul du pays auquel appartient le navire ou vaisseau du déserteur ou par le représentant du dit Consul.

Digitized by Google

A hajótörés alkalmából megmentett javak és árúk minden vámilleték alól mentesek lesznek, a mennyiben belföldi fogyasztásra nem kerülnek, mely esetben a rendes illetékek alá esnek.

Azon esetben, ha az egyik magas szerződő fél alattvalóinak tulajdonát képező hajó a másik fél területein hajótörést szenved vagy partra vetődik, az illető főkonzulok, konzulok, alkonzulok és konzuli ügynökök — a tulajdonos, a kapitány vagy a tulajdonos egyéb képviselőjének távollétében — jogositva lesznek hivatalosan közbelépni a végből, hogy az illető államok alattvalói minden szükséges gyámolitásban részesittessenek. Ugyanez áll arra az esetre is, ha a tulajdonos, kapitány vagy egyéb képviselő jelen van és ily támogatást kér.

XV. czikk.

Mindazon hajók, melyek a japán törvényeknek megfelelően japán hajóknak, és mindazon hajók, melyek az osztrák vagy magyar törvényeknek megfelelően osztrák vagy magyar hajóknak veendők, a jelen szerződés alkalmazásánál is japán, illetve osztrák vagy magyar hajóknak fognak tekintetni.

XVI. czikk.

Ha valamely tengerész a magas szerződő felek egyikének hadi vagy kereskedelmi hajójáról a másik fél területein megszökik, a helyi hatóságok kötelesek lesznek a szökevény hajója országának konzulja vagy ennek helyettese által hozzájuk intézett megkeresésre ezen szökevény letartóztatásában és átadásában minden lehető módon segédkezni.

Digitized by Google

Il est entendu que cette stipulation ne s'appliquera pas aux sujets du pays où la désertion a eu lieu.

Article XVII.

Les Hautes Parties contractantes conviennent que, dans toutes les matières relatives au commerce et à la navigation, tout privilège, faveur ou immunité quelconque que l'une d'Elles a déjà accordés ou accorderait à l'avenir au Gouvernement, aux navires ou aux sujets de tout autre Etat, seront étendus immédiatement et sans condition à l'autre Partie contractante, leur intention étant que, pour ce qui concerne le commerce et la navigation, les Hautes Parties contractantes jouissent, sous tous les rapports, du traitement de la nation la plus favorisée.

Article XVIII.

Les sujets de chacune des Hautes Parties contractantes jouiront, sur les territoires de l'autre, de la même protection que les nationaux relativement aux patentes, aux dessins et modèles, aux marques de fabrique ou de commerce, aux raisons sociales et aux noms, en remplissant les formalités prescrites par la loi.

Article XIX.

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra nommer des Consuls-Généraux, Consuls. Vice-Consuls, Pro-Consuls et Agents consulaires dans tous les ports, villes et places de l'autre Partie, sauf dans les localités où il y aurait inconvénient à admettre de tels officiers consulaires.

Cette exception ne sera cependant pas faite à l'égard de l'une des Parties contractantes, sans l'être également à l'égard de toutes les autres Puissances.

Digitized by Google

Magától értetik, hogy ezen határozat nem nyer alkalmazást azon ország alattvalóira, melyben a szökés történt.

XVII. czikk.

A magas szerződő felek megegyeznek abban, hogy a kereskedelemre és a hajózásra vonatkozó minden ügyben mindennemű kiváltság, kedvezmény vagy mentesség, a melyet az egyik fél bármely más állam kormányának, hajóinak vagy alattvalóinak nyujtott vagy jövőben nyujtani fog, a másik szerződő félre azonnal és feltétlenül kiterjesztendő, miután a magas szerződő felek szándéka az, hogy a kereskedelmet és a hajózást illetőleg minden tekintetben a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet irányában alkalmazott elbánásban részesüljenek.

XVIII. czikk.

A magas szerződő felek mindegyikének alattvalói a szabadalmakat, a mustrákat és mintákat, a gyári vagy kereskedelmi védjegyeket, a czégeket és neveket illetőleg a másik fél területein ugyanazon oltalomban fognak részesülni, mint a saját nemzetbeliek, ha a törvény által előirt alakszerűségeknek megfelelnek.

XIX. czikk.

A magas szerződő felek mindegyike főconsulokat, consulokat, alconsulokat, consuli helyetteseket és ügynököket nevezhet ki a másik fél minden kikötőjébe, városába és helyére azon helyek kivételével, melyekben az ily consuli tisztviselőknek működésre való bocsátása nehézséggel jár.

Ezen kivétel azonban a szerződő felek egyikével szemben csak akkor fog tétetni, ha az épp úgy minden más hatalommal szemben is alkalmaztatik.

Digitized by Google

Les Consuls-Généraux, Consuls, Vice-Consuls, Pro-Consuls et Agents consulaires exerceront toutes leurs fonctions et jouiront de tous les privilèges, exemptions et immunités qui sont ou seront accordés aux officiers consulaires de la nation la plus favorisée.

Article XX.

Les Hautes Parties contractantes sont convenues de ce qui suit:

Les divers quartiers étrangers qui existent au Japon seront incorporés aux communes respectives japonaises et feront dès lors partie du système municipal du Japon.

Les autorités japonaises compétentes assumeront en conséquence toutes les obligations municipales qui résultent de ce nouvel état de choses et les fonds et biens municipaux qui pourraient appartenir à ces quartiers seront, de plein droit, transférés aux dites autorités japonaises.

Lorsque les changements ci-dessus indiqués auront été effectués, les baux à perpétuité, en vertu desquels les étrangers possèdent actuellement des propriétés dans les dits quartiers seront confirmés et les propriétés de cette nature ne donneront lieu à aucuns impôts, taxes, charges, contributions ou conditions quelconques autres que ceux expressément stipulés dans les baux en question. Il est entendu toutefois qu'aux autorités consulaires dont il y est fait mention seront substituées les autorités japonaises.

Les droits de possession sur les dits biens fonciers pourront être librement aliénés à l'avenir par leurs possesseurs à des indigènes ou étrangers sans qu'ils soient tenus de demander comme à présent pour certains cas l'approbation des autorités consulaires ou japonaises.

Les terrains que le gouvernement japonais aurait

Digitized by Google

A főconsulok, consulok, alconsulok, consuli helyettesek és consuli ügynökök minden hatáskörükbe eső eljárást szabadon gyakorolhatják és mindazon kiváltságokat, könnyitéseket és mentességeket fogják élvezni, melyek a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet consuli tisztviselőit megilletik, vagy azokat jövőben meg fogják illetni.

XX. czikk.

A magas szerződő felek a következőkben állapodtak meg:

A Japánban létező különböző idegen telepek az illető japán községekbe fognak bekebeleztetni, és azontúl Japán közhatósági rendszerének részét fogják képezni.

Az illetékes japán hatóságok ennélfogva mindazon közhatósági kötelezettségeket el fogják vállalni, melyek ezen új ügyállásból folynak, és azon közhatósági alapok és javak, melyek ezen telepek tulajdonát képezik, teljes joggal fognak az emlitett japán hatóságokra átruháztatni.

Mihelyt a fentjelzett változások megtörténtek, a jelenleg fennálló örökbér-szerződések, melyek alapján birják az idegenek az emlitett telepeken jelenleg földbirtokukat, meg fognak erősittetni, és az ily természetű tulajdonokat illetőleg nem lesznek semmiféle más adók, illetékek, terhek, költségek vagy feltételek kiköthetők, mint melyek a kérdéses szerződésekben világosan ki lettek kötve. Magától értetik azonban, hogy az azokban emlitett consuli hatóságokat a japán hatóságok fogják helyettesiteni.

Az emlitett földterületeknek birtokjogát birtokosaik a jövőben szabadon ruházhatják át belföldiekre vagy idegenekre a nélkül, hogy úgy, mint jelenleg, kötelesek volnának bizonyos esetekre a consuli vagy japán hatóságok jóváhagyását kikérni.

Azon területek, melyeket a japán kormány, tekintettel

Digitized by Google

concédés exempts de rentes vu l'usage public auquel ils étaient affectés, resteront sous la réserve des droits de la souveraineté territoriale, affranchis d'une manière permanente de tous impôts, taxes et charges et ils ne seront point détournés de l'usage auquel ils étaient primitivement destinés.

Article XXI.

Les dispositions du présent Traité sont applicables aux pays qui appartiennent à présent ou appartiendront à l'avenir au territoire douanier de l'une des Hautes Parties contractantes.

Article XXII.

A dater de la mise en vigueur du présent Traité dans toutes ses parties, seront abrogés le Traité du 18 octobre 1869 correspondant au quatorzième jour du neuvième mois de la deuxième année de Meiji et tous les Arrangements et Conventions conclus entre les Hautes Parties contractantes existant antérieurement à cette date. En conséquence, la juridiction exercée par les tribunaux consulaires austro-hongrois au Japon et les privilèges, exemptions et immunités exceptionnels dont les sujets autrichiens ou hongrois jouissaient en matière juridictionnelle seront supprimés de plein droit et sans qu'il soit besoin de notification du jour de la mise en vigueur du présent Traité; et les Autrichiens et les Hongrois seront dès lors soumis à la juridiction des tribunaux japonais.

Article XXIII.

Le présent Traité, à l'exception de l'article XVIII n'entrera en vigueur qu'une année après que le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur du Japon aura notifié

Digitized by Google

azon nyilvános használatra, melyre azok szánva voltak, bérmentesen engedett át, a területi fenhatóságból folyó jogok épségben tartása mellett továbbra is minden adó, illeték és teher alól állandóan mentesek lesznek és nem fognak azon használattól elvonatni, melyre eredetileg szánva voltak.

XXI. czikk.

A jelen szerződés határozatai azon országokra is alkalmazandók, melyek a magas szerződő felek egyikének vámterületéhez jelenleg tartoznak vagy jövőben tartozni fognak.

XXII. czikk.

Azon időponttól kezdve, melyben a jelen szerződés minden részében hatályba lép, az 1869. október 18-án, vagyis Meiji második éve kilenczedik hava tizennegyedik napján kötött szerződés és a magas szerződő felek közt azelőtt létesitett összes megállapodások és egyezmények érvényen kivül helyeztetnek. Ennek következtében az osztrák-magyar consuli törvényszékek által Japánban gyakorolt biráskodás és azon kivételes kiváltságok, könnyitések és mentességek, melyeket az osztrák vagy magyar alattvalók a biráskodás tekintetében élveztek, a jelen szerződés érvénybe helyezésének napjától kezdve teljes joggal és a nélkül, hogy külön értesités szükséges volna, megszüntettetnek, és az osztrákok és magyarok ettől kezdve a japán törvényszékek biráskodásának lesznek alávetve.

XXIII. czikk.

A jelen szerződés — a XVIII. czikk kivételével — azon időtől számitva, midőn ő Felsége Japán császárjának kormánya az osztrák-magyar monarchiával közölte

Digitized by Google

à la Monarchie austro-hongroise son intention de le voir mis à exécution, mais en aucun cas avant le 17 juillet 1899. Le présent Traité restera obligatoire pendant une période de douze ans à partir du jour où il aura été mis à exécution.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura le droit, à un moment quelconque après que onze années se seront écoulées depuis l'entrée en vigueur du présent Traité, de notifier à l'autre Partie, son intention d'y mettre fin, et à l'expiration du douzième mois qui suivra cette notification, le Traité cessera et expirera entièrement.

L'article XVIII du présent Traité sera mis en vigueur au moment de l'échange des ratifications dudit Traité et restera valable — à moins que les Hautes Parties contractantes ne conviennent pas d'une disposition contraire — jusqu'à ce que les autres articles du Traité cesseront d'être obligatoires.

Toutefois l'alinéa 1 de l'article V du Traité pourra être dénoncé à toute époque par l'Autriche-Hongrie et dans ce cas la dite disposition de cet article cessera d'être en vigueur douze mois après sa dénonciation.

Article XXIV.

Le présent Traité sera ratifié par les Hautes Parties contractantes et les ratifications en seront échangées à Vienne ou à Tokio aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires l'ont signé et l'ont revêtu de leurs cachets respectifs.

Fait en double expédition à Vienne le cinq décembre mil huit cent quatre-vingt-dix-sept correspondant au cinquième jour du douzième mois de la trentième année de Meiji.

(L. S.) *Goluchowski* m. p.
(L. S.) *K. Takahira* m. p.

Digitized by Google

azon kivánságát, hogy a szerződés hatályba helyeztessék, egy év mulva lép életbe, de semmi esetre sem előbb, mint 1899. julius 17-én. A jelen szerződés tizenkét évig marad érvényben azon naptól kezdve, melyen hatályba helyeztetett.

Mindegyik magas szerződő félnek jogában fog állni, hogy a jelen szerződés érvénybe léptétől számitott tizenegy év letelte után bármely időben közölje a másik féllel azon kivánságát, hogy a szerződés megszüntettessék, mely közlést követő tizenkettedik hónap leteltével a szerződés teljesen meg fog szünni.

A jelen szerződés XVIII. czikke az emlitett szerződés jóváhagyási okmányainak kicserélése időpontjával lép érvénybe, és — a mennyiben a magas szerződő felek ellenkező határozatban nem állapodnak meg — addig marad érvényben, mig a szerződés többi czikkeinek érvénye megszünik.

A szerződés V. czikkének első bekezdése azonban az osztrák-magyar monarchia által bármely időpontban felmondható, mely esetben ezen czikknek emlitett határozata tizenkét hónappal felmondása után veszti hatályát.

XXIV. czikk.

A jelen szerződés a magas szerződő felek által jóvá fog hagyatni és a jóváhagyási okmányok Bécsben vagy Tokióban mielőbb ki fognak cseréltetni.

Minek hiteléül a meghatalmazottak a jelen szerződést aláirták és illető pecsétjeikkel ellátták.

Kelt kettős kiadásban Bécsben, ezernyolczszázkilenczvenhét évi deczember ötödikén vagyis Meiji harminczadik éve tizenkettedik hónapjának ötödik napján.

(P. H.) *Goluchowski* s. k.
(P. H.) *K. Takahira* s. k.

Digitized by Google

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature du Traité de commerce et de navigation conclu en date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus des dispositions suivantes :

1. Ad article I du Traité.

Le Gouvernement japonais consent, en attendant l'ouverture complète du pays aux sujets autrichiens et hongrois, d'étendre le système existant des passeports de façon à permettre aux dits sujets, sur la production d'un certificat favorable émanant de la Légation austro-hongroise à Tokio ou de l'un quelconque des Consulats austro-hongrois dans les ports japonais ouverts, d'obtenir sur leur demande du Département Impérial des affaires étrangères à Tokio ou des autorités principales de la Préfecture dans laquelle est situé un port ouvert, des passeports valables pour toute l'étendue du pays et pour toute période n'excédant pas douze mois. Il est bien entendu que, sous cette réserve, les lois et règlements existants et applicables aux sujets autrichiens ou hongrois qui voyagent dans l'Empire du Japon sont maintenus.

2. Ad article I ex III.

Il est convenu que les sujets de l'une des Hautes Parties contractantes seront admis dans les territoires de l'autre, de la même manière que les nationaux, à l'ac-

Digitized by Google

Zárjegyzőkönyv.

A mai napon kötött kereskedelmi és hajózási szerződés aláirásánál az alulirt meghatalmazottak a következő határozatokban állapodtak meg.

1. A szerződés I. czikkéhez.

A japán kormány beleegyezik abba, hogy az országnak az osztrák és magyar alattvalók részére való teljes megnyitása előtt is a létező útlevél-rendszer oly módon terjesztessék ki, miszerint az emlitett alattvalók, ha a tokioi osztrák-magyar követség vagy a nyilt japán kikötőkben székelő osztrák-magyar consulatusok bármelyike által kiállitott kedvező igazolványt mutatnak elő, kérelmükre a tokioi császári külügyi hivataltól, vagy azon prefectura főhatóságaitól, melyben nyilt kikötő létezik, az ország egész területére és tizenkét hónapot meg nem haladó bármely időtartamra érvényes útleveleket nyerjenek. Magától értetik, hogy ezen fentartással a fennálló törvények és szabályzatok, melyek a japán birodalomban utazó osztrák vagy magyar alattvalókra mérvadók, továbbra is érvényesek maradnak.

2. Az I. és III. czikkhez.

Megegyezés jött létre, hogy a magas szerződő felek egyikének alattvalói a másik fél területein ugyanazon

Digitized by Google

quisition et à la possession d'hypothèques sur des immeubles.

3. Ad article I et XIX.

En ce qui concerne la compétence des fonctionnaires consulaires ainsi que l'assistance judiciaire en matière civile et pénale et l'extradition des criminels, les Hautes Parties contractantes s'accorderont, sous réserve de pleine réciprocité, le traitement de la nation la *plus* favorisée aussi longtemps qu'elles n'auront pas réglé cette matière par un arrangement spécial

4. Ad article V.

Un mais après l'échange des ratifications du Traité de commerce et de navigation signé ce jour, le tarif d'importation actuellement appliqué aux articles importés de la Monarchie austro-hongroise au Japon cessera d'être en vigueur. A partir du même moment, le nouveau tarif de douane japonais ainsi que les droits de faveur stipulés dans les autres Traités conclus entre le Japon et les Etats étrangers seront applicables aux articles produits ou fabriqués en Autriche Hongrie à leur importation au Japon, tout en maintenant le traitement de la nation la plus favorisée garanti par les stipulations de l'article XX du Traité existant entre les Hautes Parties contractantes aussi longtemps que les dites stipulations resteront en vigueur, puis subséquemment des articles V et XVII. du Traité signé ce jourd'hui.

Toutefois il est entendu que les modifications qui seraient apportées ultérieurement au tarif douanier japonais devront être publiées six mois avant leur application aux articles produits ou fabriqués dans la Monarchie austro-hongroise.

Digitized by Google

módon fognak ingatlanokra jelzálogjogokat szerezhetni és birtokolhatni, mint a saját nemzetbeliek.

3. Az I. és XIX. czikkhez.

A konzuli tisztviselők illetékességét, a magán- és bűnügyekben való birósági segédkezést és a bűntettesek kiadását illetőleg a magas szerződő felek, a teljes viszonosság feltétele mellett, a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet irányában alkalmazott bánásmódot fogják egymással szemben alkalmazni mindaddig, mig ezen ügyet külön egyezmény által nem szabályozandják.

4. Az V. czikkhez.

Az osztrák-magyar monarchiából Japánba bevitt árúkra jelenleg alkalmazott beviteli tarifa egy hónappal a mai napon aláirt kereskedelmi és hajózási szerződés jóváhagyási okmányainak kicserélése után érvényen kivül lép. Ugyanezen időponttól kezdve az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállitott czikkekre Japánba való bevitelüknél az új japán vámtarifa, valamint a japán és a külföldi államok közt kötött többi szerződésekben megállapitott kedvezményes vámok lesznek alkalmazandók, érintetlen maradván a legnagyobb kedvezmény szerinti elbánás, melyet — addig, mig azok érvényben maradnak — a magas szerződő felek közt fenálló szerződés XX. czikkének határozatai, azután pedig továbbra is a mai napon aláirt szerződés V. és XVII. czikkei biztositanak.

Egyébként megállapittatott, hogy a japán vámtarifán később eszközlendő változtatások az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállitott czikkekre való alkalmazásuk előtt hat hónappal közzéteendők.

Digitized by Google

Rien de ce qui est contenu dans le Traité, dans ce Protocole ou dans la Convention additionnelle signée ce jourd'hui ne pourra être tenu comme limitant ou déterminant le droit de l'Autriche-Hongrie et du Japon de restreindre ou de prohiber l'importation des drogues, médecines, aliments ou breuvages falsifiés, d'imprimés, peintures, livres, cartes, lithographies, gravures indècentes ou obscènes, ou d'autres objets pouvant offrir quelque danger pour la sécurité ou la morale publique, d'articles fabriqués en violation des lois qui, en Autriche, en Hongrie et au Japon, réglementent les brevets d'invention, les marques de fabrique ou la propriété littéraire. Ce droit réciproque s'étendra également aux prohibitions sanitaires ou autres provenant de la nécessité de protéger la santé des personnes, ainsi que la conservation du bétail et des plantes utiles à l'agriculture.

Il est convenu que, dans le cas où l'application du principe de la nation la plus favorisée en matière des droits de douane garanti par le Traité signé ce jourd'hui et par le présent Protocole serait reconnue non satisfaisante dans la pratique, les Hautes Parties contractantes s'entendront sur des droits de faveur applicables aux articles ayant un intérêt spécial pour chacune d'Elles.

Tout en se réservant l'exécution ultérieure de cette clause les Hautes Parties contractantes sont convenues déjà actuellement d'une Convention additionnelle signée ce jourd'hui qui détermine jusqu'au 31 décembre 1903 le régime d'importation applicable à certains articles d'un pareil intérêt.

Sous tout autre rapport, les dispositions du Traité actuel ainsi que des Arrangements et Conventions subsidiairement conclus entre les Hautes Parties contrac-

Digitized by Google

A szerződés, ezen jegyzőkönyv és a mai napon aláirt pótegyezmény bármely határozata sem akadályozhatja az osztrák-magyar monarchiát és Japánt abban, hogy a hamisitott drogeriák, orvosságok, élelmi szerek vagy italok, illetlen vagy szemérmetlen nyomtatványok, festmények, könyvek, kártyák, kőnyomatok és metszetek vagy más oly tárgyaknak, melyek a közbiztonság vagy a közerkölcsiség szempontjából veszélyesek, vagy végre oly tárgyaknak bevitelét korlátozhassák vagy eltilthassák, melyek a találmányi szabadalmakat, a gyári védjegyeket vagy az irói tulajdonjogot Ausztriában, Magyarországban és Japánban szabályozó törvények megszegésével készittettek. Ezen kölcsönös jog épúgy azon egészségügyi és egyéb tilalmakra is kiterjed, melyek az emberi egészség, az állatok védelme és a mezőgazdaságra nézve hasznos növények fentartása érdekében szükségesek.

Megegyezés jött létre, hogy ha a mai napon aláirt szerződésben és a jelen jegyzőkönyvben a vámokat illetőleg biztositott legnagyobb kedvezmény a gyakorlatban nem mutatkoznék kielégitőnek, az esetre a magas szerződő felek kedvezményes vámokban fognak megállapodni, melyek a mindegyikükre nézve különös érdekkel biró árukra lesznek alkalmazandók.

Ezen határozat későbbi végrehajtásának fentartásával a magas szerződő felek már jelenleg is, a mai napon aláirt pótegyezményben állapodtak meg, mely bizonyos ily érdekkel biró árúczikkekre 1903. deczember 31-ig terjedő érvénynyel szabja meg a beviteli vámkezelést.

Minden egyéb tekintetben a jelenleg érvényben lévő szerződésnek, valamint a magas szerződő felek közt ezen kivül létesitett megállapodásoknak és egyezményeknek

Digitized by Google

tantes resteront obligatoires jusqu'à la mise en vigueur du Traité de commerce et de navigation signé ce jourd'hui.

5. Ad article XVIII.

Les Hautes Parties contractantes se réservent de régler par une Convention spéciale la protection des patentes, dessins et modèles et entameront en son temps les négociations nécessaires.

Le Gouvernement japonais s'engage à adhérer, *avant* la cessation de la juridiction consulaire austro-hongroise au Japon, à l'Union internationale de Paris concernant la protection de la propriété industrielle.

6. Ad article XXII.

Il est convenu que, malgré la cessation de la juridiction consulaire austro-hongroise au Japon, amenée ipso facto par l'entrée en vigueur entière du Traité de commerce et de navigation signé ce jourd'hui, cette juridiction sera maintenue par rapport à toutes les affaires déjà pendantes au moment de la mise en vigueur complète du Traité et restera obligatoire jusqu'à leur décision définitive.

Le présent protocole sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Hautes Parties contractantes sans autre ratification spéciale par le seul fait de l'échange des ratifications du Traité auquel il se rapporte.

Ce protocole prendra fin en même temps que ledit Traité cessera d'être obligatoire.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes ont signé le présent Protocole et l'ont revêtu du cachet de leurs armes.

Digitized by Google

határozatai a mai napon aláirt kereskedelmi és hajózási szerződés hatályba helyezéséig érvényben maradnak.

5. A XVIII. czikkhez.

A magas szerződő felek fentartják maguknak azt, hogy a szabadalmak, mustrák és minták oltalmát külön egyezmény utján szabályozzák, mely irányban a szükséges tárgyalásokat annak idején meg fogják inditani.

A japán kormány kötelezi magát, hogy az ipari tulajdonnak védelmére vonatkozó párisi nemzetközi egyesülethez még az osztrák-magyar konzuli biráskodásnak Japánban való megszűnése előtt csatlakozni fog.

6. A XXII. czikkhez.

Megegyezés jött létre, miszerint daczára annak, hogy az osztrák-magyar konzuli biráskodás Japánban a mai napon aláirt kereskedelmi és hajózási szerződésnek teljes életbeléptével önmagától megszűnik, mégis ezen biráskodás mindazon ügyekre nézve, melyek a szerződés teljes hatályba helyezésének idején függőben vannak, azoknak végleges elintézéséig fentartassék.

A jelen jegyzőkönyv a magas szerződő felek részéről minden külön megerősités nélkül elfogadottnak és jóváhagyottnak fog tekintetni azon tény folytán, hogy a szerződésnek, melyre vonatkozik, jóváhagyási okmányai ki lettek cserélve.

Ezen jegyzőkönyv érvénye megszűnik azon időponttal, a melyben az emlitett szerződés hatályát veszti.

Minek hiteléül a magas szerződő felek meghatalmazottjai a jelen jegyzőkönyvet aláirták és pecsétjeikkel ellátták.

Digitized by Google

Fait en double expédition à Vienne le cinq décembre 1897 correspondant au cinquième jour du douzième mois de la trentième année de Meiji.

(L. S.) ***Goluchowski*** *m. p.*
(L. S.) ***K. Takahira*** *m. p.*

Convention additionnelle.

Les Soussignés, Ministre des affaires étrangères de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie, et Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur du Japon à Vienne, en vertu de la disposition du Protocole final annexé au Traité de commerce et de navigation conclu ce jourd'hui, sont convenus de ce qui suit:

Article I.

En même temps que le nouveau tarif de douane japonais (alinéa 1 de la section 4 du Protocole final ad article V du Traité de commerce et de navigation ci-dessus mentionné) entrera en vigueur, les articles ci-après mentionnés, produits ou fabriqués dans la Monarchie austro-hongroise seront soumis à leur importation au Japon aux droits suivants:

Les ustensiles de cuisine ou vaisselles, ainsi que les autres ouvrages en tôle de fer ou d'acier, émaillés, décorés ou non;	10% ad valorem
Les lampes, parties et accessoires de lampes en métal ou en verre;	

Digitized by Google

Kelt kettős kiadásban Bécsben 1897. évi deczember 5-én vagyis Meiji harminczadik éve tizenkettedik hónapjának ötödik napján.

(P. H.) ***Goluchowski*** *s. k.*
(P. H.) ***K. Takahira*** *s. k.*

Pótegyezmény.

Az alulirottak: Ő Felsége Ausztria császárjának, Csehország királyának stb. és Magyarország apostoli királyának külügyministere és Ő Felsége Japán császárjának bécsi rendkivüli követe és meghatalmazott ministere a mai napon kötött kereskedelmi és hajózási szerződéshez csatolt zárjegyzőkönyv határozata alapján a következőkben állapodtak meg:

I. czikk.

Attól az időponttól kezdve, melyben az új japán vámtarifa (a zárjegyzőkönyvnek a fentemlitett kereskedelmi és hajózási szerződés V. czikkére vonatkozó negyedik pont első bekezdése) érvénybe lép, az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállitott, alább megnevezett czikkek Japánba való bevitelüknél a következő vámok alá fognak esni:

Konyhaeszközök vagy edények, valamint vas- vagy aczél-pléhből való egyéb árúk, zománczozva, diszitve is;	érték után 10%
Lámpák, lámparészek és tartozékok fémből vagy üvegből;	

Digitized by Google

Les meubles de toute sorte en bois courbé; La bijouterie fausse; Les boutons de toute sorte; Les objets en verre, les cristaux et la vitrification, excepté le verre à vitres;	10% ad valorem

La poudre insecticide . . 5% ad valorem.

Les chevaux . . . . . exempts.

Les droits ad valorem seront calculés sur le prix réel des marchandises au lieu d'achat, de production ou de fabrication, augmenté des frais de transport et d'assurance dudit lieu jusqu'au port de déchargement, ainsi que des frais de commission, s'il en existe.

Article II.

A partir du jour où les articles de l'Autriche-Hongrie seront traités au Japon de la manière stipulée ci-dessus, les articles produits ou fabriqués dans l'Empire du Japon, jouiront à leur importation dans le territoire douanier austro-hongrois du traitement de la nation la plus favorisée.

Les articles produits ou fabriqués au Japon ci-dessous mentionnés seront soumis à leur importation dans le territoire douanier austro-hongrois aux droits d'entrée suivants:

	florins en or les 100 kg.
Soie en cocons, déchets de soie, non filés . .	exempts
Soie dévidée au filée, écrue	exempte
Bourre de soie (déchets de soie filés), écrue	exempte
Tissus de soie pure, unis	200

Digitized by Google

Mindennemű bútor hajlitott fából;	érték után 10%
Hamis ékszerek;	
Mindennemű gomb;	
Üvegárúk, kristályüveg és üvegzománcz, az ablaküveg kivételével;	

Rovarpor . . . . . érték után 5%

Lovak . . . . . vámmentes.

Az értékvámok az árúknak a vásárlás, termelés vagy előállitás helyén való tényleges ára után fognak számittatni, melyhez hozzáadandók az emlitett helytől a kirakodási kikötőig felmerülő szállitási és biztositási költségek, valamint az esetleges bizományi költségek.

II. czikk.

Azon naptól kezdve, melyen az osztrák-magyar monarchia árúi Japánban a fentebb megállapitott módon fognak kezeltetni, a japán birodalomban termelt vagy előállitott czikkek az osztrák-magyar vámterületre való bevitelüknél a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet irányában alkalmazott bánásmódban fognak részesittetni.

A Japánban termelt vagy előállitott, alább megnevezett czikkek az osztrák-magyar vámterületre való bevitelüknél a következő beviteli vámok alá fognak esni:

	arany forint 100 kg.-kint
Selyemgubó, fonatlan selyemhulladék . .	vámmentes
Selyem, motolált vagy sodrott, nyers állapotban	vámmentes
Floret selyem (fonott selyemhulladék) nyers állapotban	vámmentes
Szövetek tiszta selyemből, simák . . .	200.—

Digitized by Google

	florins en or les 100 kg.
Tresses de paille (en forme de rubans de toute sorte), non combinées avec d'autres matières	2.—
Papier de tenture	18.—
Porcelaine	
blanche	5.—
de couleur, lisérée, peinte, imprimée, dorée, argentée	10.—
Cuivre brut, même vieux en morceaux, et débris	exempt

Article III.

Dans le cas où, pendant la durée de la présente Convention, il serait accordé par le Japon à un tiers Etat pour les marchandises dénommées dans l'article I de la présente Convention un traitement plus favorable, ce traitement profitera également, en vertu des dispositions contenues dans la section 4 ad article V du protocole final annexé au Traité de commerce et de navigation signé ce jourd'hui aux marchandises similaires produites ou fabriquées dans la Monarchie austro-hongroise.

De même il est entendu que, dans le cas où l'Autriche-Hongrie accorderait pendant la durée de la présente Convention à un tiers Etat pour les marchandises dénommées dans l'article II de la présente Convention des droits d'entrée plus réduits, ces droits seront appliqués également aux marchandises similaires produites ou fabriquées au Japon.

Digitized by Google

	arany forint 100 kg.-kint
Szalma-szalagok (szalagnemű mindenféle fonadékok) más anyagokkal való kapcsolat nélkül	2.—
Papirostapéták	18.—
Porczellán:	
fehér	5.—
szines, szines szélű, festett színnyomatos, aranyozott, ezüstözött	10.—
Réz nyers állapotban, ócska töredék és hulladék is	vámmentes

III. czikk.

Azon esetben, ha a jelen egyezmény tartama alatt Japán az ezen egyezmény I. czikkében megnevezett árúkra nézve valamely harmadik államnak kedvezőbb bánásmódot biztositana, ezen bánásmódban, a mai napon aláirt kereskedelmi és hajózási szerződéshez csatolt zárjegyzőkönyvnek az V. czikkre vonatkozó 4. pontjában foglalt határozatok alapján, az osztrák-magyar monarchiában termelt vagy előállitott hasonnemű árúk is fognak részesülni.

Ép úgy megállapittatik, hogy azon esetben, ha az osztrák-magyar monarchia a jelen egyezmény tartama alatt az ezen egyezmény II. czikkében megnevezett árúkra nézve valamely harmadik államnak mérsékeltebb beviteli vámokat engedélyezne, ezen vámok a Japánban termelt vagy előállitott hasonnemű árúkra egyenlően alkalmaztatni fognak.

Digitized by Google

Article IV.

La présente Convention entrera en vigueur le jour où le nouveau tarif de douane japonais sera appliqué et restera exécutoire jusqu'au 31 décembre 1903.

Dans le cas où l'Autriche-Hongrie aurait denotifié en vertu la disposition contenue dans l'article XXIII du Traité de commerce et de navigation signé ce jourd'hui son intention de faire cesser les effets de l'alinéa 1 de l'article V du dit Traité, la présente Convention sera mise hors de vigueur douze mois après cette notification.

Elle sera considérée comme approuvée et sanctionnée par les Hautes Parties contractantes sans autre ratification spéciale par le seul fait de l'échange des ratifications du Traité signé ce jourd'hui.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes ont signé la présente Convention et l'ont revêtue du cachet de leurs armes.

Fait à Vienne en double expédition le cinq décembre 1897 correspondant au cinquième jour du douzième mois de la trentième année de Meiji.

(*L. S.*) ***Goluchowski*** *m. p.*
(*L. S.*) ***K. Takahira*** *m. p.*

Digitized by Google

IV. czikk.

A jelen egyezmény azon napon lép hatályba, melyen az új japán vámtarifa életbe lép, és 1903. december 31-ig marad érvényben.

Az esetben, ha az osztrák-magyar monarchia a mai napon aláirt kereskedelmi és hajózási szerződés XXIII. czikkében foglalt határozat alapján közölné azon kivánságát, hogy az emlitett szerződés V. czikke 1. bekezdésének érvénye megszüntettessék, a jelen egyezmény tizenkét hónappal ezen közlés után hatályon kivül fog helyeztetni.

A jelen egyezmény a magas szerződő felek részéről minden külön megerősités nélkül elfogadottnak és jóváhagyottnak fog tekintetni azon tény folytán, hogy a mai napon aláirt szerződés jóváhagyási okmányai ki lettek cserélve.

Minek hiteléül a magas szerződő felek meghatalmazottjai a jelen egyezményt aláirták és pecsétjeikkel ellátták.

Kelt Bécsben, kettős kiadásban 1897. évi deczember hó 5-én, vagyis Meiji harminczadik éve tizenkettedik hónapja ötödik napján.

Goluchowski s. k. (*P. H.*)
K. Takahira s. k. (*P. H.*)

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google